ปุจฉา...?

สนทนาภาษาธรรม
เล่ม ๑๖

วิสัจฉนา

ดร.สนอง วรอุไร

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๖
www.kanlayanatam.com
ดร.สนอง วรอุไร

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๖

จากเว็บไซต์กัลยาณธรรม

ตอบปัญหาโดย

ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

กัลยาณธรรม

กัลยาณธรรม

ชมรมกัลยาณธรรม
หนังสือดีอันดับที่ ๑๐๙

สนทนาภาษาธรรมเล่ม ๑๖ : จาก website kanlayanatam.com
ตอบคำถามโดย : ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

จัดพิมพ์ถวายเป็นพุทธบูชาโดย
ชมรมกัลยาณธรรม ๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ โทร. ๐๒-๗๐๒๙๖๒๔
หรือ ชมรมกัลยาณธรรม ๘๙/๖-๗ ซอยศึกษาวิทยา ถ.สาธรเหนือ สีลม บางรัก กทม. โทร. ๐๒-๖๓๕๓๙๙๘
ภาพปก : ภาพประกอบ : วิสูตร หรรษ์ภิญโญ

รูปเล่ม-จัดพิมพ์ : ก้อนเมฆแอนด์กันย์กรุ๊ป โทร. ๐๘๙ ๑๐๓-๓๖๕๐
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๕,๕๐๐ เล่ม

สัพพทานัง ธัมมทานัง ชินาติ
การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

www.kanlayanatam.com

ชมรมกัลยาณธรรม

ขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา

และ

กราบบูชาอาจริยคุณ

แด่

ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

คำนำในการจัดพิมพ์ถวายเป็นพุทธบูชา

การเดินทางของชีวิต ย่อมจะต้องดำเนินไป ไม่ว่าเราจะเต็มใจหรือไม่ ผู้มีปัญญาย่อมใช้เวลาที่มีจำกัดนี้ สร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าสาระแก่ตนและผู้อื่น หนังสือสนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๖ เกิดจากความเมตตาของ ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เป็นแบบอย่างทางแห่งความดี บารมีท่านที่ไม่เคยหยุดยั้ง ย่อท้อต่อความความเหนื่อยยาก ทำให้สาธุชนมีโอกาสได้รับแสงสว่างส่องนำจิตใจให้รู้เท่าทันทุกข์ ดำเนินชีวิตในวิถีธรรมได้อย่างไม่หลงทิศทาง

คณะศิษย์ชาวกัลยาณธรรมทุกคน ขอน้อมกราบคารวะในความเมตตาของท่านอาจารย์ และหวังว่าทุกท่านจะได้รับประโยชน์สมกับความเมตตาของท่านอาจารย์ของพวกเรา ได้สละเวลาและกำลังปัญญาอุทิศเพื่อมวลชน.

คณะผู้จัดทำ

ชมรมกัลยาณธรรม

อนุโมทนากถา

การทำหนังสือ สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๖ ให้สำเร็จเป็นรูปเล่มได้ ต้องใช้ความเพียรอย่างมาก ข้าพเจ้ามิได้ย่อท้อด้วยสำนึกได้ว่า ตราบใดที่ลมหายใจยังมีเข้า - ออกร่างกายนี้ได้อยู่ การทำประโยชน์ให้มวลชนยังเปิดโอกาสให้ทำได้

ข้าพเจ้าอ้างเอาอานิสงส์แห่งบุญนี้ จงเป็นพลวปัจจัยบันดาลให้ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำหนังสือเล่มนี้ จงประสบความสำเร็จ และความสวัสดีของชีวิต จงทุกท่านทุกคนเทอญ.

ดร.สนอง วรอุไร

ธรรมสารบัญ

หน้า

๑. เขาเชื่อว่าหนูเป็นหญิง ๑๐
๒. ญาณหรือฌาน ๑๒
๓. อาชีพขายเครื่องบำรุงผิว ๑๔
๔. ละเมิดลิขสิทธิ์ ๑๕
๕. ป้องกันตัวอย่างไร ๑๙
๖. สมมุติต่าง-สภาวะเหมือน ๒๐
๗. ตื่นไม่ทัน ๒๑
๘. เรื่องของขันธ์ ๕ .... ๒๓
๙. สันดานที่ต้องดัด ๒๕
๑๐. เทวดาเข้านิพพาน ๒๗
๑๑. มิได้อธิษฐาน ๒๗
๑๒. อยากบวชเป็นชี ๓๐
๑๓. เครื่องหมายที่เกิดกับจิต ๓๒
๑๔. ซองกฐินตกค้าง ๓๔
๑๕. ได้ยินเสียงสวดมนต์ ๓๖
๑๖. คุณแม่ไม่ชอบ ๓๗
๑๗. เป็นไปตามกรรม ๓๙
๑๘. ขอคำชี้แนะ ๔๔
๑๙. ทำยังไงดีล่ะ ๔๖
๒๐. ยังไม่ใช่ของจริง ๔๙
๒๑. จริงหรือเปล่า ๕๓
๒๒. กรรมของแม่ ๕๔
๒๓. โกงเงินหลวง ๕๖
๒๔. หนูไม่สบายใจ ๕๗
๒๕. มีสัจจะยังไงคะ ๕๘
๒๖. อาหารทะเลเผา ๕๙
๒๗. ตั้งโปรแกรมจิตไว้ผิด ๖๑
๒๘. ใช่และไม่ใช่ ๖๒
๒๙. เริ่มเห็นกองทุกข์ ๖๓
๓๐. โลกของใคร ๖๖

๓๑. เป็นไปได้หรือ ๖๖
๓๒. กลัวบาปติดตัว ๗๐
๓๓. เหมือนจะสงบ ๗๓
๓๔. แรงบันดาลใจ ๗๔
๓๕. ความเชื่อของเขา ๗๕
๓๖. หลับในระหว่างสวดมนต์ ๗๗
๓๗. สองเดือนที่ผ่านมา ๗๙
๓๘. คนเลี้ยงกุมารทอง ๘๑
๓๙. ง่วงนอนทุกครั้ง ๘๒
๔๐. ทำหมันสุนัขและแมว ๘๔
๔๑. ธุรกิจไม่เจริญ ๘๕
๔๒. หนูต้องตัดสินใจ ๘๖
๔๓. ถูกต่อต้าน ๘๘
๔๔. ระลึกอย่างไร ๙๓
๔๕. ทำไมต้องเป็นเรา ๙๔
๔๖. อยากช่วยสัมภเวสี ๙๖
๔๗. วิทยากรบรรยายธรรม ๙๗
๔๘. การุณยฆาต ๙๙
๔๙. ท่านยังดื่มเบียร์ ๑๐๑
๕๐. ศีลที่นำสู่สมาธิ ๑๐๔
๕๑. ถูกทางหรือไม่คะ ๑๐๕
๕๒. ปรารถนาพุทธภูมิ ๑๐๙
๕๓. กลัวเอาเปรียบคนอื่น ๑๑๐
๕๔. หนูเข้าบ้าน ๑๑๑
๕๕. เหตุผลทางการตลาด ๑๑๓
๕๖. เจอดีกว่าไม่เจอ ๑๑๕
๕๗. รู้สึกไม่สบายใจ ๑๑๘
๕๘. เหมือนได้กลับบ้าน ๑๒๐
๕๙. ยังมิได้ตายไปไหน ๑๒๒
๖๐. อาการเหมือนสะอื้น ๑๒๗
๖๑. โทรศัพท์มาขู่ ๑๒๙
๖๒. คิดที่จะเรียนต่อ ป.โท ๑๓๑
๖๓. แท้งลูก ๑๓๒
๖๔. ฟังผิดฟังใหม่ได้ ๑๓๓
๖๕. หนูคิดไปเองค่ะ ๑๓๖

๖๖. จริงหรือไม่ ๑๓๗
๖๗. การตัดสินใจถูกต้อง ๑๓๘
๖๘. หนูควรทำอย่างไร ๑๓๙
๖๙. ความบริสุทธิ์ใจ ๑๔๑
๗๐. สัพเพ สัตตาฯ ๑๔๓
๗๑. ถูกข่มขืน ๑๔๔
๗๒. หมดความรู้สึก ๑๔๕
๗๓. เกิดที่ตัวเอง ๑๔๙
๗๔. ดิฉันเริ่มเพี้ยน ๑๕๐
๗๕. มิได้อยู่โดดเดี่ยว ๑๕๕
๗๖. อายพระที่ห้อยคอ ๑๕๖
๗๗. เข้าถึง-ถูกตรง-กินใจ ๑๕๗
๗๘. บุญช่วยทัน ๑๖๐
๗๙. พ่อปู่ทายแม่น ๑๖๒
๘๐. คนคิดมาก ๑๖๔
๘๑. หนูสงสัย ๑๖๖
๘๒. สะกดจิต ๑๖๗
๘๓. เว้นวันที่ไม่สะดวก ๑๖๘
๘๔. รู้สึกว่างมาก ๑๗๑
๘๕. จดหมายฉบับที่ ๓ ...... ๑๗๒
๘๖. สมควรหรือไม่ ๑๗๔
๘๗. บริจาคโรงศพ ๑๗๕
๘๘. เกรดนักศึกษา ๑๗๗
๘๙. พิจารณาตอนไหน ๑๗๙
๙๐. ลูกชาวไร่-ชาวนา ๑๘๐
๙๑. สมัยยังเป็นเด็ก ๑๘๑
๙๒. เลือกคนเช่า ๑๘๘
๙๓. บรรลุธรรมแบบเฉียบพลัน ๑๘๙
๙๔. ไม่ได้กล่าวเช่นนั้น ๑๙๓
๙๕. อาม่ามาหา ๑๙๔
๙๖. ไม่เห็นนิมิต ๑๙๖
๙๗. ลูกสาวของดิฉัน ๑๙๗
๙๘. ดวงตาเห็นธรรม ๒๐๒
๙๙. ชอบด่าในใจ ๒๐๓
๑๐๐. คุณตาช่วยหนู ๒๐๔

คติธรรมสอนวิธีทำนา แบบพระพุทธะให้ชาวนาฟัง

พระพุทธองค์ทรงตรัสกับชาวนาว่า "เราก็เป็นชาวนาด้วยเหมือนกัน เราเตรียมพร้อมทุกอย่างที่จะทำนา มีทั้งเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ใช้" ท่านเป็นชาวนายังไง วัว ไถ และอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เห็นมีเลย พระองค์ทรงตรัส "สิ่งเหล่านั้นเราได้มีติดตัวมาทั้งหมดแล้ว ท่านจงฟังให้ดีเถิด เราจะบอกให้ท่านทราบทุกอย่าง

"เมล็ดพืชของเราคือความปรารถนาและกรุณาที่จะช่วยสรรพสัตว์ เรามีความเชื่ออันมั่นคง และตั้งใจแน่วแน่เพื่อเป็นพุทธะรวมทั้งสิ้นที่เราได้ตรัสรู้ที่โคนต้นโพธิ์ น้ำสำหรับหล่อเลี้ยงต้นข้าวของเราให้งดงามนั้น คือกุศลกรรมอันมหาศาลที่เราได้พากเพียรพยายามกระทำสืบมาจนกระทั่งถึงวันตรัสรู้ ปัญญาเป็นแอกและไถของเรา ใจเป็นเชือกชักสำหรับบังคับวัว ความละอายบาป อันเป็นเครื่องกีดกันบาปออกเสียจากจิต เป็นงอนไถอันงามงอนของเรา ธรรมะซึ่งทำให้เราสามารถขจัดสิ่งชั่วและประกอบสิ่งดี เป็นคันสำหรับจับ ก็เมื่อท่านไถนาของท่าน ท่านย่อมตัดและกลบหญ้าที่เป็นโทษทุกอย่างเสียฉันใด ผู้ที่รู้อริยสัจสี่ประการ ก็ย่อมตัดและกลบอกุศลจิตอันชั่วร้ายภายในตัวเขาฉันนั้น พอตกค่ำเสร็จงานกลางวัน ท่านแก้วัวแล้วปล่อย ฉันใด ผู้เป็นบัณฑิตก็ยึดมั่นอยู่แต่ในความบริสุทธิ์ ย่อมสละสิ่งอันไม่บริสุทธิ์ให้ออกไป ฉันนั้น วัวของท่านต้องแข็งข้อลากไถเพื่อไถพื้นที่นาของท่านให้เหมาะแก่การหว่าน ฉันใด ผู้มีปัญญาก็ตั้งหน้าพยายามจนสุดกำลัง เพื่อชำระสันดานของตนให้สะอาดเหมาะสมแก่การลุถึงนิพพาน ฉันนั้น ชาวนาทำงานหนักเพื่อตบแต่งที่ดินให้เหมาะแก่เมล็ดพืช ฉันใด บัณฑิตก็ประกอบความพยายามหนัก เพื่อกำจัดโทษแห่งวัฏสงสาร ฉันนั้น"

การเกษตรที่ชาวนาทำ ต้องผิดหวังอยู่บ่อยๆ กับการเก็บเกี่ยวถึงกับโกรธหัวปั่นนอนไม่หลับ ส่วนผู้ทำนาแห่งปัญญาเพื่อลุถึงนิพพาน ไม่เคยได้รับความไม่พอใจเช่นนั้นเลย เขาเป็นผู้แน่นอนที่จะต้องได้เก็บเกี่ยวผลงานของเขาเต็มที่ มีความสุขเต็มที่ มีความพอใจเต็มที่ เมื่อได้มองเห็นผลคือนิพพานนั้น พระพุทธองค์บอกชาวนาผู้นั้น ตนก็เป็นชาวนาและมีวิธีทำนาดังนี้.

๑. เขาเชื่อว่าหนูเป็นหญิง

คำถาม

สวัสดีค่ะหนูมีคำถามอยากจะเรียนถามค่ะ

หนูเป็นสาวประเภทสองที่ผ่าตัดแปลงเพศเรียบร้อยแล้ว ได้รู้จักและคบกับชายคนหนึ่ง ในฐานะแฟนหรือคนรักมาประมาณหนึ่งปีแล้ว ก่อนหน้านี้ที่คบกันเค้าไม่ได้บอกพ่อเขา จนกระทั่งวันหนึ่งพ่อของเขารู้ก็สั่งให้เลิกคบกันตัดขาดกันเลย โดยให้เหตุผลว่าการคบกันแบบนี้ถือว่าเป็นดวงจิตชายสองดวงคบกันถือว่าผิดศีล แต่ว่าเขาก็ยังเชื่อมั่นในตัวของเขาเองว่าหนูเป็นหญิงจริงๆ จนเวลาผ่านไปประมาณอีกห้าหกเดือนพ่อเขาก็จับได้ว่ายังคบกันอีก และใช้เงื่อนไขในเรื่องของการผิดศีลมากล่าวอ้างเช่นเดิม แต่แฟนหนูเขาบอกกับหนูว่าเขาไม่เชื่อพ่อของเขา เพราะว่าพ่อเขายังไม่ได้จบกิจ(หนูก็สงสัยในคำนี้เหมือนกัน) แล้วเขาก็มีโอกาสได้ไปปรึกษาพระรูปหนึ่งจากวัดทางเหนือ จ.ลำพูน ซึ่งเป็นพระที่ทางบ้านเขานับถือเป็นอย่างมาก เห็นเขาเคยพูดให้หนูฟังประมาณว่าพระรูปนี้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว และคำตอบที่ได้รับจากพระรูปนี้ก็คือ ผิดศีล คนที่คบกันแบบนี้จะต้องตกนรก เห็นเขาพูดประมาณว่าหนูมีสัมมาทิฏฐิ ให้คบกันแบบเพื่อน

หนู ยังมีเรื่องสงสัยอีกค่ะ เขาเคยพูดให้หนูฟังประมาณว่า การที่ชายซื้อบริการหญิงบริการทางเพศนั้นไม่ผิด การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองและการดูหนังลามกก็ไม่เป็นการผิดศีลแต่

อย่างใด และหากจะให้หนูไม่ผิดศีลก็คือ หนูต้องเสพกามกับผู้หญิงเท่านั้นจึงจะไม่ผิดศีล หรือหากหนูอยากจะถึงซึ่งนิพพานก็ต้องครองตัวเป็นโสดและถือศีลอย่างเคร่งครัด หนูลืมบอกไปค่ะว่าเขามุ่งมั่นที่จะถึงซึ่งนิพพานเป็นอย่างมาก หลังจากที่เมื่อสามปีที่แล้วแม่ของเขาจากไปอย่างกระทันหันจากโรคมะเร็ง เขาจึงหาที่พึ่งด้วยเรื่องนี้ หนูฟังมาดังนั้นก็เชื่อในสิ่งที่เขาพูด แต่หนูต้องการความกระจ่างจากอาจารย์อีกทีนึงค่ะ

หนูขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ล่วงหน้านะคะอาจารย์

คำตอบ

ฆราวาสปุถุชน ควรมีศีล ๕ เป็นธรรมคุ้มครองใจ แล้วจะส่งผลให้สังคมสงบสุข การคบหาสมาคมมิได้ผิดศีลข้อไหน แต่หากคบกับคนไม่ดี จะทำให้ชีวิตวิบัติได้ ผู้ใดคบกันฉันท์เพื่อน แล้วประพฤติเสพเมถุนกันและกัน โดยผู้เป็นพ่อแม่หรือคู่สมรสมิได้ยินยอมให้ประพฤติเช่นนั้น จึงจะถือว่าผิดศีลข้อกาเมสุมิจฉาจารอันเป็นเหตุนำพาจิตวิญญาณไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในฉิมพลีนรก

หญิงที่ขายบริการทางเพศ หากได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ให้ทำได้ และผู้ซื้อบริการหากได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ หรือภรรยา/สามีของตนแล้ว ไม่ถือว่าผิดศีลแต่ผิดธรรม การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง การดูหนังลามกไม่ถือว่าผิดศีล แต่เป็นการประพฤติที่ผิดธรรม ประพฤติแล้วทำให้มีกิเลสเพิ่มขึ้นในจิต

วิญญาณ เช่นเดียวกันหากสาวประเภทสองประพฤติเสพกามกับผู้หญิง ที่ยังมิได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของ ถือว่าผิดศีลได้เช่นเดียวกัน

ผู้ใดปรารถนานำพาชีวิตเข้าถึงสภาวะนิพพาน ต้องกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจ ให้ต้องเวียนตาย-เกิดในวัฏสงสารให้หมดไป ในพุทธศาสนาเรียกกิเลสเช่นนี้ว่า สังโยชน์ ๑๐ หนึ่งในนั้นคือกิเลสตัวที่เป็นความกำหนัดในกาม (กามราคะ) ต้องไม่มีอยู่กับใจ และจิตต้องปลอดจากความไม่รู้จริง (อวิชชา) แล้วสภาวะนิพพานจึงจะเกิดขึ้นได้

หากผู้ถามปัญหาประพฤติทาน ศีล ภาวนา อยู่เสมอ ความสมปรารถนาในกาลข้างหน้าย่อมเป็นไปได้

๒. ญาณหรือฌาน

คำถาม

สวัสดีครับ .... ขอกราบเรียนถามท่านอ.ดร.สนอง ดังนี้ครับ

๑. อยากทราบว่า จะเข้าญาณได้เนี่ย ต้องเข้า อุปจารสมาธิให้ได้เท่านั้นใช่หรือไม่ อย่างไรครับ ?

๒. เหตุทำให้เข้าอุปจารสมาธิ มีอะไรบ้างครับ ?

๓. สาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถทำให้เข้าอุปจารสมาธิมีอะไรบ้างครับ ? (ถ้าเป็นไปได้ขอละเอียดๆ ยิ่งดี ขอความกรุณาด้วยครับ)

ขอขอบพระคุณท่าน อาจารย์ดร.สนอง วรอุไร และทางทีมงานกัลยาณธรรม มากๆ ครับที่สละเวลามาตอบปัญหา ขอบคุณมากๆ ครับ ขอความกรุณาด้วยนะครับ ! ขอให้อาจารย์ดร.สนอง และทางทีมงาน สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์และสมปรารถนาในธรรม

คำตอบ

(๑). ตอบว่า ไม่ใช่ พัฒนาจิตให้เข้าถึงความทรงฌานได้ ต้องปฏิบัติสมถกรรมฐาน จนกระทั่งจิตเข้าถึงสภาวะตั้งมั่นแนวแน่ (อัปปนาสมาธิ) จึงจะเรียกได้ว่าจิตทรงฌาน แต่จะเข้าถึงญาณได้ในยุคนี้ต้องมีจิตตั้งมั่นในระดับอุปจารสมาธิ

(๒). เหตุที่นำพาจิตให้เข้าถึงอุปจารสมาธิได้ อย่างน้อยต้องปฏิบัติให้เป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. มีศีล ๕ บริสุทธิ์คุมใจอยู่ทุกขณะตื่น

๒. มีสัจจะคุมใจ

๓. มีความเพียร ปฏิบัติสมถภาวนาในทุกอิริยาบถ อย่างต่อเนื่องและยาวนาน

๔. ประพฤติมักน้อยในการบริโภค

๕. ประพฤติมักน้อยในการพูดจา , การฟัง , การดู ฯลฯ

(๓). ผู้ใดประพฤติตรงข้ามกับ (๒) ย่อมเป็นเหตุทำให้การพัฒนาจิต เข้าไม่ถึงความตั้งมั่นเป็นอุปจารสมาธิ

๓. อาชีพขายเครื่องบำรุงผิว

คำถาม

ขอความกรุณาอาจารย์สนองช่วยตอบคำถามดังนี้ค่ะ

๑. เวลาสวดมนต์ต้องสวดแบบที่พระสวดไหมคะ ปกติจะสวดแบบอ่านหรือท่อง ไม่เป็นทำนองอย่างพระสวด

๒. เวลาอุทิศบุญกุศลควรจะเจาะจงชื่อไหม เคยอ่านเจอว่าควรเจาะจงให้ชัดว่าให้ใคร แล้วถ้าอุทิศแบบบทสวด อิทัง เม... บุญเราจะเหลือพอให้คนที่เราเจาะจงอยากให้ไหมคะ เพราะบุญเราอาจมีแค่น้อยนิด แล้วก็อุทิศทุกวัน

๓. อาชีพขายเครื่องบำรุงผิว เครื่องสำอางเป็นอาชีพไม่ดีหรือเปล่าคะเพราะทำให้คนหลงในรูปกายภายนอก แต่คิดว่าคนทางโลกยังต้องให้รูปเป็นตัวช่วยในการหาเลี้ยงชีพอยู่ ขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงค่ะ

คำตอบ

(๑). การสวดมนต์ที่มีระเบียบสูงต่ำ มีจังหวะสั้นยาว (ทำนอง) หรือการอ่านบทมนต์แบบออกเสียง หากสวดหรืออ่านบทมนต์ แล้วเข้าใจความหมายที่กล่าวไว้ในบทมนต์ ย่อมเข้าถึงอานิสงส์เหมือนกัน คือ เป็นบ่อเกิดแห่งบุญ ด้วยทำให้มีจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ และทำให้เกิดความเห็นถูกตรงได้

(๒). หากผู้มีบุญได้อุทิศบุญเจาะจงให้กับผู้หนึ่งผู้ใดที่อยู่ในวิสัยสื่อถึงกันได้ และผู้นั้นมาอนุโมทนาบุญ ความสำเร็จของ

การอุทิศบุญย่อมเกิดขึ้น ส่วนผู้ที่มิได้ถูกระบุชื่อจึงไม่มีสิทธิ์มารับบุญที่มีผู้อุทิศ

อนึ่ง ตามกฎแห่งกรรม ผู้อุทิศสิ่งใดให้กับผู้อื่น ผู้อุทิศย่อมมีมากในสิ่งนั้น ดังนั้นผู้มีปัญญาเห็นถูก จึงอุทิศบุญได้ทุกวัน

(๓). อาชีพขายเครื่องบำรุงผิว เครื่องสำอาง ในสังคมโลกถือว่าเป็นอาชีพที่ดี เพราะประพฤติแล้วไม่ผิดกฎหมาย ประพฤติแล้วทำให้ได้ปัจจัยมาบำรุงเลี้ยงชีวิตให้มีความสะดวกสบาย และมีความสุขในเบื้องต้นได้

ในทางธรรมเป็นอาชีพที่ทำแล้วเพิ่มกิเลส (โมหะ) ให้กับจิต เข้านิพพานไม่ได้

๔. ละเมิดลิขสิทธิ์

คำถาม

กราบสวัสดี อาจารย์ดร.สนอง วรอุไร

ผมได้ฟังการบรรยายธรรมจากทางเว็ปไซต์ มีความเลื่อมใสในความรู้และการประพฤติตัวเป็นอริยบุคคลของอาจารย์ ผมขอกราบเรียนถามขอความกรุณาอาจารย์ด้วยครับ

๑. ผมทำงานหลักเป็นนักออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ใช้คอมพิวเตอร์ ตั้งโปรแกรมหลายโปรแกรมที่ละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่

ทราบว่ามันบาปกรรมมากไหมครับ ผลกรรมมันจะเป็นอย่างไรครับ ตอนนี้ผมก็สวดมนต์ อาราธนาศีล ๕ ก่อนนอน นั่งสมาธิ แผ่เมตตา อธิษฐานจิตก่อนนอนทุกคืน ไม่ทราบว่ามันขัดกันไหมครับ

๒. ผมอยากทำงานประสบความสำเร็จทางโลกให้สูงที่สุดและนำปัญญาที่ได้ไปศึกษาเรื่องที่ต้องใช้ปัญญาขั้นสูง เช่น เรื่องมนุษย์ต่างดาว ฯ โดยใช้หลักการปฏิบัติธรรมเป็นหลัก อยากฝึกจริงๆ จังๆ เท่าที่ฟังจากท่านอาจารย์ ผมสนใจเรื่องปัญญาจากฌาน และเรื่องอภิญญา โดยผมฝึกแบบเป็นฆราวาส ไม่ทราบท่านอาจารย์บอกแนะแนวหรือแนะสถานที่ฝึกได้ไหมครับ

๓. อยากถามท่านอาจารย์ครับ เนื่องจากผมปัญญายังน้อยเลยอยากถามท่านอาจารย์ว่า หลังจากนิพพานแล้วเราอยากทำสิ่งใดในสิ่งที่เราอยากรู้ได้ไหมครับ เรามีหน้าที่ที่ต้องทำอะไรอีกไหม สภาวะจิตมันเป็นอย่างไร อยากให้ขยายความหน่อยครับ

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาตอบคำถาม
ขอให้ท่านอาจารย์ประสพแต่ความสุขตลอดไปครับ

คำตอบ

(๑) การกระทำที่บอกเล่าไปถือว่าเป็นบาป ผู้ใดยังประพฤติอยู่ ผู้นั้นยังสามารถปฏิบัติธรรม คือ สวดมนต์ได้ นั่งสมาธิได้ อธิษฐานได้ ฯลฯ แต่เข้าไม่ถึงธรรมที่ปฏิบัติ และหาก

ถึงเวลาที่จิตทิ้งขันธ์ลาโลกแล้ว พลังบาปยังมีโอกาสผลักดันจิตให้ลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในอบายภูมิได้ ด้วยสาเหตุที่ประพฤติธรรมไม่สมควรแก่ธรรมนั่นเอง

(๒) ผู้ใดประสงค์ความสำเร็จในทางโลก ต้องประพฤติเหตุให้ถูกตรงดังนี้ คือ

๑. เลือกทำแต่งานดี (ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีล ไม่ผิดธรรม)

๒. มีทัศนคติในการทำงานถูกต้อง อาทิ ทำงานเพื่อเรียนรู้คน เรียนรู้งาน ทำงานเพื่อให้สิ่งดีงามแก่สังคม ทำงานให้สำเร็จ ทำงานแล้วเสร็จทันเวลา ผลงานเข้าตา ทำงานเพื่องาน ฯลฯ

๓. พัฒนาตัวเองให้เป็นคนเก่งและดี คนเก่งคือคนที่มีความรู้มีความสามารถ คนดีคือคนที่มีคุณธรรม จะมีคุณธรรมได้ ต้องประพฤติจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับตน เช่น ประพฤติตนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพนักงานที่ดี เป็นพลเมืองดี ฯลฯ

๔. คบคนดีเป็นมิตร

ฯลฯ

ผู้ใดปรารถนาพัฒนาจิตให้เข้าถึงอภิญญา ๕ (อิทธิวิธี ทิพพโสต ปุพเพนิวาสานุสติญาณ เจโตปริยญาณ ทิพพจักขุ) ต้องปฏิบัติสมถภาวนาจนจิตเข้าถึงความตั้งมั่นแน่วแน่ (จิตทรงฌาน) ได้เมื่อใดแล้ว นำจิตออกจากความทรงฌาน อภิญญา ๕ จึงจะเกิดขึ้นได้ ผู้ตอบปัญหาไม่แนะนำให้มุ่งพัฒนาจิตไปในแนวทางนั้น เพราะไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ ตรงกันข้ามแนะนำผู้ถามปัญหาให้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดมเหยงค์ จังหวัดอยุธยา เพื่อพัฒนาจิตให้

เกิดปัญญาเห็นแจ้ง ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือกำจัดกิเลสที่มีอำนาจเหนือใจให้หมดไป แล้วการพ้นไปจากทุกข์ทั้งปวง จึงจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้

(๓) ผู้ตอบปัญหาไม่มีประสบการณ์ จึงไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ แต่พระสารีบุตรได้ตอบปัญหาในลักษณะนี้ให้กับชัมพุขาทกะ ปริพาชกนอกพุทธศาสนาว่า

ชัมพุขาทกะ : นิพพานเป็นอย่างไร

พระสารีบุตร : ความสิ้นราคะ สิ้นโทสะ สิ้นโมหะ สภาวะของจิตเช่นนี้แหละ เรียกว่า นิพพาน

อนึ่ง เคยมีผู้ถามปัญหานี้กับหลวงพ่อประสิทธิ์ (มรณภาพแล้ว) แห่งถ้ำยายปริก เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรีว่า

ผู้ถาม : บางคนบอกว่าพระอรหันต์ มาเยี่ยมผู้ปฏิบัติธรรมแสดงว่า รูปนามนั้นยังไม่ดับสิครับ

หลวงพ่อประสิทธิ์ : รูป นามดับ ความรู้สึกนึกคิดปรุงแต่งดับ อาการทางจิต (เจตสิก) เช่น ความโลภ ความโกรธ ความหลง เมตตา สติ ปัญญา ฯลฯ ดับ แต่ใจไม่ดับ เข้าใจไหม

ผู้ถาม : พระพุทธองค์เคยตรัสว่า หลังจากพระองค์นิพพานแล้ว จะไม่มีใครได้เห็นพระองค์อีก ไม่ว่าจะเป็นเทวดาหรือมนุษย์

แต่ปัจจุบันยังมีผู้ปฏิบัติธรรมบอกว่า พระอรหันต์ที่นิพพานไปแล้วมาสั่งสอนธรรม

หลวงพ่อประสิทธิ์ : จะจริงก็ต่อเมื่อผู้นั้นได้เห็นพระขีณาสพ (พระอรหันต์) เพราะเจตสิกและความนึกคิดปรุงแต่งของท่านไม่มี นอกนั้นล้วนเป็นสภาวธรรมที่มากระทบทั้งสิ้น

๕. ป้องกันตัวอย่างไร

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ที่เคารพ

คือผมกำลังจะสอบเป็นผู้พิพากษา จึงอยากจะถามอาจารย์สนอง ว่าผมจะดำเนินชีวิตเป็นผู้พิพากษาอย่างไร ที่จะไม่ตกนรกและดวงตาเห็นธรรม โดยปฏิบัติอย่างไรครับต้องฝึกให้ได้ถึงระดับใด ซึ่งผมพยามหาเสียง ที่อาจารย์ไปบรรยายให้ผู้พิพากษาศาลฎีกาฟังเมือวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แต่หาฟังไม่ได้ ในหัวข้อการเป็นข้าราชการ

คำตอบ

การประกอบอาชีพตุลาการที่ปลอดภัย ต้องพัฒนาจิตตนเองให้มีเทวดาคุ้มรักษา ด้วยประพฤติตนอย่างน้อยให้มี

เบญจศีล และเบญจธรรมคุ้มรักษาใจอยู่ทุกขณะตื่น หรืออย่างมากต้องปฏิบัติธรรม จนสามารถปิดอบายภูมิ (โสดาบัน) ได้แล้ว อาชีพตุลาการที่เสี่ยงต่อการไปเกิดอยู่ในอบายภูมิย่อมหมดไป

เบญจศีล ได้แก่ เว้นจากการทำลายชีวิต เว้นจากการถือเอาของที่เขามิได้ให้ เว้นจากการประพฤติผิดในกาม เว้นจากการพูดไม่ตรงความจริง และเว้นจากการเสพของมึนเมาอันเป็นเหตุให้ขาดสติ

เบญจธรรม ได้แก่ เมตตากรุณา สัมมาอาชีวะ กามสังวร สัจจะ และสติสัมปชัญญะ (คุณธรรมทั้งห้านี้ต้องประพฤติให้เกิดมีขึ้นกับตนเอง)

อนึ่ง คำบรรยายเรื่อง "ธรรมะกับการปฏิบัติงานของผู้พิพากษา" ที่แสดงให้ผู้พิพากษาศาลฎีกาฟัง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ผู้บรรยายขอสงวนสิทธิ์มิให้นำออกเผยแพร่ ณ เวลานี้

ผู้ที่จะปิดอบายภูมิได้ต้องพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งแล้วดับอย่างน้อยสังโยชน์ ๓ ให้ได้

๖. สมมุติต่าง-สภาวะเหมือน

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ที่เคารพ

รบกวน ขอถามว่า นรกหรือสวรรค์ของฝรั่ง, อิสลาม จะเป็นอย่างไร ในเมื่อฝรั่งหรือชาวคริสต์ เค้าไม่ได้สอนเรื่อง

การห้ามดื่มสุรา นรกสวรรค์ของเค้ากับเราชาวพุทธต่างหรือเหมือนกันอย่างไรครับ

คำตอบ

นรกหรือสวรรค์ของฝรั่ง ของอิสลาม เป็นอย่างไร ผู้ตอบปัญหามิทราบ เพราะไม่มีประสบการณ์ แต่มีประสบการณ์ตรงที่ว่า คนที่นับถือศาสนาอื่น ที่มารับโทษอยู่ในเรือนจำของประเทศไทย มีจิตหมดอิสรภาพเหมือนกัน ต้องมารับสมมุติแบบไทย คือนักโทษกินข้าว และต้องสื่อสารกันด้วยภาษาไทย เมื่อถูกทำโทษถึงขั้นประหารชีวิต มีสภาวะของจิตหลุดออกจากร่างกายเหมือนกัน ฯลฯ

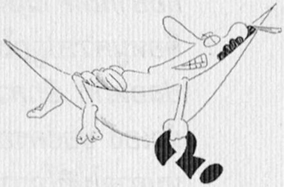

๗. ตื่นไม่ทัน

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ค่ะ หนูขออนุญาตเรียนสอบถามดังนี้ค่ะ

๑. จากการที่ได้อ่านหนังสือบางเล่ม ที่ว่าการที่เราทำสังฆทานในทุกวันนี้ นี่ผิดแบบจากในพระไตรปิฎก ซึ่งได้เขียนถึงการทำสังฆทานที่ถูกต้องไว้ การทำไม่ถูกต้องนั้น แม้จะได้ชื่อว่าทำสังฆทานเหมือนกัน แต่ทำให้ได้บุญลดน้อยลง หรือได้บุญไม่เท่ากับการทำสังฆทานอย่างถูกต้อง นั้นเป็นจริงหรือไม่คะ

๒. หนูเคยได้ซื้อของเพื่อเตรียมใส่บาตรพระ ในวันรุ่งขึ้น แต่บางครั้งก็ตื่นไม่ทัน ก็กลัวของเสีย ก็ทานเองบ้าง แบ่งคนอื่นทานบ้าง ก็คิดว่าไม่เป็นไร วันต่อไปก็ค่อยซื้อใส่บาตรใหม่ อย่างนี้เป็นบาปหรือไม่คะ

๓. หนูมีเงินเก็บอยู่ส่วนหนึ่ง ซึ่งขณะนี้ต้องสำรองไว้ในการทำธุรกิจของครอบครัว (หนู และสามี) ซึ่งตอนนี้หนูและสามีเริ่มทำธุรกิจใหม่กัน และขณะนี้ไม่มีรายได้เข้าค่ะ หนูและครอบครัวต้องใช้เงินเก่าที่มี จนกว่าจะทำสำเร็จ และดูต่อไปว่าจะขายได้อย่างที่คิดหรือไม่ (หนูมีลูกสาวหนึ่งคนที่ต้องดูแลค่ะ) และหนูมีพ่อ (ซึ่งบวชเป็นพระ) ท่านอยากได้กุฏิ ในที่บริเวณแห่งหนึ่งในวัดน่ะค่ะ ท่านไม่ได้พูดขอนะคะ เพียงแต่ท่านเคยพูดว่าอยากอยู่ตรงนั้น เงินที่เก็บไว้ก็พอที่จะสร้างกุฏิให้ท่านได้ค่ะ และก็อยากให้ท่านได้สมใจ แต่ในขณะนี้ หนูมีอยู่ ๑ ความคิดเห็นค่ะ คือหนูควรปลูกให้ท่านตอนที่ธุรกิจหนูไปได้แล้ว ครอบครัวจะได้ปลอดภัย อีกความคิดก็คือ ถ้าหนูกลัวอนาคตความมั่นคงของตัวเอง ของครอบครัวอย่างเดียวและรอ หากเกิดอะไรขึ้นก่อน หนูอาจไม่มีโอกาสได้ทำในสิ่งที่อยากทำให้พ่อ เพื่อตอบแทนบุญคุณน่ะค่ะ

ความคิดแบบใดถึงจะถูกต้อง ขอรบกวนอาจารย์ช่วยชี้แนะแนวทางหนูด้วยนะคะ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มากๆ นะคะ

คำตอบ

(๑) ทานที่มีผู้ศรัทธาถวายไว้แก่หมู่สงฆ์ เรียกว่า สังฆทาน

ผู้ถวายได้บุญมาก ตรงกันข้าม ทานที่มีผู้ศรัทธาถวายให้แก่สงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง เมื่อสงฆ์รับถวายแล้ว นำไปบริโภคใช้สอยเป็นการส่วนตน อย่างนี้เรียกว่า ปุกคลิกทาน ผู้ถวายได้บุญน้อย

(๒) เจตนาซื้อของใส่บาตรในวันรุ่งขึ้น แต่ตื่นไม่ทันจึงมิได้ใส่บาตร การประพฤติเช่นนี้มีบาปเกิดขึ้นตรงที่ไม่รักษาสัจจะ แล้วนำของที่เตรียมไว้ใส่บาตรมากิน โดยคิดว่าวันถัดไปค่อยซื้อหามาใส่บาตรใหม่ หากทำแล้วไม่สบายใจถือว่าเป็นบาป และเช่นเดียวกัน ความสงสัยในการกระทำของตน แล้วเขียนมาถามผู้รู้ความสงสัยนั้นถือว่าเป็นบาป

(๓) ความคิดทั้งสองรูปแบบ เป็นความคิดที่เกิดขึ้นกับผู้รู้ไม่จริง ผู้รู้จริงรู้ว่า ความคิดที่ดีงามที่เป็นปัจจุบันขณะ ความคิดเช่นนี้ถือว่าเป็นความคิดที่ถูกต้องตามธรรม

๘. เรื่องของขันธ์ ๕

คำถาม

อยาก ให้ท่านช่วยอธิบายเรื่องของขันธ์ ๕ หน่อยคะ อันที่จริงรู้ว่า ประกอบด้วย เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เวทนาคือความรู้สึก ก็คือ สุข หรือทุกข์ สัญญา คือความจำได้ สังขารคือการปรุงแต่ง แต่วิญญาณ ยังไม่ค่อยเข้าใจยังเอาไปสับสนกับเวทนาอยู่คะ อยากให้ท่านช่วยอธิบายหน่อยคะ

ส่วนคำถามนี้ค้างคาใจมานานคะ ว่า ความคิดปรุงแต่ง

คืออะไร ใช่ความคิดฟุ้งซ่านหรือป่าวคะ แล้วถ้าเราคิดในชีวิตประจำวันนี้ใช่ความคิดปรุ่งแต่งหรือเปล่าคะ

ถ้าหากเราต้องการที่จะหยุดความคิดปรุงแต่งมีวิธีการอย่างไรให้หลุดพ้นจากความคิดปรุงแต่ง ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

ขันธ์ ๕ ประกอบด้วยรูปขันธ์ ส่วนที่เหลือเป็นนามขันธ์ เรียกว่า เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์

เวทนา หมายถึง ความสุข ความทุกข์ ความไม่สุขไม่ทุกข์ ที่ปรากฏเป็นอารมณ์ขึ้นกับจิต เวทนาล้วนดำเนินตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อใดเวทนาเข้าสู่ความเป็นอนัตตา ผู้เข้าถึงสัจจธรรมนี้แล้ว ย่อมเห็นว่าเวทนาไม่มีตัวตนแท้จริง จิตจะปล่อยวางเวทนา แล้วอารมณ์สุข อารมณ์ทุกข์ ไม่สุข ไม่ทุกข์ จะไม่เกิดขึ้นกับดวงจิต

ส่วน วิญญาณขันธ์ หมายถึง ความรู้ที่เกิดขึ้นกับใจ ผู้เข้าถึงสัจจธรรมนี้ได้แล้ว ย่อมเห็นว่าความรู้ในเรื่องอารมณ์ที่เกิดกับใจเป็นสิ่งไม่มีตัวตนแท้จริง จิตจะปล่อยวางความรู้ที่เกิดขึ้นกับใจแล้วทำให้จิตว่างเป็นอิสระจากความรู้ที่เกิดขึ้นกับใจนั้น

อนึ่ง การอ่านคำตอบเป็นเพียงสุตมยปัญญา ผู้อ่านย่อมจำสิ่งที่ตอบได้ แต่หากผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา จนเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งในวิญญาณขันธ์ได้แล้ว ความถ่องแท้ในการรู้เห็นเข้าใจในวิญญาณขันธ์ย่อมเกิดขึ้น

๙. สันดานที่ต้องดัด

คำถาม

อาจารย์สนองที่เคารพ

ดิฉัน มีหลาน ๑ คน เดิมอยู่ด้วยกันกับดิฉันและคุณแม่ (ย่าของเด็ก) ที่ชลบุรี เกเร นักเลง ด่าคุณย่า ไม่เรียนหนังสือ โรงเรียนเชิญออก ดิฉันส่งไปอยู่กับแม่เขาที่กรุงเทพฯ(พระโขนง) ให้โอกาสทุกเรื่องจนถึงโอกาสสุดท้ายทั้งหมด เรื่องเรียนก็เสียเงินให้เข้าเรียนโรงเรียนใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า ในที่สุดโรงเรียนก็เชิญออก และตัวเขาก็หนีแม่ไปอยู่บ้านที่พ่อเขา (บางกะปิ) และอยู่คนเดียว ขอเงินจากเพื่อนบ้านใช้วันละร้อย บอกให้เขานั่งคิดนอนคิดไประหว่างที่ไม่มีอะไรทำและไม่ได้เรียน ดิฉันรู้ว่าเขาพยายามทำทุกอย่างเพื่อกลับมาอยู่กับย่าที่ชลบุรี แต่ดิฉันไม่อนุญาต บอกต้องเรียน จบ ม.๓ ก่อนแล้วจะให้กลับมา เพราะกลัวจะกลับมาประพฤติแบบเดิม และย่ามีแต่เสียใจเสียน้ำตาและเสียเงิน ความดันก็ขึ้น ทุกข์ทรมาน

ในวันนี้ แม่เขาโทรมาบอกว่าเขาต้องการบวชเพื่อทดแทนบุญคุณย่าและแม่ ๑ เดือน ให้บอกดิฉันหน่อย(ดิฉันเคยพาไปโครงการคุณแม่สิริที่นครนายก ไปอยู่ ๑ คืน หนีกลับ) เขาเลยไม่กล้าบอกเอง เพราะไม่เคยทำอะไรสำเร็จตามที่พูดสักครั้งหนึ่ง ดิฉันคิดจะบวชให้เขาแต่ต้องการจะให้เขาได้การเจริญภาวนาปฏิบัติธรรมบ้าง เพราะเขาเคยบวชให้คุณพ่อตอนคุณพ่อตายอยู่วัดในกรุงเทพฯเล่นเกมส์ ได้อีกด้วย

จะขอเรียนถามอาจารย์ว่า ด้วยข้อเท็จจริงของหลานคนนี้ ดิฉันควรจะพาเขาไปบวชที่วัดไหน จะเป็นวัดป่า หรือวัดใดที่ต่างจังหวัดห่างไกลจากความเจริญ ดิฉันก็จะพาไป อาจารย์กรุณาเมตตาด้วย

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

ไม่มีใครแก้ปัญหาใครได้อย่างแท้จริง ดังนั้นผู้มีปัญหาต้องแก้ไขด้วยตนเอง สิ่งที่ผู้ตอบปัญหาชี้แนะให้ได้คือ นำเขาไปบวชเณรและปฏิบัติธรรมอยู่กับหลวงปู่พุทธะอิสระ วัดอ้อน้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งต่อไปในวันข้างหน้า เขาจะเป็นอย่างไรต้องปล่อยวาง คือช่วยเท่าที่ทำได้เท่านั้น แล้วจะไม่ทุกข์ใจ

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ (จากมหามกุฏฯ ชุด ๙๑ เล่ม เล่มที่ ๗๕ หน้า ๔๒๗)
๑.ทานมัย *บุญสำเร็จจากการให้ทาน,* **๒.ศีลมัย** *บุญสำเร็จจากการรักษาศีล,* **๓.ภาวนามัย** *บุญสำเร็จจากการภาวนา,* **๔.อปจายนมัย** *บุญสำเร็จด้วยการประพฤติอ่อนน้อม,* **๕.เวยยาวัจจมัย** *บุญสำเร็จด้วยการช่วยขวนขวายรับใช้,* **๖.ปัตติทานมัย** *บุญสำเร็จด้วยการให้ส่วนบุญ,* **๗.ปัตตานุโมทนามัย** *บุญสำเร็จด้วยการยินดีบุญของผู้อื่น,* **๘.ธัมมัสสวนมัย** *บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม,* **๙.ธัมมเทสนามัย** *บุญสำเร็จด้วยการแสดงธรรม,* **๑๐.ทิฏฐุชุกัมม์** *บุญสำเร็จด้วยการทำความเห็นให้ตรง*

๑๐. เทวดาเข้านิพพาน

คำถาม

รบกวนถาม ท่านอาจารย์ ดร. สนอง วรอุไร

กรณีที่เทวดาตั้งแต่ชั้นที่ ๑ ถึง ๖ นั้น ท่านสามารถจะบรรลุถึงขั้นอรหันต์และนิพานได้ไหมครับ โปรดช่วยตอบด้วยครับอาจารย์ ผู้มีความรู้น้อย

คำตอบ

เทวดาหมายถึงชาวสวรรค์ ทั้งเพศชายและเพศหญิง เทวดาในทุกชั้นของสวรรค์ มีศักยภาพที่จะพัฒนาจิตตนเองให้บรรลุอรหัตตผลได้

๑๑. มิได้อธิษฐาน

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ที่นับถือ

รบกวนเรียนถามอาจารยดังนี้ค่ะ

๑. หากหญิงสาวติดต่อกับพระสงฆ์ผ่านทาง website ธรรมะ หรือทาง E-mail ส่วนตัว แต่เป็นไปในเรื่องอรรถเรื่องธรรม จะผิดหรือบาปมั้ยคะ ช่วยอธิบายด้วยนะคะ

๒. ดิฉันกับเพื่อนมีข้อสงสัยค่ะ มีความเห็นไม่ตรงกัน ในที่สุดจึงต้องมารบกวนถามอาจารย์ค่ะ เพื่อนว่าพระพุทธองค์สอนว่าทุกอย่างไม่มีเรื่องบังเอิญ สิ่งที่เกิดล้วนมาจากเหตุและปัจจัยทั้งสิ้น เพื่อนบอกว่า การสร้างกรรมใหม่จึงไม่น่าจะมีได้ เพราะทุกการกระทำที่ทำไปนั้น ล้วนต้องมาจากเหตุปัจจัยบันดาลให้ตัดสินใจทำลงไปทั้งสิ้น อาจารย์ช่วยชี้แนะด้วยนะคะ

๓. การที่เราทำบุญทำทาน จำเป็นต้องอธิษฐานจิตหรือไม่คะ เช่น ปรารถนาว่าจะมี หรือจะเป็นอะไร (เทวดา พรหม หรือแม้แต่พระอริยบุคคล) ปกติเวลาทำบุญดิฉันไม่ค่อยได้อธิษฐาน นานๆครั้งจึงตั้งจิตว่า ขอให้เกิดเป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิทุกชาติ ตราบที่ยังต้องเดินทางต่อไป และมีโลกุตตรปัญญา พ้นจากกองทุกข์ได้โดยเร็ว

ขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑). ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหญิงสาวกับพระสงฆ์ ผ่านทาง website หรือ E-mail หากเป็นไปเพื่อธรรมะโดยไม่เกิดความเศร้าหมองขึ้นกับจิต ไม่ถือว่าเป็นบาป

(๒). คำว่า “เหตุ” และ “ปัจจัย” มีความหมายเป็นสิ่งเดียวกัน หมายถึงสิ่งที่ทำให้เกิด เหตุจะเกิดขึ้นได้ต้องมีสัตว์บุคคลเป็นผู้กระทำ การตัดสินใจทำเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดขึ้น เป็นเรื่องของปัญญา ซึ่งมีทั้งปัญญาเห็นถูกตามธรรม

และปัญญาเห็นผิดไปจากธรรม ดังนั้นประโยคที่ว่า "สิ่งที่เกิดล้วนมาจากเหตุทั้งสิ้น" จึงเป็นคำกล่าวของคนที่มีปัญญาเห็นถูกตามธรรม เมื่อใดกรรมที่ทำไว้ให้ผล ผู้ทำเหตุรวมถึงผู้ร่วมกระทำเหตุ ต้องเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น ดังนั้นการกระทำมิได้ขึ้นอยู่กับที่เหตุเป็นตัวบันดาลให้เกิด แต่ขึ้นอยู่กับปัญญาในดวงจิตเป็นตัวสั่งให้สัตว์บุคคลกระทำกรรม

(๓). การประพฤติเหตุตามบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ (ดูหน้า ๒๖) ผลของการประพฤติย่อมแสดงออกเป็นบุญ ส่วนคำว่า "อธิษฐาน" หมายถึง การตั้งจิตปรารถนา ด้วยเหตุนี้หลังจากทำบุญแล้ว เจ้าชายสุมนะ (อดีตของพระอานนท์) ได้อธิษฐานต่อพระปทุมุตตรพุทธเจ้า ขอเป็นพุทธอุปัฏฐากในพระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งที่จะมีมาในกาลข้างหน้า ผลปรากฏว่า ในสมัยที่พระสมณโคดมมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า พระอานนท์จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพุทธอุปัฏฐากประจำ ทั้งๆ ที่พระนาคิตะ พระมหาจุนทะ พระเมฆิยะ พระสาคตะ พระอุปวาณะ ฯลฯ ซึ่งเคยรับใช้พระพุทธโคดมมาก่อน แต่มิได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้เพราะอดีตชาติ บุคคลเหล่านั้นมิได้อธิษฐานเป็นพุทธอุปัฏฐากมาก่อนนั่นเอง

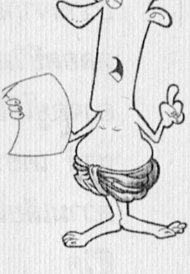

ฉะนั้น ที่ผู้ถามปัญหาอธิษฐานเอาไว้ว่า เกิดมาให้เป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิทุกชาติ มีโลกุตตรปัญญา พ้นไปจากทุกข์โดยเร็ว จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง

๑๒. อยากบวชเป็นชี

คำถาม

กราบ นมัสการท่านอาจารย์สนองที่เคารพ

ดิฉัน ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง สำหรับคำสอน และการทำงานอย่างหนักของท่านอาจารย์เพื่อช่วยเพื่อนมนุษย์ให้พ้นอบายภูมิ ดิฉันเป็นบุคคลหนึ่งที่เคารพ และศรัทธาต่อคำสอนของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

จากการที่ได้เข้าฝึกและเรียนกรรมฐาน รวมถึงการฟังธรรมจากอาจารย์สนอง ทำให้ดิฉันมีความตั้งใจอยากที่จะบวชชีตลอดชีวิต เพื่อปฏิบัติธรรม เนื่องจากมีความรู้สึกว่าชีวิตตนเองอาจอยู่ได้ไม่นาน แต่ทว่าตัวเองเป็นคนที่ต้องเลี้ยงดูสามีชาวต่างชาติ เคยบอกกับสามีเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการบวชแล้ว สามีมีความเสียใจอย่างยิ่งเนื่องจากเขาต้องการที่จะอยู่ด้วยกันตลอดชีวิต

นอกจากนี้ดิฉันจบการศึกษาสูงสุดทางด้านวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันมีอาชีพเป็นอาจารย์ โดยทางองค์กรต้องการให้ผลิตผลงานตีพิมพ์ในวารสาร แต่ในใจดิฉันเห็นตรงตามที่อาจารย์สนองกล่าวว่า งานวิจัยเหล่านี้เป็นเพียงจริงสภาวะ ไม่ยั่งยืน ดิฉันจึงหันมาให้เวลาศึกษาธรรมะของพระพุทธองค์มากกว่า แต่ทว่างานในองค์กรก็ต้องให้สำเร็จตามที่ได้ระบุไว้ ทำให้เกิดความขัดแย้งในความรู้สึกของตนเองอย่างยิ่ง

ขอความกรุณาอาจารย์สนอง ช่วยแนะแนวทางที่ถูกต้องตามธรรมให้ดิฉันด้วยว่า

๑) ควรออกบวชเมื่อไรและควรทำอย่างไรให้สามีเข้าใจ

๒) ยังควรทำงานวิจัยต่าง ๆ ต่อไปหรือไม่ เนื่องจากว่าการทำวิจัยแต่ละงาน ต้องทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังใจอย่างหนัก จึงกลัวว่าจะไม่มีเวลาให้กับการปฏิบัติธรรม

๓) มีแนวทางภาวนาอย่างไร ในขณะที่ทำงานและทำวิจัยคะ กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สนองอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

(๑). ผู้ถามปัญหาประสงค์บวชเป็นชี ต้องพัฒนาตัวเองให้ดีจนสามีศรัทธา แล้วอนุญาตให้บวชได้ จึงควรบวชตามปรารถนา

(๒). ตราบใดภาระของสังคมยังมีอยู่ ควรทำงานวิจัยต่อไป เมื่อเสร็จจากงานสังคมแล้ว จึงจะเอาเวลาที่เหลือมาทำงาน (ปฏิบัติธรรม) ให้กับตนเอง

(๓). ขณะยังทำงานวิจัย ต้องทำงานด้วยใจรัก (ฉันทะ) ทำงานด้วยความพากเพียร (วิริยะ) เอาใจจดจ่ออยู่กับงานที่ทำ (จิตตะ) และใช้ปัญญาไต่สวนผลงาน (วิมังสา)

๑๓. เครื่องหมายที่เกิดกับจิต

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เคารพ

ผมขอถามปัญหาดังนี้ครับ ขอความกรุณาด้วย

๑. ผมมีนิมิตกสิณครับ แต่ว่าเวลาหลับตาสักพักก็จะเห็น จะว่าเข้าสมาธิได้เร็วก็ใช่ แต่สักพักนิมิตกสิณ ก็จะหายไป แล้วต้องเรียกกลับมาใหม่ คือผมไม่รู้ว่าถ้าจะเข้าอุปปจารสมาธิด้วยนิมิตกสิณ จะดีมั้ยครับ หรือจะใช้พองหนอ-ยุบหนอตามปกติ จะได้ผลดีกว่า ผมยังงงๆ ครับ แต่ปัจจุบันก็ใช้ยุบหนอ-พองหนอตามปกติครับ พยายามเห็นสักแต่ว่าเห็น ไม่สนในในนิมิต แบบนี้ดีแล้วใช่มั้ยครับ เพราะ...บางทีถ้าผมมองนิมิตไปนานๆ เล่นไปทางนั้นหลายๆ วัน บางทีเวลานอนตอนบ่าย มันจะเคลิ้มๆ แล้วหลับ แล้วบางทีไปเห็นนู่นเห็นนี่ เหมือนจิตไปเห็นภาพ ไม่รู้มาได้ไง เหมือนกัน แต่รู้อยู่ว่าตัวเองไม่ได้หลับ แต่จะปลุกตัวเองให้ตื่นก็ไม่ง่าย เลยบางครั้งเหมือนมีอะไรมาแทรก เลยคิดว่ามันไม่น่าจะใช่ เลยไปทาง ยุบหนอ-พองหนอตามปกติที่ครูบาอาจารย์สอนดีกว่า ไม่มีพิษไม่มีภัย

๒. การเกิดนิมิตในดวงจิตนี่มันมาได้อย่างไรครับอาจารย์ ดร.สนอง เพราะผมไม่เคยไปนั่งเพ่งอะไรที่ไหน ที่มันเกิดได้ก็เพราะเมื่อก่อนนั่งสมาธิไปนานๆ โดยยังไม่รู้จักวิปัสสนา นั่งไปสักพัก มันเกิดดวงนิมิตมาเองครับ จึงอยากทราบว่า อันนี้มันเป็นของเก่าของผมรึเปล่าครับ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร และทีมงานมากครับ ที่สละเวลาตอบปัญหา และก็ขอโทษที่ต้องมาถามเรื่องแบบนี้ซึ่งก็เข้าใจว่า มันไม่ใช่ทางแห่งปัญญา แต่มันเป็นสิ่งที่ผมยังค้างคาใจครับ ขอบคุณมากๆครับ.

คำตอบ

(๑) เมื่อนิมิตกสิณหายไป ผู้รู้จะรู้ว่า นิมิตกสิณดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ แล้วปัญญาเห็นแจ้งในนิมิตนั้นจะเกิดขึ้น ส่วนผู้ไม่รู้ เรียกกสิณนั้นให้กลับมาปรากฏขึ้นอีก อย่างนี้เรียกว่า หลง จะใช้องค์บริกรรมเช่นใด ย่อมเลือกได้ตามที่ถูกกับจริต แต่ผลสุดท้ายของการบริกรรม จิตต้องตั้งมั่นเป็นสมาธิ ฉะนั้นเลือกปฏิบัติตามที่ชอบ

เมื่อใดมีอาการพองยุบเกิดขึ้นที่ผนังหน้าท้อง แล้วทำเป็นไม่สนใจ ท่านเจ้าคุณโชดกเรียกว่า มีจิตเป็นโมหะ

ส่วน คำว่า "เห็นสักแต่ว่าเห็น" นั้นหมายความว่า เอาจิตที่ตั้งมั่นจวนแน่วแน่ ตามดูสิ่งที่ถูกเห็น ว่าดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อสิ่งที่ถูกเห็นเข้าสู่ความเป็นอนัตตา คือไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน แล้วมีจิตปล่อยวางสิ่งที่ไม่มีตัวตนแท้จริง อย่างนี้จึงจะเรียกว่า เห็นสักแต่ว่าเห็น

การมีจิตส่ายไปรับเอา สิ่งกระทบมาปรุงอารมณ์ เช่นไปเห็นนู่นเห็นนี่ เป็นอาการที่เกิดขึ้นกับคนที่มีจิตขาดสติ คนที่มีสติมั่นคงจะไม่เห็นอะไร แต่จิตจดจ่ออยู่กับอิริยาบถที่เป็นปัจจุบันขณะเท่านั้น

(๒) นิมิตที่เกิดขึ้นกับจิต มีสาเหตุมาจากจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ แล้วทำให้ความถี่คลื่นจิตมีความเป็นระเบียบ มิติใดที่มีความถี่คลื่นตรงกัน ปฏิสัมพันธ์ย่อมทำให้เกิดผลเป็นนิมิตขึ้นได้

๑๔. ซองกฐินตกค้าง

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ สนอง วรอุไร

ผม ติดตามฟังการบรรยายธรรมะ ของท่านอาจารย์มาอย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาผนวกกับคำสอนของท่านหลวงพ่อจรัญ แล้วนำปฏิบัติปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตัวเองปรากฏว่าชีวิตดีขึ้นโดย ลำดับ.. ผมจึงขอปวารณาตัวเองขอเป็นลูกศิษย์ของท่าน ขอน้อมนำพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามที่ท่านอาจายย์ที่เป็นผู้รู้ได้บอกกล่าว... ผมมีเรื่องขอเรียนถามท่านอยู่ ๑ เรื่อง

๑. เพื่อนของผมได้จัดทำบุญกฐินวัตถุประสงค์เพื่อจัดสร้างกุฏิถวายวัด และนำซองมาให้ผมจำนวนหนึ่ง ผมได้แจกจ่ายบุญดังกล่าวแก่ผู้มีจิตศรัทธาและจัดเก็บคืนเรียบร้อย แต่พอเสร็จจากงานปรากฏว่ามีซอง ๑ ซองหลงอยู่ ไม่ได้นำถวายผมเคยรู้มาว่า การทำบุญกฐินนั้น

อานิสงส์ของบุญใหญ่มาก แล้วซ้ำวัตถุประสงค์คือการสร้างกุฏิถวายวัดทำให้ผมไม่สบายใจ... ผมควรทำอย่างไร กับซองกฐินที่มีคนทำบุญมาแล้วจำนวน ๑ ซองนี้

๒. ผมเคยคิดว่าจะนำไปถวายพระ เป็นปัจจัยแต่กลัวว่าไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ เพราะคนที่เขาทำบุญเขาคงจะอธิษฐานจิตทำบุญกฐิน.. ผมจึงใคร่เรียนถามอาจารย์ช่วยชี้ทางแก่ผมด้วยครับ... สุดท้ายผมขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาขออนุโมทนาในบุญกุศลที่อาจารย์เพียรให้ความรู้เป็นวิทยาทาน. .สาธุ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

(๑) การทำบุญทอดกฐิน ได้อานิสงส์สูงสุดไม่เกินสวรรคสมบัติ ผู้เห็นถูกแก้ปัญหาความทุกข์ใจ ด้วยการนำซองกฐินตกค้าง ไปถวายวัดตามที่ถูกระบุบนซองกฐิน ย่อมทำได้

(๒) นำซองกฐินตกค้าง ไปถวายวัดให้ถูกตรงกับเจตนารมณ์ของผู้ทำบุญ แล้วโทษย่อมไม่มีกับผู้ถามปัญหา

พึงชนะคนตระหนี่ ด้วยการให้

๑๕. ได้ยินเสียงสวดมนต์

คำถาม

กราบเรียนถามอาจารย์

๑. มักจะได้ยินเสียงพระสวดมนต์ในโบสถ์หลังออกจากสมาธิ จะเกิดจากจิตใต้สำนึกหรือไม่ ทำไมถึงได้ยินเมื่อเข้าอบรมในวันที่สองและสาม ดีหรือไม่ดี

๒. อุคคหนิมิตและปฏิภาคนิมิต เกิดได้อย่างไร ทำไมถึงเกิด และถ้าเกิดแล้วจะต้องทำอย่างไรต่อไป และทั้งสองอย่างนี้มีผลแตกต่างกันอย่างไร ขอกราบอนุโมทนา

คำตอบ

(๑) การได้ยินเสียงสวดมนต์ดังกล่าว เกิดจากจิตใต้สำนึกเป็นเหตุ การได้ยินเช่นนี้ดีตรงที่ว่า เป็นตัวชี้วัดความตั้งมั่นเป็นสมาธิของจิต ไม่ดีตรงที่ว่า หากเอาจิตไปจดจ่ออยู่กับเสียงสวดมนต์ที่ได้ยิน จะทำให้จิตเข้าไม่ถึงปัญญาเห็นแจ้ง

(๒) อุคคหนิมิต หมายถึง นิมิตที่เกิดจากการฝึกกำหนดหรือเอาจิตเพ่งดูจนติดตาติดใจ แม้หลับตาก็ยังเห็นสิ่งที่ถูกเพ่งดูนั้น เหตุที่ทำให้เกิดอุคคหนิมิต เพราะใช้จิตเพ่งดูสิ่งสมมุติที่นำเอามากำหนดเป็นอารมณ์กรรมฐาน จนเกิดเป็นความชำนาญ ผู้ใดประสงค์พัฒนาจิตให้เข้าถึงปัญญาเห็นแจ้ง ต้องใช้จิตตามดูนิมิตนั้นว่า ดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อใดนิมิตเข้าสู่ความเป็นอนัตตา ปัญญาเห็นแจ้งในนิมิตจะเกิดขึ้น

ส่วนปฏิภาคนิมิต เป็นการเอาภาพเหมือนของอุคคหนิมิต มานึกขยายให้มีขนาดใหญ่ขึ้น หรือนึกหดภาพให้เล็กลง

ผลที่เหมือนกันของนิมิตทั้งสองแบบ คือเป็นสัญญาที่เกิดขึ้นกับจิต หากไม่นำนิมิตมาพิจารณาตามกฎไตรลักษณ์ ย่อมทำให้จิตเกิดเป็นความหลง เพราะจิตมีอวิชชาครอบงำ

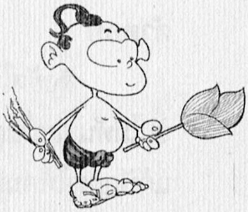

๑๖. คุณแม่ไม่ชอบ

คำถาม

เรียนอาจารย์สนองที่เคารพอย่างสูง

ดิฉันมีข้อคำถามจะเรียนถามอาจารย์เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาทางโลกดังนี้ค่ะ

ดิฉันอายุ ๓๖ ปีแล้ว มีหน้าที่การงานดี ได้คบหารู้จักแฟนมาปีกว่า ซึ่งแฟนก็มีงานการทำดี จบวิศวะ แต่เตี้ยกว่าดิฉัน ที่สำคัญคือ คุณแม่ไม่ชอบและไม่ยอมให้แต่งงานด้วย หากผู้ชายจะส่งพ่อแม่มาสู่ขอก็จะไม่ต้อนรับ บอกว่าคนไม่แต่งงานอยู่กับพ่อแม่ตลอดก็มีถมไป และไม่จำเป็นต้องแต่งงาน คนแต่งงานเลิกรากันก็มีเยอะแยะไป ดิฉันต้องการแยกครอบครัวโดยไม่ทำให้ท่านโกรธ ดิฉันจะทำอย่างไร หากคุณแม่ไม่ยอมให้แต่งแต่ดิฉันเลือกที่จะแต่งและขอมีชีวิตเป็นของตนเอง ดิฉันจะ

บาปหรือไม่อย่างไร และดิฉันจะแก้ปัญหาที่ท่านไม่ยอมให้แต่งกับคนนี้ และจะตัดขาดแม่ลูกหากเลือกคนนี้ได้อย่างไร

กราบขอบพระคุณในความเมตตา ขออนุโมทนาในบุญกุศลที่อาจารย์เพียรให้ความรู้เป็นวิทยาทาน สาธุ สาธุ สาธุ ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

สิ่งขัดใจเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดเป็นความโกรธกับผู้ที่มีสติรับไม่ทัน ฉะนั้นผู้ใดโกรธก็เป็นเรื่องของผู้นั้น ผู้รู้ไม่สามารถเข้าไปแก้ปัญหาให้คนอื่นได้ ผู้ใดให้อภัยเป็นทานอยู่เสมอ หากประพฤติได้ผลแล้วผู้นั้นมีเมตตา แล้วความโกรธจะไม่เกิดขึ้นได้อีก

อนึ่งเรื่องที่แม่ไม่ยอมให้ลูกสาวแต่งงาน เป็นความเห็นผิดของผู้เป็นแม่ ที่เอาความสมมุติว่าเป็นแม่ เข้าไปก้าวล่วงในชีวิตของลูกสาว

ผู้เป็นลูกประสงค์มีชีวิตเป็นของตัวเอง ถือว่าเป็นความเห็นถูกตามธรรม หากประสงค์บริหารจัดการชีวิตด้วยตัวเองย่อมทำได้ และไม่ถือว่าเป็นบาป แต่ทั้งนี้ต้องไม่ทิ้งความกตัญญูกตเวทีที่มีต่อแม่ ด้วยการประพฤติจริยธรรมของลูกที่ดีที่สามารถทำได้ และเช่นเดียวกันหากแม่ประสงค์จะตัดลูกสาวออกจากความเป็นลูกก็เป็นเรื่องของท่าน ผู้มีความเห็นถูกคือลูกสาว ต้องไม่ตัดท่านอออกจากความเป็นแม่ และยังต้องประพฤติจริยธรรมของลูกที่ดีอยู่เสมออีกด้วย

อนึ่งผู้รู้กล่าวว่า มนุษย์มีทรัพย์สมบัติเป็นห่วงผูกขา มีสามี/ภรรยาเป็นห่วงผูกมือ มีบุตร/ธิดาเป็นห่วงผูกคอ ผู้ใดใคร่ผูกมัดชีวิตของตัวเอง หรือมีชีวิตเป็นอิสระ มีสิทธิ์เลือกได้ตามใจปรารถนา

๑๗. เป็นไปตามกรรม

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์สนองฯ ขอรบกวนอาจารย์ฯ ช่วยตอบคำถามเป็นแนวทางด้วยนะค่ะ

ดิฉันมีอายุ ๔๐ ปี มีพี่น้อง ๓ คน คุณพ่อคุณแม่เลิกกันตั้งแต่มีดิฉัน คุณพ่อมีอาชีพเล่นการพนัน และเสียชีวิตตอนดิฉันอายุ ๗ ขวบ ดิฉันสามคนพี่น้องจึงมาอยู่กับคุณอา เมื่ออายุได้ ๙-๑๒ ปี ดิฉันมีโอกาสกลับไปอยู่กับคุณแม่ ท่านขายเครื่องสำอาง ชอบทานเหล้า และชอบทานยานอนหลับ ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้องไม่สู้ดี เพราะท่านชอบพูดจากลับไปกลับมา ท่านมีลูกใหม่กับสามีใหม่ พอดิฉันอายุได้ ๑๒ ปี คุณแม่ทิ้งดิฉันและพี่สาวไป อย่างไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ ไม่มีเยื่อใย ส่วนดิฉันกับพี่สาวด้วยความที่เป็นเด็ก ก็ไม่ได้เสียใจหรือร้องไห้เลย ท่านให้เพื่อนผู้หญิงคนหนึ่งมารับไปอยู่ด้วย จากนั้นเราสองคนจึงหาทางกลับ

ไปอยู่กับคุณอา และไม่ได้ติดต่อกับคุณแม่เลย จะทราบข่าวท่านก็สอบถามจากญาติเท่านั้น เมื่อเรียนจบมีรายได้จึงฝากเงินผ่านญาติให้แม่ได้ใช้จนกระทั่งเปลี่ยนเป็นการโอนเข้าบัญชีโดยตรง ดิฉันส่งเสียท่านตามอัตภาพมาโดยตลอด ไม่เคยนึกโกรธ หรือเคียดแค้นเลย จนกระทั่งเมื่อปีที่แล้ว ท่านติดต่อผ่านมาทางพี่ชาย (เราไม่ได้เจอกันเกือบ ๓๐ ปี ได้) ดิฉันไปเยี่ยมท่านแต่ไม่ได้แสดงตน เพราะยังกลัวอะไรบางอย่าง จึงให้น้องชายต่างมารดาเข้าเป็นตัวกลางแทน เมื่อท่านออกจากโรงพยาบาลดิฉันแอบไปหา เห็นสภาพสังขารแล้วตกใจ ขาท่านเดินไม่ได้ลีบเล็ก สาวๆท่านสวยมาก และรับทราบจากโรงพยาบาลคือ ท่านมีอาการเบลอ สมองฝ่อ คงเป็นเพราะยานอนหลับและเหล้า แต่ปัจจุบันทราบว่าเลิกทานเหล้าแล้ว ส่วนสภาพความเป็นอยู่แย่มาก ดิฉันกับพี่สาวเห็นสภาพแล้วร้องไห้โฮ ทุรนทุรายในความรู้สึกอย่างบอกไม่ถูก อนาถใจจริงๆ เมื่อตั้งสติได้จึงติดต่อหาบ้านให้อยู่ จัดหาข้าวของที่จำเป็นและโอนเงินให้ใช้ในแต่ละเดือน โดยนำค่าใช้จ่ายมาหาร ๓ คน พี่ชายดิฉันไม่เคยมาดูหรืออะไรกับแม่เลย แต่ก็ยังโชคดีที่ยอมโอนเงินให้ใช้ในแต่ละเดือน ส่วนญาติพี่น้องทางแม่ไม่มีใครมาดูกลับสาปส่งเสียด้วยซ้ำ ลูกและสามีก็หนีไปหมด ทราบความว่า แม่ชอบด่าว่า ใช้คำพูดหยาบคาย และพูดเท็จจนไม่มีใครเชื่อ

ทุกวันนี้ดิฉันทำได้เพียงส่งเงินให้ใช้ในแต่ละเดือน เมื่อนึกถึงจะขับรถไปวนดู เคยเข้าไปดูแลแต่ไม่บอกว่าเป็นลูก ความ

รู้สึกบอกไม่ถูกจริงๆ ท่านก็ไม่ Sense ว่าดิฉันเป็นลูก เยื่อใยหรือสายสัมพันธ์มันหายไปไหนไม่ทราบ

ดิฉันมีครอบครัว มีการงานดีมั่นคงได้พบเจอแต่คนดีๆ ดิฉันไม่ได้รังเกียจท่านแต่มีเหตุหลายประการ ที่ไม่สามารถนำท่านมาเลี้ยงดูได้ เพราะรู้ว่าปัญหาต้องตามมาอย่างรับไม่ไหว จะเป็นบุญหรือเปล่าค่ะและควรจัดวางชีวิตอย่างไร

อาจารย์ค่ะ ดิฉันคิดเองอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เป็นเด็กว่า ดิฉันคงทำกรรมไว้ เมื่อเหตุการณ์ที่เลวร้ายผ่านพ้นไป ดิฉันมักมาสรุปบทเรียนให้ตัวเองเสมอ สิ่งเหล่านี้เป็นบาทฐานให้กับชีวิตตัวเองมาตลอด ชีวิตปัจจุบันมีความสุขดี แต่เมื่อคิดเรื่องแม่ขึ้นมาก็อึดอัดใจอย่างบอกไม่ถูก พูดกับตัวเองว่าเราควรจะทำอะไรที่ดีกว่านี้ได้ไหม แต่ก็ตอบตัวเองไม่ได้ทุกครั้ง

ส่วนคุณอาที่เลี้ยงมา ตลอดเวลาที่อยู่ดิฉันสรุปเองว่าดิฉันทำหน้าที่ตัวเองดีที่สุดแล้ว ดูแลท่านทุกอย่าง

ทุกวันนี้ ดิฉันสวดมนต์ไหว้พระ ขออุทิศส่วนบุญและนึกรู้คุณกตัญญูตลอดแต่อยากขออยู่ห่างๆ คิดอย่างนี้ผิดไหมค่ะ

ดิฉันรู้ว่าคงต้องเวียนว่ายตายเกิด แต่หากเลือกเกิดได้อยากได้ครอบครัวดี มีพ่อแม่ดีจะทำอย่างไรค่ะ ดิฉันเคยแปลกใจว่า ดิฉันกับคุณแม่มีอะไรที่ต่างกันมากมาย แต่ทำไม่ถึงได้มาเกิดเป็นแม่ลูกกันกรรมจัดสรรอย่างไร

อาจารย์ค่ะ ดิฉันเพิ่งหัดนั่งสมาธิ เคยนั่งสมาธิอยู่แล้วสงบ

มาก มีความสุขมากๆ แต่ลูกชายมาเรียกกระทันหัน ดิฉันตกใจถอนออกจากสมาธิทันที รู้สึกเจ็บสะท้านผิวที่แขน อาการนี้เกิดจากอะไรค่ะ

เคยเข้านอนพร้อมทำสมาธิกำหนดลมหายใจ เมื่อใกล้หลับ รู้สึกเหมือนถูกกระชากหรือตกจากที่สูงวูบอย่างแรงเป็นเพราะอะไรค่ะ

รบกวนอาจารย์ฯ ช่วยชี้ทางให้ด้วยนะค่ะ และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ค่ะ

คำตอบ

ชีวิตเป็นสิทธิส่วนบุคคล ผู้เป็นเจ้าของต้องบริหารจัดการชีวิตด้วยตัวเอง ในฐานะลูกที่ถูกแม่ทอดทิ้งมาแต่ในวัยเด็ก ความกตัญญูกตเวทีของลูกที่มีต่อแม่ต้องรักษาไว้ ดังที่ผู้ถามปัญหาปฏิบัติอยู่นั้นเป็นสิ่งที่ผู้เจริญนิยมปฏิบัติกัน เช่นเดียวกับ ยามใดที่แม่เจ็บป่วย ลูกต้องนำท่านไปให้หมอรักษา ส่วนจะช่วยได้มากน้อยแค่ไหนเป็นเรื่องของเวรกรรมที่ท่านต้องรับด้วยตัวเอง

พระพุทธะสอนให้บุคคลแก้ปัญหาที่ตัวเอง มิได้สอนให้แก้ปัญหาที่ผู้อื่น เนื่องด้วยเหตุที่ทำแล้วในอดีตแก้ไขไม่ได้ แต่ทำเหตุดีอยู่ทุกขณะที่เป็นปัจจุบัน เมื่อกรรมให้ผล จะเกิดเป็นผลดีในวันข้างหน้าแน่นอน ฉะนั้นพึงมีสติระลึกอยู่กับปัจจุบันขณะแล้วความทุกข์ใจจะไม่เกิดขึ้น บทสรุปที่หันกลับมาดูตัวเอง เป็น

สิ่งที่ทำถูกต้องแล้ว อนึ่งผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาจนเกิดปัญญาเห็นแจ้งได้แล้ว ผู้นั้นสามารถเข้าถึงความจริงแท้ได้ทุกเรื่อง และแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง

การสวดมนต์ไหว้พระและอุทิศบุญกุศลให้ผู้มีอุปการะ (คุณอา) ตลอดจนความดีงามอื่นที่สามารถทำให้ท่านได้ และไม่เบียดเบียนตัวเอง ผู้เจริญนิยมประพฤติเช่นนี้

ผู้รู้เลือกเกิดได้ ผู้ใดประพฤติศีล ๕ อยู่เสมอ ตายแล้วมีโอกาสกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ หากประสงค์กลับมาเกิดในครอบครัวที่บุคคลมีศีล มีธรรม ต้องอธิษฐานแล้วทำเหตุให้ถูกตรง คือ ทำตัวเองให้มีศีล มีธรรมด้วย ความสมปรารถนาจึงจะเกิดขึ้นได้ ผู้ใดบำเพ็ญทานและรักษาศีล ๕ หรือประพฤติกุศลกรรมบถ ๑๐ อยู่เสมอ ตายแล้วมีโอกาสไปเกิดในสวรรค์ ผู้ใดพัฒนาจิตจนเข้าถึงความทรงฌาน แล้วตายในขณะจิตทรงอยู่ในฌาน ตายแล้วมีโอกาสไปเกิดเป็นพรหม และผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา จนเกิดปัญญาเห็นแจ้ง แล้วใช้ปัญญาเห็นแจ้งกำจัดสังโยชน์ อย่างน้อยสามตัวแรกได้ ตายแล้วจะไม่ลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่อบายภูมิ และเกิดอย่างมากไม่เกินเจ็ดชาติ จะสามารถนำพาชีวิตพ้นไปจากวัฏสงสารได้

นั่งสมาธิแล้วมีจิตสงบจากอารมณ์อื่นใด เมื่อสิ่งกระทบใหม่ที่มีกำลังแรง (เสียงเรียกลูกชาย) เข้ากระทบ แล้วจิตขาดสติรับกระทบเข้าปรุงอารมณ์ทันที ความรุนแรงของการปรุงอารมณ์จึงมีมาก ส่งผลให้เกิดอาการสะท้านผิวที่แขนจึงมีได้

ส่วนอาการวูบเหมือนตกจากที่สูง เป็นเรื่องปรกติของจิตที่ตั้งมั่นประเดี๋ยวประด๋าว (ขณิกสมาธิ) เมื่อใดที่มีอาการวูบเกิดขึ้น ต้องกำหนดว่า "วูบหนอๆๆๆๆ" ไปเรื่อยๆ จนอาการดังกล่าวหายไป แล้วจิตจะมีกำลังของสมาธิเพิ่มมากขึ้น

๑๘. ขอคำชี้แนะ

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์สนอง ครับ

ขอคำชี้แนะจากอาจารย์เรื่องการปฏิบัติ วิปัสนากรรมฐานครับ ผมได้รู้จักวิปัสนากรรมฐาน ตอนพรรษาปี ๔๙ เนื่องจากผมได้ไปบวชพระ แล้วหลวงพ่อท่านส่งไปปฏิบัติธรรมอยู่สำนักปฏิบัติธรรม ธรรมะโมลี ที่ปากช่องครับ เป็นยุบหนอ พองหนอ สติปัฏฐานสี่

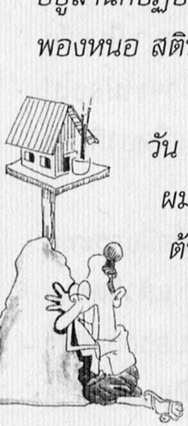

ตอนบวช ได้ปฏิบัตินั่งกรรมฐาน เดินจงกรมทุกวัน ครับ จิตนิ่ง กำหนดตลอด หลังจากหมดพรรษา ผมก็ลาสิกขาออกมา ทำงาน และ แต่งงานไปตอนต้นปี ๕๒ ครับ

หลังจาก ลาสิกขาออกมาแล้ว ช่วงแรก ก็ปฏิบัติได้อยู่ เป็นประจำ แต่ต่อมาการปฏิบัติน้อยลง อารมณ์กรรมฐานเริ่มลดน้อยลงเช่นกัน

อยากขอคำชี้แนะจากอาจารย์ครับ

- ในการดำรงชีวิต ที่เป็นอยู่ปัจจุบันของคนทำงาน ควรจะปฏิบัติอย่างไร (เวลานั่งสมาธิ จะมีเรื่องงานเข้ามาตลอด ตามจิตไม่ทันครับ) เพราะสภาพ การทำงาน แตกต่างจาก ตอนบวชมากๆ ครับ ไม่เงียบ ไม่สงบ ซึ่งตอนแรกหลังจากลาสิกขามาผมยัง เข้าใจว่าจะทำได้ แต่พอดำเนินชีวิตไปเรื่อยๆ แล้ว สภาพแวดล้อม การทำงาน สังคม การเข้าสังคม งานสังสรรค์ ทำให้ผมหลงไปกับมัน พอจะพยายาม ปฏิบัติอีก มันก็รู้สึก ไม่สงบ กำหนดจิตยาก มากๆ ครับ บางครั้งเจอเรื่องทุกข์ตามจิตไม่ทัน ก็ทุกข์ตามเลย บางครั้งก็คิดยังอยากกลับไปบวชอีก อยู่เรื่อยๆ รบกวนขอคำชี้แนะจากอาจารย์ ครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

ผู้ใดประสงค์ความสำเร็จในกิจการงาน ผู้นั้นต้องทำงานด้วยใจรัก (ฉันทะ) ทำงานด้วยความพากเพียร (วิริยะ) ทำงานด้วยใจจดจ่อ (จิตตะ) และใช้ปัญญาไต่สวนงานที่ทำ (วิมังสา) และต้องรักษาความดีให้คงอยู่ ด้วยปฏิบัติธรรมต่อเนื่อง นำมาทำที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ แล้วงานที่ทำให้กับสังคมจะไม่เสีย สิ่งดีงามที่ทำให้ตัวเอง (งานภายใน) จะยังคงอยู่ หากประพฤติได้เช่นนี้แล้ว งานทั้งสองอย่างจะไม่เสียหาย จึงไม่มีความจำเป็นต้องกลับไปบวชอีก

๑๙. ทำยังไงดีล่ะ

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์ ดร.สนอง ด้วยความเคารพค่ะ หนูมีคำถามดังนี้ค่ะ

๑. หนูเชื่อในกรรม การเวียนว่ายตายเกิด เชื่อในสิ่งที่พระพุทธองค์ตรัส เชื่อว่าพระพุทธเจ้ามีจริง ธรรมของพระองค์จริงแน่นอน ตอนนี้หนูปฏิบัติทุกวันค่ะ สวดมนต์ นั่งสมาธิ ฟังธรรม อ่านหนังสือธรรมะ เวลาระหว่างวันก็พยายามไม่ให้จิตเผลอด้วยการกำหนดลมหายใจหรือระลึกถึงรูปภาพพระบ้าง สวดมนต์บทสั้นในใจบ้าง สิ่งที่หนูได้ศึกษาและปฏิบัตินั้นทำให้หนูอยากตัดภพชาติให้สั้นลงไม่อยากเกิดนาน หนูเห็นในโลกมีแต่ทุกข์เต็มไปหมด หนูมีความศรัทธาศาสนาพุทธมากขึ้น ปัญหาหนูคือหนูมีความรู้สึกว่าไม่อยากทำงานที่ต้องติดต่อลูกค้า พูดคุยเจรจาคิดแผนงานสินค้าตัวใหม่ มันมองเรื่องนี้ว่าไม่เป็นของจริงเพราะวุ่นวายเกี่ยวกับคนในโลกธุรกิจซึ่ง มันมีเหลี่ยมการค้า พูดไม่หมดบ้าง ต่างๆ นาๆ ไม่อยากเสียเวลากับเรื่องพวกนี้ค่ะ ทำให้ตอนนี้หนูไม่ active กับงานเลย เมื่อเกิดความคิดอย่างนี้แล้วจะทำยังไงคะ หนูจะบริหารอย่างไรระหว่างทางโลกกับทางธรรมคะ หนูไม่อยากเครียดเรื่องธุรกิจการค้าไม่อยากแก้ปัญหาในงาน ซึ่งมันไม่ใช่ของจริง ไม่อยากลงไปเสียเวลา และก็มองว่ามันเป็นทุกข์ในงาน แต่ถ้าไม่ทำก็ไม่มีเงินเลี้ยงชีพ ขอความเมตตาจากอาจารย์แนะนำด้วยค่ะ

๒. เวลานั่งสมาธิในห้องพระ จะมีเสียงดังออกมาจากตู้ไม้ ๓ ชั้นที่เก็บพระเครื่องต่างๆ ตู้จะมีประตูปิดทั้ง ๓ ชั้น ตู้เล็กค่ะไม่ใหญ่ แต่ช่วงหลังนี้เสียงจากตู้ไม้ชักจะดังชัดเจนมากขึ้น มีอยู่วันหนึ่งหนูนั่งสมาธินิ่งในระดับหนึ่ง ตัวเริ่มเบากำลังจะนิ่งลงไปอีก ก็มีเสียงดังมาอีกจากตู้ไม้ ทำให้ตกใจต้องลืมตา และมีอีกครั้งหนึ่งมีเสียงดังจากกล่องพระที่วางไว้บนโต๊ะหมู่บูชาพระ เสียงดังแก่กๆ อยู่สักครู่ และอีกสภาวะคือ มีกลิ่นหอมโชยๆ เข้ามาเป็นช่วงๆ เวลานั่งสมาธิแต่ไม่ตลอดเวลาที่นั่งเรื่องกลิ่นนี้แทบทุกวันค่ะ หนูเคยสอบถามพระที่ท่านปฏิบัติ ท่านบอกว่ากลิ่นหอมนั้นเป็นเทวดา หนูแผ่เมตตาแทบทุกครั้งหลังนั่งสมาธิ ก่อนนั่งก็มีสวดมนต์หรืออาราธนาพระนะคะ เคยกำหนดจิตบอกต้นเหตุแห่งเสียงว่าให้หยุดทำเสียงเถอะเดี๋ยวจะอุทิศบุญไปให้ หลังนั่งสมาธิเสร็จ แต่ก็ยังดังอยู่แต่รู้สึกว่าห่างลง หากเป็นเทวดาจริงทำไมเขาจึงต้องทำให้เราตกใจในขณะที่เราทำความดีอยู่ค่ะ ตอนนี้หนูก็ค่อนข้างขยาดๆ เวลานั่งสมาธิค่ะ เพราะเป็นคนกลัวเรื่องวิญญาณ แต่ยังไม่เคยเจอค่ะ หนูเช็คในตู้จะหาว่ามีสัตว์อะไรอยู่ในตู้ไหมก็ไม่มีค่ะ ขอความเมตตาอาจารย์ชี้แนะด้วยค่ะ

๓. ในอิริยาบทต่างๆ ที่ไม่ได้นั่งสมาธิ คือ ทำธุรต่างๆ ยืน เดิน นั่ง เอนตัวนอน บางทีจะเห็นเป็นแสงสว่าง เป็นกลมๆ บ้าง เป็นจุดบ้างมีทั้งสว่างใสและไม่สว่าง ด้วยตาเปล่านี่ค่ะ หนูไม่อยากถามคำถามนี้เลยเขาจะหาว่าบ้า หรือจะมาพูดทำไม หนูเคยคิดว่าหนูเป็นโรคร้ายทางสมองหรือเปล่า เรื่องเห็นอะไรแว้บๆ นี่ค่ะ ขอคำแนะนำอาจารย์ด้วยค่ะ ด้วยความเคารพค่ะ

คำตอบ

(๑) ผู้ใดปรารถนาตัดภพชาติให้หดสั้นลง ผู้นั้นต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จนเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งได้ แล้วใช้ปัญญาเห็นแจ้งกำจัดสังโยชน์อย่างน้อยสามตัวแรกได้ (สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส) ให้หมดไปจากใจได้แล้ว เมื่อตายลงจะไม่ไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในอบายภูมิ (เดรัจฉาน เปรต อสูรกาย นรก) อีกต่อไป และมีชีวิตหดสั้นลง อย่างมากเกิดอีกไม่เกินเจ็ดชาติ ก็สามารถนำพาชีวิตพ้นไปจากวัฏสงสารได้

อนึ่ง มนุษย์มีงานใหญ่ต้องทำอยู่สองงาน คืองานภายนอก ทำเพื่อให้ได้ปัจจัยทรัพย์มาเลี้ยงชีวิต หากยังมีความจำเป็นต้องพึ่งทรัพย์ภายนอก ผู้รู้ไม่ปฏิเสธที่จะทำ ตรงกันข้ามหากหมดความจำเป็น ผู้รู้นิยมทำงานภายใน ด้วยการสร้างและสั่งสมบุญ เพื่อใช้เป็นปัจจัยเดินทางสู่ปรโลก

ในครั้งพุทธกาล ปิปผลิมาณพ เศรษฐีพราหมณ์แห่งแคว้นมคธ ได้ยกสมบัติทั้งปวงให้ภัททกาปิลานี (ภรรยา) แล้วภัททกาปิลานีได้ยกสมบัติต่อให้บริวาร ทั้งสองได้นำตัวไปบวชในพุทธศาสนา และปฏิบัติธรรมจนบรรลุอรหัตตผลในที่สุด เช่นเดียวกัน ยสะเจ้าของปราสาทสามฤดูแห่งกรุงพาราณสี กัจจายนะปุโรหิตของพระเจ้าจัณฑปัชโชตแห่งกรุงอุชเชนี อุทายีมหาอำมาตย์ของพระเจ้าสุทโธทนแห่งกรุงกบิลพัสดุ์ ฯลฯ บุคคลเหล่านี้ฟังธรรมจากพระโอษฐแล้วบรรลุอรหัตตผล ทิ้งสมบัติภายนอกทั้งปวง แล้วไปบวชเป็นสงฆ์อรหันต์อยู่ในพุทธศาสนา

(๒) อารมณ์ตกใจ เกิดขึ้นเพราะจิตขาดสติ ไปรับเอาสิ่งกระทบที่มิได้คาดหวังมาปรุงเป็นอารมณ์ ผู้ใดพัฒนาจิตจนรู้แจ้งในสิ่งกระทบได้แล้ว ความกลัวในสิ่งนั้นจะหมดไป

(๓) สิ่งที่ผู้ถามปัญหาสัมผัสได้ด้วยประสาททางตา เป็นเรื่องจริง แต่สิ่งที่ถูกเห็น เป็นจุดเป็นดวง สว่างไม่สว่าง เป็นของไม่มีอยู่จริง ความคิดว่าตนเองเป็นโรคทางสมอง เป็นความคิดที่ผิด ผู้รู้นิยมคิดตรงข้าม ผู้ใดประสงค์กำจัดสิ่งที่ถูกเห็นให้หมดไป ต้องกำหนดทุกครั้งที่เห็นจุดหรือดวงว่า "เห็นหนอๆๆๆๆ" ไปเรื่อยๆ จนกว่าสิ่งที่ถูกเห็นดับไป

๒๐. ยังไม่ใช่ของจริง

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง

ดิฉันมีโอกาสไปปฏิบัติธรรมกลับมาครั้งนี้ (เป็นครั้งที่ ๓ ค่ะ) แต่ครั้งแรกไป ๒ วันเมื่อตอนสิ้นปีและวันขึ้นปีใหม่ตอนปีนี้ ครั้งที่สองไป ๕ วัน ส่วนครั้งนี้ไป ๖ วัน ครั้งนี้มีโอกาสได้อ่านหนังสือทางสายเอกของท่าน เลยทำให้สนใจในการปฏิบัติวิปัสนากรรมฐานมากขึ้น เพราะแต่เดิมเวลาไปปฏิบัติสำนักปฏิบัติจะเน้นการปฏิบัติ มากกว่าการที่จะได้ศึกษาในเรื่องของเหตุและผลของการปฏิบัติ นอกจากว่าเวลาเรามีปัญหาก็

ให้ถาม ตอนที่ไปปฏิบัตินี้มีความประสงค์อยากให้จิตใจนิ่งและมีสติมากขึ้น และต้องการสร้างบุญน่ะค่ะแต่ไม่ได้มีการศึกษาไปก่อน แต่พอได้อ่านก็รู้สึกว่าธรรมะมีอะไรที่น่าศึกษาหลายอย่าง มีคำถามจะเรียนถามท่านดังนี้ค่ะ

๑. เวลาปฏิบัติแล้ว เราจะรู้ได้อย่างไรคะว่าจิตเราเข้าถึงสมาธิหรือยัง เพราะบางทีกำหนดยุบหนอพองหนอแล้วจิตเราไม่ได้คิดเรื่องอื่นเลยแต่ก็ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น (เพราะเคยได้ยินคนอื่นพูดกันว่าบางทีจิตก็จะได้ยินเสียง หรือรู้สึกอะไรบางอย่าง)

๒. ครั้งล่าสุดที่ไปปฏิบัตินี้ ก่อนที่จะลาศีลตอนก่อนจะเช้าเกิดความฝันว่ามีพระยืนชี้นิ้วมาที่เรา แล้วบอกว่า “ที่ผ่านมายังไม่ใช่ของจริงแต่ ๑๐ วันหลังจากนี้ต่างหากคือของจริง” แล้วก็ตกใจตื่น แต่ไม่เข้าใจว่าเราฝันเพราะอุปาทานไปเอง หรือมีความหมายอะไรหรือไม่ แล้วถ้ามีความหมายก็ไม่เข้าใจเหมือนกันค่ะ แต่ไม่ว่าจะยังไงก็ยังตั้งใจว่าจะพยายามปฏิบัติอยู่ ถึงแม้ว่าจะลาศีลมาแล้วก็ตามค่ะ

๓. แม่ของดิฉันมีอาชีพค้าขายอาหารที่ทำจากปลา ต้องฆ่าปลาเป็นประจำ แต่แม่ของดิฉันก็เป็นคนดีนะคะ ถึงแม้ว่าไม่ค่อยได้มีโอกาสได้ไปทำบุญบ่อย ๆ แต่ถ้ามีโอกาสแม่ก็จะทำบุญอยู่ อยากเรียนถามว่าอย่างนี้จะมีบาปมากไหมคะ แล้วเวลาที่เรานั่งวิปัสนากรรมฐานอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรของแม่จะมีผลบ้างไหมคะ

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อย่างสูงนะคะที่จะช่วยไขข้อข้องใจ (จริงๆ แล้วดิฉันมีคำถามอีกมากที่อยากทราบ แต่ขอรบกวนอาจารย์ไว้แค่นี้ก่อนค่ะ ขอขอบพระคุณค่ะ)

คำตอบ

(๑) ผู้ใดมีจิตจดจ่ออยู่กับสิ่งกระทบในอิริยาบถปัจจุบันขณะ ผู้นั้นย่อมมีจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ดังนี้

● จิตที่ตั้งมั่นเป็นขณิกสมาธิ เป็นผู้มีจิตสงบจากอารมณ์ชั่วประเดี๋ยวประด๋าว ขณะใดที่จิตขาดสติจะรับเอาสิ่งกระทบ (อุปกิเลส) เข้าปรุงอารมณ์ แล้วทำให้ใจเศร้าหมองขุ่นมัวได้

● จิตที่ตั้งมั่นเป็นอุปจารสมาธิ เป็นผู้มีจิตสงบจวนแน่วแน่ สมาธิระดับนี้สามารถใช้จิตตามดูผัสสะ จะเห็นว่าทุกผัสสะดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ แล้วปัญญาเห็นแจ้งในผัสสะย่อมเกิดขึ้น

● จิตที่ตั้งมั่นเป็นอัปปนาสมาธิ เป็นผู้มีจิตสงบแน่วแน่เรียกว่าเป็นสมาธิระดับฌาน จิตไม่รับสิ่งกระทบภายนอกใดๆ เข้าปรุงอารมณ์ มีเพียงอารมณ์ของฌานเท่านั้นที่เกิดขึ้น จิตปลอดจากนิวรณธรรม (ความพอใจในกามคุณ ความคิดร้ายผู้อื่น ความหดหู่ซึมเซา ความฟุ้งซ่านรำคาญ ความลังเลสงสัย) ตราบนานเท่าที่จิตทรงอยู่ในสภาวะความเป็นฌาน

ฉะนั้น ผู้ถามปัญหา ต้องไม่ใช้สมองคิด แต่ต้องใช้จิตที่

ตั้งมั่นจวนแน่วแน่ ตามดูอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับใจของตัวเอง แล้วจะเข้าใจสภาวะของจิตตนเองได้

(๒) ผู้ใดสามารถพัฒนาจิต จนเห็นอารมณ์ปรุงแต่งของใจ (จิตสังขาร) ดับไปตามกฎไตรลักษณ์ ผู้นั้นจะไม่สงสัยในนิมิต (ความฝัน) ที่เกิดขึ้น ฉะนั้นจงพิสูจน์ด้วยตนเอง ฝึกพัฒนาจิตต่อไปด้วยมีศีล ๕ ที่บริสุทธิ์คุมใจ มีสัจจะ และมีความเพียรเป็นเครื่องสนับสนุน โอกาสเข้าถึงความจริงตามที่กล่าว จึงจะเกิดขึ้นได้

(๓) คนดีที่ประพฤติทุศีล เป็นคนที่มีทั้งบุญและบาปสั่งสมอยู่ในจิตตนเอง จะบาปมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ จำนวนปลาที่ถูกฆ่า และความรุนแรงจากการผูกเวรของปลา ผู้ใดไม่หยุดประพฤติปาณาติบาต แม้เพียงปฏิบัติสมถกรรมฐาน จิตไม่สามารถเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ จิตยังฟุ้งซ่านด้วยอารมณ์หลากหลาย บุญที่เกิดจากการปฏิบัติกรรมฐานจึงเกิดขึ้นน้อย การอุทิศบุญปริมาณน้อยให้เจ้ากรรมนายเวรย่อมมีผลบ้าง แต่เป็นผลเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

เห็นคนชั่วต้องพิจารณาตน

๒๑. จริงหรือเปล่า

คำถาม

กราบเรียนท่าน ดร.สนอง วรอุไร

เนื่องจากเราแสวงหาการหลุดพ้น มีจริงหรือเปล่า แล้วจุดกำเนิดที่ทำให้เราต้องมาวนเวียนจนต้องแสวงหาทางหลุดพ้นนั้น มาจากไหน

ขอรบกวนท่านอาจารย์ด้วยครับ ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

พระพุทธะตรัสกับอาฬวกยักษ์ (เทวดา) ว่า

บุคคลข้ามโอฆะ (เวียนว่ายตายเกิด) ได้ด้วยศรัทธา

บุคคลล่วงความทุกข์ ได้ด้วยความเพียร

บุคคลบริสุทธิ์ ได้ด้วยปัญญา

อาฬวกยักษ์ฟังแล้วพิจารณาโดยแยบคาย (โยนิโสมนสิการ) แล้วทำให้จิตบรรลุโสดาปัตติผล

ฉะนั้น อวิชชา จึงเป็นจุดที่ทำให้สัตว์บุคคล ต้องเวียนตาย-เกิดอยู่ในวัฏสงสาร และการจะนำพาชีวิตให้พ้นไปจากวัฏสงสารได้ ต้องใช้ปัญญาเห็นถูกตามธรรมกำจัดอวิชชา ซึ่งมีความเป็นไปได้จริง ดังที่อรหันตบุคคล (อนุปาทิเสสนิพพาน) ได้กระทำให้ดูเป็นตัวอย่างแล้ว

๒๒. กรรมของแม่

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนอง

ดิฉันอยากขอความกรุณาจากอาจารย์ในปัญหาต่อไปนี้ค่ะ

๑. คุณพ่อป่วยเป็นมะเร็งค่ะ และกำลังได้รับการรักษาสุขภาพโดยทั่วไปยังค่อนข้างแข็งแรงดี แต่ที่เป็นห่วงคือปกติแล้วทั้งคุณพ่อ และคุณแม่ ไม่สนใจในการทำทาน รักษาศีล และภาวนา มีบ้างคือการช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน และได้ทำกิจการงานที่เป็นกุศล คือสร้างถนนหนทางสาธารณะ

ดิฉันควรจะทำอย่างไรให้ท่านทั้งสอง ได้มีโอกาสสร้างอริยทรัพย์ และ มีสัมมาทิฏฐิ ก่อนจะหมดเวลาในชีวิตนี้ ท่านทั้งสองอยู่กับความโกรธ ความไม่พอใจ ความไม่ให้อภัย แม้กระทั่งพี่น้องของตนและคู่ครอง มาตลอดเวลา และเนื่องจากการไม่มีกุศลมาคุ้มครอง ทำให้เห็นผิดเป็นถูก เสียหายจากคนที่เข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์คนแล้วคนเล่า

๒. ด้วยเหตุที่คุณแม่เป็นผู้ควบคุมการเงินของกิจการ ๓ บริษัท มีอยู่หนึ่งธุรกิจ ที่ไม่ประสบความสำเร็จ และต้องการการปรับปรุงแก้ไข แต่คุณแม่ไม่ยอมรับฟัง และ ยังเอาเงินของอีก ๒ บริษัท และของน้องสาวไปสนับสนุนค่าใช้จ่ายของธุรกิจนั้นตลอดเวลาสิบกว่าปี ที่ผ่านมา ซึ่งเหมือนเอาเงินไปถมทะเล และ

เมื่อไม่พอก็ยืมคนรู้จักตลอด นอกจากนี้ไม่ยอมสำรองเงินของกิจการสำหรับเรื่องฉุกเฉิน ทุกคนในครอบครัวก็อดทน เพราะไม่อยากทำร้ายน้ำใจคุณแม่ แต่ความเสียหายก็มีแต่จะเพิ่มขึ้น จะทำอย่างไรดีคะให้คุณแม่เข้าใจ และลดทิฏฐิลงได้ คุณแม่อายุ ๖๔ ปีแล้ว แต่เพราะท่านทำงานมาตลอดชีวิต คิดว่าความกลัวที่จะสูญเสียอำนาจมีอยู่ด้วยค่ะ

ขอความกรุณาจากอาจารย์ด้วยค่ะ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คำตอบ

(๑) การประพฤติทุศีลข้อปาณาติบาต เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ประพฤติวิบัติจากการเจ็บป่วยเป็นมะเร็ง ส่วนการช่วยเหลือคนอื่นและสร้างถนนให้คนอื่นสัญจรได้สะดวก ถือว่าเป็นบุญ แต่พลังบุญมีน้อยกว่าพลังบาป การเจ็บป่วยจึงได้เกิดขึ้น

การที่จะทำให้ท่านทั้งสองเปลี่ยนความเห็นผิด ให้กลับมาเป็นความเห็นถูก ผู้เป็นลูกต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม เมื่อท่านทั้งสองเกิดความศรัทธาในตัวลูก แล้วเอ่ยปากให้ลูกสอนได้ เมื่อนั้นโอกาสที่ท่านทั้งสองมีความเห็นถูกและสร้างอริยทรัพย์ให้กับตนเอง ย่อมเกิดขึ้นได้

(๒) ผู้ใดพัฒนาจิต จนเข้าถึงสัจจธรรมของชีวิตได้แล้ว เรื่องขาดทุนหรือกำไรในธุรกิจ จะเป็นบทเรียนให้กับชีวิตว่า สมบัติทางโลกนำความคับแค้นใจมาให้ผู้เป็นเจ้าของ ตาย

แล้วไม่มีใครสักคนสามารถนำติดตัวไปสู่ปรโลกได้ ผู้นั้นจะอยู่กับสมบัติทางโลกอย่างรู้เท่าทัน และพร้อมจะจากไปอย่างไม่เสียดายเมื่อวันสุดท้ายของชีวิตเวียนมาถึง ยิ่งไปกว่านั้น ผู้รู้จริงเกี่ยวกับชีวิต นิยมสร้างและสั่งสมทรัพย์ภายใน คือบุญ ให้มากเท่าที่สามารถทำได้ เพราะทั้งหมดที่เป็นบุญ สามารถนำสู่ปรโลกได้

ดังนั้นเรื่องของแม่จึงเป็นบทเรียนที่ดี ที่ผู้เป็นลูกจะเอามาเป็นครูสอนใจว่า ผู้ใดมีจิตเป็นทาสของมนุษย์สมบัติ ย่อมไม่ต่างไปจากบุคคลผู้ถูกงูพิษกัด ซ้ำเมื่อตายไปแล้วความหลงยังนำสู่การเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิอีกด้วย

๒๓. โกงเงินหลวง

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนองที่เคารพรัก เมตตาให้คำตอบลูกด้วย

..ลูก ไม่อยากให้คุณพ่อทำบาป และไม่ต้องการเป็นลูกที่เนรคุณพ่อแม่ คุณพ่อเป็นข้าราชการและโกงของหลวงเป็นอาชีพมานาน นับล้านบาท....ปัจจุบันก็ทำไม่หยุดถ้าลูกๆ แจ้งความกับตำรวจจะได้หรือไม่ และถ้าแจ้งความจะบาปมากแค่ไหน (กลัวเนรคุณพ่อ) แต่ไม่ต้องการให้พ่อทำผิดไปมากกว่านี้...

คำตอบ

"กัมมุนา วัตตตี โลโก" สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม พ่อประพฤติทุศีลข้อสอง คือโกงของหลวงเป็นเรื่องของพ่อ หากพ่อยังไม่ศรัทธาในความดีและยังไม่ขอร้องให้ลูกสอน ในทางธรรมลูกไม่มีสิทธิ์ไปสั่งสอนพ่อ และเช่นเดียวกัน หากลูกหวังดีไม่ให้พ่อประพฤติผิดไปมากกว่านี้ ด้วยการไปแจ้งความกับตำรวจให้ดำเนินการ ถือว่าประพฤติเนรคุณต่อบุพการี เมื่อใดที่กรรมให้ผล ความวิบัติของชีวิตและงานย่อมเกิดขึ้นกับผู้ประพฤติเนรคุณ ผู้รู้เอาพฤติกรรมโกงของหลวงของผู้อื่น มาเป็นครูสอนใจตัวเองว่า เราจะไม่ประพฤติเช่นนั้น แล้วจะไม่วิบัติเมื่อกรรมให้ผล

๒๔. หนูไม่สบายใจ

คำถาม

กราบเรียน ดร.สนอง

การสาบานถ้าเราไม่เต็มใจที่จะสาบานถูกบังคับแต่เราก็สาบานไปต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะมีผลหรือไม่

ถ้าเราผิดคำสาบานจะมีวิธีแก้ไขหรือไม่ช่วยตอบหน่อยนะค่ะหนูไม่สบายใจมากเลยค่ะ

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ดร.สนอง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยนะคะ

คำตอบ

ศาสนาพุทธมิได้สอนให้พุทธบริษัทประพฤติสาบาน แต่สอนว่า กรรมอยู่ที่เจตนา ฉะนั้น การถูกผู้อื่นบังคับให้ประพฤติสาบาน โดยที่ผู้ถูกกระทำไม่เต็มใจหรือไม่มีเจตนา ผลของกรรมย่อมไม่มี แต่หากจิตของผู้ถูกบังคับให้สาบาน ยังระลึกถึงการผิดคำสาบานแล้วทำให้ไม่สบายใจ นั่นคือ บาปที่เกิดขึ้นแล้วกับใจ ผู้ใดประสงค์ปลอดจากความไม่สบายใจ ต้องไปขอขมาโทษต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น พระพุทธรูป แล้วต้องไม่ประพฤติสาบานให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒๕. มีสัจจะยังไงคะ

คำถาม

อาจารย์คะ ในการอธิษฐานจิต คือทราบมาจากการตอบคำถามของอาจารย์ ดร. สนอง ว่าต้องมีสัจจะด้วย ไม่เข้าใจค่ะ ว่าต้องมีสัจจะยังไงคะตอนอธิษฐาน ขอทราบหลัก และคำอธิบายหน่อยค่ะ ขอโทษ และขอบคุณ ความเมตตาจิตของท่านค่ะ

คำตอบ

มีสัจจะหมายถึง มีความซื่อตรง ไม่กลับเป็นอย่างอื่น

เช่น ตั้งใจว่าจะสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน ต้องประพฤติให้ได้ทุกคืนก่อนนอน หรือตั้งใจว่าจะรักษาศีลข้อสองให้ได้ ต้องไม่ประพฤติคอรัปชั่น หรือไม่เอาสิ่งของที่เจ้าของยังมิได้อนุญาตยกให้มาเป็นของตน อย่างนี้เรียกว่ามีสัจจะ

ฉะนั้น ก่อนอธิษฐานจิต ผู้ใดมีสัจจะแล้วกล่าววาจาอธิษฐาน คำอธิษฐานจึงจะมีความศักดิ์สิทธิ์

๒๖. อาหารทะเลเผา

คำถาม

๑. หากอธิษฐานจะรักษาศีล ๕ ให้ครบทั้ง ๕ ข้อ แต่หากวันใดทำได้ไม่ครบจะต้องทำอย่างไรเพื่อต่อศีลให้กลับมาสมบูรณ์ดังเดิม เช่น บางครั้งต้องพูดไม่จริงกับลูกค้าบ้าง มีบางท่านบอกว่าให้อธิษฐานขอขมาว่าจะไม่ทำอีก แล้วศีลก็จะกลับมาครบดังเดิม เป็นไปได้หรือ (เพราะหากเป็นไปได้ อย่างนี้ก็พูดปดกันได้ตลอดเวลา ตกเย็นก็มาขอขมา)

๒. หากนั่งสมาธิ (ยังเป็นมือใหม่อยู่) จิตยังไม่นิ่งเท่าไรนัก สามารถแผ่กุศล/แผ่เมตตาให้แก่คนที่ต้องการได้ไหม แล้วจะไปถึงไหม

๓. ครอบครัวชอบรับประทานอาหารทะเลเผา เช่น กุ้ง

เผา ปูนึ่ง นั้น หากข้าพเจ้าไม่ได้เป็นคนเลือกหรือสั่งเอง แต่ร่วมรับประทานด้วย จะบาปไหม ประมาณใด

คำตอบ

(๑) อธิษฐานประพฤติสิ่งดีงามใดไว้ แล้วทำไม่ได้ ถือว่าเป็นการอธิษฐานที่ไร้สัจจะ ผู้หวังความสมปรารถนาในอธิษฐานจะไม่ประพฤติกัน การขอขมาที่ตนอธิษฐานแล้วประพฤติละเมิดสามารถทำได้ แต่ต้องไม่ให้การประพฤติละเมิดเกิดซ้ำขึ้นอีก ผลแห่งการขอขมาจึงจะเกิดการสัมฤทธิ์

(๒) การนั่งสมาธิแล้วทำให้จิตตั้งมั่นแม้เพียงหนึ่งนาที บุญย่อมเกิดขึ้นแล้ว ผู้มีบุญสามารถอุทิศบุญที่ตนมีให้กับผู้อื่น (คน) ที่ตนปรารถนาได้ หากคนที่อยู่ปลายทางรับทราบการอุทิศบุญนั้นย่อมส่งไปถึง

อนึ่ง หากผู้ส่งมีเมตตา แล้วแผ่เมตตาให้คนอื่นที่ตนปรารถนาจะแผ่ให้ ถ้าเขารับทราบ เมตตาย่อมส่งไปถึงเช่นกัน

(๓) จะไม่เป็นบาปได้ต่อเมื่อ จิตไม่ได้ระลึกถึงว่า เขาได้นำสัตว์ทะเลเป็นๆมาเผาให้เรารับประทาน แต่จะเป็นบาปหากขณะรับประทานแล้วเกิดความสงสัย เขาเอาสัตว์เป็นๆไปเผาเพื่อเรา ส่วนจะบาปมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการจองเวรของสัตว์และขึ้นอยู่กับจำนวนของสัตว์ที่ถูกเผา

๒๗. ตั้งโปรแกรมจิตไว้ผิด

คำถาม

กราบเรียน ดร.สนอง

ได้ติดตามอ่านหนังสือสนทนาธรรมของท่านหลายเล่ม จึงขอถามปัญหาเรื่องอุบัติเหตุ เนื่องจากเพื่อนได้ทักไว้ว่า ในช่วงชีวิตของตัวเองนั้นจะเกิดอุบัติเหตุทางรถปีเว้นปี และที่ผ่านมาได้เกิดเหตุการณ์ที่เพื่อนว่ามาตลอด และในปีนี้ก็เช่นกันก็ได้เกิดอุบัติเหตุทางรถอีกครั้ง แต่โชคดีที่ไม่ได้โดนกับตัวเองเป็นผู้อื่นโดนแทน แต่เพื่อนก็ได้บอกไว้ว่าอีกไม่นานก็ต้องโดนด้วยตัวเอง จึงอยากถามมีวิธีแก้จากหนักเป็นเบา หรือไม่โดนเลย ได้หรือเปล่า และอยากรู้ด้วยว่าชาติที่ผ่านๆ มาได้ทำกรรมอะไรไว้ ถึงต้องมีเหตุการณ์เช่นนี้ แต่ตัวเองก็ได้ปฏิบัติดูจิตตามสายของพระอาจารย์ปราโมทย์อยู่ พยายามพิจารณากาย แต่ก็กลัวว่าถ้าหากเกิดเหตุการณ์เข้าสักวันจะแยกกายกับใจไม่ได้ คือจะไม่มีสติในเวลาใกล้จะตาย จึงขอให้ท่านช่วยชี้ทางให้ด้วยค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดไม่ตั้งโปรแกรมจิตไว้กับตนเองว่า "จะประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์" ผู้นั้นย่อมปลอดภัยจากอุบัติภัยอันเนื่องมาจากรถยนต์ ฉะนั้น การมีสติระลึกได้ทุกครั้งก่อนเดินทางด้วยรถยนต์ว่า "การเดินทางครั้งนี้สะดวก ราบรื่น ปลอดภัย" จึงเป็นการตั้งโปรแกรมจิตที่ปลอดจากอุบัติภัยทุกด้าน

๒๘. ใช่และไม่ใช่

คำถาม

เรียน ถามท่านอาจารย์คะ หนูมีข้อสงสัย

๑. การ รักษาศีล ๕ ในชีวิตประจำวันนั้น ศีล ๕ เป็นการควบคุมทางด้านกายและวาจาใช่หรือไม่ ดังนั้นถ้ามีการคิดที่ไม่ดีแต่ยังไม่มีการแสดงออกทางกายหรือวาจา ก็แสดงว่ายังไม่ผิดศีล ๕ ใช่หรือไม่คะ(ทั้ง ๆที่สิ่งที่สำคัญที่สุด ก็คือเรื่องจิตหรือมโนและเป็นสิ่งที่ควบคุมยากมากในปุถุชนว่าให้คิดแต่สิ่งที่ดีๆ อย่างเดียว)

๒. การปฏิบัติกรรมฐาน-วิปัสสนา จะช่วยทำให้จิตบริสุทธิ์ขึ้น ดังนั้นผู้ที่บรรลุธรรมขั้นต้นแล้ว อย่างเช่นโสดาบันจะไม่มีการคิดในทางที่ไม่ดีแล้วใช่หรือไม่

๓. การถือศีลโดยเฉพาะในข้อที่ ๔ ไม่กล่าวเท็จ ไม่พูดเพ้อเจ้อ ไม่พูดหยาบ ไม่พูดส่อเสียด โดยเฉพาะพูดเพ้อเจ้อทำยากมากคะ เพราะสอนหนังสือบางครั้งต้องสอนให้ตลก ๆ เพื่อให้นักเรียนสนใจในเนื้อหาที่เรียน อย่างนี้ถือว่าผิดศีลไหมคะ

ขอบคุณท่านอาจารย์คะ

คำตอบ

(๑) ตอบว่า ใช่ สำหรับคนที่ศึกษามาทางด้านปริยัติ แต่ไม่ใช่สำหรับนักปฏิบัติธรรม ต้องเอาศีลห้าลงคุมให้ถึงใจ แล้วโอกาสที่ใจจะเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิ จึงจะเกิดขึ้น ฉะนั้น

การคิดไม่ดี ถือว่ามีศีลไม่บริสุทธิ์ (ด่างพร้อย) ปฏิบัติสมถกรรมฐานแล้วจิตไม่สามารถตั้งมั่นเป็นสมาธิได้

(๒) ใช่ครับ

(๓) การกล่าววาจาที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกขบขัน เรียกว่า พูดตลก นับได้ว่าพูดเพ้อเจ้อ การพูดที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง พูดแล้วทำให้ผู้ฟังขบขัน ฉะนั้น การพูดเพ้อเจ้อถือว่าผิดศีล ทำให้ศีลไม่บริสุทธิ์ ผู้มีศีลไม่บริสุทธิ์ สามารถปฏิบัติธรรมได้ แต่จิตเข้าไม่ถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิ ในระดับที่จะนำไปใช้เป็นฐานพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งได้

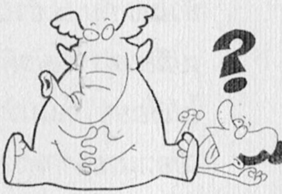

๒๙. เริ่มเห็นกองทุกข์

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร

ขอขอบพระคุณดร.สนอง วรอุไร และทางทีมงานชมรมกัลยาณธรรมที่สละเวลามาเพื่อทำงานธรรมนี้ ช่วยเหลือผู้คน ให้ที่สุดได้เข้าถึงธรรม ขอกราบขอบพระคุณจากใจ

กระผม เป็นคนหนึ่งที่ยังอยู่ในกองทุกข์ และพอจะมองเห็นกองทุกข์อยู่เนืองๆในความสุขทางโลก กระผมจึงอยากยกจิตใจของตนเองให้เข้าถึงธรรม ให้เบาบางด้วยกิเลส และ

ปรารถนาให้เข้าถึงธรรมได้ในที่สุด จึงขอกราบเรียนท่าน อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ดังต่อไปนี้คือ

๑. ถ้าในช่วงเดือนตุลา-ปลายเดือนพฤศจิกายน ผมว่างจากการเรียนหนังสือ ผมพอจะหาเวลาให้ได้สัก ๗ วันเป็นอย่างน้อย หรือ ๑ เดือนเป็นอย่างมาก กระผมจึงอยากขอให้ อาจารย์ ดร.สนอง ช่วยกรุณาชี้แนะว่าตัวกระผม ควรจะไปฝึกสมาธิ ฝึกวิปัสสนากรรมฐาน ที่ใด ที่ๆ อาจารย์ดร.สนองเห็นว่าเป็นที่ๆ ดี มีอาจารย์ที่ดีจริง, กระผมพักอยู่ประจำที่กรุงเทพฯ แต่ก็สะดวกไปทุกที่ๆ ท่านอาจารย์ดร.สนองชี้แนะ ขอบคุณครับ.

๒. ผมเคยไปฝึกนั่งสมาธิวิปัสสนา ที่วัด ๒ ครั้ง นั่งไป ๑ ชั่วไมง กับ ๒ ชั่วโมง พอเวทนาจากความปวดเมื่อยมันเกิด ก็ไม่เปลี่ยนท่า ก็ใช้สติไปจับที่เวทนาที่เกิดจากกายแทน พอใช้สติจับไปเรื่อยๆ ก็เห็นว่าความเมื่อยนั้นมันก็ยังมีอยู่ แต่จิตเรามันเริ่มเบื่อหน่ายจากความเกิด-ดับของความเมื่อย เริ่มเห็นถึงความไม่เที่ยง และสุดท้ายก็ปล่อยวางลงได้ อันนี้ผมมาถูกทางแล้วใช่ไหมครับ ?

๓. ถ้าพิจารณากายอยู่ ลมหายใจอยู่ ถ้าความเมื่อยมันเกิด เราก็ใช้สติไปจับที่เวทนา ใช่ไหมครับ ?

๔. พอนั่งไปนานๆ ตรงเท้าซ้ายที่ถูกเท้าขวาทับมันร้อนมากๆ เหมือนถูกเอาไฟมาลนยังไงยังงั้น ผมลองทนดูใช้สติจับดูแต่มันก็ไม่หายไม่คิดเปลี่ยนท่า คือผมไม่รู้ว่ามันมาจากกรรมที่ผมเคยทำหรือ มันมาจากการทับเส้นครับ ส่วนมากนั่งไปนานๆ

แล้วถึงจะเกิดครับ ...พอทนไปนานๆ เท้าที่ถูกทับกระตุกเลยครับ แต่ก็ไม่หายสักที แบบนี้ถ้าผมฝึกใหม่ผมจะต้องตั้งใจยอมตายไม่เปลี่ยนท่าเพื่อให้เข้าถึงธรรม หรือต้องเปลี่ยนท่าครับ ขอความกรุณาท่านอาจารย์สนอง ช่วยชี้แนะ

กราบขอขอบพระคุณดร.สนอง วรอุไร และทีมงานที่สละเวลามากๆ ครับขอให้มีบารมียิ่งๆ ขึ้นไป ขอให้สมปรารถนาในธรรม

คำตอบ

(๑) แนะนำให้ไปฝึกกรรมฐานกับหลวงปู่พุทธอิสระ วัดอ้อน้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

(๒) ใช่ครับ

(๓) ความเมื่อยเป็นอารมณ์ของจิตที่ถูกสมมติเรียกว่าทุกขเวทนา เกิดขึ้นเพราะจิตมีสติเคลื่อนออกไปจากการพิจารณากาย หรือสติเคลื่อนออกไปจากการพิจารณาลมหายใจ วิธีแก้ปัญหา ต้องกำหนดคำว่า “เมื่อยหนอๆๆๆ” ไปเรื่อยๆ จนความเมื่อยหายไป แล้วนำจิตกลับมาสู่องค์บริกรรมเดิม นี่เป็นวิธีเรียกสติกลับคืนมา ระลึกอยู่กับกายหรือระลึกอยู่กับลมหายใจ อย่างใดอย่างหนึ่งที่ใช้ฝึกจิตให้มีกำลังสติเพิ่มขึ้น

(๔) ต้องเปลี่ยนจากนั่งบริกรรมไปเป็นการเดินจงกรม แล้วจะทำให้จิตมีกำลังสติเพิ่มขึ้น

๓๐. โลกของใคร

คำถาม

อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่า

เวลาเราปฏิบัติธรรมเช่นนั่งสมาธิ สวดมนต์ ก็ทำให้จิตใจเราสงบ แต่ในโลกของความเป็นจริง ที่เราจะต้องแข่งขันทำงาน เผชิญกับกิเลสมากมาย ที่เข้ามาทาง อายตนะ ๖

ผมอยากจะเรียนถามว่าอะไรเป็นตัวยับยั้งให้จิตของเรานั้นมั่นคงไม่หวั่นไหวหรือหลงกับกิเลสพวกนี้ ครับ

คำตอบ

สติและสัมปชัญญะระดับโลกุตตระที่มีกำลังกล้าแข็งจะเป็นตัวยับยั้งไม่ให้จิตตกเป็นทาสของกิเลสครับ

๓๑. เป็นไปได้หรือ

คำถาม

เรียนอาจารย์สนองที่เคารพอย่างสูง

เมื่อก่อนผมเป็นคนที่ไม่เชื่อในเรื่องบุญบาป เชื่อว่าตายแล้วสูญ และสงสัยว่าสัตว์ต่างๆ ที่เราบริโภค เช่น ปลา ไก่ หมู ฯลฯ ในปัจุบันมีเป็นจำนวนมาก ประกอบกับประชากรของมนุษย์

ก็เพิ่มขึ้นทุกวัน หากทุกชีวิตที่เกิดมาต้องมีดวงจิตทุกชีวิต แล้วดวงจิตมากมายขนาดนี้ มาจากไหนและมันจะเป็นไปได้หรือ ?

จนกระทั่งวันหนึ่งผมได้มีโอกาสพบกับพระสงฆ์องค์หนึ่ง ในการพบกับท่านครั้งแรกตัวผมเองก็ยังไม่มีความเลื่อมใส ซึ่งในใจก็คิดว่าท่านจะดีจริงหรือเปล่า หรือเป็นพระทุศีล ใบ้ห้วย ดูดวง ตามประสบการณ์ส่วนใหญ่ที่ผมได้ประสบและทราบมา และผมเองก็เริ่มไม่แน่ใจในความคิดและความเชื่อของผมดังที่กล่าวในข้างต้น เมื่อผมถามคำถามท่านเพียงแค่ ๑ คำถาม ว่า "หากผมจะบวช แต่ผมไม่มีเงินแม้แต่บาทเดียวผมจะบวชได้หรือไม่" ท่านไม่ได้ตอบสิ่งที่ผมถามในทันทีทันใดแต่ท่านกลับสอน และตอบในสิ่งที่ผมเป็นทุกข์อยู่ในใจซึ่งได้ทำผิดมา

หลังจากนั้นท่านจึงตอบคำถามในสิ่งที่ผมถาม..... ผมเองเก็บความสงสัยว่า ท่านรู้ความคิดและสิ่งที่เราทำผิดมาได้อย่างไรเป็นเวลา ๗ ปี จนวันหนึ่งก็ได้มีโอกาสฟัง ผลงานของท่านดร. อาจอง และ อาจารย์ดร.สนอง ผมก็พอจะเข้าใจอะไรบ้าง แต่ไม่ทุกอย่างหลังจากนั้น ก็ดาวน์โหลดคำสอนของพระอาจารย์ต่างๆ ทั้งมีชีวิตและมรณะมาลองศึกษาดู แต่ก็ยังไม่เข้าใจเพียงลองทำตามที่ท่านแนะนำให้ปฏิบัติ

กระผมขอความเมตตาจากอาจารย์ตอบขอสงสัยของกระผมดังนี้

๑. การสวดมนต์เป็นภาษาบาลีแต่ไม่รู้ความหมาย กับการสวดเป็นภาษาไทย ซึ่งแปลความหมายแล้วและเข้าใจความ

หมาย เหมือนหรือต่างกันอย่างไรและอย่างไหนดีกว่ากันเพราะอะไร?

๒. การถวายปัจจัย(เงิน) แก่พระบาปหรือไม่ทำอย่างไรจะไม่บาป

๓. การทำสังฆทานที่ถูกต้องเป็นอย่างไร เพราะผมเห็นที่บ้านปฏิบัติไม่ตรงกับที่ได้รับทราบมา

๔. การกรวดน้ำหากไม่ต้องเทน้ำ ใช้วิธีการคิดอุทิศส่วนกุศลได้หรือไม่อย่างไหนถูกต้อง

๕. ผมได้ฟังจาก ดร.อาจอง และท่าน ว.วชิระเมธี ว่ากรรมอยู่ที่เจตนา หากมีบุคคลใช้อำนาจหน้าที่ที่สูงกว่า บีบบังคับให้ผู้น้อยต้องคอรับชั่นให้ผู้บังคับบัญชา โดยที่ผู้น้อยไม่มีเจตนาและไม่มีส่วนได้จากทรัพย์นั้น และไม่รู้สึกเศร้าหมองจะบาปและมีผลแห่งบาปหรือไม่อย่างไร

๖. ทำอย่างไรจึงจะได้พบกับอาจารย์และเป็นลูกศิษย์ทางธรรม(ใกล้ชิด)

๗. การฝึกสติ (สมาธิ) จำเป็นต้องมีศีล ๕ คุมใจก่อนฝึกใช่หรือไม่ การอาราธนาศีล ๕ เราคิดในใจได้หรือไม่โดยไม่ต้องเปล่งวาจา และไม่ต้องขอจากพระสงฆ์ได้หรือไม่

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

(๑) สวดมนต์ภาษาบาลีแต่ไม่รู้ความหมาย ไม่ต่างไปจากค้างคาว ๕๐๐ ที่ฟังพระสวดมนต์อยู่ในถ้ำ แต่จิตของค้างคาวจับ

อยู่กับเสียงที่ฟังแล้วมีความสบายใจ ค้างคาวทั้ง ๕๐๐ ตัว ตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ผู้ใดสวดมนต์เป็นภาษาบาลีและรู้ความหมายของบทมนต์ที่สวด ความดีงามจากบทมนต์ที่สวด จะถูกเก็บบันทึกไว้ในใจได้มากกว่าการสวดมนต์ที่แปลเป็นภาษาไทยเพียงอย่าง เดียว

(๒) การถวายเงินแก่พระผู้ทรงศีล ผู้ถวายได้บุญ แต่หากถวายแด่ภิกษุผู้ทุศีล ผู้ถวายได้บาป ผู้ถามปัญหาประสงค์ถวายเงินแก่พระ ควรเอาเงินใส่ซองแล้วถวาย หากเป็นพระสายธรรมยุต ควรเขียนคำปวารณาแยกออกจากซองบรรจุเงิน แล้วนำใบปวารณาถวาย ส่วนซองบรรจุเงินก็วางไว้ในที่อันควร

(๓) การถวายไทยธรรมให้กับหมู่สงฆ์ เรียกว่าถวายเป็นสังฆทาน ฉะนั้นจะอุปโลกน์สงฆ์หลายองค์มาร่วมกันรับของที่มีผู้ถวาย หรือมีสงฆ์เพียงหนึ่งองค์มารับถวาย เมื่อรับแล้วนำเครื่องไทยธรรมไปรวมเป็นส่วนกลางของหมู่สงฆ์ ที่สงฆ์ทุกองค์มีสิทธิ์นำไปบริโภคใช้สอยได้ จึงจะเรียกได้ว่าเป็นสังฆทาน

(๔) ถูกทั้งสองอย่าง

(๕) ผู้ใดมีจิตระลึกได้ในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ที่ตนมีส่วนร่วมกระทำ ทำให้ความเศร้าหมองของจิตเกิดขึ้น เรียกว่าบาป เมื่อใดที่กรรมให้ผล ความวิบัติของทรัพย์ย่อมเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนร่วมในการประพฤติทุจริตนั้น

(๖) เมื่อใดผู้ถามปัญหาพัฒนาจิต ให้มีธรรมวินัยสถิตอยู่กับใจ จนมีคุณธรรมสูง การได้พบและเป็นศิษย์ในทางธรรมย่อมมีโอกาสเป็นไปได้

(๗) ข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษาเรียกว่า ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) ศีลเป็นฐานรองรับใจให้ตั้งมั่นเป็นสมาธิ สมาธิเป็นฐานรองรับใจให้เกิดปัญญาเห็นแจ้ง ฉะนั้นผู้ใดประสงค์ฝึกจิตให้มีสติ เพื่อนำจิตเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิ จำเป็นต้องมีศีลห้าที่ครบและบริสุทธิ์คุมใจให้ได้ก่อน

การอาราธนาศีลห้า เป็นการเชื้อเชิญหรือนิมนต์ให้พระบอกศีลให้ หากผู้ถามปัญหาอาราธนาศีลด้วยการคิดในใจ แล้วสงฆ์ผู้ถูกนิมนต์ให้บอกศีลรับทราบด้วยใจ แล้วบอกศีลให้ การไม่กล่าววาจาอาราธนาศีลย่อมทำได้

อนึ่ง ผู้ใดมีศีลห้าอยู่กับใจเป็นปรกติได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องอาราธนาศีลกับใครผู้ใด

๓๒. กลัวบาปติดตัว

คำถาม

กราบสวัสดีค่ะท่านอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร

หนูมีปัญหาอยากกราบเรียนถามท่านอาจารย์ดังนี้ค่ะ คือ ตัวหนูทำงานมูลนิธิด้วยกันกับสามี ที่ต่างประเทศค่ะ ได้รับเงินเดือนจากเงินที่บริจาคเข้ามาค่ะ ทีนี้หนูเคยสงสัยหลายๆ อย่างเพราะมีความรู้สึกไม่ดี กลัวว่าจะเป็นบาปกรรมติดตัวไป โดยที่เราไม่รู้ตัวค่ะ ข้อสงสัยของหนูคือ

๑. หนูมีปัญหากับลูกสาวของสามีที่ทำงานด้วยกัน บางครั้งถูกกดดันอยากออกไปทำงานอื่นแทน ทีนี้เพื่อนพูดว่างานที่ทำอยู่เป็นงานที่ได้บุญ หนูเลยสงสัยว่าเราทำงานเพื่อเงินเดือนอยู่แล้ว เราจะได้บุญตรงไหนคะ

๒. ลูกสาวของสามีเคยไปทำงานแล้วทำเงินของมูลนิธิหายไปประมาณเกือบ ๔,๐๐๐ เหรียญ หนูแนะนำสามีว่าควรจะให้ลูกสาวคุณรับผิดชอบ เพราะถือว่าเงินจำนวนนี้ ไม่ว่าใครทำหาย สามี หนู หรือลูกสาวคุณ ก้อต้องรับผิดชอบเงินจำนวนนี้ เพราะเป็นเงินที่เค้าบริจาคเข้ามา ควรจะดูแลหรือใช้จ่ายให้รัดกุม ไม่ทราบว่าหนูคิดถูกหรือผิดอย่างไรคะ

๓. บางเรื่องหนูเห็นลูกสาวของสามีทำไม่ค่อยถูกต้องหรือเหมาะสมหลาย ๆ อย่าง เช่นบางครั้งเปลี่ยนมือถือบ่อย ๆ โดยใช้เงินของมูลนิธิ บางครั้งออกไปทานข้าวกับแฟน ก้อใช้เงินของมูลนิธิ โดยเขียนอ้างในบิลว่าคุยเรื่องงาน หนูทำบัญชี หนูเลยเห็นในส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ค่ะ หนูก้ออยู่ในลักษณะพูดไม่เข้าคายไม่ออก เพราะรู้สึกว่าสิ่งที่เธอทำไม่สมควร ไม่ทราบว่าหนูคิดผิดถูกอย่างไรบ้างคะ

๔. ที่หนูกังวลใจ เพราะเคยมีคนพูดให้ฟังค่ะว่า ถ้าใช้เงินของมูลนิธิไม่สมควรและถูกต้องจะกลายไปเป็นเปรตค่ะ ถ้าทราบคำตอบแน่นอนแล้ว หนูจะได้บอกให้สามีเข้าใจสิ่งที่ถูกที่ควรด้วยค่ะ

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ดร.สนอง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยนะคะ ผู้สงสัย

คำตอบ

(๑) การทำงานให้กับมูลนิธิ เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น ผู้ทำได้บุญ ส่วนภาวะของจิตที่ถูกกดดัน อันเนื่องมาจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ถือว่าเป็นบาป ฉะนั้นงานที่ทำจึงได้ทั้งบุญและบาป ซึ่งผู้ถามปัญหาต้องประเมินดูด้วยตนเองว่า บุญและบาปที่เป็นผลมาจากการทำงานให้มูลนิธิ อย่างไหนมีมากกว่ากัน หากประเมินแล้ว ได้บุญมากกว่าบาป ถือว่าได้กำไร จงทำงานนี้ต่อไป หากเป็นไปในทางตรงข้าม ประเมินแล้วได้บาปมากกว่าบุญ ถือว่าขาดทุน จงยุติงานนี้แล้วไปหางานอื่นที่ได้บุญทำ

(๒) จะคิดถูกได้ต่อเมื่อ ต้องระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่ทำงานให้ชัดเจน และบันทึกเป็นหลักฐานด้วยเอกสารที่มีผู้ลงนามกำกับ

(๓) ผู้ถามปัญหาควรทำบัญชีให้ถูกตรงตามหน้าที่ มีหลักฐานตามข้อ (๒) กำกับ เมื่อใดที่ผลงานของมูลนิธิได้แสดงออกเป็นรายงาน ผู้อ่านเอกสารย่อมรู้เห็นเข้าใจด้วยตนเองว่า ผู้ใดประพฤติถูกตรงตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาค ผู้ใดประพฤติผิดไปจากเจตนารมณ์

(๔) การใช้เงินไม่ถูกตรงตามความประสงค์ของผู้บริจาค ผู้ใดประพฤติแล้ว เป็นการสร้างเหตุให้บาปเกิดขึ้น เมื่อถึงเวลาที่จำเป็นต้องทิ้งขันธ์ลาโลก จิตวิญญาณจะถูกพลังของบาปผลักดันให้โคจร เข้าไปอยู่อาศัยในร่างที่เป็นเปรตในภพถัดไปได้

อนึ่ง หากประสงค์จะรู้ว่าเปรตมีจริงไหม ต้องพัฒนา

จิตจนตั้งมั่นเป็นสมาธิระดับฌาน แล้วถอยจิตออกมาจากความทรงฌาน อธิษฐานพบเห็นเปรต เมื่อเหตุปัจจัยลงตัว ตาทิพย์ (ทิพพจักขุ) ย่อมสัมผัสกับสัตว์เปรตนั้นได้

๓๓. เหมือนจะสงบ

คำถาม

อาจารย์คะ

ตอนที่นั่งสมาธิ จิตมันเหมือนจะสงบแต่ก็ยังมีความคิดผุดขึ้นมา อย่างนี้ต้องทำยังไงดีคะ ต้องเพิ่มตัวสติใช่มั้ยคะ

คำตอบ

ทำได้สองทาง คือ เพิ่มกำลังของสติให้มากขึ้น ด้วยการกำหนดว่า “คิดหนอๆๆๆๆ” ไปเรื่อยๆจนกว่าความคิดที่ผุดขึ้นดับไป แล้วดึงจิตกลับมาสู่องค์บริกรรมเดิม หรือในทางที่สอง หากผู้ปฏิบัติธรรมมีจิตสงบ แล้วความคิดได้ผุดขึ้นมา ให้ใช้จิตที่สงบเป็นสมาธิจวนแน่วแน่ ตามดูความคิดที่ผุดขึ้นว่าดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อใดจิตเห็นว่า ความคิดที่ผุดขึ้นดับไป (อนัตตา) ความคิดไม่ใช่ตัวตนแท้จริง ปัญญาเห็นแจ้งในความคิดย่อมเกิดขึ้น จิตจะปล่อยวางความคิด แล้วจิตว่างเป็นอิสระจากความคิด ผู้ใดพิจารณาจนเห็นเป็นจริงแท้ได้เช่นนี้แล้วปัญญาเห็นแจ้งย่อมเกิดขึ้น

๓๔. แรงบันดาลใจ

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เคารพค่ะ อยากเรียนถามอาจารย์ว่า

๑. หากต้องการเพิ่ม IQ ให้สูงขึ้นต้องทำสมาธิให้ถึงขั้นไหนและวิธีการอย่างไรคะ คลื่นสมองจึงจะเปลี่ยนได้ (จริงๆ นั่งสมาธิอยู่บ้างแล้วค่ะ ครั้งละ ๕ - ๔๕ นาที แต่ค่อนข้างฟุ้งมากกว่าสงบ)

๒. การเปลี่ยนแปลงนี้สามารถเห็นผลได้ในปัจจุบันชาติหรือไม่ หรือเกี่ยวข้องกับการสั่งสมและวิบากกรรมจากอดีตด้วยหรือไม่คะ อยากจะพัฒนาศักยภาพของตัวเองเพื่อการทำงานและการใช้ชีวิตให้ดีกว่านี้ค่ะ เนื่องจากเป็นคนที่สมาธิไม่ค่อยดี เข้าใจช้าและความคิดไม่เป็นระเบียบ เวลามองคนที่ประสบความสำเร็จในสาขาอาชีพที่ทำประโยชน์ได้ในวงกว้างแล้วรู้สึกมีแรงบันดาลใจอยากทำสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างนั้นบ้างค่ะ

คำตอบ

(๑) จิตฟุ้งซ่าน เพราะจิตมีศีลไม่ครบ จิตมีศีลไม่บริสุทธิ์ ผู้ใดประสงค์แก้ปัญหาเช่นนี้ ต้องเอาศีลในลักษณะที่กล่าว คุมใจให้ได้ทุกขณะตื่น แล้วการปฏิบัติสมถภาวนา ย่อมทำให้จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ง่าย จิตที่เป็นสมาธิ ส่งผลกระทบถึงคลื่น

สมองให้มีการปรับตัวเป็นระเบียบมากขึ้น แล้วความจำจะดีขึ้นแน่นอน

ผู้ถามปัญหาประสงค์พัฒนา IQ ของตัวเองให้มีกำลังมากขึ้น ต้องพัฒนาจิตให้เข้าถึงสมาธิระดับจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) แล้วใช้สมาธิเป็นฐานพัฒนาปัญญาเห็นแจ้ง (วิปัสสนาภาวนา) เมื่อใดที่ปัญญาเห็นแจ้งได้เกิดขึ้นแล้ว โอกาสเข้าถึงความเป็นผู้มี IQ สูง ย่อมเกิดตามมา

(๒) การเปลี่ยนแปลงตามข้อ (๑) สามารถเกิดขึ้นได้ในชาติปัจจุบัน ผู้พัฒนาจิตต้องประพฤติเหตุปัจจัยให้ถูกตรง คือมีศีล มีสัจจะ มีความเพียรเป็นเครื่องสนับสนุน

๓๕. ความเชื่อของเขา

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร ด้วยความเคารพ

ขอความเมตตาจากท่านอาจารย์ช่วยชี้แนะให้ด้วยค่ะ เนื่องจากมีความสงสัยค่ะ

หนูเกิดสงสัยในการกระทำของผู้ที่เรียกว่าได้ถือศีลปฏิบัติธรรมแล้ว แต่ทำไมยังทำผิดอยู่ เช่น เห็นการฆ่ามด

ยุง เป็นสัตว์เล็กที่ทำแล้วเชื่อว่าไม่บาป การทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ เบียดเบียนทางใจ การบิดเบือนความจริงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน โดยไม่คิดว่าผู้อื่นจะรู้สึกพอใจ หรือไม่พอใจที่ได้ถูกกระทำจากเขา เขาจะทำเสมือนหนึ่งว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น และไม่ทำให้เขารู้สึกต้องทุกข์หรือผิด เนื่องจากเขาได้แสดงว่า ตนเป็นผู้มีความรู้มากในเรื่องการเข้าถึงธรรมว่า สิ่งที่เขาพูดมานั้นถูกต้องทุกเรื่อง ดูเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา แต่เวลาอยู่ใกล้รู้สึกไม่สนิทใจ ไม่เชื่อใจเลยค่ะ หนูควรจะวางใจอย่างไรดีค่ะ เพราะบางทีความคิดมันก็ทำให้คิดไม่พอใจ เมื่อเห็นการกระทำจากเขา หนูจะบาปมากมั้ยค่ะที่รู้สึกไม่ดีกับเขา เพราะเขาก็ปฏิบัติธรรม แต่หนูก็พยายามรู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังคิดไม่ดีอยู่

ขอขอบพระคุณในความเมตตาของอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดประพฤติฆ่าสัตว์ เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ผู้นั้นได้ชื่อว่าประพฤติทุศีล ผู้ใดศรัทธาคำสอนในพุทธศาสนาด้วยการเรียนรู้จากการอ่านตำราคัมภีร์ (ปริยัติ) จนถ่องแท้ เรียกผู้มีลักษณะเช่นนี้ว่าเป็นผู้รู้ธรรมวินัย แต่ยังไม่เรียกว่าเป็นผู้มีธรรมวินัยคุ้มครองใจ ด้วยเหตุนี้พระมหากัสสปะ ผู้ทำหน้าที่เป็นประธานปฐมสังคายนาพุทธศาสนา จึงได้กล่าววาจาตักเตือนภิกษุผู้รู้ธรรมวินัยเฉพาะด้านปริยัติ ในทำนองที่ว่า “เพียงแค่ท่องบ่นคำสอนตามพุทธวจนะได้ ย่อมทำให้คนโง่มองไม่เห็นตัวเอง สำคัญตนว่าประเสริฐกว่าผู้อื่น” ซึ่ง มีความหมายว่า ผู้รู้ธรรม

วินัย แต่เข้าไม่ถึงธรรมวินัย เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับชีวิตแล้ว ยังใช้ปัญญาเห็นไม่แจ้ง (สัญญา) แก้ปัญหา ปัญหาจึงดับไปชั่วคราวและไปสร้างปัญหาอื่นให้เกิดขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับผู้เข้าถึงธรรมวินัยด้วยการปฏิบัติธรรม ปัญญาเห็นแจ้งหรือเห็นถูกตรงตามธรรมย่อมเกิดขึ้น เมื่อใช้ปัญญาเห็นแจ้งแก้ปัญหาให้กับชีวิต ปัญหาจึงดับไปสิ้นเชิงและไม่สร้างปัญหาอื่นให้เกิดขึ้น

ฉะนั้น ผู้ถามปัญหา ควรยกเอาเขาเป็นครูสอนใจ แม้จะสนใจในธรรม แม้จะนำตัวเข้าปฏิบัติธรรม แต่ยังไม่สามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงธรรมที่ปฏิบัติ พฤติกรรมจึงแสดงออกให้เห็นดังที่บอกเล่าไป คนที่มีลักษณะเช่นนี้ในสังคมชาวพุทธมีอยู่มาก

๓๖. หลับในระหว่างสวดมนต์

คำถาม

เรียน อาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ ครับ

ผมขอเรียนถามอาจารย์ครับว่า ปกติผมจะสวดมนต์เป็นประจำเกือบทุกวัน มีนั่งสมาธิบ้างเป็นบางครั้งแล้วแต่ เวลาอำนวย แต่บางครั้งทำงานมาเหนื่อยมากทั้งวัน อยากนอนพักผ่อน แต่ก็จะฝืนไหว้พระสวดมนต์ให้ได้ เพราะอยาก ให้ต่อเนื่องก็ปรากฏว่าบางครั้งสวดมนต์แล้วหลับ ทั้งที่ปากยังสวดอยู่ หรือบางทีนั่งสมาธิก็หลับ อยากเรียนถามอาจารย์ครับว่า

๑. การที่ผมหลับในระหว่างสวดมนต์ หรือ นั่งสมาธิ จะได้บาป แทนที่จะเป็น บุญ หรือไม่ครับ หรือ ถึงได้บุญ ก็จะได้บุญน้อยลงไปกว่าเวลาปกติที่ไม่หลับ หรือไม่ครับ

๒. เนื่องจากผมมีสวดมนต์อัญเชิญ เทวดามาร่วมด้วยทุกครั้ง ถ้าง่วงๆ หลับๆ แบบนี้ เทวดาท่านจะไม่พอใจได้หรือไม่ และ ท่านจะโมทนากับบุญนี้ได้หรือไม่ครับ

๓. อันนี้ไม่เกี่ยวกับสวดมนต์ครับ แต่อยากทราบว่า เวลาไปวัดเพื่อทำสังฆทานยุคสมัยนี้ เราไม่ต้องซื้อถังเตรียมไปเองแล้ว เพราะทางวัดมีสังฆทานที่ใช้เวียนกันแล้วให้เราบริจาคเงินซื้อถังเพื่อใช้ ถวาย เมื่อพระรับแล้วก็นำไปเวียนให้คนอื่นใช้ถวาย ซ้ำอีก ขอเรียนถามว่า แบบนี้จะได้บุญหรือไม่ครับ

ขอบพระคุณอาจารย์มากครับ

คำตอบ

(๑) ขณะใดจิตจดจ่ออยู่กับบทมนต์ที่สวด หรือจดจ่ออยู่กับการปฏิบัติสมาธิ ขณะนั้นบุญได้เกิดขึ้นแล้ว แม้จะเป็นบุญเพียงเล็กน้อยที่เกิดขึ้นก่อนหลับ หากประพฤติบ่อยๆ บุญย่อมมีกำลังมากขึ้นได้

(๒) ผู้ใดมีศีลสถิตอยู่กับใจ ผู้นั้นย่อมเป็นที่รักของมนุษย์และเทวดา ผู้ใดมีศีลมีสัจจะผู้นั้นศักดิ์สิทธิ์ ผู้ศักดิ์สิทธิ์กล่าวอัญเชิญเทวดาให้มาสร้างบุญด้วยการฟังบทมนต์ เทวดาย่อมรับคำเชิญ ปัญหาจึงมีอยู่ว่า ผู้กล่าวคำเชิญเทวดามีคุณสมบัติตามที่กล่าวหรือไม่

(๓) ถวายสังฆทานแล้วมีจิตเป็นกุศล ผู้ถวายย่อมได้บุญ ผู้ใดเอาจิตไปตามดูของที่ถวายแล้วเกิดอกุศลขึ้นกับจิต ผู้นั้นได้บาป ผู้รู้ผู้ฉลาดจึงไม่เอาจิตไปตามดูของที่ถวาย

๓๗. สองเดือนที่ผ่านมา

คำถาม

เรียนถามอาจารย์ครับ

๑.) กระผมได้ฝึกสติปัฏฐานสี่ แบบตามดูกาย ยืนเดิน นั่งนอน เคลื่อนไหวในอิริยาบถต่างๆ ตามที่ครูบาอาจารย์ท่านได้ชี้แนะ (กระผมขอคำชี้แนะกับท่านทุกเดือนครับ)ตอนนี้ทำมาได้ ๑๐ เดือนแล้ว ผลคือ สองเดือนที่ผ่านมาทุกครั้งที่รู้สึกตัวจิตจะรวมเข้ามาหนึ่งขณะ แล้วก็คลายออกไปรับรู้เรื่องราวข้างนอกตอนที่เผลอ ระหว่างสองเดือน จะเห็นว่าเวลามีสิ่งมากระทบเมื่อรู้ว่าเกิดอารมณ์สติจะระลึกถึงความไม่ใช่ ตัวตน แล้วก็กลับมาตั้งมั่นชั่วขณะเหมือนเดิมและจิตก็ค่อยๆ ละเอียดขึ้นมาเรื่อยๆ เข้าใจว่าเป็นขณิกะสมาธิ ไปกราบเรียนครูบาอาจารย์ท่านก็บอกว่าให้อยู่กับความนิ่งนั่นหล่ะ ตอนที่เผลอออกไปแล้วจิตรวมเข้ามานั่นล่ะที่สำคัญมันจะทำให้จิตละเอียดขึ้น

ดังนั้น จึงอยากเรียนถามอาจารย์ว่าสมาธิที่เหมาะกับการวิปัสสนา เป็นขณิกะสมาธิเพียงพอหรือไม่ หรือว่าผมต้องภาวนาไปจนสมาธิตั้งมั่นกว่านี้ครับ

๒.) แล้วอาการที่กระผมกล่าวมา ช่วงสองเดือนหลัง เรียกว่าวิปัสสนาหรือไม่ครับ หรือว่าเป็นปัญญาอบรมสมาธิ (กระผมสงสัยเพราะตอนที่จิตของกระผมเริ่มนิ่งตั้งมั่นขึ้นมาได้ เป็นเพราะสติไประลึกถึงไตรลักษณ์ ก่อนหน้านี้ ๘ เดือนจิตจะส่ายไปมาไม่รวมแบบนี้ครับ)

คำตอบ

(๑) สำหรับผู้ฝึกปฏิบัติธรรมที่ยังไม่มีความชำนาญในการใช้จิตตามพิจารณากาย ว่าดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จิตต้องมีความตั้งมั่นจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) แต่ผู้ที่มีความชำนาญมาก่อนแล้ว เพียงแค่จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิประเดี๋ยวประด๋าว (ขณิกสมาธิ) ก็สามารถเห็นสิ่งที่เข้ากระทบจิตว่า ไม่ใช่ตัวตน (อนัตตา) ได้

(๒) การที่จะเรียกว่าเกิดปัญญาเห็นแจ้ง (วิปัสสนา) ได้ มีเครื่องชี้วัดอยู่สองอย่างคือ เห็นสิ่งที่เข้ากระทบจิตไม่ใช่ตัวตน (อนัตตา) แล้วจิตปล่อยวางสิ่งที่เข้ากระทบ เกิดเป็นความว่าง ความเป็นอิสระขึ้นกับจิต อย่างนี้จึงจะเรียกว่า ปัญญาเห็นแจ้ง หรือเห็นถูกตรงตามธรรม

พึงชนะคนไม่ดี ด้วยความดี

๓๘. คนเลี้ยงกุมารทอง

คำถาม

เรียนอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร

ผมได้ติดตามผลงานของ อาจารย์ ผ่านทางหนังสือทางสายเอก และได้ซื้อแจกเป็นทานไปหลายครั้ง อีกยังฟังเทปสนทนาธรรมของอาจารย์ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ช่วยให้ผมได้เข้าใจเรื่องพุทธศาสนามากขึ้นจากเดิมมาก และจะศึกษาเพิ่มเติมมากขึ้นครับ ผมมีข้อสงสัยเล็กน้อยดังนี้ครับ

๑) ผมเห็นบางวัดเขามี กุมารทอง ให้บูชา จึงอยากรู้ว่าการที่คนเลี้ยงกุมารทองนั้นบาปหรือไม่ เพราะผมรู้สึกว่าเหมือนเป็นการเหนี่ยวรั้งวิญญาณกุมารทองไม่ให้ไปเกิด

๒) หากการเลี้ยงกุมารทองเป็นการเหนี่ยวรั้งวิญญาณไม่ให้ไปเกิดจริง (ตาม ๑) แล้วถ้าเราเลี้ยงแล้วทำบุญอุทิศส่วนกุศล สวดมนต์ จะช่วยปลดปล่อยเขาได้ไหม

คำตอบ

(๑) กุมารทองเป็นของขลังรูปเด็กไว้ผมจุก คนที่มีความหลงนิยมเลี้ยงกุมารทองไว้เฝ้าบ้านหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ผู้เลี้ยงกุมารทองคิดเอาเองว่าไม่เป็นบาป แต่สำหรับผู้รู้ การประพฤติเช่นนั้นเป็นบาป เพราะเป็นเหตุให้ไม่สามารถพัฒนาจิตไปสู่ความพ้นทุกข์ได้

(๒) เรื่องที่ถามไป ไม่ต่างจากการจับสัตว์มาขังไว้ในกรงเลี้ยง แม้จะเอาอาหารให้สัตว์กินทุกวัน ยังไม่เรียกว่าได้ปลดปล่อยสัตว์ให้เป็นอิสระ

๓๙. ง่วงนอนทุกครั้ง

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ค่ะ ดิฉันมีข้อสงสัยถามปัญหาจากการปฏิบัติดังนี้ค่ะ

๑. ทุกวันที่สวดมนต์จะมีสติตั้งมั่นอยู่กับบทสวดค่ะ แต่จะเกิดอาการหาวง่วงนอนทุกครั้ง แต่พอสวดจบแล้วก็ไม่รู้สึกง่วงแต่อย่างใด ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

๒. บางครั้ง หลังจากสวดมนต์เสร็จแล้ว ก็จะนั่งสมาธิบ้าง เวลานั่งนั้นมีสตินิ่งตลอดเวลา แทบจะไม่คิดเรื่องอื่นเลย สติจะจับอยู่กับลมหายใจเข้าออกเกือบตลอดเวลา มีเหตุ ๒ แบบดังนี้

๒.๑ หากนั่งนาน เหมือนกับลมหายใจเข้าออกจะหายไปแทบจะจับไม่ได้ และรู้สึกวูบ คล้ายตกจากที่สูง จึงรู้สึกตกใจและกลับมาจับลมหายใจได้ใหม่อีกครั้ง

๒.๒ หากนั่งไม่นาน จะเกิดอาการเหมือนตอนสวดมนต์ คือ จะรู้สึกง่วงนอน บางครั้งทนไม่ไหวต้องเลิกนั่งแล้วนอนค่ะ

ไม่ทราบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุปัจจัยอะไรที่เป็นอย่างนั้น และปฏิบัติผิดหรือเปล่าคะ โปรดแนะนำด้วยค่ะ

กราบขอบพระคุณมากค่ะ

คำตอบ

(๑) การสวดมนต์เป็นการพัฒนาจิตแบบหนึ่ง แต่การสวดมนต์ไม่เหมาะกับจริตของผู้ถามปัญหา จึงทำให้เกิดอาการง่วงเหงาหาวนอน

(๒) ปฏิบัติธรรมไม่ผิด แต่ยังแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติธรรมไม่ถูกทาง วิธีแก้ปัญหาคือ เมื่อใดที่จิตระลึกได้ว่าลมหายใจหายไป ต้องสร้างอิริยาบถใหญ่ให้จิตระลึกได้ ด้วยการหายใจเข้าลึกๆ แล้วปล่อยออกด้วยเอาจิตจดจ่ออยู่กับลมหายใจ วิธีการเช่นนี้เป็นการเพิ่มกำลังสติให้มีกำลังมากขึ้น และเมื่อใดมีอาการวูบเกิดขึ้น ต้องเอาจิตกำหนดว่า "วูบหนอๆๆๆ" ไปเรื่อยๆ จนกว่าอาการวูบหายไป แล้วดึงจิตกลับสู่องค์บริกรรมเดิม

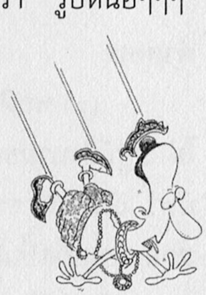

ไม่รู้จริงอย่าพูด

๔๐. ทำหมันสุนัขและแมว

คำถาม

เรียน อาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ

ผมเป็นสัตวแพทย์ เปิดคลินิกรักษาสัตว์ มีงานอย่างหนึ่งที่ผมทำเป็นประจำคือ การทำหมันสุนัขและแมว ทั้งตัวผู้และตัวเมีย วิธีการคือ ตัวผู้ผ่าตัดเอาอัณฑะออก ตัวเมียผ่าตัดเอามดลูกและรังไข่ออก ผมจึงมีคำถามที่จะถามอาจารย์ดังนี้

๑. การกระทำดังกล่าวข้างต้นบาปมากไหม และถ้าผลของกรรมข้างต้นให้ผลจะเป็นอย่างไร

๒. การกระทำดังกล่าวข้างต้น เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติธรรมหรือไม่ สามารถทำวิปัสนากรรมฐานเพื่อให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งได้หรือไม่ ขอบพระคุณอาจารย์มากครับ

คำตอบ

(๑) พฤติกรรมที่ทำถือว่าเป็นบาป ถามว่าบาปมากหรือไม่ อยู่ที่จำนวนของสัตว์ที่ถูกทำหมัน และอยู่ที่การผูกเวรของสัตว์ เมื่อใดที่กรรมให้ผล ความเจ็บป่วย ความไม่มีทายาทสืบสกุล ย่อมเกิดขึ้นได้

(๒) เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติธรรม ตรงที่ยังสามารถปฏิบัติธรรมได้ แต่ไม่สามารถเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งได้

๔๑. ธุรกิจไม่เจริญ

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ ดร.สนอง หนูขออนุญาตกราบเรียนปรึกษาดังนี้ค่ะ

หนูและสามี ทำงานธุรกิจส่วนตัวด้วยกัน และเป็นเวลาเกือบ ๓ ปีแล้วค่ะ ธุรกิจไม่เจริญก้าวหน้า อย่างที่ควรจะเป็น เป็นลักษณะที่ว่าไม่มีความรู้สึกมั่นคง กระท่อนกระแท่นตลอด งานไม่สม่ำเสมอ แต่ก็ผ่านไปได้แต่ละปีด้วยความทุกข์ค่ะ หนูและสามี พยายามคิดหาทางทำธุรกิจใหม่ ๆ ตลอดเวลาแต่ก็ยังไม่สำเร็จผล ปัจจุบัน หนูและสามี ก็พยายามสวดมนต์ ทำสมาธิ พยายามฝึกทำจิตใจให้ปกติ และพยายามไม่สร้างกรรมทางด้านการทำงานกับใคร แม้แต่เก็บสตางค์ลูกค้าไม่ได้ แต่ก็จ่ายสตางค์ให้กับซัพพลายเออร์ที่ติดต่อด้วยตรงคิวเสมอ

หนูอยากจะเรียนถามอาจารย์เป็นแนวทางค่ะ ว่ากรรมอันใดอาจที่ส่งผลต่อความไม่ราบรื่นในอาชีพการงาน และการทำบุญแบบใด ที่จะทำให้กรรมนี้เบาบางลงได้คะ หนูจะได้เน้นทำบุญทางด้านนี้ และระมัดระวังการกระทำของตนเอง ไม่ให้สร้างกรรมเช่นนั้นอีกค่ะ

หนูสำรวจตนเอง ก็หาสาเหตุไม่ได้ค่ะ นอกจากเรื่องชอบเถียงบิดา, มารดา (ในอดีต) เพราะคิดแต่ว่า ความคิดเห็นของตนถูกต้องค่ะ (ในปัจจุบันสำนึกได้แล้วค่ะ) สำหรับสามีนั้น กับ

บิดามารดา แทบไม่เคยมีปัญหากันเลยค่ะ ขอบพระคุณอาจารย์มาก ๆ ค่ะ

คำตอบ

ผู้ประสบปัญหาด้านธุรกิจ ต้องประพฤติเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑. ทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ทุศีล ไร้ธรรม

๒. ทำธุรกิจด้วยการหวังผลเลิศ แต่ไม่ใช่วิธีการอันเลิศ

๓. ผู้ทำธุรกิจประพฤติอกตัญญูต่อผู้มีอุปการคุณ อาทิ โต้แย้งโต้เถียงพ่อแม่ ไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ฯลฯ

ตรงกันข้าม ผู้ใดประพฤติทาน ศีล ภาวนา จนกุศลกรรมที่ทำแล้วให้ผล ผู้ประพฤติย่อมมีดวงดี พ้นจากความไม่มี พ้นจากความไม่ดี พ้นจากความไม่ได้ พ้นจากความไม่สบายกายใจได้

๔๒. หนูต้องตัดสินใจ

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ ดร. สนองที่นับถือ

๑. หนูมีปัญหาเรื่อง ศีล ข้อ ๓ ค่ะ คือ หนูจับได้ว่าสามีมีเมียน้อย เราจึงแยกบ้านกันอยู่ (มีลูกด้วยกัน ๒ คน) แต่เรา

ยังติดต่อพูดคุย และพบปะกันอยู่ โดยในใจหนูตอนนี้ไม่ยึดติดแล้วค่ะ ไม่อยากให้เขากลับมาอยู่ด้วยอีกแล้ว คิดในใจอยู่เสมอว่าเราเลิกกันแล้ว (ยังไม่จดทะเบียนหย่า) แต่สามีอยากกลับมาอยู่ด้วยอีก ถ้าสามีกลับมาอยู่ด้วยจริง โดยที่เค้าไปมีเมียอีกคนหนึ่งแล้ว (ยังไม่ได้อยู่ด้วยกัน) หนูจะได้ชื่อว่าแย่งสามีคนอื่น จะผิดศีลข้อ ๓ หรือไม่คะ เพราะหนูตั้งใจไว้แล้วว่า จากนี้ไปจะรักษาศีลข้อ ๓ ให้บริสุทธิ์ หนูขอรบกวนอาจารย์ เพราะหนูต้องตัดสินใจแล้วค่ะ

๒. ถ้าหนูให้อภัยสามี โดยไม่คิดด่าทอ โกรธเคือง หรือพยาบาท เค้าทั้ง ๒ คน ถือว่าหนูให้อภัยทานแล้วหรือไม่ และถ้าสามีขอกลับมาอยู่ด้วยอีกครั้ง แต่หนูไม่ยอม เป็นเช่นนี้หมายความว่าหนูไม่ให้อภัยทานใช่หรือไม่คะ

๓. ถ้าสามีทำประกันชีวิตไว้ เมื่อเขาตายหนูจะได้รับเงินตรงนี้ ถ้าหนูได้รับเงินจริง ๆ จะถือว่าหนูเป็นหนี้เขาหรือไม่คะ โดยเขาสมัครใจทำเอง

ขอขอบพระคุณในคำตอบของอาจารย์ ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

(๑) หากผู้ถามปัญหาได้รับการยินยอมจากพ่อแม่ยกให้เป็นภรรยาของชายผู้เป็นสามี ไม่ผิดศีลข้อสาม แล้วยังไม่ชื่อว่าแย่งสามีคนอื่น

(๒) หากผู้ถามปัญหาประพฤติได้อย่างที่บอกเล่าไป ถือว่าได้ให้อภัยเป็นทานแล้ว ความเมตตาย่อมเกิดขึ้น ส่งผลให้มีจิตสงบเย็น

อนึ่ง การไม่ยินยอมให้สามีผู้จากไปมีหญิงอื่นเป็นภรรยาแล้วกลับเข้ามาอยู่ร่วมกับครอบครัว ถือว่าผู้ถามปัญหามีจิตเป็นอิสระจากสามี และมิได้หมายความว่า มิได้ให้อภัย

(๓) ไม่ถือว่าเป็นหนี้ ตรงกันข้าม อดีตสามีนั่นแหละที่เป็นหนี้ผู้ถามปัญหา

๔๓. ถูกต่อต้าน

คำถาม

กราบเรียนถามท่านอาจารย์ ดร. สนอง ดังนี้ค่ะ

ข้าพเจ้า ชื่อ ทรงสุดา สุวงศ์จันทร์ ขณะนี้อาศัยอยู่ที่ประเทศอังกฤษตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ แต่งงานครั้งแรกกับฝรั่งที่พิการทางหูได้ ๒ ปีก็หย่ากัน และได้คบกับผู้ชายฝรั่งอีก ๒ คน จนมาพบและแต่งงานครั้งที่ ๒ กับสามีคนปัจจุบันเมื่อปี ๒๕๕๑ ขณะนี้ข้าพเจ้าอายุ ๓๕ และมีความสงสัย เนื่องจาก สามีคนปัจจุบันนี้ เป็นคนอินเดีย นับถือศาสนา SIKH มีลูกติด ๓ คน ส่วนข้าพเจ้าไม่มีบุตรเลย (เคยทำแท้ง ๑ ครั้ง และลูกตายในท้องไม่ทราบสาเหตุ ๑ ครั้ง) ข้าพเจ้าเป็นคนในพุทธศาสนาแต่ไม่เคย

ได้มีดวงตาเห็นธรรม จนเมื่อประมาณ ๒ เดือนมานี้ ข้าพเจ้าได้เริ่มศึกษาพระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า โดยการอ่านหนังสือธรรมะ ดู และ ฟังสื่อธรรมะ ต่างๆ ทางอินเตอร์เนต รวมทั้งกัลยาณธรรม ด้วยค่ะ และได้เกิดดวงตาเห็นธรรม (หลังจากเกิดมาตั้ง ๓๕ ปี) จึงเกิดความเบื่อหน่ายกับการเกิดมาเป็นคน และเวียนว่ายตายเกิดอย่างมาก จนอยากจะไปปฏิบัติธรรมที่วัดที่อยู่ไม่ไกลจากบ้าน (วัดสันติวงศาราม สาขาของวัดสังฆทาน และวัดป่าสันติธรรม สาขาของวัดหนองป่าพง) แต่ปัญหาก็คือสามีเกิดต่อต้านอย่างรุนแรง ไม่ยอมให้ไปค้างคืนที่ไหน และไม่พอใจแทบทุกครั้งที่เห็นข้าพเจ้า ดู ฟัง หรือ อ่าน ธรรมะ และยังมาพูดส่อเสียดพุทธศาสนา และบอกให้ข้าพเจ้าทำตามที่ตนเห็นควรในความเชื่อทางศาสนาของตน ก็เกิดการทะเลาะกัน เพราะข้าพเจ้าศรัทธาในพระรัตนตรัยมากกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าก็ต้องคอยแอบทำ ทั้งการนั่งสมาธิ และสวดมนต์ที่บ้านก็เช่นกัน ต้องทำในเวลาที่เขาไม่อยู่บ้าน ข้าพเจ้าจึงเกิดความอึดอัดทางใจและยิ่งเพิ่มพูน ความเบื่อหน่ายในวงเวียนชีวิตเช่นนี้เป็นอย่างมาก จึงอยากจะหนีไปให้พ้นๆ จึงคิดที่จะหนีกลับไปอยู่ที่เมืองไทย เพื่อที่จะปฏิบัติธรรมได้โดยสะดวก และหากทำได้ข้าพเจ้าก็อยากจะบวชเป็นแม่ชีถือศีล ๘ ไปตลอดชีวิตที่เหลืออยู่นี้ แต่ปัญหาที่ข้าพเจ้าอยากจะถามนี้ก็คือ

๑. ข้าพเจ้าจะบาปหรือเปล่าที่จะทิ้งเขาไปเช่นนี้ เขาจะต้องโกรธ และคิดว่าข้าพเจ้าเห็นแก่ตัว และหนีปัญหา (เขา

เคยพูดไว้) เรามีหนี้สินที่สร้างขึ้นมาด้วยกันที่อังกฤษนี้เป็นเงินไม่น้อย แต่เราก็มีบ้านและรถ ที่เป็นทรัพย์นอกกาย มากกว่าหนี้สินที่มี และข้าพเจ้าเองก็ไม่คิดที่จะเอาอะไรไปด้วยเลย ยกเว้นเงินสดเล็กน้อยที่จะเอาไปให้พ่อและแม่เพื่อตอบแทนบุญคุณท่าน แต่เรื่องของเรื่องก็คือ หนี้สินที่มีกับทางธนาคารนั้นเป็นชื่อของข้าพเจ้าผู้เดียว หากข้าพเจ้าหนีไปเขาคงไม่ยอมจ่ายหนี้นี้แน่ ข้าพเจ้าเองก็คงกลับมาที่อังกฤษไม่ได้อีก แต่ก็ไม่รู้สึกเป็นทุกข์กับเรื่องนี้เลย แต่กลัวจะบาปที่หนีหนี้ไปค่ะ เรียนท่านอาจารย์โปรดช่วยชี้แนะด้วยค่ะ

๒. ข้าพเจ้ารู้มาว่าครอบครัวของสามีข้าพเจ้าเขานับถือวิญญานตนหนึ่งอยู่ และพวกเขาเชื่อว่าวิญญาณตนนี้เป็นผู้ดูแลพวกเขาทุกคน ถึงขนาด สร้างที่อยู่บนที่ดินของตระกูล ที่ประเทศอินเดียให้กับวิญญาณนี้ และกราบไหว้สักการะบูชามาเป็นเวลานาน รวมถึงบ้านทุกหลังของตระกูลนี้ที่อังกฤษ ก็ต้องนำสัญลักษณ์ของวิญญาณนี้มาสักการะบูชาอย่างเข้มงวดด้วย ข้าพเจ้าเลยกลัวว่าเขาจะพากันสาปแช่งข้าพเจ้า หรือใช้วิญญาณนี้ในการสาปแช่ง ทำให้ข้าพเจ้ากลัวว่าจะเป็นบ่วงกรรมทำให้ต้องมาเวียนว่ายตายเกิด และเจอกันอีกในชาติต่อๆไป ข้าพเจ้าหวังอยากให้อโหสิกรรมต่อกัน ข้าพเจ้าเองอโหสิอยู่แล้ว แต่เขานี่ข้าพเจ้าไม้แน่ใจแล้วอย่างนี้ข้าพเจ้าต้องพบกับแรงอาฆาตนี้หรือไม่ และจะเป็นอุปสรรคใด ในการหนีไปบวชอย่างไรหรือไม่เจ้าคะท่านอาจารย์

ข้าพเจ้า ไม่เคยทำสิ่งไม่ดีกับสามีเลย ช่วยเขาดูแลลูกทั้ง ๓ เป็นอย่างดี และเด็ก ๓ คนก็ดีกับข้าพเจ้าด้วย ทำงานดูแลบ้าน และเป็นแม่บ้านที่ดี มาตลอด แต่อยู่ๆ ความรักที่มีให้เขามันก็หายไป แต่ก็ไม่ได้เกลียด รู้สึกเฉยชากับความรักมาก ข้าพเจ้าเองก็แปลกใจอยู่เหมือนกันว่า จากที่เคยรักมาก ทุ่มเทให้ทุกอย่าง ทนความเจ็บช้ำกับเขามามาก แต่พอวันหนึ่ง มันก็หายไปเฉยๆ ยิ่งได้มาศึกษาธรรมมะ ก็ยิ่งวางเฉย ยิ่งเขามาพูดลบหลู่พุทธศาสนา ก็ยิ่งอยากหนีให้ไกลห่างคนคนนี้ มีแต่อยากจะไปบวช ท่านอาจารย์ช่วยชี้แนะด้วยนะคะ ถ้าข้าพเจ้าจะหนีไปเช่นนี้ จะเป็นอย่างไรบ้าง จะบาป ไหม จะต้องมาเกิดเพื่อเจอกับเขาอีกไหมคะ แต่ข้าพเจ้าไม่อยากมาเกิดอีกเลยไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ เทวดา หรืออะไรก็ตามแต่ มันก็ทุกข์เหมือนกันดังที่อาจารย์เคยกล่าวไว้ มันจริงแท้แน่นอนค่ะ และอีก ๑ คำถามสุดท้าย

๓. พรหม หรือ เทวดา สามารถสร้างบุญจากการ เจริญภาวนา จนถึงเข้าสู่พระนิพพาน ได้หรือไม่คะ ??

ท้าย นี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ เป็นอย่างสูงที่ท่านมีจิตเมตตาต่อสัตว์โลกทั้งหลายที่ช่วยชี้แนะ ชี้ทางสว่างให้ทุกผู้ทุกนาม และขออนุโมทนาบุญ กับอาจารย์ ด้วยค่ะ สาธุ สาธุ สาธุ

คำตอบ

(๑) กรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำ หากมีสัตว์บุคคล

ประพฤติเบียดเบียน เรียกว่าหนี้เวรกรรม (บาป) ด้วยเหตุนี้ที่ชีวิตมีการเวียนตาย-เกิดไม่รู้จบ บุญและบาปที่เป็นหนี้เวรกรรมของสัตว์บุคคล จึงมีอนันต์ ไม่มีใครผู้ใดสามารถชดใช้ได้หมดสิ้น แต่มีใครผู้ใดสามารถปลอดจากหนี้เวรกรรมด้วยการบริหารจัดการดังนี้

๑. เมื่อหนี้เวรกรรมตามทัน ผู้เป็นลูกหนี้ต้องชดใช้จนกว่าจะหมดสิ้น

๒. เมื่อหนี้เวรกรรมตามทัน ผู้เป็นลูกหนี้ต้องประพฤติบุญใหญ่ (ปฏิบัติธรรม) ให้เกิดขึ้น แล้วอุทิศบุญใหญ่ชดใช้หนี้ก็จะหมดไปได้เร็ว

๓. ทำดีหนีหนี้ คือหนี้เวรกรรมที่ยังตามให้ผลไม่ทัน ต้องคิด พูด ทำดีอยู่ทุกขณะตื่น

๔. หนีเข้านิพพาน หนี้เวรกรรมที่เหลือเป็นอันยกเลิก (อโหสิ)

วิธีการสุดท้ายนี้ พระองคุลิมาล หนีบาปที่ถูกขว้างปาด้วยก้อนดินและท่อนไม้จนได้รับบาดเจ็บ ด้วยประพฤติฆ่าคนมามาก อัฑฒกาสีหนีบาปไม่ต้องไปปีนต้นงิ้วนรก ด้วยเหตุประพฤติตนเป็นโสเภณีแห่งแคว้นกาสี อิสิทาสีหนีบาปจากการคิดฆ่าตัวตาย ด้วยเหตุถูกสามีถึงสามคนปฏิเสธที่จะอยู่ร่วม ฯลฯ

ข้อเท็จจริงยังไม่ชัดเจน อย่าถ่ายทอด

(๒) พระพุทธะตรัสในทำนองที่ว่า ใครผู้ใดไม่สามารถทำให้บุคคลเป็นไปตามวาจาที่เขาพูด แต่บุคคลเป็นไปตามที่ตนเองประพฤติ ผู้รู้จึงมีจิตเป็นอิสระต่อคำพูด คำสาปแช่งใดๆ ด้วยประพฤติตนให้มีสติ มีปัญญาเห็นแจ้งคุ้มครองใจ แล้วใช้สติปัญญาเช่นนี้ ส่องนำทางให้กับชีวิต

อนึ่ง ผู้ใดใช้สติปัญญาที่เห็นต่างกันส่องนำทางชีวิต เส้นทางเดินของชีวิตย่อมแยกออกจากกัน โอกาสที่จะโคจรไปพบกันอีกย่อมไม่เกิดขึ้น

(๓) พรหม (สุทธาวาส) และเทวดาบางองค์สามารถปฏิบัติธรรม แล้วเข้าสู่นิพพานได้

๔๔. ระลึกอย่างไร

คำถาม

กราบเรียน อ.สนอง ค่ะ

ดิฉัน ใส่บาตรตอนเช้า และบางครั้งถวายหนังสือธรรมะที่เหมาะสมแก่พระด้วย(เล่มซื้อใหม่) ท่านก็ได้บอกว่าได้อ่านหนังสือที่ถวายแล้ว ดีมากๆ จะเอาไว้ไปเทศน์ให้ญาติโยมฟัง ดิฉันฟังแล้วปลื้มใจมากเลยค่ะ

อยากทราบว่า หากดิฉันจะนำหนังสือธรรมะที่ดิฉัน

อ่านแล้ว (แต่สภาพดีมาก) ถวายไป จะเป็นบาปไหมคะ หรือไม่เหมาะสมหรือเปล่าคะ เพราะดิฉันคิดว่าหนังสือเล่มนั้นๆ ดีมากๆ และหนังสือบางเล่มก็ซื้อจากร้านหนังสือเก่าค่ะ

ขอให้อาจารย์ให้คำแนะนำด้วยค่ะ กราบขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดถวายหนังสือธรรมที่ตนเองได้อ่านแล้วให้พระ ด้วยมีจิตระลึกว่าเป็นธรรมที่ดีควรเผยแพร่ การถวายในลักษณะนี้เป็นบุญ ตรงกันข้ามหากจิตของผู้ถวายระลึกได้ว่า เป็นหนังสือที่ตนเองใช้แล้ว นำไปถวายพระ การถวายในลักษณะนี้เป็นบาป

ฉะนั้น ผู้ถามปัญหาคิดว่า หนังสือเล่มนี้ดีมาก ซื้อมาจากร้านหนังสือเก่า แล้วนำไปถวายพระ ไม่ถือว่าเป็นบาป

๔๕. ทำไมต้องเป็นเรา

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ค่ะ

ขณะนี้ดิฉันมีความทุกข์มากค่ะ ตัวดิฉันมองเห็นทุกข์ที่หลั่งไหลเข้ามา พยายามมองให้เห็นทุกข์ตามสภาพความเป็นจริงที่เกิด มองเห็นว่าทุกอย่างก็เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป แต่อดคิด

ไม่ได้ว่าทำไมต้องเป็นเรา ที่ต้องช่วยเหลือคนในครอบครัวตลอดเวลา เวลาเราเดือดร้อนก็ต้องดูแลตัวเอง แต่ก็พยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด รู้ทุกข์ทุกอย่าง บางครั้งไม่รู้ อาจจะทำให้ทุกข์น้อยลงไหมคะ จิตของดิฉันขณะนี้ไม่เบิกบานเลย อยากลืมทุกอย่าง อยากวางทุกอย่าง

ขอความกรุณาท่านอาจารย์ช่วยชี้แนะด้วยค่ะ ว่าดิฉันควรวางใจอย่างไรคะ จิตถึงจะเป็นอุเบกขาและใจเบิกบานค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

ความทุกข์ หมายถึง ความยากลำบาก ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ความเดือดร้อน ฯลฯ ผู้ใดมีจิตเป็นสมาธิจวนแน่วแน่ แล้วใช้จิตตามดูความทุกข์ที่เกิดขึ้น จนเห็นว่าความทุกข์เป็นสิ่งไม่เที่ยง ความทุกข์เป็นภาวะที่คงทนอยู่ไม่ได้ และความทุกข์ย่อมดับไปไม่มีตัวตนแท้จริง ก็จะเกิดปัญญาเห็นถูกตรงตามความเป็นจริงว่า ความทุกข์เกิดขึ้นแล้วดับไป ความทุกข์จึงไม่มีตัวตนแท้จริง มีแต่คนที่รู้ไม่จริงเท่านั้น ยึดเอาสิ่งที่ไม่มีตัวตน (ความทุกข์) ไว้กับตัว จึงต้องมีความทุกข์

ฉะนั้น หากผู้ถามปัญหาประสงค์จะพ้นไปจากความรู้ไม่จริง (ความทุกข์) ต้องพัฒนาจิตให้สงบ แล้วใช้จิตตามดูความทุกข์ตามกฎไตรลักษณ์ให้ถึงที่สุด จึงจะสามารถปล่อยวางความทุกข์ได้ ความมีจิตว่าง ความมีจิตอิสระ ความมีจิตเป็นไท ก็จะเกิดขึ้นได้เอง คนที่รู้จริงประพฤติเช่นนี้

๔๖. อยากช่วยสัมภเวสี

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ สนอง

ขอเรียนถามท่านอาจารย์ ดังนี้คะ

๑. เราสามารถช่วยผู้ที่ตายก่อนอายุขัย ได้ด้วยวิธีการทำบุญแบบใด จึงจะมีผลทำให้ผู้ตายหลุดพ้นจากสภาพสัมภเวสีไปเป็นเทวดา หรือได้ไปอยู่ในภพภูมิที่ดี หากไม่สามารถทำได้จะมีวิธีใดที่จะช่วยให้ดวงวิญญาณนั้นไม่ต้องทนทุกข์ทรมานบ้างคะ

๒. ผลบุญที่เราได้กระทำแล้วและอุทิศให้แก่ผู้ตาย เราจะทราบได้อย่างไรว่า ผู้ตายได้มาอนุโมทนาส่วนกุศลนั้นแล้ว หากผู้ตายอยู่ในสภาวะที่สามารถมารับได้ เขาจะทราบไหมคะว่าเราเรียกชื่อเขา ให้มาอนุโมทนาในเมื่อเราอยู่กันคนละภพภูมิ

รบกวนท่านอาจารย์ช่วยคลายข้อสงสัยและแนะนำวิธีการทำบุญที่ถูกต้องให้ด้วยคะ

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

คำตอบ

(๑) การช่วยผู้ที่ตายไปเป็นสัมภเวสี ไม่ให้ต้องทนทุกข์ทรมาน สามารถทำได้บางส่วนด้วยการอุทิศบุญ อันเกิดจากการให้วัตถุเป็นทาน ส่วนอกุศลวิบากที่ส่งผลให้ไปเกิดเป็นสัมภเวสี เขาต้องเสวยไปจนครบอายุขัย แล้วจึงสามารถไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในภพภูมิอื่น ตามแรงผลักของกรรมที่ตนทำไว้ก่อนตาย

(๒) แม้จะไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในต่างภพภูมิ หากผู้อุทิศบุญสามารถสื่อสารถึงกันได้ เขาย่อมรับทราบได้ไม่ว่าจะเอ่ยชื่อหรือไม่เอ่ยชื่อก็ตาม

๔๗. วิทยากรบรรยายธรรม

คำถาม

กราบสวัสดีคะ...ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

เมื่อ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ที่ผ่านมา วัดแถวบ้านของหนูมีการจัดอบรมภาวนาคะ หนูและคุณแม่สามีคิดว่าเมื่อเรา ไม่ได้เข้าภาวนา น่าจะไปร่วมทำบุญ และ อนุโมทนาบุญ กับชาวบ้านที่ร่วมภาวนา (ส่วนใหญ่เป็นคนวัยกลางคน และผู้สูงอายุคะ) ระหว่างนั้น หนูได้สนทนาธรรมกับพระอาจารย์ผู้จัดงาน ท่านทราบว่าหนูพอมีความรู้บ้าง หนูเคยศึกษา พระอภิธรรมมาพอสมควรจบชั้นจุลตรี จบนักธรรมโทและผ่านการฝึกอบรมวิปัสสนามาหลายสำนักคะ และทุกวันนี้ไม่หยุดที่จะแสวงหาความรู้ทางธรรมคะ ท่านต้องการให้หนูเป็นวิทยากรบรรยายธรรมะ ให้ผู้ร่วมภาวนาฟังคะ ทีแรกหนูปฏิเสธ เพราะหนูคิดว่าต้องเตรียมตัว และ การพูดธรรมะต้องพูดของจริง แต่ท่านก็ขอร้อง เพราะไม่มีวิทยากรที่เป็นฆราวาสมาบรรยายธรรม ต่อมาหนูคิดว่าหากไม่พูดธรรมตอนนี้หนูก็ไม่มีโอกาสจะสั่งสมบุญ

๑ ใน ๑๐ บุญกิริยา จึงตัดสินใจรับปากท่าน เรื่องที่หนูพูดในวันนั้น หนูได้นำธรรมของอาจารย์สุรวัฒน์ ที่หนูได้อ่านและง่ายสำหรับผู้เริ่มปฏิบัติคะ

๑. หนูจะบาปรึเปล่าคะ ในการนำธรรมะของครูบาอาจารย์ ไปบรรยายให้ผู้ปฏิบัติธรรมฟัง (แต่หนูมั่นใจว่าเป็นธรรมที่เป็นสัมมาทิฐิคะ) หนูมีเจตนาตั้งใจต้องการให้ผู้ภาวนา (ทั้งสมาธิ หรือ วิปัสสนา) ได้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้มากขึ้น เลยเล่าเรื่องประสบการณ์ของตนเสริม ให้ผู้เข้าภาวนาฟังบ้าง (บ้านหนูอยู่บ้านนอกคะ ชาวบ้านส่วนใหญ่ ไม่เน้นปฏิบัติและ ปริยัติ ทำไร่ ทำสวน คนแก่)

๒. วันที่ ๙ ตุลาคม ท่านเจ้าอาวาสต้องการให้หนูไปเป็นวิทยากรอีกคะ หนูอยากขอคำแนะนำจากท่านอาจารย์คะว่าควรจะไปบรรยายหรือไม่ หากต้องไป ควรทำอย่างไร หรือปฏิเสธท่านไปเลยคะ

๓. ในสมัยที่หนูเรียนพระอภิธรรม หนูเคยบรรยายธรรม ให้พระและฆราวาสฟัง (ผู้มีความรู้) แต่ทำไมไม่รู้สึกว่าผิดคะ แต่ตอนนี้พอปฏิบัติมากขึ้น กลับกลัวการบรรยายธรรมะ (ทั้งที่ผู้ฟังเป็นชาวบ้าน)

รบกวนอาจารย์ด้วยนะคะ และหนูขอร่วมอนุโมทนาที่สิ่งที่อาจารย์ที่ได้ทำอยู่ทุกวันนี้คะ

คำตอบ

(๑) ไม่บาปครับ

(๒) การบรรยายธรรม ถือได้ว่าเป็นการให้ปัญญาเป็นทาน เมื่อเทียบกับการให้ทานประเภทต่างๆ แล้ว การให้ปัญญาเป็นทาน ถือว่าเป็นบุญสูงสุดในบรรดาทานทั้งหลาย ฉะนั้นผู้ใดประสงค์ให้ปัญญาเป็นทานด้วยการบรรยายธรรม จึงไม่ควรปฏิเสธ แต่การเผยแพร่ธรรมต้องถูกตรงตามธรรมวินัยของพระพุทธโคดม จึงจะไม่เป็นบาปเกิดขึ้น

(๓) การเรียนอภิธรรมเป็นเพียงรู้ธรรม แต่การปฏิบัติธรรมจนเข้าถึงเหตุผลแท้จริงได้แล้ว ถือว่าเป็นผู้มีธรรม คือสามารถรู้เห็นเข้าใจความจริงแท้ของสรรพสิ่งได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ที่กลัวการบรรยายธรรม จึงยังเป็นผู้ที่ยังไม่รู้แจ้งในธรรมที่บรรยายนั้นเอง

๔๘. การุณยฆาต

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนอง วรอุไร ที่เคารพยิ่งค่ะ

ดิฉันขอเรียนถามท่านอาจารย์ว่า ท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับ "การุณยฆาต"

๑. ในแง่ของผู้ที่ลงมือกระทำ

๒. ในแง่ของผู้ป่วย ที่เต็มใจให้ลงมือกระทำ

ขอทราบไว้เป็นความรู้ค่ะ เพราะเคยดูข่าวแล้วอดสงสัย

ไม่ได้ ว่าจะเป็นบุญหรือบาปประการใด หรือมีทางออกใดที่ดีกว่านี้บ้างคะ ขอบพระคุณท่านอาจารย์อย่างสูงค่ะ

คำตอบ

คำว่า การุณยฆาต หรือ การุญฆาต หมายถึงทำให้ตายด้วยความสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์ชั่วคราวในชีวิตนี้

๑. ในทางโลก หากได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้เป็นหลักฐานในทางกฎหมาย ให้ผู้มีหน้าที่ประพฤติได้โดยไม่ถือเป็นความผิด จึงไม่มีโทษกับผู้ประพฤติการุณยฆาต ในทางธรรมมิได้เป็นเช่นนั้น บุคคลมีกรรมเป็นตัวนำเกิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ฉะนั้นการเจ็บป่วยของคนไข้จึงเป็นวิบากของกรรม ที่คนไข้เคยทำเหตุเบียดเบียนไว้ก่อน เมื่อใดที่กรรมเบียดเบียนให้ผล คนไข้จึงต้องรับอกุศลวิบากนั้น ผู้ใดเข้าไปทำให้อกุศลวิบาก (การุณยฆาต) ของคนไข้ระงับไปชั่วคราว ผู้นั้นยังมีโอกาสรับอกุศลวิบาก (บาป) ด้วยการถูกจองเวรจากเจ้ากรรมนายเวรของคนไข้นั้นด้วย

๒. ในทางโลก หากมีกฎหมายบัญญัติไว้ ให้ผู้มีหน้าที่ประพฤติการุณยฆาตได้ และบัญญัติให้คนไข้ยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการุณยฆาตกับชีวิตของตัวเองได้ โดยไม่ถือว่าผิดกฎหมาย ผู้มีหน้าที่ฯ จึงไม่ต้องรับผิดในทางโลก แต่ยังมีโอกาสรับอกุศลวิบากได้ หากเจ้ากรรมนายเวรของคนไข้ผูกพยาบาทไว้

๔๙. ท่านยังดื่มเบียร์

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เคารพอย่างสูง

ดิฉันเคยฟังธรรมและอ่านหนังสือของท่านอาจารย์ ดร.สนอง แล้วรู้สึกศรัทธาในการยึดมั่น ในการเผยแพร่พระธรรมและโปรดผู้ที่ยังใฝ่ดีทั้งหลายให้พ้นจากไปอบายภูมิ ถือเป็นบุญที่ดิฉันได้เป็นส่วนหนึ่งที่ท่านอาจารย์มาโปรด ไม่ให้ไปอบายภูมิ ดิฉันขอสะสมบุญและพยายามพัฒนาจิตให้เข้าถึงธรรมของพระสัมมนาสัมพุทธเจ้า และถือโอกาสถามคำถามกับท่านอาจารย์ดังนี้

๑. เรื่องเบียร์ คุณพ่อดิฉันอายุ ๘๐ ปี แล้ว ท่านยังดื่มเบียร์เลิกไม่ได้ พี่น้องเคยให้คุณพ่อเลิก โดยไม่ซื้อให้ท่าน ท่านก็เป็นทุกข์ เพราะเดินไปไหนมาไหนไม่ค่อยสะดวก แอบฝากคนที่ผ่านไปมาซื้อ เป็นเวลาหลายปี ดิฉันก็สงสารในเมื่อท่านเลิกไม่ได้ บังคับให้ท่านอดท่านก็เป็นทุกข์ ดิฉันจึงขอเป็นผู้ที่ซื้อเบียร์ให้คุณพ่อทาน โดยมีข้อแม้ว่า ขอให้ทานวันเว้นวัน วันไหนตรงกับวันพระ ให้เลื่อนทานไปอีก ๑ วัน ท่านก็ตกลงและมีความสุขกับการทานข้าวได้ ดิฉันรู้ว่าเบียร์ไม่ดีผิดศีล ตอนที่ดิฉันให้เบียร์คุณพ่อ ดิฉันคิดในใจไม่ขออานิสงส์ของการซื้อเบียร์ให้คุณพ่อ แต่ดิฉันขออานิสงส์ของการให้ของที่คุณพ่อพอใจ ดิฉันไม่อยาก

เห็นท่านมีความทุกข์ที่เบื่ออาหาร อยากจะดื่มเบียร์ก่อนอาหารแล้วไม่ได้ดื่ม เรื่องเหล้าท่านอดไม่ได้จริงๆ

๒. เรื่องล็อตเตอร์รี่ พอคุณพ่ออายุ ๘๐ ปี คุณพ่อก็ขอล็อตเตอร์รี่ ๑ ใบ ดิฉันก็ไม่สนับสนุนนัก แต่จะอธิบายท่านก็ยังไม่รับเท่าไร ก็ทำเฉยๆคิดว่าเดี๋ยวท่านก็คงจะลืมไปเอง แต่ท่านถามว่าซื้อหรือยัง ถามหลายครั้ง ก็เลยซื้อให้ท่านและคิดในใจว่าไม่เอาอานิสงส์ของล็อตเตอร์รี่ แต่ขออานิสงส์ของการให้ตามที่พ่อต้องการ

๓. สำหรับการให้ธรรมะ คุณพ่อของดิฉันยังไม่หงายรับยังผิดศีลข้อ ๕ แต่ท่านก็เป็นคนที่ใจดี มีเมตตารักสัตว์ ก็ไม่อยากหักดิบท่าน ท่านอายุมากแล้ว ดิฉันซื้อของทั้งที่ผิดศีลข้อ ๑ และ ๒ ให้คุณพ่อบาปมั้ยคะ แต่ดิฉันรู้สึกสบายใจที่ได้ให้ท่าน เวลาท่านอยากได้ของกินของใช้ จะถือว่าเป็นโอกาสดี ที่ดิฉันจะสรรหามาให้ท่านได้พอใจ แต่ดิฉันถือศีล เกรงว่าการซื้อเบียร์จะบาปเพิ่มขึ้นหรือไม่

ขอโอกาสท่านอาจารย์ ดร.สนอง ช่วยแนะนำให้ดิฉันได้ทำในสิ่งที่ถูกไม่ผิดศีลผิดธรรม ได้ตอบแทนพระคุณของคุณพ่อให้ดีเท่าที่ยังมีเวลาเหลืออยู่

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบอนุโมทนาบุญที่ท่านเป็นผู้ให้แสงสว่างทางธรรม และให้ปัญญาเป็นทานมา ณ โอกาสนี้ด้วยค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดมีศรัทธาในกุศลธรรมของพระพุทธะ ผู้นั้นมีโอกาสหนีอบายภูมิได้ และจะดีที่สุดหากนำเอากุศลธรรมมาปิดอบายภูมิให้ได้

(๑) วันใดที่มิได้ซื้อเบียร์ให้คุณพ่อดื่ม วันนั้นบาปไม่เกิด ผู้พอใจในการทำกรรมที่เป็นบาป ผู้ร่วมกระทำกรรมต้องรับอานิสงส์ของบาปนั้นด้วย

(๒) อบายมุขเป็นทางแห่งความฉิบหาย ผู้ใดเข้าไปมีส่วนร่วมกับการกระทำที่เป็นอบายมุข ผู้นั้นต้องได้รับผลแห่งความฉิบหายนั้นด้วย

(๓) การประพฤติทุศีลข้อห้า มีโทษไม่หนักถึงกับต้องลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในนรก แต่ยังหนีอบายภูมิไม่พ้น ตายแล้วยังมีโอกาสลงไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานได้ครับ

อนึ่ง ความกตัญญูกตเวที เป็นคุณธรรมที่มีพลังผลักดันชีวิตไปสู่ความเจริญ ฉะนั้นผู้หวังความสวัสดีในชีวิต ต้องประพฤติจริยธรรมของการเป็นลูกที่ดี คือประพฤติแล้วต้องไม่ขัดต่อหลักของศีลธรรม ความกตัญญูฯ จึงจะเกิดขึ้นได้

หาสิ่งบกพร่องเป็นเครื่องเตือนสติ

๕๐. ศีลที่นำสู่สมาธิ

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนองที่เคารพเป็นอย่างสูง

กระผมและภรรยาได้ปฏิบัติตามคำสอนของอาจารย์ แม้จะยังทำไม่ได้ ๑๐๐% แต่มีความตั้งใจอยู่ทุกเวลาครับ

กระผมและภรรยามีข้อสงสัยในเรื่องการกำหนดลมหายใจโดยการภาวนาหลายๆ อย่างเช่น พุทโธ พองหนอ ยุบหนอ หรือ เกสา โลมา ฯ แต่จิตยังไม่นิ่งเท่าที่ควร แต่กระผมก็ทราบว่าเราต้องมีศีล ๕ คุมใจก่อน และเมื่อได้อ่านในเรื่องการผิดศีลของอาจารย์ก็ยิ่งทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ละเอียดมาก เช่นการใช้สิ่งของที่อีกคนไม่ได้อนุญาตก็ผิดแล้ว (วิสาสะ)

กระผมจึงใคร่เรียนขอคำแนะนำจากอาจารย์ในเรื่องนี้อีกครั้งครับ ด้วยความเคารพอย่าสูง

คำตอบ

ศีลที่นำสู่การตั้งมั่นเป็นสมาธิของจิต อย่างน้อยต้องมีศีลห้าข้ออยู่ครบ (ไม่ขาด ไม่ทะลุ) ต้องเป็นศีลที่บริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสปนเปื้อน (ไม่ด่าง ไม่พร้อย) และมีศีลคุมใจอยู่ทุกขณะตื่น

ในเรื่องของศีลข้อสอง คือ อทินนาทาน ในทางกฎหมายคนทั่วไปถือว่า สามีภรรยาเป็นบุคคลเดียวกัน สามารถที่จะเอาของที่แต่ละคนมี มาใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ในการปฏิบัติ

ธรรมผู้ที่ยังประพฤติเช่นนี้ถือว่า มีศีลทะลุ นอกจากนี้การเอาโทรศัพท์หน่วยงานมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เอาเวลาของหน่วยงานมาประกอบอาชีพขายตรง ฯลฯ เหล่านี้เป็นการประพฤติศีลทะลุเช่นเดียวกัน ส่วนการบริโภคใช้สอยทรัพย์ร้อน อาทิ บ้านที่ดินที่ซื้อจากหลุดจำนอง รถยนต์ที่หลุดจำนองจากบริษัท ของใช้เครื่องประดับที่หลุดจำนองจากโรงรับจำนำ ฯลฯ เหล่านี้ผู้ใดประพฤติ ผู้นั้นมีศีลด่างพร้อย ปฏิบัติธรรมแล้วเข้าไม่ถึงธรรมที่ปฏิบัติ

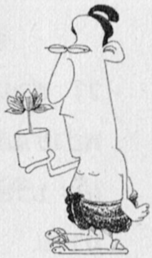

๕๑. ถูกทางหรือไม่คะ

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนองที่เคารพเป็นอย่างสูง

หนูได้ติดตามฟังธรรมของอาจารย์ และได้นำไปใช้เป็นแง่คิดในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งก็สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดในชีวิตประจำวันได้มาตลอด แต่มีปัญหาหนึ่งที่หนูไม่ทราบว่า จะเป็นการตัดสินใจถูกหรือผิด จึงใคร่เรียนขอคำแนะนำจากอาจารย์คะ

คือเมื่อกลางปีนี้ หนูได้เช่าเครื่องชำระเงินผ่านบริษัทในอังกฤษ (หนูทำธุรกิจที่นี่คะ) เขาขอให้วางมัดจำเป็นเงินจำนวนหนึ่ง ซึ่งหนูก็ได้ใช้เครื่องของเขา และคืนไปให้เขาเรียบร้อย

และรอเงินมัดจำคืน แต่ในขณะนี้หนูก็ยังไม่ได้เงินมัดจำคืน ซึ่งเวลาผ่านล่วงเลยไป ๓ เดือนแล้ว ซึ่งทางบริษัทได้ให้สัญญาว่าจะส่งเงินกลับคืนภายใน ๗ วันหลังจากที่ได้รับเครื่องคืนแล้ว หนูก็ได้ทำการติดต่อไปหลายครั้ง หนูมีความรู้สึกว่าเค้ากำลังโกหกหนูอยู่ เพราะแต่ละครั้ง เขาจะบอกว่าส่งมาแล้ววันนั้นวันนี้ แต่พอโทรอีกทีบอกจะส่งในให้ในวันนี้ และทุกครั้งเขาก็สัญญาว่าจะติดต่อกลับ และจะจัดการส่งเงิน (อสรพิษ) คืนให้แต่จนบัดนี้ ก็ยังไม่ได้รับเงินคืน

ซึ่งหนูพยายามตัดใจและก็ใช้คำสอนของอาจารย์ ที่ว่า ช่างมันเถอะ และพิจารณาว่ามันเป็นของนอกกาย และพยายามที่จะไม่โกรธ และไม่เอาเรื่อง แต่มานึกดูอีกทีก็คิดว่าเอ๊ะ บริษัทนี้เค้าโกงเรา เราต้องจัดการฟ้องร้อง ให้เค้าเอาเงินมาคืน แต่มาคิดดูอีกทีอาจารย์ไม่เคยสอนให้ใช้วิธีทางโลกแก้ปัญหา ซึ่งวิธีที่ต้องฟ้องร้องเอาความนั้น มันเป็นวิธีทางโลกที่เป็นการก่อเวรอย่างไม่หยุดยั้ง และต้องมีผู้เดือดร้อนและเป็นการสร้างศัตรู แต่วิธีที่พิจารณาถึงสัจจธรรมความไม่เที่ยงการสูญเสียซึ่งมันเหมือนเป็นการวัดใจว่า เรามีความเข้าใจถึงโลกธรรมนั้น เป็นวิธีทางธรรมที่ไม่ก่อเวรและไม่สร้างศัตรู สิ่งที่เราเสียไปนั้นมันไม่เป็นการบังเอิญ หากเราไม่เอาความและทำใจยอมรับมันได้ ในความคิดหนู หนูว่ามันมีค่ามากกว่าเงินที่สูญเสียไป ส่วนคนที่เขาโกงเราเขาก็ย่อมได้รับผลของเขาเอง และหนูก็พิจารณาตามที่หนูได้รับคำสอนจากหลวงพ่อสนอง

กตปุญโญว่า ถูกเขาโกง ดีกว่าไปโกงเขา ซึ่งบางทีหนูก็ทำใจได้ แต่พอคิดถึงเงินที่เราสูญเสียไป ก็อยากฟ้องร้องสั่งสอนให้เขารู้สึก มันเหมือนเป็นการคานกันอยู่กับการแก้ไขปัญหา โดยวิธีทางโลกและทางธรรม

ตอนนี้หนูก็ได้เขียนจดหมายไปบอกเขาว่า ถ้าไม่ส่งค่ามัดจำให้เราเราจะฟ้องร้อง แต่ในใจหนู หนูคิดว่าถ้าเขาไม่ส่งมาหนูก็ไม่เอาความแล้ว หากเขาต้องการหรืออยากได้เงินจำนวนนี้ไป ก็นำไปเถิด หนูคิดว่าบางทีการสูญเสียทางโลกหมายถึงเราจะได้ในทางธรรมซึ่งมีคุณค่ามากกว่า บางคนเขาหาว่าหนูโง่ ไม่รู้จักสู้ โดนคนเอาเปรียบแล้วยังยอมรับสภาพจำยอม เงินไม่ใช่จำนวนน้อยๆ แต่หนูก็นึกถึงธรรมะของพระพุทธเจ้าเสมอคะ ในบทธรรมจักรที่ว่ามีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้นก็เป็นทุกข์ และความพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์ หากเราไม่ปรารถนาสิ่งเหล่านี้ เราก็จะไม่เป็นทุกข์ ดังนั้นหนูได้ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหานี้โดยที่ว่าวันนี้หนูโทรไปตามเรื่องเขาก็โกหกอย่างเช่นเคย หนูรู้สึกสงสารคนที่เขากำลังโกงหนูโกหกหนู และหนูก็ตัดสินใจแน่วแน่ว่า หนูจะยกเจ้าอสรพิษนี้ให้เขาไปโดยที่หนูจะไม่ผูกใจเจ็บใดๆ และถึงแม้ว่าใครจะหาว่าหนูโง่ ถูกหลอกง่ายให้คนเขาเอาเปรียบ หนูก็จะไม่เปลี่ยนใจกลับไปแย่งชิงเจ้าอสรพิษนี้กลับมา และให้อภัยเขาไม่คิดจองเวรกันต่อไป

หนูจึงอยากถามคิดเห็นของอาจารย์คะ ว่าสิ่งที่หนูคิดและการแก้ปัญหานี้ถูกทางหรือไม่คะ

สุดท้าย นี้หนูขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ในการถ่ายทอดธรรมของพระพุทธเจ้าให้พวกหนูได้เข้าใจ และยึดเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตในสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ได้อย่างมีสันติสุขภายในจิตใจ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์จงดลบันดาลให้ท่านอาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง เพื่อเป็นกำลังใจและเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้พวกหนูตลอดไปนะคะ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

จงมีความเห็นถูกว่า ธรรมะที่ได้ยินได้ฟังนั้น เป็นของพระพุทธะ มิใช่เป็นของผู้ตอบปัญหา การใช้ปัญญากำจัดอสรพิษให้ห่างไกลออกไปจากตัว เป็นวิธีบริหารจัดการกับปัญหาที่ผู้รู้จริงในพุทธศาสนาสรรเสริญ .... สาธุ

อนึ่ง ผู้รู้เอาสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นบทเรียนสอนใจตัวเองว่าการเอาจิตเข้าไปเป็นทาสกับโลกธรรม วัตถุ กิเลส ตัณหา ฯลฯ แม้เพียงชั่วขณะของชีวิต ย่อมนำทุกข์นำโทษมาทำให้จิตเศร้าหมองได้ ฉะนั้นจงใช้ปัญญาเห็นถูกดังที่บอกเล่าไป ส่องนำการทำงานให้กับโลกและชีวิต เพื่อปล่อยหรือปลดปล่อยจิตให้เป็นอิสระเป็นเบื้องสุด

พึงชนะคนพูดปด ด้วยการพูดคำสัตย์

๕๒. ปรารถนาพุทธภูมิ

คำถาม

เรียนอาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ

ผมมีความรู้สึกว่าตัวเองปราถนาพุทธภูมิ จึงขอความกรุณาอาจารย์ช่วยตอบข้อสงสัยดังนี้ครับ

๑. ในชาติปัจจุบัน จะต้องปฏิบัติวิปัสนากรรมฐาน ให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งหรือไม่ครับ

๒. ทุกครั้งที่สร้างบารมี จะต้องอธิษฐานเพื่อให้เข้าถึงพุทธภูมิหรือไม่ครับ

ขอขอบพระคุณล่วงหน้าสำหรับคำตอบครับ และก็ขอให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลายไปนานๆ

คำตอบ

(๑) ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานได้ยิ่งดี เพราะจะได้มีปัญญาเห็นถูก ส่องนำทางให้กับชีวิต แต่ทั้งนี้ต้องไม่พัฒนาจิตให้เกิน สังขารุเปกขาญาณ เพราะจะทำให้สภาวะความเป็นพุทธภูมิยังคงอยู่ได้

(๒) ระลึกได้ก็สามารถอธิษฐานได้ แต่ยังไม่สำคัญเท่ากับทำเหตุให้ถูกตรง ตามแนวทางของพระโพธิสัตว์

๕๓. กลัวเอาเปรียบคนอื่น

คำถาม

กราบเรียน ดร.สนองที่เคารพ อย่างสูง

๑. เตี่ยผมเป็นโรคสมองตีบ ผมจะช่วยท่านอย่างไรครับ

๒. ผมเคยช่วยคนอื่น แต่ทำให้เขาต้องเดือดร้อนจนผมไม่กล้าช่วยเหลือใคร ผมต้องทำอย่างไรครับ

๓. ผมกลัวการเอาเปรียบคนอื่น ทำให้ผมไม่มั่นใจในตัวเอง และโดนเอาเปรียบอยู่เรื่อย

สุดท้ายนี้ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบัญดาลให้ ดร.สนองและครอบครัวมีความสุข คิดอะไรสมความปรารถนาทุกประการ

คำตอบ

(๑) ช่วยพาเตี่ยไปหาหมอที่มีความรู้ทางด้านสมอง ให้หมอแนะนำวิธีบำบัดรักษา

(๒) การช่วยเหลือผู้อื่น อาจทำให้บุคคลต้องเดือดร้อนได้ในระยะต้น แต่ในบั้นปลายปัญหาของผู้ถูกช่วยเหลือ ย่อมมีโอกาสหมดไปได้ ฉะนั้นจะช่วยเหลือใคร ต้องใช้ปัญญาเป็นตัวพิจารณาให้ถูกตรง

(๓) ความไม่มั่นใจในตัวเอง เกิดขึ้นจากเหตุไม่รู้จริง

เกี่ยวกับตัวเอง ผู้ใดประสงค์จะแก้ปัญหานี้ ต้องทำเหตุให้ถูกตรง ด้วยการนำตัวเองเข้าฝึกวิปัสสนากรรมฐาน

ผู้ใดถูกผู้อื่นเอาเปรียบ ผู้รู้มองว่า ผู้นั้นเป็นผู้มีดีให้คนอื่นเอาเปรียบ ตรงกันข้าม ผู้เอาเปรียบคนอื่น มีความพร่อง มีความขาดแคลน ไม่มีเหมือนเขาจึงเอาเปรียบเขา ฉะนั้นผู้รู้จึงนิยมเป็นบุคคลประเภทแรก

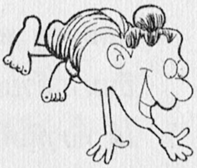

๕๔. หนูเข้าบ้าน

คำถาม

กราบเรียนถามอาจารย์ เรื่องกำจัดหนูที่เข้ามาในบ้านค่ะ

ดิฉันไม่ใช่คนปฏิบัติธรรมเคร่งครัด แต่แม่สวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ ใส่บาตร ให้เห็นมาทุกวันตั้งแต่จำความได้ หนังสือธรรมะก็พอมีให้หยิบจับอ่านอยู่ในบ้าน วิทยุก็ฟังหลวงตาบัวทุกวัน ตั้งแต่เช้ายันค่ำ ดังนั้นก็จะมีเรื่องธรรมะซึมๆ เข้ามาบ้างตามอัตภาพ ทำให้ไม่กล้าทำบาปนัก

ที่บ้านเป็นตึกแถวอยู่ใกล้ตลาดค่ะ มักจะมีหนูวิ่งเข้ามาเรื่อยๆตามซอกประตู หรือไม่ก็จากหลังคา ล่าสุดได้ปิดทางท่อระบายน้ำไม่ให้ขึ้นมาได้ แต่ก็ยังมีหนูเข้ามาวิ่งให้เห็น หรือส่งเสียงร้องให้ได้ยิน สงสารแม่มาก เพราะท่านแก่มากแล้วเดินขึ้น

บันไดไม่ไหวเลยต้องนอนอยู่ข้างล่าง ตอนกลางคืนแม่จะได้ยินเสียงหนูร้อง ทำให้กลุ้มใจและนอนไม่หลับ และมักจะบ่นเสมอว่าไม่รู้ว่าไปทำเวรทำกรรมอะไรมาไม่รู้ แม่แผ่เมตตาให้หนูทุกวันเลยค่ะ

แต่ก่อนนี้แม่ก็จะเอากรงมาดัก จับได้ก็เอาไปปล่อย ไม่เคยวางยา หรือวางกาว เนื่องจากไม่มีใครในบ้านกล้าทำค่ะ มาพักหลังๆ หนูฉลาดมากค่ะ ไม่เข้ากรงเลย และมีจำนวนเยอะขึ้นมากด้วยค่ะ แม่เคยบอกว่าเห็นเดินกันเป็นแถว ๑๐ กว่าตัวได้ ทั้งๆที่ได้ติดตั้งเครื่องกำจัดหนูที่จะรบกวนหนูด้วยคลื่นเสียงแต่ก็ไม่เป็นผลแต่อย่างใด

ตอนนี้เวลาไปเจอใครก็จะถามเกียวกับปัญหานี้ว่า มีวิธีกำจัดหนูโดยที่ไม่ต้องฆ่าบ้างไหม พอดีได้คุยกับพี่คนหนึ่งซึ่งปฏิบัติธรรม แนะนำให้มาขอปัญญาจากท่านอาจารย์ค่ะ

อาจารย์พอจะแนะนำวิธีกำจัดหรือป้องกันหนูโดยไม่ต้องฆ่าบ้างไหมค่ะ เพราะตอนนี้หนูเริ่มขึ้นบนบ้าน ชั้น ๒-๓ แล้วค่ะ เกรงว่าอีกหน่อย ไม่อยากทำก็อาจต้องทำเพราะอับจนปัญญา และกลัวหนูกันค่ะ

ขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดมีความกลุ้มใจ ผู้นั้นไม่มีเมตตา ผู้ไม่มีเมตตาแล้วยังแผ่เมตตาให้กับสัตว์ (หนู) ถือว่าการแผ่เมตตานั้นว่างเปล่า

(โมฆะ) แม้จะแผ่เมตตาให้หนูทุกวัน หนูก็ไม่ได้รับเมตตาตามที่ตัวเองปรารถนา

อนึ่ง วิธีป้องกันหนูโดยไม่ต้องประพฤติปาณาติบาต คนโบราณใช้วิธีหลายอย่างเพื่อแก้ปัญหาหนูรบกวน อาทิ เลี้ยงแมวไว้ที่บ้าน ใช้พริกไทยป่น ยาฉุนป่น หรือสารอื่นที่หนูไม่ชอบโรยไว้ตามทางที่หนูเดิน หรือใช้วิธีป้องกันหนูเข้ามาในบ้านด้วยการอุดรูโหว่หรือใช้ตาข่ายลวดปิดทาง เข้าบ้าน

๕๕. เหตุผลทางการตลาด

คำถาม

ตั้งใจทำดีแต่ผลลัพธ์ออกมาไม่ดี จะทำอย่างไร

รบกวนถามอาจารย์ดังนี้นะคะ ตอนนี้กลุ้มใจมากค่ะ ไม่รู้จะทำอย่างไรดี? เรื่องมีอยู่ว่า ดิฉันทำงานอยู่บริษัทการตลาดแห่งหนึ่ง ซึ่งได้คิดแคมเปญรับบริจาคคะแนนสะสมของสมาชิก เพื่อนำมาเปลี่ยนเป็นปัจจัยให้พระสงฆ์ ปรากฏว่ามีคนบริจาคคะแนนสะสมให้มากมาย จนเกินใช้ และในที่สุดจนจบโครงการ ก็มีคะแนนสะสมบางส่วนที่ไม่ได้ใช้ (ทั้งๆที่ในตอนแรกตั้งใจจะใช้ทั้งหมด แต่ด้วยเหตุผลทางการตลาดบางประการ จึงไม่สามารถใช้คะแนนสะสมที่รับบริจาคมาได้ทั้งหมด ซึ่งตรงนี้อยู่เหนืออำนาจการตัดสินใจของดิฉัน)

ดิฉันรู้สึกว่ามันเป็นบาป ที่เอาของคนอื่นมาแล้วไม่ได้นำไปทำบุญ อย่างที่คนให้ตั้งใจ ทั้งๆที่การตัดสินใจเด็ดขาดว่า จะมอบคะแนนสะสมจำนวนเท่าไหร่เพื่อเปลี่ยนเป็นปัจจัย ให้พระสงฆ์นั้นไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของดิฉัน ดิฉันไม่สามารถเข้าไปยุ่งในส่วนนี้ได้เลย หลักๆคือ ดิฉันจะเป็นพวกเจ้าไอเดียออกไอเดียเริ่มโครงการต่างๆเท่านั้น และตอนเริ่มโครงการนี้ ก็มีความตั้งใจที่จะให้ทุกคนได้ร่วมทำบุญจริงๆ

ดิฉันขอถามอาจารย์ว่า ดิฉันจะบาปมากไหมคะ? และจะได้รับผลกรรมเช่นไรจากการกระทำนี้คะ? จะผ่อนหนักให้เป็นเบาได้อย่างไรบ้าง? และถ้าเกิดเหตุการณ์คล้ายๆอย่างนี้อีก จะทำอย่างไรดี เพราะจากความสำเร็จของโครงการในครั้งแรก ทำให้ผู้ใหญ่เริ่มที่จะทำการตลาดจากความศรัทธาแบบนี้อีก และเริ่มที่ทำอย่างเกินงาม ซึ่งดิฉันก็ถูกดึงเข้ามาร่วมออกไอเดียอย่างปฏิเสธไม่ได้ อาจารย์คิดว่าดิฉันควรจะหลีกเลี่ยงอย่างไรดีคะ จึงจะเป็นการเลี่ยงอย่างฉลาด แบบชาวพุทธที่ดีพึงกระทำ ขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะ

คำตอบ

แนวความคิดที่เสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจถือว่า แนวความคิดนั้นเป็นบาป เพราะเอาบุญมาเป็นเหยื่อล่อให้คนหลง ผู้เสนอแนวความคิดจึงเป็นจำเลยบาปที่หนึ่ง ผู้อนุมัติให้นำเอาแนวความคิดนี้ไปใช้ เป็นจำเลยบาปที่สอง ส่วนการปฏิบัติที่ไม่

เป็นไปตามหลักการที่ให้ไว้แก่ผู้มาใช้บริการ ถือว่าไม่รักษาสัจจะให้ผลเป็นบาปเกิดขึ้นกับผู้อนุมัติโครงการ ถือว่าไม่รักษาสัจจะให้ผลเป็นบาปเกิดขึ้นกับผู้อนุมัติโครงการ สรุปแล้วงานนี้ผู้อนุมัติฯ มีบาปมากกว่าผู้เสนอแนวความคิด

กรรม ที่ทำจะบาปมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความไม่สบายใจของผู้ที่มีส่วนร่วมในการกระทำกรรม ใครไม่สบายใจมากย่อมบาปมาก ใครไม่สบายใจน้อยย่อมบาปน้อย

ผลของกรรมคือ เมื่อใดที่กรรมให้ผล ย่อมเป็นเหตุให้ต้องสูญทรัพย์ ติดขัดในเรื่องของทรัพย์ ตายแล้วยังมีโอกาสเปิดให้ลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในอบายภูมิได้ ส่วนการแก้ไขบาปที่เกิดขึ้น โปรดดูคำตอบข้อ ๔๓ หน้า ๙๒

ผู้ใดรู้ว่ากรรมที่ทำแล้วให้ผลเป็นบาป และไม่ประสงค์ให้มีบาปเพิ่มมากขึ้น ต้องไม่ทำบาปนั้นซ้ำ ผู้ถามปัญหามีชีวิตเป็นของตัวเอง จึงต้องเลือกประพฤติด้วยตัวเองครับ

๕๖. เจอดีกว่าไม่เจอ

คำถาม

เรียน อาจารย์สนองที่เคารพ

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นวันแรกที่ได้รู้จักอาจารย์สนองผ่านหนังสือ ทำชีวิตให้ได้ดีและมีความสุข กับ ยิ่งกว่าสุข

เมื่อจิตเป็นอิสระ ซึ่งเป็นเรื่องบังเอิญจริงๆ ที่ได้ซื้อหนังสือของอาจารย์ เมื่ออ่านหนังสือทั้งสองเล่มจบ ดิฉันรู้สึกว่าเกิดการรู้แจ้งในเรื่องชีวิตขึ้นมากเลย สงสัยจริงๆ ว่า ๔๐ ปีที่ผ่านมาทำไมดิฉันไม่เจออาจารย์ให้เร็วกว่านี้

จากหนังสือของอาจารย์ เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ดิฉันได้ไปบวชเนกขัมมะ เนื่องในวันวิสาขบูชาที่วัดอ้อน้อย ของหลวงปู่พุทธะอิสระ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ดิฉันได้พบกับหลวงปู่ฯ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้าที่จะได้อ่านหนังสือของอาจารย์ ดิฉันไม่เคยคิดที่จะไปถือศีลที่ไหนเลย และไม่เคยคิดที่จะอยากรู้จักกับหลวงปู่ฯทั้งๆ ที่พี่ชายของดิฉัน เคยพูดเรื่องหลวงปู่ฯบ่อยมาก แต่ดิฉันก็เฉยๆ

วิสาขบูชาปีนี้ทำให้ดิฉันได้สะสมบุญ สำหรับตัวเองเป็นครั้งแรก และได้พบกับหลวงปู่ฯ ผู้ที่ดิฉันจะยึดเป็นแบบอย่างในการสะสมบุญ และทำความดี และได้มีโอกาสเห็นอาจารย์สนองบนเวที เนื่องในงานเสวนาธรรมที่ลุมพินีที่ผ่านมา รู้สึกยินดียิ่งที่ได้เห็นตัวจริงของผู้ที่ทำให้ดิฉันตาสว่างจากกิเลส และเข้าใจกับคำว่า สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม ปัจจุบันดิฉันพยายามสวดมนต์,ทำบุญ,รักษาศีล ๕ ,พยายามมีสติอยู่ตลอดเวลา ซึ่งบางครั้งก็ยากในทางปฏิบัติ เพราะยังมีอวิชาอยู่แต่ก็ต้องพยายามต่อไป มีคำถามอยากจะขอคำแนะนำจากอาจารย์คือ

๑) ถ้าในชีวิตของเรามีเพื่อนร่วมงานที่เอาเปรียบ และมีหัวหน้าที่ไม่มีความยุติธรรมนึกถึงแต่เด็กตัวเอง เราไม่ควรไหว้คนพวกนี้ เพราะเป็นผู้ที่ไม่มีคุณธรรมใช่หรือไม่

๒) ในการสวดมนต์แต่ละครั้ง อยากจะตั้งจิตอธิษฐานว่าให้หลุดพ้นจากสังสารวัฏ ไม่ทราบว่าต้องอธิษฐานว่าอย่างไร

สุดท้ายนี้บุญใดที่ดิฉันได้กระทำมาขอน้อมบุญนี้ให้กับอาจารย์ด้วยค่ะ

คำตอบ

ผู้รู้จริงในพุทธศาสนา ไม่มีคำว่า บังเอิญ ดังนั้นสี่สิบปีผ่านไป ยังไม่พบและไม่ได้อ่านหนังสือที่อ้างถึง เป็นเพราะความไม่ถึงพร้อมในเหตุปัจจัย คือบุญของผู้ถามปัญหายังไม่ส่งผล บัดนี้บุญนำพาหรือวาสนาส่งผลให้แล้ว จึงไม่ควรประมาทในการดำเนินชีวิต เพราะบุคคลเกิดแล้วต้องแก่ แก่แล้วต้องตาย การตายไปสู่ภพที่ดี มีบุญเป็นปัจจัยนำพาจิตวิญญาณให้โคจรไปตามแรงแห่งกรรม ตราบใดที่ลมหายใจเข้า-ออก ยังมีอยู่ บุคคลยังมีโอกาสสั่งสมบุญเพื่อใช้เป็นปัจจัยเดินทางสู่ปรโลกได้

(๑) ดูให้ออกว่า เพื่อนร่วมงานที่เอาเปรียบเรา เหตุเพราะเขาไม่มีอย่างที่เรามี เขาจึงประพฤติตนเป็นผู้เอาเปรียบผู้อื่น เขาเอาเปรียบเรายังไม่สำคัญเท่ากับเราไปเอาเปรียบเขา เพราะหากเราประพฤติเช่นนั้น ย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า ชีวิตของเราขาดแคลนและด้อยค่า

ส่วนเรื่องของหัวหน้าที่ไม่มีความยุติธรรม เป็นเรื่องที่เขาประพฤติถูกตามความเห็นของเขา ผู้ถามปัญหาต้องเอาหัวหน้าเป็นครูสอนใจตัวเองว่า เราจะไม่ประพฤติแบบเขา หากเราได้ก้าวขึ้นเป็นหัวหน้าเหมือนเขา

อนึ่ง หากผู้ถามปัญหาอยู่ในสถานะเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องประพฤติจริยธรรมของการเป็นลูกน้องที่ดี อาทิ มาทำงานก่อนเจ้านาย เลิกงานทีหลังเจ้านาย มีความรับผิดชอบงาน เอาเฉพาะส่วนที่ดีของเจ้านายไปเผยแพร่ ความไม่ดีของเจ้านายต้องไม่เผยแพร่ เพราะจะเป็นการสร้างบาปให้กับตัวเองได้

(๒) อธิษฐานตามที่เขียนบอกไป แต่ที่สำคัญคือต้องประพฤติเหตุให้ถูกตรง ความหลุดพ้นจากสังสารวัฏจึงจะเกิดขึ้นได้ เหตุถูกตรงคือ ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จนเข้าถึงมรรคผลแห่งการปฏิบัติได้เมื่อใด ความหลุดพ้นจากสังสารวัฏจึงจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้

๕๗. รู้สึกไม่สบายใจ

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ดิฉันมีคำถามเรียนถามดังนี้ค่ะ

๑. ดิฉันมีคนรู้จักมาพูดให้ฟังเกี่ยวกับการรักษาศีลข้อมุสาฯ ค่ะ ว่าหากเราพูดโกหก เพื่อที่จะให้เขาสบายใจหรือพูดเพื่อให้ผู้อื่นไม่เดือดร้อน แต่ทั้งที่จริงเรารู้อยู่ว่าไม่เป็นความจริงอันนี้ถือว่าเป็นบาปหรือไม่อย่างไรค่ะ

๒. หากเราเป็นสื่อกลางในการโกหก เพื่อสื่อสารระหว่างคน ๒ คน ในการติดต่อประสานงาน แต่เรารู้สึกไม่สบายใจที่จะโกหก ทั้งที่จริงรู้อยู่และคนที่เราสื่อสารด้วยไม่สบายใจ ข้อนี้ผิดศีลหรือเปล่าค่ะ

๓. หากผิดศีลดิฉันควรจะทำอย่างไรดีค่ะ หากดิฉันยังต้องเป็นสื่อกลางอยู่อย่างนี้

๔. ดิฉันชอบสวดมนต์และนั่งสมาธิ เวลาก่อนนอนค่ะ แต่ไม่ทุกวันอย่างนี้การปฏิบัติของดิฉัน จะเกิดผลหรือเปล่าค่ะ

รบกวนอาจารย์ช่วยตอบให้กระจ่างด้วยค่ะ

คำตอบ

(๑) ถือว่าเป็นบาปครับ ผู้ใดยังมีพฤติกรรมเป็นเช่นนี้ ผู้นั้นสามารถปฏิบัติธรรมได้ แต่เข้าไม่ถึงธรรมที่ปฏิบัติ

(๒) ผู้สื่อสารพูดเท็จ แล้วไม่สบายใจ ถือว่าเป็นบาป และผู้รับการสื่อ ไม่สบายใจ ถือว่าเป็นบาปด้วยเช่นกัน

(๓) หากประสงค์แก้ปัญหาการสื่อที่เป็นเท็จ ต้องแก้ที่ต้นเหตุ คือสื่อสารให้ถูกตรงตามความเป็นจริง

(๔) การสวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ และยังเป็นบุญใหญ่สุด เพราะสามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงความทรงฌานได้ หากตายในขณะจิตทรงอยู่ในฌาน จะไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในพรหมโลก วันใดที่สวดมนต์และนั่งสมาธิ วันนั้นบุญได้เกิดขึ้น วันใดมิได้สวดมนต์ มิได้นั่งสมาธิ วันนั้นบุญจากการประพฤติเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้น

๕๘. เหมือนได้กลับบ้าน

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ค่ะ

ลูกเป็นศิษย์ของอาจารย์จากการอ่านหนังสือที่อาจารย์เขียน หนูเคยปฏิบัติวิปัสนากรรมฐานมาประมาณ ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑-๒ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นมากนักเพราะมัวแต่ง่วงนอนมากๆ

ครั้งที่ ๓ ได้มีโอกาสปฏิบัติวิปัสนากรรมฐานเป็นเวลา ๗ วัน ๘ คืน สามวันแรกของการปฏิบัติ ทุกข์ทรมานจากการง่วงนอนมากจิตไม่เป็นสมาธิเลย

วันที่ ๔ ของการปฏิบัติจิตเริ่มเป็นสมาธิมากขึ้น เมื่อจะถอนจากสมาธิตัวแข็งต้องใช้เวลานานมาก ในการถอนจากสมาธิ ขอเรียนถามอาจารย์ดังนี้

๑). วันที่ ๖ และวันที่ ๗ มีอาการเหมือนจิตครองร่างกายไม่ได้ เหมือนจิตจะหลุดออกจากร่าง
อยากเรียนถามอาจารย์ว่าเป็นเพราะอะไร

๒). มีอาการเหมือนจิตเศร้าหมอง จนกลั้นน้ำตาไว้ไม่ได้ร้องไห้สะอึกสะอื้น และเหมือนมีคนสองคนอยู่ในตัวของเราบอกว่าเราผิดที่เราเป็นลูกพระพุทธเจ้าที่ไม่รู้จักให้อภัยคน ที่ทำไม่ดีกับเรา กลับไปอาฆาตพยาบาทเขา รู้สึกเหมือนตัวเองถูกลงโทษอย่างหนัก

๓). หลังจากครบ ๗ วัน ๘ คืน หนูกลับไปพักกับเพื่อน

ขณะกำลังกินข้าวเกิดอาการ เหมือนมีคนสองคนโต้ตอบกันในจิตของเรา

คนที่ ๑ บอกว่าเราได้ทำผิดที่เราเคยเอาเนื้องูไปถวายพระอรหันต์ ทำให้ท่านได้รับทุกขเวทนาอย่างมาก

๔). หลังจากนั้น หนูก็ไปนอนเกิดอาการท้องยุบตลอดเวลา ไม่ยอมพองแล้วจิตตัวที่ ๑ ก็ถามเราว่า เรากำลังจะตาย เราจะเอาอะไรไปด้วยหรือเปล่า จิตตัวที่ ๒ บอกว่าไม่เอาอะไร จะเอาแต่บุญกุศลที่ได้สร้างมาไปเท่านั้น หลังจากเหมือนตัวเองปล่อยลมออกจากทวารหนัก และจิตบอกว่าร่างกายของเรากำลัวถูกเผา รู้สึกร้อนตั้งแต่ศริษะจรดปลายเท้า และสติดับวูบไป หลังจากนั้นตื่นขึ้นมาเพราะเพื่อนมาปลุก หนูยังไปต่อว่าเพื่อนว่าขอให้ทิ้งให้หนูอยู่คนเดียว หนูเหมือนได้กลับบ้านแต่ก็ไม่รู้ว่าบ้านที่ไหน และเหมือนตัวเองไม่ได้อยู่บนโลกมนุษย์แล้ว เหมือนเราตายแล้วเราได้กลับบ้าน

หนูขอเรียนถามอาจารย์เพียงเท่านี้ ก่อนเหตุการณ์หลังจากนี้มีอะไรเกิดขึ้นมาก จนหนูเข้าใจว่าตัวหนูเองปฏิบัติเคร่งไปทำให้เกิดอาการแบบนี้ ทำให้ทุกวันนี้ หนูไม่กล้านั่งสมาธิให้จิตมีสมาธิมาก หนูกลัวว่าจะเป็นเหมือนที่เคยเป็น

หนูรอคำอธิบายจากอาจารย์อยู่ค่ะเพราะหนูไม่รู้จะไปสอบถามจากครูบาอาจารย์ท่านใด

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

คำตอบ

(๑) เป็นเพราะจิตได้รับการพัฒนาจนรู้เห็นว่า จิตกับร่างกายเริ่มจะแยกออกเป็นคนละส่วนกัน

(๒) ความผูกใจเจ็บและอยากแก้แค้น (พยาบาท) เป็นกิเลส ผู้ใดเก็บไว้กับจิต ย่อมมีผลเป็นบาป (ร้องไห้) เกิดขึ้น

(๓) ผู้ใดพัฒนาจิตจนมีกำลังของสติเพิ่มมากขึ้น ย่อมมีโอกาสระลึกได้ในอกุศลกรรมที่ทำไว้แต่อดีต ซึ่งไม่มีใครผู้ใดสามารถแก้ไขอดีตได้ ผู้รู้จึงไม่ประพฤติอกุศลที่เคยทำแล้วให้เกิดซ้ำขึ้นอีก

(๔) ผู้ใดระลึกได้ว่า ตัวเองถูกเผาแล้วรู้สึกร้อน นั่นเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า เคยเผาสัตว์ที่ยังมีชีวิตอยู่ ให้ตายด้วยความร้อน ผู้รู้จึงไม่ประพฤติตนในชาติปัจจุบันให้สัตว์ต้องตายด้วยการเผาอีกต่อไป

๕๙. ยังมิได้ตายไปไหน

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ค่ะ

คำถามที่หนูจะเรียนถามอาจารย์เป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องจากข้อ ๕๘ ค่ะ มีดังนี้

๑. การที่ท้องยุบ(รูป หรือร่างกาย) ตลอดเวลาจนทำให้จิตรับรู้ว่ารูปจะดับหรือเปล่า หรือเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพราะ ที่ผ่านมา ๗ วัน ๘ คืนหนูปฏิบัติเคร่งไป ทำให้จิตเป็นสมาธิมากเกินไป จนกระทั่งหลับไม่ได้ร่างกายไม่ได้พักผ่อน มีสมาธิอยู่ตลอดเวลากำหนดอยู่ตลอดเวลาทำให้มีผลต่อ ร่างกายที่ไม่ประสานกับจิตจนทำให้ร่างกายอ่อนแอ

จนสุดท้ายจิตบอกตัวเองว่ากำลังจะตาย หรือเป็นเพราะกำลังของสติอ่อนคะ

๒. หลังจากนั้นหนูเข้าใจว่า ตัวเองได้ตายจากโลกมนุษย์ (ดูเหมือนว่าจิตเข้าใจอย่างนั้น) กรณีนี้เป็น เพราะกำลังสติอ่อนทำให้จิตเตลิดหรือเปล่าค่ะ หรือเป็นประเภทจิตวิปลาสค่ะ

๓. เมื่อจิตเข้าใจว่าร่างกายดับแล้ว จิตบอกว่าร่างกายคนเราก็เหมือนการที่เราเปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่ เราต้องสละเสื้อผ้าชุดเก่าทิ้งไป ไม่อาลัยอาวรณ์เสื้อผ้าชุดเก่า เป็นเพราะอะไรคะ ?

ในช่วงเวลานี้ หนูเหมือนไม่ใช่ตัวของตัวเองแต่เป็นคนอีกคนหนึ่ง และพูดไม่ได้เหมือนกลับไปเป็นเด็ก แม้ขณะนั่งอยู่เฉย ก็เหมือนมีภาพในหัวตลอดเวลา เหมือนเห็นคนเป็นเด็กแล้วก็เป็นผู้ใหญ่ แล้วก็แก่แล้วก็ตาย แล้วก็เห็นพระภิกษุสงฆ์เดินตามกันไป เป็นแถวเรียงหนึ่งไปแล้วที่ๆพระภิกษุสงฆ์ไป ก็จะมีเป็นระดับชั้น ที่หนูไม่เข้าใจก็คือว่า มีพระภิกษุอยู่รูปหนึ่งไม่เดินไปไหน แต่เดินเป็นวงกลมอยู่ตลอดเวลา เป็นเพราะอะไรคะ ?

๔. เพื่อนเอาของคาวมาให้กิน ไม่อยากกินจะกินแต่ของ

ที่ไม่มีจิตวิญญาณ และจิตตัวเองรู้ว่ากิเลสเป็นสิ่งที่สกปรกมาก จนไม่มีอะไรในโลกนี้ที่จะเปรียบเทียบได้

๕. หลังจากนั้นเพื่อนกลัวว่าหนูจะเป็นบ้า จึงพาหนูไปหาอาจารย์วิปัสนากรรมฐานท่านหนึ่ง และมีคนพูดว่าหนูไม่รับพุทธศาสนา ตอนนั้นหนูไม่ได้พูดกับเขาแต่ชูมือ ๓ นิ้วซึ่งตัวหนูเองหมายถึง พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

๖. เพื่อนหนูถามอาจารย์วิปัสนากรรมฐานว่า ต้องพาหนูไปรับขันธ์อะไรหรือเปล่า (ความเชื่อของเพื่อนหนู) อาจารย์บอกว่าไม่ต้องทำอะไรเลยอีก ๗ วันหนูจะกลับมาเป็นปกติ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้

ขณะนี้สำหรับหนูเป็นอดีตไปแล้ว แต่ที่หนูข้องใจก็คือว่า หนูปฏิบัติเคร่งไปจนกลายเป็นวิปัสนูปกิเลสหรือเปล่า เพราะกำลังสมาธิมากไป แต่กำลังสติอ่อนหรือไม่ทำให้เกิดอาการแบบนี้ค่ะ

หลังจากครบ ๗ วัน หนูถึงรู้ว่าตัวเองยังไม่ตายยังอยู่ในโลกมนุษย์ และรู้ว่าตัวเองจะดำรงชีวิตอยู่ เพื่อพัฒนาตัวเองไปสู่ทางพ้นทุกข์ ไม่ยึดมั่นถือมั่นกับเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าชาตินี้หรือชาติที่ผ่านมาเพราะไม่มีค่าอะไรเลย สุดท้ายคนเราก็ไม่ได้อะไรติดตัวไปสักอย่างเดียว ขนตาเส้นเดียวก็นำติดตัวไปไม่ได้มีเพียงบุญ และบาปเท่านั้นที่ติดไปกับดวงจิตที่ยังมีกิเลสอยู่ สิ่งที่หนูค้นพบเป็นเพียงหนทางที่เริ่มต้นเดินเท่านั้น หนทางสายนี้ยังอยู่อีกยาวไกลนัก

สุดท้ายนี้ หนูขอให้อาจารย์ช่วยชี้แนะด้วยค่ะว่าหนูควรปฏิบัติอย่างไร จากจริตของหนูๆชอบนึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เสมอ โดยเฉพาะบทสวด

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ธรรมมัง สะระณัง คัจฉามิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ ธรรมมัง สะระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ตติยัมปิ ธรรมมัง สะระณัง คัจฉามิ ตติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ขอกราบขอบพระคุณในเมตตาธรรมของอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

(๑) ผู้ใดปฏิบัติสมถภาวนาจนจิตเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิแน่วแน่ (อัปปนาสมาธิ) จึงจะเรียกว่าจิตมีสมาธิมากเกินไป ไม่สามารถนำมาพิจารณาให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งได้ แต่ที่บอกเล่าไปเป็นเพราะจิตขาดสติ จิตเคลื่อนออกจากการระลึกรู้ในอาการยุบของผนังหน้าท้อง แล้วจิตเกิดจินตนาการว่า รูปจะดับหรือเปล่า ที่บอกเล่าไปจึงเป็นเพราะจิตมีกำลังของสติอ่อนนั่นเอง

(๒) ผู้ถามปัญหาเข้าใจเอาเองว่าได้ตายจากโลกมนุษย์ทั้งๆที่ยังมิได้ตายไปไหน ยังเขียนมาบอกเล่าอาการและยังถาม

ปัญหาได้ อย่างนี้เรียกว่า จิตเกิดจินตนาการที่เพี้ยนไปจากความเป็นจริง ขอแนะนำว่า ควรหาครูบาอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติธรรมและเข้าถึงอริยธรรมได้แล้ว มาเป็นผู้ชี้แนะและแก้ไขการปฏิบัติที่ผิดทาง แล้วมรรคผลแห่งการปฏิบัติธรรมก็จะเกิดได้ถูกตรง

(๓) เป็นการเข้าใจผิด ทั้งๆที่ร่างกายยังคงอยู่ให้จิตใช้งานได้ คนที่จะเห็นร่างกายดับได้ ต้องพัฒนาสมถภาวนาจนจิตเข้าถึงปุพเพนิวาสานุสติญาณได้แล้ว จึงจะเห็นการดับของร่างกายในอดีตได้ ดังนั้นที่บอกเล่าไปจึงเป็นจินตนาการที่ผิดของจิต

อนึ่ง การเห็นภิกษุสงฆ์เดินตามกันเป็นแถวเรียงหนึ่งและเดินเป็นวงกลม เป็นเพียงจินตนาการของจิตที่ขาดสติ

(๔) กิเลสคือสิ่งที่ทำให้จิตเศร้าหมอง อาหารคาว อาหารหวาน เนื้อสัตว์และพืช ล้วนต่างเป็นสิ่งสกปรกโสโครก (ปฏิกูล) ฉะนั้นที่บอกเล่าไป จึงเป็นจินตนาการของจิตที่ผิดเพี้ยนไปจากความจริงแท้

(๕) คำว่า "บ้า" หมายถึง จิตมีสติฟั่นเฟือน คือมีอาการของจิตผิดไปจากจิตของคนปรกติ เมื่อจิตทำหน้าที่สั่งร่างกาย จึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ผิดไปจากพฤติกรรมของคนปรกติ ฉะนั้นเพื่อนที่พาผู้ถามปัญหาไปหาอาจารย์ให้ช่วยแก้อาการที่ผิดปรกติให้นั้น เขาเป็นเพื่อนที่ดี

(๖) อาจารย์ที่สอนวิปัสสนากรรมฐานพูดถูกแล้ว เมื่อ

ใดปล่อยให้จิตรับสิ่งกระทบภายนอกเข้าปรุงอารมณ์ ก็จะกลับมาเป็นอารมณ์แบบคนปรกติได้

อนึ่ง จิตของผู้ใดมีกำลังของสติอ่อน ความตั้งมั่นเป็นสมาธิของจิตผู้นั้น ย่อมอ่อนตามไปด้วย ความศรัทธาในพุทธศาสนาเป็นทรัพย์อันประเสริฐ เพราะบุคคลจะข้ามพ้นการเวียนว่าย-ตายเกิดได้ ต้องมีศรัทธาเป็นตัวนำ และต้องมีปัญญาเห็นถูกตามธรรมเป็นเครื่องส่องนำทางให้กับชีวิต ความบริสุทธิ์ของจิตจึงจะเกิดขึ้นได้

๖๐. อาการเหมือนสะอื้น

คำถาม

๑. เวลานั่งสมาธิหรือเดินจงกรม เมื่อปฏิบัติได้สักระยะหนึ่งเกิดอาการเหมือนสะอื้นออกมาเบาๆ (แต่ไม่ได้ร้องไห้หรือมีน้ำตาไหล) ก็กำหนดว่าสะอื้นหนอ อาการที่สะอื้นนั้น เหมือนสะท้อนใจเหมือนสำนึกผิด อยากทราบว่าเป็นอาการทางกายทั่วไปหรือเกิดจากอะไรคะ เพราะจะเป็นบ่อยๆเวลาปฏิบัติธรรมคะ

๒. ได้เข้าปฏิบัติธรรม ที่สถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งหนึ่งในช่วงวันที่ ๓ ของการปฏิบัติ (ซึ่งตรงกับวันเกิดของตนเอง) ในบัลลังก์ตอนเย็นเมื่อเดินจงกรมเสร็จนั่งสมาธิ ขณะนั่งได้ปฏิบัติเหมือนทุกครั้งคือกำหนดรู้ท้องพอง-ยุบ และสภาวะธรรมที่เกิด

แต่ครั้งนี้สามารถกำหนดรู้ได้ถูกตรง พอดีกับสิ่งที่ปรากฎ แรกๆ เหมือนกำหนดได้ทันสิ่งที่เข้ามากระทบ แต่ผ่านไปเหมือนเราไม่ต้องกำหนด แต่เป็นการรู้สิ่งที่มากระทบ รู้แล้วก็ดับไปแล้วก็รู้อีกดับไปอีก จนเห็นเหมือนมีสิ่งๆหนึ่งที่เข้าไปรู้ วิ่งทำงานมิได้หยุดหย่อน และเร็วมากเหมือนมี ๒ อย่าง คือ สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ ก็ทำหน้าที่รู้ไป แล้วก็มาอีกสิ่งหนึ่งเห็นการทำงานของสิ่งที่เข้าไปรู้ ซึ่งขณะนั้นไม่ว่าจะเกิดความรู้สึกความคิดอะไร จะรู้ขึ้นมาโดยไม่ต้องตั้งใจกำหนด หรือนึกคำกำหนดเลย และทุกๆ การรู้จะแจ่มชัด คม ฉับไว เป็นอยู่อย่างนั้นสักระยะหนึ่ง แล้วก็คลายไป คือกลับมากำหนด ทันบ้างไม่ทันบ้างเหมือนเดิม ขณะนั้นรู้สึกว่าไม่คงที่ ไม่เที่ยง ก็กำหนดไปตามนั้น ว่า"ไม่เที่ยงหนอ" "อนิจจังหนอ" ความรู้สึกต่อมา รู้สึกตื้นตัน ปีติ กำหนดตามนั้น จนน้ำตาปริ่มที่ขอบตา ก็กำหนด ต่อมารู้สึกรัก อยากขอบคุณผู้มีพระคุณทุกคน รวมถึงสรรพสัตว์ ก็กำหนดตามนั้น แต่ได้อธิษฐาน แผ่บุญกุศลออกไปให้กับทุกคน ทุกผู้ทุกนาม (ไม่ทราบว่า ทำถูกหรือไม่)

อยากทราบว่า "สภาวะที่เกิดคืออะไรคะ" ช่วยอธิบายและแนะนำด้วยคะ

คำตอบ

(๑) เกิดจากเจ้ากรรมนายเวรเก่าตามทวงหนี้ วิธีแก้ปัญหาตามที่บอกเล่าไปทำถูกต้องแล้ว แต่ต้องอุทิศบุญกุศลให้

เจ้ากรรมนายเวร ทุกครั้งหลังจากได้ทำบุญ (ดูบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ หน้า ๒๖) แล้วเสร็จ อุทิศบุญไปเรื่อยๆจนกว่าอาการดังกล่าวสงบไป

(๒) สภาวะที่เกิดขึ้น เป็นการตามรู้ของจิตที่ระลึกได้กับทุกสิ่งที่เข้ากระทบ ผู้ใดรักษาสภาวะเช่นนี้ไว้ได้ตลอดไปทุกขณะตื่น ผู้นั้นได้ชื่อว่ามีธรรมรักษาใจ ความดีใดเมื่อเกิดขึ้นแล้วหากรักษาความดีนั้นไว้ไม่ได้ก็ไม่มีความหมาย การรักษาความดีให้คงอยู่ตลอดไป ต้องเจริญพละ ๕ อยู่ทุกขณะตื่น แล้วจะทำให้ใจมีกำลังรักษาความดีให้คงอยู่ตลอดไปได้

๖๑. โทรศัพท์มาขู่

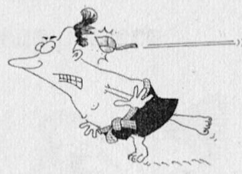

คำถาม

เรียนอาจารย์ ดร.สนอง

กระผม ทำงานอยู่ในโรงงานผลิตยาตำแหน่งหัวหน้างาน วันหนึ่งได้มีโทรศัพท์มาขู่ว่า "ตอนกลับบ้านให้หลบลูกปืนดีๆ" ต่อมาทราบภายหลังว่า ผู้ที่โทรมาขู่คือพนักงานในแผนกช่าง ซึ่งผมไม่เคยคุยกับเขาเลย และไม่ทราบว่าเขามีความไม่พอใจอะไรในตัวผม อย่างไรก็ดี กระผมตระหนักดีในคำสอนของอาจารย์ที่กล่าวไว้ว่า "ในโลกนี้ไม่มีเรื่องบังเอิญ ทุกสิ่งทุกอย่างเมื่อมีเหตุ ก็ต้องมีผลที่เกิดจากเหตุนั้น" ในกรณีนี้กระผม

ไม่มีความโกรธแค้นอะไรในตัวผู้กระทำ และยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ว่าต้องเกิดขึ้นจากเหตุที่ผมได้เคยกระทำไว้เองในอดีตถึงปัจจุบัน กระผมขอเรียนถามอาจารย์ถึงวิธีการแก้ไขปัญหานี้เพื่อไม่ให้เกิดเรื่องเลวร้ายในอนาคต และวิธีป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องเช่นนี้อีกตามแนวทางที่ถูกตรงตามธรรม

กราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

คำตอบ

กรรมที่ทำไว้แล้วแต่อดีต ไม่มีใครแก้ไขได้ แต่ทำดีในปัจจุบัน เมื่อกรรมดีให้ผล วิบากดีย่อมเกิดขึ้นให้ผู้ทำกรรมได้รับ กรรมดีที่ควรประพฤติอยู่ทุกขณะตื่น คือสวดมนต์ บทสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย แล้วตามด้วยสวดมนต์บทพาหุงฯ

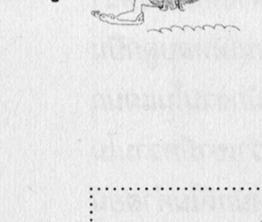

พร้อมกับเจริญเมตตาด้วยการให้อภัยในทุกเรื่องที่เป็นเหตุขัดใจ ผู้ใดประพฤติแล้วอุทิศบุญให้เจ้ากรรมนายเวรตามที่แนะนำได้แล้ว ไฟ ยาพิษ ศาสตรา ไม่แผ้วพาน ซ้ำยังมีเทวดาคุ้มรักษาอีกด้วย

ถ้ามัวแต่เจ็บใจ ความบรรลัยจะมาเยือน

๖๒. คิดที่จะเรียนต่อ ป.โท

คำถาม

กราบเรียนท่านอ.ดร.สนองที่เคารพยิ่ง

อาจารย์คะ ดิฉันได้ฟังบรรยายธรรมของอ.ในเวปไซต์อย่างสม่ำเสมอ และได้น้อมนำคำสอนที่ท่านอาจารย์ได้สอนมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ชีวิตทุกวันนี้ดีขึ้นมากค่ะ เพราะในครอบครัวชอบที่จะฟังธรรมะบรรยาย

จากการที่ฟังนั้นดิฉันก็เปิดฟังโดยไม่สนใจว่าลูกจะฟังหรือไม่ แต่ธรรมของพระพุทธเจ้าสุดยอดมากค่ะ เราฟังด้วยใจที่เปิดกว้าง ผลก็คือลูกเราได้รับธรรมะนั้นไปด้วยค่ะ ท่านอาจารย์ดิฉันคิดที่จะเรียนต่อป.โทที่มหาจุฬาสาขาพระพุทธศาสนา เรียนเพื่ออยากศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาค่ะ แต่ที่เคยได้ฟังอาจารย์บรรยายมาทำให้รู้สึกว่าการที่เราเรียนสูงๆ นั้น เป็นการพัฒนาปัญญาเพียงภายนอกเท่านั้น ทำให้ลังเลว่าจะเรียนดีหรือไม่ จึงขอเรียนปรึกษาท่านอาจารย์ค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ

ขอให้อาจารย์มีสุขภาพที่แข็งแรงตลอดไปนะคะ

คำตอบ

มนุษย์เป็นสัตว์ที่ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จึงต้องใช้ความรู้ทางโลกทำงานให้กับสังคม ผู้รู้ไม่ปฏิเสธการเรียนรู้ตามที่บอกเล่าไป แต่ต้องไม่ลืมว่าตายแล้วต้องไปเกิดใหม่ งานภายในคือพัฒนาจิตวิญญาณตัวเอง จึงจำเป็นต้องทำเพื่อไปเกิดในภพภูมิที่ดี

๖๓. แท้งลูก

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์สนอง ที่เคารพ..เมตตาช่วยไขปัญหาด้วยค่ะ

เมื่อ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ หนูได้คลอดลูก และเกิดการแท้ง ทั้งๆ ที่ระมัดระวัง เป็นอย่างดี เด็กอายุได้ครรภ์ ๗ เดือน คุณหมอกำลังหาสาเหตุโดยบอกคร่าวๆ ว่าเกิดจากเชื้อโรค และน้ำคร่ำรั่ว ซึ่งจะนัดตรวจอีกครั้งหนึ่ง

หนู เสียใจมากๆ ๆ เพราะต้องการลูก (หนูตั้งใจจะมีลูกคนแรก) โดยซื้อของเตรียมไว้ทุกอย่างให้ลูก ปัจจุบันได้สวดมนต์ตักบาตรตอนเช้าทุกวันให้ลูกและเจ้ากรรมนายเวร เป็นห่วงลูก.. สงสารลูกมาก ..ๆๆ ไม่รู้ว่าเขาเป็นอย่างไรบ้าง.. อยากเรียนถามว่า.....

๑. การแท้งลูกเป็นบาปหรือเปล่า

๒. การแท้งลูก อดีตเคยทำกรรมอะไรไว้

๓. แนวทางการแก้ไขตามหลักศาสนาพุทธที่ถูกต้องทำอย่างไร

...... เมตตาช่วยไขปัญหาด้วยค่ะ....

...หนูพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาทุกอย่างเพราะเชื่อในเรื่องการเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับ ไป เพื่อจะได้มีภพชาติใหม่ที่ดีขึ้น...และหมดกรรม ขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) จิตวิญญาณที่จะอาศัยท้องแม่มาเกิด แต่ต้องตายไปเมื่อมีอายุครรภ์ได้เจ็ดเดือน ถือว่าลูกและแม่เคยมีกรรมที่เป็นบาปร่วมกันมาแต่อดีต จึงทำให้เด็กต้องตายไปด้วยการแท้งของแม่

(๒) ทั้งแม่และลูกเคยร่วมกันทำให้ชีวิตของสัตว์ต้องตกล่วงไปขณะอยู่ในท้องได้เจ็ดเดือน

(๓) ดูวิธีบริหารหนี้เวรกรรม จากคำตอบข้อ ๔๓ หน้า ๙๒

๖๔. ฟังผิดฟังใหม่ได้

คำถาม

เรียนถามท่านอาจารย์สนองที่เคารพครับ

๑. ผมได้ฟังจากอาจารย์ว่า หลังจากเข้าถึงอัปปนาสมาธิแล้วอาจารย์ได้อภิญญา ๖ เช่น มีตาทิพย์เป็นต้น จึงอยากเรียนถามว่า จำเป็นไหมที่ทุกคนที่ผ่านจุดนี้ แล้วจะทำให้มีความสามารถที่พิเศษอย่างนี้ ผมมิได้หวังว่ามีอำนาจพิเศษ เพียงแต่ว่าผมปฏิบัติเข้าถึงอัปปนาสมาธิแล้วหลายครั้ง แต่สภาวะธรรมขณะนี้มีเพียงความรู้ว่า จิตและกายไม่ได้เป็นสิ่งเดียวกัน ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงพองยุบในรูปแบบต่างๆ เห็นการเกิดดับของ

พองยุบ มีความรู้สึกว่าบางครั้งสมาธิลึกไปจนถึงอัปปนาสมาธิ แล้วถอยมายังสมาธิเบื้องต้น แล้วขณะจิตนี้พยายามน้อมนำมาสู่วิปัสสนากรรมฐาน ไม่ทราบว่าผมทำถูกหรือไม่ครับ

๒. เราจะมีวิธีสังเกตอย่างไรว่า เรามีจริตในการปฏิบัติแบบไหน เนื่องจากแนวทางการบรรลุธรรมมีหลายแบบเช่น สุขขวิปัสสโก, เตวิชโช เป็นต้น

๓. กรณีบรรลุธรรมตามแนวสายสุขขวิปัสสโก เราจะมีวิธีสังเกตอย่างไรว่าเราก้าวหน้าในทางธรรมจริงๆ เพราะกระผมมองว่าตัวเอง มีสติ มากขึ้น มี โลภ โกรธ หลง ลดลงจากเมื่อก่อน แต่กล้วว่าตนเองอาจมีมิจฉาทิฐฐิ โดยอาศัยอำนาจของพลังสมาธิข่มกิเลสไว้ เหมือนก้อนหินทับหญ้าเอาไว้ครับ โดยการเฝ้าสังเกตตนเองจากการปฏิบัติมาหลายปี แต่อยากให้มีครูบาอาจารย์ชี้แนะครับเพื่อมีสัมมาทิฐฐิ ในการปฏิบัติต่อไปครับ กราบขอบคุณท่านอาจารย์ครับ

คำตอบ

(๑) ฟังผิดฟังใหม่ให้ถูกได้ ผู้ใดเข้าถึงอัปปนาสมาธิ (ฌาน) เมื่อนำจิตออกจากฌาน อภิญญา ๕ (อิทธิวิธี ทิพพโสต เจโตปริยญาณ ปุพเพนิวาสานุสติญาณ และทิพพจักขุ) ย่อมเกิดขึ้น การรู้ว่าจิตและกายมิใช่เป็นสิ่งเดียวกัน มิได้เป็นเครื่องบ่งชี้สภาวะของจิตที่เข้าถึงอัปปนาสมาธิ ฉะนั้นผู้ถามปัญหาประสงค์จะพัฒนาจิตให้เข้าถึงปัญญาเห็นแจ้ง ควรนำตัวเองเข้าเป็นศิษย์

ฝึกกรรมฐานกับครูผู้ผ่านประสบการณ์การเข้าถึงดวงตาเห็นธรรมมาก่อน การพัฒนาจิตจึงจะสัมฤทธิ์ผล

(๒) จริตของมนุษย์มี ๖ อย่าง คือ ราคจริต โทสจริต โมหจริต สัทธาจริต พุทธจริต และวิตกจริต บุคคลมีจริตแบบไหนยังไม่สำคัญเท่ากับ เมื่อนำกรรมฐาน (ดูกรรมฐาน ๔๐) มาบริกรรมแล้ว ทำให้จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิได้นั้นสำคัญยิ่งกว่า บทกรรมฐานที่เหมาะแก่การฝึกจิต อาทิ

อสุภะ กายคตาสติ ฯลฯ เหมาะกับผู้มีราคจริตนำ

พรหมวิหาร ๔ กสิณ อรูป ๔ เหมาะกับผู้มีโทสจริตนำ

อานาปานสติ อรูป ๔ ฯลฯ เหมาะกับผู้มีโมหจริตนำ

การระลึกถึงคุณ ของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คุณของศีล ฯลฯ เหมาะกับผู้มีสัทธาจริตนำ

มรณสติ อาหาเรปฏิกูลสัญญา จตุธาตุววัตฐาน ๔ เหมาะกับผู้มีพุทธจริตนำ

อานาปานสติ กสิณ ฯลฯ เหมาะกับผู้มีวิตกจริตนำ

(๓) การบรรลุธรรมตามแนวสุกขวิปัสสก มีข้อบ่งชี้ความก้าวหน้าในทางธรรม ที่ผู้เข้าถึงได้แล้วได้ทำเป็นตัวอย่างให้ดู คือ จิตเห็นสิ่งที่เข้ากระทบ ดับไปตามกฎไตรลักษณ์ แล้วจิตปล่อยวางทุกสิ่งที่เข้ากระทบจิต แล้วทำให้จิตเป็นอิสระจาก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความเมตตา ความมีสติ ความมีปัญญา ฯลฯ (เจตสิกดับ) และไม่สามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงความทรงฌานได้ ความเป็นพระอรหันต์สุกขวิปัสสกจึงจะเกิดขึ้น

๖๕. หนูคิดไปเองค่ะ

คำถาม

กราบสวัสดีคุณลุง ดร.สนอง ที่เคารพ

ตอนนี้หนูกำลังฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวทางของพระสงฆ์รูปหนึ่งอยู่ค่ะ (โดยการฟังจากเวปไซด์, ซีดีและได้ฟังเทศน์จากท่านโดยตรงเพียงไม่กี่ครั้ง) หลังจากทดลองปฏิบัติตามที่ท่านสอนหนูรู้สึกว่าตัวเองมีสติมากขึ้น ฯลฯ

เหตุผลที่หนูเลือกปฏิบัติตามแนวของท่านเพราะ ครั้งแรกที่ได้เห็นหน้าท่านหนูรู้สึกศรัทธา และเคารพในตัวท่านอย่างบอกไม่ถูก (และมีความรู้สึกเชื่อมั่นขึ้นมาทันทีว่า ท่านนี้แหละ จะเป็นผู้นำทางหนูไปสู่หนทางหลุดพ้นจากวัฏสงสารได้ ถึงหนูจะไม่เคยได้ยินใครกล่าวถึงท่านว่า ท่านบรรลุธรรมขั้นนั้นขั้นนี้แล้วก็ตาม) จากนั้นก็เริ่มสนใจฟังการเทศน์ของท่านตลอดมา

แต่เมื่อไม่กี่วันมานี้ หนูเริ่มคิดและเกิดความลังเลสงสัยและเกิดคำถามต่าง ๆ ขึ้นมาในใจมากมายเกี่ยวกับท่าน

จึงขอเรียนถามคุณลุง ดร.สนอง ดังนี้ค่ะ

๑. หากพระสงฆ์รูปที่หนูกำลังกล่าวถึงอยู่นี้ ท่านยังไม่ได้เป็นอริยบุคคล หรือท่านกำลังบำเพ็ญเพียรตามแนวทางของพระโพธิสัตว์ (ที่ว่าหากท่านกำลังบำเพ็ญเพียรตามแนวทางของพระโพธิสัตว์นั้น หนูคิดไปเองค่ะ เท่าที่ทราบมา หนูก็ไม่เคยได้อ่านหรือได้ยินใครกล่าวถึงท่านแบบนี้เลยค่ะ) แล้วท่านจะสามารถสอนให้หนูเข้าถึงความเป็นอริยบุคคลได้หรือไม่คะ

๒. หนูจะมีวิธีทราบได้อย่างไรคะ ว่าพระสงฆ์รูปใดที่จะเป็นครูบาอาจารย์ของหนูจริง ๆ ไม่ได้เกิดจากการคิดไปเอง ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) พระโพธิสัตว์ยังมีสภาวะของจิตปุถุชน หากสอนได้ถูกตรงตามธรรม เมื่อศิษย์นำคำสอนไปปฏิบัติ ย่อมเข้าถึงความพ้นทุกข์ได้

(๒) ผู้ใดพัฒนาจิต จนบรรลุดวงตาเห็นธรรมได้แล้ว มนุษย์และอมนุษย์ รวมถึงสรรพสิ่งที่เข้ากระทบใจ ย่อมเป็นครูสอนใจที่แท้จริง

๖๖. จริงหรือไม่

คำถาม

เรียน อาจารย์ ดร.สนอง

หนูเคยได้ยินมาว่า การนั่งสมาธิควรทำ ช่วงตั้งแต่ตะวันขึ้น ถ้าตะวันตกดินไปแล้ว จะมีภูตผี วิญญาณ ต่างๆ มาขอส่วนบุญ และถ้าไม่ได้จะทำให้วิญญาณต่างๆ ไม่พอใจ และจะเป็นเจ้ากรรม นายเวรของผู้ที่กำลังนั่งสมาธินั้น จริงหรือไม่

คะ ทำให้หนูไม่กล้านั่งสมาธิหลังตะวันตกดินไปแล้ว เพราะมีเวลานั่งสมาธิได้ตอนกลางคืน

รบกวนอาจารย์ ดร.สนอง อธิบายด้วยคะ ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

จริงตามปากของคนที่พูด แต่ไม่จริงตามคำสอนในพุทธศาสนา ที่แนะนำบุคคลให้ทำกรรมดีได้ในทุกโมงยามที่มีความพร้อม

๖๗. การตัดสินใจถูกต้อง

คำถาม

เรียนอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

กระผม ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างาน ซึ่งต้องมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา กระผมขอคำแนะนำจากอาจารย์ว่าจะทำอย่างไรให้มีปัญญาเห็นถูกตามธรรม เพื่อให้ทุกการตัดสินใจถูกต้องและไม่เกิดโทษแก่ตัวผมเอง กราบขอบพระคุณอาจารย์

คำตอบ

ความสมปรารถนาในสิ่งที่เป็นกุศลที่ถามไปจะสำเร็จได้ ผู้ถามปัญหาต้องนำตัวเองเข้าปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน จนจิตเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งได้แล้ว การตัดสินใจที่ถูกตรงตามธรรม และไม่มีโทษบาปเกิดขึ้น จึงจะบรรลุความปรารถนา

๖๘. หนูควรทำอย่างไร

คำถาม

คุณพ่ออาจารย์คะ หนูขออนุญาตเรียกอย่างนี้นะคะ เพราะหนูมีความรู้สึกอย่างนั้นจริงๆ

คุณพ่ออาจารย์คะ หนูได้ฟังธรรมจากที่คุณพ่อบรรยาย ทำให้หนูกลัวการทำชั่ว และจะระวังตัวอยู่ตลอดค่ะ หนูมีปัญหาเรียนถามค่ะ

คุณพ่อกับคุณแม่หนูเลิกกัน ต่างฝ่ายต่างมีใหม่ คุณแม่มีลูกใหม่ คุณพ่อไม่มี มีแต่ลูกติด หนูได้เรียนน้อยเพราะต้องให้น้องเรียนด้วยแม่ส่งเสียไม่ไหว เมื่อได้ทำงานก็ได้ช่วยเหลือคุณแม่ ส่วนคุณพ่ออยู่กับครอบครัวใหม่ ขณะนี้หนูมีครอบครัวแล้ว หนูรับราชการ คุณพ่อใช้สิทธิเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของหนู หนูก็ดีใจนะคะที่ได้ทดแทนบุญคุณ ส่วนคุณแม่นั้นพ่อเลี้ยงรับราชการค่ะ พ่อหนูเอาสมบัติของพวกหนูทั้งหมดไปขายให้กับครอบครัวใหม่และลูกติด ซึ่งพวกเราไม่ได้เลย แต่เวลานี้ครอบครัวพ่อลำบากมากค่ะ หนูคิดว่าแม่เลี้ยงหนูกำลังใช้เวรอยู่ หนูมี ๔ เรื่องเรียนถามดังนี้ค่ะ

๑. การที่พ่อมาขอเงินหนูแล้วเอาเงินไปให้กับแม่เลี้ยง ถ้าหนูไม่ให้คุณพ่อหนูจะบาปไหมคะ

๒. หนูไม่ค่อยได้ไปหาคุณพ่อเลย นานๆ ไปครั้ง เพราะว่าเมื่อไป แม่เลี้ยงก็จะเข้ามาว่าคอยดูว่าคุยอะไรกัน ทำให้ไม่อยากไป แต่กับคุณแม่ไปหาทุกเดือน ซื้อของที่คุณแม่ต้องการทุก

อย่างไปให้ตามที่ต้องการ คือว่าหนูเลี้ยงดูคุณแม่อย่างดี เพราะพ่อเลี้ยงเค้าก็เลี้ยงดูเรา และไม่เคยเข้ามายุ่งเวลาหนูกับคุณแม่คุยกัน หนูทำผิดไหมคะ และควรจะทำอย่งไรคะถึงจะถูกต้อง

๓. หนูแปลกใจตัวเองว่าถ้าให้เงินพ่อหนูจะเสียดายมาก เพราะพ่อเอามาให้ครอบครัวใหม่เค้าหมด หนูเคยคิดว่าเค้ารักพวกเราหรือเปล่า หนูควรทำอย่างไร

๔. ถ้าเราไม่ได้เลี้ยงดูคุณพ่อ แต่เลี้ยงดูคุณแม่คนเดียวบาปไหมคะ

คำตอบ

(๑) ผู้ถามปัญหาให้เงินกับพ่อแล้ว รู้ว่าผู้เป็นพ่อนำเงินไปส่งต่อให้แม่เลี้ยง แล้วทำให้ตนเองไม่สบายใจ ถือว่าการให้เงินนั้นได้ผลเป็นบาป ตรงข้ามถ้าให้แล้วสบายใจ การให้นั้นเป็นบุญ

(๒) ผู้ใดเดินเข้าตลาดแล้วผ่านร้านขายปลาร้า เมื่อจมูกรับสัมผัสกับกลิ่นเหม็น ย่อมเกิดอารมณ์ไม่ดี หากเดินเลี่ยงไม่ผ่านร้านขายปลาร้า ย่อมไม่เหม็น ผู้รู้จึงนิยมไม่ประพฤติเหตุที่ทำให้อารมณ์ไม่ดีเกิดขึ้น

(๓) ผู้ใดให้เงินแล้วรู้สึกเสียดาย การให้เช่นนั้นเป็นบาป ตรงข้ามให้เงินแล้วสบายใจถือว่าเป็นบุญ ฉะนั้นผู้ถามปัญหาต้องเลือกด้วยตนเองว่า จะประพฤติแบบไหน เลือกประพฤติได้ตามที่ชอบ

(๔) เมื่อใดมีจิตระลึกถึง การมิได้ประพฤติจริยธรรมของลูกที่มีต่อพ่อ เมื่อนั้นบาปได้เกิดขึ้น

๖๙. ความบริสุทธิ์ใจ

คำถาม

กราบอ.ดร.สนอง ที่เคารพรักและศรัทธาเป็นอย่างสูง

หนูขอรบกวนถามปัญหาอาจารย์อีกครั้งค่ะ คือเมื่อช่วงวันเข้าพรรษาที่ผ่านมานี้ หนูได้ไปปฏิบัติธรรม บวชเนกขัมมะที่วัดอ้อน้อย เป็นเวลา ๔ - ๕ วัน ช่วงที่มีเวลาว่าง หนูก็ไปช่วยขายของสังฆทานให้กับทางวัด เงินเข้าวัดทุกบาททุกสตางค์ค่ะ หนูช่วยด้วยความบริสุทธิ์ใจจริงๆ คือคิดแค่อยากช่วยเท่านั้น ไม่ได้คิดอะไรมาก แต่มีแม่ชีท่านหนึ่งซึ่งช่วยทำงานอยู่ที่วัดเช่นกัน ได้มาบอกหนูว่า ไม่ควรไปช่วยขายของสังฆทาน เพราะเป็นของหนัก ทำไปแล้วจะเป็นกรรมหนัก ต้องรับกรรมหนัก อะไรประมาณนี้น่ะค่ะ และยังบอกอีกว่า ไม่ควรไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเงินๆ ทองๆของทางวัด ให้ช่วยทำอย่างอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเงินๆ ทองๆ จะดีกว่า แม่ชีท่านนี้บอกว่า ถึงแม้เราจะช่วยด้วยความบริสุทธิ์ใจก็จริง แต่ถ้ามีคนอื่นมากล่าวหาเราว่าเราคดโกง เราก็เสียหายและต้องตกต่ำ แม่ชีบอกว่าคนมีบุญมักจะมีมารมาฉุดให้ตกลงต่ำ

หนูจึงอยากเรียนถามอาจารย์ว่า

๑. สิ่งที่แม่ชีท่านนี้พูด อาจารย์มีความคิดเห็นเช่นไรคะ ในเมื่อเราช่วยงานทางวัดด้วยความบริสุทธิ์ใจ ทำไมจึงทำไม่ได้

๒. ในเมื่อเราไม่ได้คดโกง ถ้าถูกคนอื่นกล่าวหา เราก็ต้องตกต่ำเลยหรือคะ ทำไมแม่ชี จึงพูดเช่นนี้คะ

หนูขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะที่ได้ตอบคำถามหนูทุกครั้ง หากหนูได้พูดและทำสิ่งใดผิดพลาดไป ขออาจารย์โปรดอโหสิกรรมให้หนูด้วยค่ะ

กราบมาด้วยความเคารพรักและศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง

คำตอบ

(๑) เป็นความเห็นถูกของแม่ชีจึงพูดออกมาเช่นนั้น แต่พฤติกรรมของแม่ชีที่บอกเล่าไป เป็นความเห็นผิดในมุมมองของผู้รู้ตามแนวพระพุทธะ ที่ว่า “บุคคลจะเป็นเช่นไร มิได้อยู่ที่คำพูดของผู้อื่น แต่อยู่ที่การกระทำของตัวเอง”

(๒) บุคคลตกต่ำด้วยการประพฤติทุศีลไร้ธรรม เหตุที่แม่ชีพูดเช่นนั้น เพราะจิตของแม่ชียังมีโปรแกรมบาปบันทึกอยู่

ก่อนเราจะพูด เราเป็นนายคำพูด
เมื่อพูดแล้ว คำพูดกลับเป็นนายเรา

๗๐. สัพเพ สัตตาฯ

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนองที่นับถือ

ดิฉัน มีความสงสัยอยู่มากว่า ถ้าเรารู้สึกว่า คน หรือสัตว์ต่าง ๆ ที่เราเคยเบียดเบียน เขามาทวงหนี้เรา แล้วเราอยากแผ่เมตตาให้เขา เราจะต้องใช้บทสัพเพ สัตตาฯ หรือว่าบทไหนในการแผ่เมตตาคะ (ถ้าใช้บท สัพเพ สัตตาฯ แล้วเขาจะรู้หรือคะว่าเราให้เขา) ขอรบกวนอาจารย์โปรดเมตตาตอบให้ดิฉันคลายติดขัดในใจด้วยเถิดค่ะ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ค่ะ

คำตอบ

เมตตาคือความปรารถนาให้ผู้อื่น สัตว์อื่น ได้รับประโยชน์และมีความสุข ผู้ใดมีเมตตา ผู้นั้นมีจิตสงบเย็นปราศจากโทสะ ผู้มีเมตตาสามารถแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์แล้ว เวรย่อมไม่เกิดขึ้น ผู้มีเมตตามีจิตไม่หวั่นไหว จึงสามารถแผ่เมตตาที่ตนมีให้กับมนุษย์หรือสัตว์ที่ประสงค์ร้าย ด้วยการพูดว่า “จงเป็นสุข ไม่มีเวรต่อกัน” หรือจะกล่าว คำว่า “สัพเพ สัตตา ฯ....” ย่อมทำได้

สร้างคุณธรรมในใจตนเสียก่อน จึงหวังให้ผู้อื่นมีคุณธรรม

๗๑. ถูกข่มขืน

คำถาม

เรียนถามพระอาจารย์

พี่สาวถูกข่มขืน และเกิดตั้งท้อง พ่อพาไปทำแท้งเมื่อนานมาแล้วร่วม ๒๐ ปี แต่พี่สาวไปดูดวงพร้อมเพื่อน ซึ่งหมอดูทักเพื่อนเค้าว่าเคยทำแท้ง มีวิญญาณเด็กตามอยู่ แต่ของพี่สาวหมอดูไม่ได้ทัก พี่สาวเลยสงสัยว่า วิญญาณเด็กไปเกิดและอโหสิกรรมให้เธอแล้ว

การที่เหตุเป็นเพราะถูกข่มขืน และผลไปทำแท้งนั้นทำให้เธอบาปมากหรือไม่คะ และเธอควรทำบุญให้เด็กอย่างไร

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์

คำตอบ

การถูกจองเวรจากเด็กที่ถูกทำแท้ง จะให้ผลออกมาในรูปของความวิบัติในงานที่ใช้เป็นอาชีพเลี้ยงตัว ความวิบัติในชีวิต เช่น ทะเลาะเบาะแว้ง ประสบอุบัติเหตุ ยากเข็ญ สูญทรัพย์ เสียเพื่อน ฯลฯ หากพี่สาวของผู้ถามปัญหามีชีวิตปลอดจากสิ่งเหล่านี้ และไม่ระลึกถึงการทำแท้งในอดีต เป็นเครื่องหมายบ่งชี้ให้เห็นถึงการไม่มีเวรผูกพันกับเด็กที่ถูกทำแท้ง หากเป็นในทางตรงข้าม ย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงเวรที่ยังผูกพันกันอยู่ จึงต้องบริหารหนี้เวรกรรม ตามคำตอบข้อ ๔๓ หน้า ๙๒

๗๒. หมดความรู้สึก

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์ ดร. สนอง

๑. เมื่อนั่งกำหนดไปแล้วรู้สึกสติเริ่มจางๆ จนในที่สุดก็หมดความรู้สึกทางกายและทางจิต จนเมื่อเวลาผ่านไปซักระยะหนึ่ง ความรู้สึกทางกายและทางจิตจึงกลับมาใหม่ รู้สึกเวลาหายไป และเมื่อเลิกกำหนดแล้วรู้สึกสบายทั้งกายและใจ เช่น ถ้าเป็นไข้หวัดตัวร้อนน้ำมูกไหล หลังจากออกจากสภาวะดังกล่าวแล้วรู้ว่าน้ำมูกหยุดไหล ไข้ลดลง สภาวะดังกล่าวนี้เป็นสภาวะที่เรียกว่าเป็นการเข้าภวังค์ หรือเข้าสมาบัติครับ และจะสังเกตความแตกต่างของสภาวะทั้งสองอย่างไร

๒. ก่อนเข้าภวังค์นั้น จะต้องมีความคิด และขณะที่เข้าภวังค์จะต้องมีมินิตอยู่ด้วย แต่ไม่สามารถรู้สึกตัวได้เนื่องจากสติเบาบางมาก อันนี้ถูกผิดประการใดครับ

๓. สภาวะจิตก่อนเข้าภวังค์ สำหรับการทำสมาธิเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรกับกับสภาวะจิตก่อนหลับ หรือก่อนที่จะตายครับ

๔. ในบางครั้ง ผมได้ทำเมตตาภาวนาควบคู่ไปกับการเจริญสติปัฏฐานสี่ โดยใช้คำภาวนาว่า ขอให้สัตว์ทั้งหลายจงมีความสุขกายสุขใจ เมื่อภาวนาไปได้ซักพักหนึ่ง คำภาวนาจะหายไป หลังจากคำภาวนา หายไปแล้วนั้น จะกำหนดจิตอย่างไร และเอาจิตไปไว้ที่ไหนครับ

๕. หากผมต้องการทำเมตตาภาวนาให้ได้อัปปมาณ แต่ไม่ต้องการให้จิตไหลเข้าสภาวะดังข้อ ๑. จะมีวิธีแก้อย่างไรครับ

๖. สภาวะของผลสมาบัติ นั้นสามารถมีเวทนาจางๆ และความคิดจางๆ ได้หรือไม่ครับ

๗. สมถะภาวนานั้น ไม่ว่าจะอยู่ในฌาณระดับไหนก็ตาม จะต้องมีนิมิตเสมอ (เพ่งในอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งเสมอ หรือจะต้องมีความคิดเสมอ) ส่วนความรู้สึกทางกาย อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ขึ้นอยู่กับระดับของฌาณ ใช่หรือไม่ครับ และถ้าเทียบกับสภาวะของผลสมาบัตินั้น จะแตกต่างกันคือความรู้สึกทางกาย และความรู้สึกทางจิตหายไป หมดความรู้สึกนึกคิด เวลาหายไป ใช่หรือไม่ครับ

๘. สภาวะในวิปัสนาญาณ เหมือนหรือแตกต่างอย่างไรของสภาวะที่เกิดจากการทำสมถะภาวนา (เช่น ใน มุญจิตุกัมยตาญาณ จะ มีสภาวะคันมากเลิกทำแล้วก็ยังคัน บางคืนไม่ได้หลับเลยคันทั้งคืน ในขณะที่ผู้ทำสมถะ บางท่านก็เกิดอาการคันเหมือนกันโดยกล่าวว่าเป็นอาการของปีติ หรืออีกตัวอย่างหนึ่งในภังคญาณ ที่กำหนดไปแล้วตัวหาย อาการเช่นเดียวกันนี้ ก็เกิดในผู้ทำสมถะเหมือนกัน)

ขอแสดงความเคารพอย่างสูงครับ

คำตอบ

(๑) อาการหมดความรู้สึกทางกายและทางจิต เป็นสภาวะที่จิตเข้าสู่ภวังค์ จึงไม่สามารถระลึกถึงอารมณ์ได้

ส่วนจิตที่เข้าสู่สภาวะของฌานสมาบัติ จิตไม่สามารถรับกระทบข้างนอก (อายตนะภายนอก) ใดๆเข้ามาปรุงเป็นอารมณ์ แต่อารมณ์ภายใน (อารมณ์ฌาน) ยังคงมีอยู่และจิตสามารถระลึกได้

(๒) ก่อนที่จิตเข้าสู่ภวังค์ จิตยังเกิด-ดับ ยังทำงานได้ ยังคิดได้ ยังมีนิมิตให้ปรากฏได้ การที่จิตไม่สามารถระลึกได้ เป็นสภาวะที่ไม่เกิด-ไม่ดับ

(๓) สภาวะจิตก่อนเข้าสู่ภวังค์ กับสภาวะจิตก่อนหลับ มีสภาวะเป็นอย่างเดียวกัน ซึ่งต่างไปจากสภาวะของจิตก่อนเคลื่อนออกจากร่าง จิตสามารถระลึกได้ชัดเจน เหตุเพราะจิตยังเกิด-ดับ คือยังทำงานได้

(๔) การเจริญเมตตาภาวนา เป็นการระลึกถึงความปรารถนาให้สัตว์อื่นได้ประโยชน์และมีความสุข ซึ่งใช้เป็นฐานให้จิตเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ เมื่อใดที่จิตตั้งมั่นจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) จึงจะสามารถนำจิตไปตามดูสติปัฏฐาน ๔ ตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อใดเห็นว่า องค์กรรมฐานที่นำมาพิจารณาผันเข้าสู่ความมิใช่ตัว มิใช่ตน (อนัตตา) ปัญญาเห็นแจ้ง หรือเห็นถูกตามธรรมก็จะเกิดขึ้น จิตจะปล่อยวางสิ่งที่ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ทำให้จิตเป็นอิสระและว่างเป็นอุเบกขา นี่คือผลที่เกิดจากการพิจารณาสติปัฏฐาน

ส่วนคำ ภาวนาที่หายไป คือสติระลึกไม่ได้ในคำภาวนา แก้ไขโดยสร้างอิริยาบถใหญ่ให้เกิดขึ้น เช่น เปลี่ยนจากการนั่งภาวนามาเป็นเดินจงกรม เมื่อใดที่จิตมีกำลังสติเพิ่มมากขึ้น คำภาวนาจะไม่หายไป

(๕) ขออภัย คำว่า "อัปปมาณาน" ไม่เคยปรากฏในจิตสำนึกของผู้ตอบปัญหา จึงแสดงความเห็นไม่ได้

(๖) คำว่า "ผลสมาบัติ" ไม่มีในจิตสำนึก จึงแสดงความเห็นไม่ได้ แต่หากผู้ใดพัฒนาจิตจนเข้าถึงสภาวะที่เรียกว่า นิโรธสมาบัติ หรือ อนุปุพพวิหารสมาบัติ หรืออนุปุพพนิโรธ ได้แล้ว สัญญาและเวทนา ย่อมดับไปจากจิต ผู้ใดยังมีเวทนาจางๆ ยังมีความคิดจางๆ เกิดขึ้นกับจิต ผู้นั้นยังพัฒนาจิตเข้าไม่ถึงสภาวะที่เรียกว่า นิโรธสมาบัติ

(๗) คำว่า "นิมิต" หมายถึง เครื่องหมาย, เค้ามูล, ลาง, เหตุ ผู้ใดมีปัญญาเห็นผิด ย่อมมีความรู้สึกทางกาย ฉะนั้นผู้ที่พัฒนาจิต จนเข้าถึงรูปฌานได้ ยังมีความรู้สึกทางกายได้ หากพัฒนาจิตจนเข้าถึงอรูปฌานแล้ว ความรู้สึกทางกายย่อมไม่มี

ส่วนคำว่า "ผลสมาบัติ" โปรดดูคำตอบข้อ (๖)

(๘) ผู้ใดพัฒนาจิตด้วยวิธีสมถภาวนา จะไม่สามารถเข้าถึงมุญจิตุกัมยตาญาณ (ญาณหยั่งรู้ที่ทำให้ต้องการพ้นไปจากสังขารที่น่าเบื่อหน่าย) ได้ เพราะญาณดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเท่านั้น ส่วนอาการคันเป็นผลมาจากจิตเริ่มตั้งมั่นเป็นสมาธิ

อนึ่ง ผู้ใดปฏิบัติสมถภาวนา แล้วเห็นตัวหายไป ไม่เรียกว่า ภวังคญาณ ส่วนผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา เมื่อเข้าถึงเฉพาะปรีชาหยั่งรู้เฉพาะความดับของสังขารเด่นชัดขึ้นมา ว่าสังขารทั้งปวง ล้วนต้องแตกสลายด้วยกันทั้งสิ้น อย่างนี้จึงจะเรียกว่า ภังคญาณ หรือ ภังคานุปัสสนาญาณ.

๗๓. เกิดที่ตัวเอง

คำถาม

กราบเรียนท่าน ดร.สนอง วรอุไร

จาก ที่เคยฟังบรรยายจากท่าน ดร.สนอง จากทางเว็ปไซค์ ในหัวข้อของ "จิต" จิตมีหน้าที่รู้ คิด นึก (สมองเป็นเครื่องมือ) ถ้าจิตเรารับสิ่งกระทบเข้าปรุงแต่งเป็นอารมณ์จากทางหู เช่น เค้าพูดดีกับเรา เราก็อารมณ์ดี เค้าด่าเรา เราก็โกรธ

ดิฉันรบกวนท่านอาจารย์ช่วยแนะนำวิธีฝึกจิตเพื่อไม่ให้เรารับสิ่งกระทบมาปรุงแต่งเป็นอารมณ์ เนื่องจากว่าดิฉันถูกต่อว่าจากเพื่อนสนิทในที่ทำงาน (เกี่ยวกับหน้าที่การงาน) ดิฉันเข้าใจว่าเพื่อนหวังดี แต่ด้วยวิธีพูดของเขา (หยาบคาย) มันทำให้จิตของดิฉันรับมาปรุงแต่งเป็นอารมณ์ (โกรธ, น้อยใจ) ดิฉันคิดเอาเองว่าเขาน่าจะให้กำลังใจ ปลอบใจ เพื่อให้ดิฉันมีกำลังใจปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แต่กับเป็นคำหยาบคาย ดิฉันเข้าใจว่ามันเป็นแค่คำพูด แต่มันก็มีผลต่อจิตใจค่ะ

รบกวนท่านอาจารย์ช่วยแนะนำด้วยค่ะ กราบขอบพระคุณ

คำตอบ

ผู้ใดพัฒนาตนให้มีศีลห้าบริสุทธิ์ไม่พร่องและนำลงมาคุมใจได้แล้ว จนนำตัวเองเข้าปฏิบัติสมถภาวนาและวิปัสสนาภาวนาโดยมีความเพียรและสัจจะเป็นแรงสนับสนุน สติและปัญญาเห็น

แจ้งจึงจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ผู้ใดมีสติระลึกทันเสียงหยาบคาย และปัญญาเห็นแจ้งว่า เสียงที่หยาบคายดับไปตามกฎไตรลักษณ์ จิตจะไม่ยึดเอาเสียงมาปรุงเป็นอารมณ์โกรธหรือน้อยใจได้ ฉะนั้น แก้ปัญหาที่ตัวเอง พัฒนาจิตให้กำลังของสติและปัญญาเห็นแจ้ง ให้เกิดขึ้น ปัญหาที่ถามและปัญหาอื่นที่จะตามมา ย่อมไม่เข้าไป รบกวนใจให้หวั่นไหวได้

๗๔. ดิฉันเริ่มเพี้ยน

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์สนองที่นับถือ

ดิฉันยังไม่อาจเจริญสติจนเกิดปัญญารู้แจ้งกฎไตรลักษณ์ จึงขอรบกวนถามท่านอาจารย์ดังนี้ค่ะ

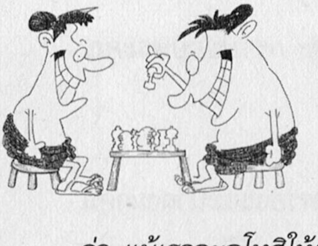

๑. ถ้ามีคนมาทำกรรมไม่ดีมากๆ กับเรา แต่เราต่างอโหสิซึ่งกันและกันแล้ว อยากทราบว่าคนคนนั้นต้องไปรับกรรมจากคนอื่น (ในแบบเดียวกับที่ทำให้เราทุกข์) อีกหรือเปล่าคะ เพราะเคยอ่านเจอว่า แม้เราจะอโหสิให้แล้ว เราจะพ้นวงจรกรรมกับเขา แต่เขาก็ยังคงต้องไปรับผลต่อกับคนอื่นอยู่ดี

และกรณีที่เขาเคยเป็นเจ้ากรรมนายเวรของเรา กรรมที่เขาทำกลับคืนเรา จะถือว่า "เจ๊า" กันไปหรือเปล่าคะ คือเขาไม่ต้องไปรับผลจากคนอื่นอีก

๒. หนังสือยิ่งกว่าสุข เมื่อจิตเป็นอิสระที่อาจารย์เขียนทำให้ชีวิตของดิฉันเปลี่ยนไปมากๆ (ไม่อย่างนั้นคงลงเหวไปแล้วเพราะความไม่รู้ ก่อนหน้าดิฉันอ่านหลายเล่มก็ยังทำใจกับทุกข์ไม่ได้)

ตอนนี้ดิฉันไม่สนใจเรื่องตำแหน่งฐานะเลย จะนับถือใครก็ที่คุณธรรมความดีของเขา ทำบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ สม่ำเสมอ ทำทานทุกวัน (ถ้าวันไหนไม่มีโอกาสก็จะหยอดใส่กล่อง รวบรวมไปทำบุญอีกที) สวดมนต์ทุกคืน นั่งสมาธิอยู่เนืองๆ (เพราะสถานที่ไม่สัปปายะค่ะ) ในชีวิตประจำวันก็คอยดูจิตใจ ดูความรู้สึกของตัวเองไปด้วย ดิฉันตั้งใจรักษาศีล ๕ มากๆ แต่มักจะมีเหตุการณ์มาทดสอบดิฉันมากเหลือเกิน เช่น ตอนไปทำงานตจว. พี่ที่ทำงานคะยั้นคะยอให้กินเหล้า จิบเดียว แต่ยังไงดิฉันก็ยืนยันไม่กิน เค้าจึงเททิ้งทั้งหมดโดยไม่มีคนอื่นได้กิน (ตอนนั้นดิฉันตกใจ ภายหลังก็ไม่มีอะไร) และมีมาทดสอบอีกหลายเรื่องค่ะ ซึ่งการที่ดิฉันเปลี่ยนแปลงตัวเอง ไม่ดูทีวี ไม่อ่านนสพ. (ไม่อยากดู/อ่านไปเอง) พูดน้อยลง (เพราะส่วนใหญ่พูดไปก็ไม่มีสาระ) ทำให้ที่ทำงานมองว่าดิฉันแปลกๆ และมองว่าวัยอย่างดิฉันยังไม่ควรมาศึกษาธรรมะ ยิ่งพอดิฉันพูดว่ากรรมที่เราทำเป็นประจำทุกวันสำคัญมาก เพราะตอนตายถ้าไม่มีกรรมหนักหรืออาสัญกรรมให้

ผล อาจิณกรรมก็จะส่งผล เค้าก็ตกใจกันใหญ่ที่ดิฉันพูดถึงเรื่องความตาย และวันนี้ก็มีน้องที่ทำงานพูดว่ายังไงเราตายไปแล้วเกิดใหม่ก็ไม่ใช่คนเดียว กับเค้า ณ ตอนนี้แล้ว

ขอถามว่า ทำไมเวลาที่เราตั้งใจจะเป็นคนดี ถึงต้องมีเรื่องทดสอบเรามากมายล่ะค่ะ บางทีก็ทำให้เหนื่อยและท้อมาก (เมื่อก่อนดิฉันทำตัวแทบจะตรงข้ามกับตอนนี้เลยค่ะ) ได้แต่อาศัยการอ่านข้อธรรมของครูบาอาจารย์(รวมถึงท่านอาจารย์ด้วย) ทุกคืนๆ ที่จะช่วยให้ดิฉันเดินบนทางนี้ต่อไปได้ (เพราะคนที่บ้านและที่ทำงาน ไม่มีใครสนใจคำสอนของพระพุทธองค์เลย ไม่ว่าเขาจะมีทุกข์แค่ไหน และมองว่าดิฉันเริ่มเพี้ยน หลังๆดิฉันเลยไม่ค่อยแสดงออกเรื่องนี้มาก)

๓. ดิฉันรู้จากการอ่าน

รู้ว่า...ขันธ์ ๕ เป็นทุกข์
รู้ว่า...ทุกสิ่งในโลก ไม่เที่ยง เป็นทุกข์
รู้ว่า...สามีและลูกคือห่วง
รู้ว่า...ชีวิตนี้เป็นของชั่วคราว และน้อยนัก

แต่เนื่องจากยังไม่มีปัญญาเห็นจริงด้วยตัวเอง จึงขอถามว่า เวลาที่อยู่บนโลกมนุษย์(ถ้าไม่มีกรรมตัดรอน) ของดิฉันอาจเหลือประมาณ ๕๐ ปี หากไม่มีคู่ ดิฉันจะสามารถทำแต่กรรมดีๆแบบนี้ไปทุกวันๆ โดยไม่รู้สึกโดดเดี่ยวมากได้ไหมคะ พี่ที่ทำงานบอกว่า ถ้าตอนนี้ดิฉันไม่คิดมีคู่ เลยวัยนี้ไปแล้วจะมาเสียใจทีหลัง ขอความเห็นของอาจารย์เรื่องนี้ได้ไหมคะ เพราะ

บางครั้งดิฉันก็รู้สึกเหงามากๆ แต่ก็ไม่อยากมีทุกข์เพราะความรักอีก

๔. เทวดา ท่านสามารถดลจิตใจมนุษย์ให้คิด หรือทำอย่างที่ท่านปรารถนาได้ไหมคะ ถ้าได้ จะไม่เป็นการแทรกแซงกรรมของมนุษย์ผู้นั้นหรือคะ

จากที่ ดิฉันมีโอกาสไปฟังธรรมครั้งแรก วันที่ ๑๒ ก.ค. เห็นเด็กๆรุ่นใหม่ไปกันเยอะมาก (ชื่นใจ) แต่ในสายตาคนนอก (ที่ไม่ได้สนใจธรรมะ) กลับมองว่า เพราะคนเหล่านั้นต้องมีปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งถึงสนใจธรรมะ ดิฉันอธิบายเท่าไหร่ก็ไม่เชื่อจนดิฉันต้องนิ่งไป คงอย่างที่อาจารย์บอกว่ามีบัวหลายเหล่า และหลวงปู่ดูลย์ บอกว่าธรรมะไม่ใช่ของที่จะไปยัดเยียดให้ใครนะคะ ทุกวันนี้ดิฉันก็ไม่ได้คิดว่าตัวเองดี ยิ่งกลับคิดว่าขยะยังอยู่ในใจเต็มเลย แต่ดิฉันก็เชื่อว่าได้มาเดินบนหนทางที่ถูกต้อง ดีงามแล้วค่ะ

ขอบพระคุณอาจารย์ผู้มีพระคุณกับดิฉันอย่างมากเหลือเกิน

คำตอบ

(๑) ผู้ใดทำกรรมที่เป็นเวรไว้กับคนอื่นสัตว์อื่น หากยังไม่ได้รับการยกโทษให้ (อโหสิ) เวรกรรมของเขาทั้งสองยังผูกกันอยู่ ผู้ใดชดใช้หนี้เวรกรรมให้กับผู้จองเวรได้หมดสิ้น หนี้เวรกรรมของสัตว์บุคคลทั้งสองย่อมหมด (เจ๊า) กันไป ไม่มีหนี้เวรกรรมเหลือตกค้างให้ต้องกลับมาชดใช้กันอีก

(๒) การทำความดีย่อมมีมารขัดขวาง ความเหนื่อยกายเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนต้องมี แต่ผู้ใดมีธรรมคุ้มครองใจ ความท้อแท้ใจย่อมไม่เกิดขึ้น ผู้ใดมีพฤติกรรมไม่เหมือนพฤติกรรมของคนปกติทั่วไป เรียกผู้นั้นว่า “เพี้ยน” ที่มีคนพูดว่าผู้ถามปัญหานั้นเป็นคนเพี้ยน เป็นการพูดถูกของเขา แต่ผู้ที่ถูกพูดถึงมีพฤติกรรมเพี้ยนไปสู่ความสวัสดีของชีวิต ผู้รู้ไม่หยุดเพี้ยน ดีให้ถึงที่สุด ฉะนั้นจงเพี้ยนต่อไป

(๓) ผู้ใดมีธรรมะคุ้มครองใจ ความเหงา ความรู้สึกโดดเดี่ยว ย่อมไม่มีกับผู้นั้น

อนึ่ง พี่ที่ทำงานพูดถูกตามความเห็นของเขา แต่ไม่ถูกตามความเห็นของผู้รู้จริง พระพุทธะตรัสในทำนองที่ว่า มนุษย์มีทรัพย์สมบัติเป็นห่วงผูกขา มีสามี/ภรรยาเป็นห่วงผูกมือ มีบุตรธิดาเป็นห่วงผูกคอ ผู้ถามปัญหาจะผูกชีวิตไว้กับสิ่งใดเลือกได้ตามใจปรารถนา หรือไม่เอาสิ่งใดมาผูกมัดให้ขาดความเป็นไท อยู่ที่ต้องตัดสินใจเอาเอง เพราะบุคคลมีสิทธิในชีวิตที่ต้องบริหารจัดการด้วยตัวเอง

(๔) ผู้ใดมีศีลมีธรรมคุ้มครองใจ ผู้นั้นมีเทวดาคอยคุ้มรักษา เทวดาเป็นผู้มีหิริโอตตัปปะ ฉะนั้นเมื่อเทวดาดลใจ จะไม่ดลใจให้ทำชั่ว แต่จะดลใจผู้มีศีลมีธรรมให้ทำแต่กรรมดี ถือว่าเป็นการแทรกแซงกรรมได้

อย่ามัวใช้เวลาของชีวิต กับการแสวงหาสิ่งไร้ประโยชน์

๗๕. มิได้อยู่โดดเดี่ยว

คำถาม

อยากเรียนถามอาจารย์ว่าการที่คนเราจะอยู่โดดเดี่ยวในทุกๆสังคม ทั้งๆที่ปฏิบัติตัวด้วยดีกับผู้อื่น เช่น การมีน้ำใจ การไม่ดูดายเมื่อผู้อื่นต้องการความช่วยเหลือ การรู้จักเกรงใจ ไม่เอาแต่ใจ (แต่อาจจะไม่ใช่คนพูดเก่งหรือคุยสนุก) คนที่เป็นแบบนี้ทำกรรมอะไรมาคะ พยายามทำบุญตามกำลัง รักษาศีล ๕ สวดมนต์มาตลอดแต่ก็ไม่ค่อยมีมิตรแท้ ทั้งๆ ที่หลายคนมักบอกว่าดิฉันเป็นคนดี เมื่อนานๆ เข้ารู้สึกเบื่อๆ

อยากเรียนถามอาจารย์ว่าควรแก้ไขวิบากกรรมนี้อย่างไรคะ อยากมีเพื่อนที่ดีๆเข้ามาบ้างค่ะ

คำตอบ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งอาศัยผู้อื่นเพื่อชีวิตอยู่รอด แม้แต่พระสงฆ์ผู้อยู่ตามป่า, น้ำ ฤาษีชีไพร คนจรจัดที่หลับนอนตามที่สาธารณะ เหล่านี้ หากจะถือว่าเป็นผู้อยู่โดดเดี่ยวก็เป็นเพียงชั่วคราว เพราะยังต้องพึ่งคนอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งอาหาร ดังนั้นพฤติกรรมที่ผู้ถามปัญหาบอกเล่าไป จึงมิใช่เป็นการอยู่โดดเดี่ยว

บุคคลจะรู้ว่าตัวเองดีหรือไม่ดี มิใช่ตัวเองเป็นผู้ดูเป็นผู้ตัดสิน ต้องให้ผู้อื่นเป็นคนดูเป็นคนตัดสิน และต้องดูกันนานๆ จึงจะรู้ว่าเขาเป็นคนดีหรือไม่

ผู้ใดประพฤติตนให้อย่างน้อยมีเบญจศีล (ศีล ๕) มีเบญจธรรม (เมตตากรุณา สัมมาอาชีวะ กามสังวร สัจจะและสติสัมปชัญญะ) คุ้มครองใจอยู่ทุกขณะตื่น สัตว์เดรัจฉานยังอบอุ่นใจ ไว้วางใจ นำตัวเข้าใกล้ ยังมีเทวดาคุ้มรักษา

ผู้ใดพัฒนาตัวเองให้มีความเห็นถูก ย่อมแสวงหาธรรมะมาเป็นมิตรแท้คุ้มครองใจ ตัวอย่างเช่นพระสารีบุตรมีกายคตาสติเป็นมิตรแท้ ฉะนั้นปัญหาที่ถามไปสรุปลงได้ว่า มีความเห็นผิดเป็นเหตุให้เกิด

๗๖. อายพระที่ห้อยคอ

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนอง วรอุไร ที่เคารพอย่างสูง ดิฉันขอเรียนถามว่า การสวมสร้อยคอแขวนพระ ตลอดเวลารวมถึงเวลาอาบน้ำ และเปลี่ยนเสื้อผ้า จะเหมาะสมหรือไม่คะ กราบขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ ผู้ใช้คำสอนของท่านอาจารย์เป็นประทีปส่องทาง

คำตอบ

ผู้มีสติปัญญาระดับโลก คือยังมีจิตเป็นทาสของความหลง ใครผู้ใดมีความเห็นถูกตามธรรม แล้วนำเอาธรรมวินัยมาสถิตไว้กับใจได้ ผู้นั้นได้ชื่อว่า มีธรรมวินัยคุ้มรักษาชีวิต ซึ่งดีกว่าการสวมสร้อยคอแขวนพระให้หนักคอเป็นไหนๆ

๗๗. เข้าถึง-ถูกตรง-กินใจ

คำถาม

ก่อนอื่นขอกราบสวัสดี อ.สนอง วรอุไร...ผมขออนุญาตเรียกว่า..คุณพ่อนะครับ

ผมเป็นคนนึงที่ได้มีโอกาสฟังธรรมะจากคุณพ่อโดยบังเอิญในอินเตอร์เนต ผ่านรายการ ทไวไลท์โชว์ และหลังจากนั้นก็ติดตามฟังธรรมบรรยายใน www.youtube.com ซึ่งมีอยู่มากมาย และหลังจากนั้นก็ได้ติดตามอ่านในนิตยสาร secret จนมาถึงหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊คหลายเล่มของคุณพ่อ ซึ่งพิมพ์โดยสำนักพิมพ์อมรินทร์ ลูกดีใจเหลือเกินที่มีโอกาสได้ ดู อ่าน ฟังธรรมจากคุณพ่อซึ่งมีปัญญารู้แจ้งเห็นจริงตามธรรม และสอนได้อย่างเข้าถึง ถูกตรง และกินใจ ลูกมักจะปลื้มปิติเกือบทุกครั้งที่ได้มีโอกาสฟังธรรมของคุณพ่อ บางทีน้ำตาก็ไหลออกมาด้วยความปิติ ลูกมีความสุขมากครับที่ได้ฟังธรรม

แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือลูกพยายามปฏิบัติตามธรรมที่คุณพ่อสั่งสอน ถึงแม้ลูกจะออกนอกลู่นอกทางบ้าง แต่ลูกก็ยังคงมีคำสอนของคุณพ่อและครูบาอาจารย์หลายๆ ท่านคอยเตือนสติ ต้องขออภัยคุณพ่อที่อธิบายมายืดยาว...

คำถาม ตัวลูกเองนั้นเป็นเกย์.. นี่คงจะเป็นผลจากการกระทำของลูกในอดีต แต่ลูกเองก็ยินดีและยอมรับในผลกรรมนั้น ลูกเคยเสียใจผิดหวังมาบ้างแต่ลูกก็มองชีวิตในแง่บวก

เสมอ และไม่ได้มองว่าชีวิตตัวเองติดลบ เพราะยังมีสิ่งดีดีที่ลูกเลือกทำได้อีกมากมาย และตัวลูกเองนั้นก็พยายามตั้งอยู่ในศีล ๕ ถึงแม้อาจจะเคยพิดพลาดไปบ้าง

ในเวลาอีกไม่นาน... ลูกนี้ก็จะต้องบวชซึ่งคุณพ่อของลูกเคยขอให้บวชมาหลายปีแล้ว ตั้งแต่ลูกเรียนจบ แต่ลูกก็ผลัดผ่อนมาเรื่อยด้วยเหตุผลบางประการ ซึ่งแน่นอนลูกพอทราบว่าในการบวชนั้นต้องมีการขานนาค และในพระธรรมวินัยนั้นมีกฎระเบียบอย่างไร แต่ทีนี้ถึงอย่างไรลูกก็คงต้องบวช เพราะถ้าลูกต้องบอกคุณพ่อของลูกว่าลูกเป็นเกย์ลูกก็กลัวว่าท่านจะเสียใจและรับไม่ได้ ยิ่งถ้าอ้างเหตุผลและกฎระเบียบในการบวชด้วยแล้ว ก็กลัวว่าจะยิ่งไปกันใหญ่ ลูกควรจะทำอย่างไรดีครับ..

อีกอย่างนึงคุณพ่อ คุณย่า ท่านอยากเห็นชายผ้าเหลืองของลูก เปรียบเสมือนลูกได้ทดแทนพระคุณท่าน และมารดา

ถ้าสมมุติลูกบวชเข้าไปแล้ว... จะมีผลอย่างไรบ้าง... ลูกควรทำอย่างไร.. เพราะลูกก็ไม่อยากสร้างวิบากที่ไม่ดีให้กับตัวเองและผู้อื่น ... และอีกอย่างนึง คนที่เป็นแบบลูกจะมีโอกาสได้ปัญญาเห็นแจ้งเหมือนคุณพ่อมั้ยครับ...

ความเป็นโสดาบันหรืออริยบุคคลจะเกิดขึ้นกับคนที่เป็นเกย์บ้างมั้ยครับ... ลูกรบกวนคุณพ่อช่วยตอบคำถามด้วยนะครับ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ ดร.สนอง วรอุไร เป็นอย่างสูงครับ

สุดท้ายขออวยพรให้ธรรมะคุ้มครองคุณพ่อและครอบ

ครัว.. รวมถึงผู้สนทนาธรรม ผู้ฟังธรรมของคุณพ่อทุกท่าน จงมีแต่ความสุขความเจริญตลอดจนเข้าสู่พระนิพพานเทอญ...สาธุ

คำตอบ

ในภาษาไทยที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มิได้บัญญัติคำว่า "ปิติ" ขึ้นมาใช้สื่อความหมาย แต่พุทธศาสนาเรียกสภาวะของจิตที่เป็นความปลาบปลื้มใจ อิ่มใจ ว่า "ปีติ"

อนึ่ง ผู้ใดเชื่อว่า กฎแห่งกรรมมีจริง และยอมรับความจริงในเหตุผลที่ตนทำได้ เรียกผู้มีศรัทธาเช่นนี้ว่า เป็นผู้ที่เจริญได้ในวันข้างหน้า จิตของสัตว์บุคคลที่มาเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในชาติปัจจุบัน ไม่มีใครสักคนที่ไม่เคยประพฤติผิดพลาด แต่ผู้มีสติปัญญาเห็นถูก ใช้ความผิดพลาดมาเป็นครูสอนใจ และไม่ประพฤติให้ผิดซ้ำอีกต่อไป จึงใช้ความผิดพลาดเป็นบันไดก้าวสู่ความเป็นอริยบุคคลได้

เรื่องที่ผู้ถามปัญหาเขียนปรึกษาไป ผู้รู้แก้ปัญหานี้ด้วยการใช้สถานะของการเป็นฆราวาส ปฏิบัติธรรมจนสามารถพัฒนาจิตให้มีสติกล้าแข็ง จนทำให้จิตเป็นอิสระจากพฤติกรรมดังกล่าวได้แล้ว จึงจะเปลี่ยนจากเพศฆราวาสไปอยู่ในเพศของภิกษุ ซึ่งดีกว่าการเริ่มต้นที่ไม่บริสุทธิ์ แล้วมาปฏิบัติธรรมภายหลัง ย่อมเข้าไม่ถึงธรรมที่ปฏิบัติ ดังนั้นเมื่อคุณพ่อ คุณย่า อยากเห็นชายผ้าเหลืองของลูกของหลาน จงรับปากกับท่านว่า จะบวชให้ แต่ขอเลือกเวลาที่เหมาะสมด้วยตนเอง

อดีตโสเภณีแห่งแคว้นวัชชีที่ชื่อว่า อัมพปาลี เลิกประกอบอาชีพทุศีลอย่างเด็ดขาด แล้วมาบวชเป็นภิกษุณีปฏิบัติธรรมจนจิตบรรลุอรหัตตผลได้ สิริมาโสเภณี แห่งแคว้นมคธ เลิกประกอบอาชีพทุศีลอย่างเด็ดขาด แล้วหันมาปฏิบัติธรรม จนจิตบรรลุโสดาปัตติผลได้ในขณะที่ยังเป็นฆราวาสอยู่ สตรีเพศทั้งสองยังทำให้ดูเป็นตัวอย่างดีได้ ประสาอะไรกับผู้ถามปัญหาผู้บุรุษเพศจะทำไม่ได้ล่ะ ขอเพียงให้มีศรัทธามั่นคงอยู่กับพระรัตนตรัย และมีศีล ๕ ไม่ขาด ไม่ทะลุ ไม่ด่าง ไม่พร้อย คุณธรรมดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ผู้ประพฤติมีศีล มีสัจจะ มีความเพียร เป็นแรงสนับสนุน จึงสามารถพัฒนาจิตให้เป็นอริยบุคคลได้ จริงแท้แน่นอน ... สู้ ... สู้ ... สู้

๗๘. บุญช่วยทัน

คำถาม

เรียนอ.ดร.สนองที่เคารพ

มีพี่ที่รู้จักชวนไปงานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางจิตงานหนึ่ง (ซึ่งอ.ดร.บรรจบได้ไปบรรยายที่งานด้วย) และชวนผมพบพระรูปหนึ่ง ที่เชื่อว่าท่านดูวิบากกรรมได้ ผมไม่เคยไปพบพระลักษณะนี้มาก่อน แต่ด้วยความเกรงใจจึงไม่กล้าขัด เมื่อพบแล้วท่านทักเกี่ยวกับวิบากกรรมของผมในอดีตชาติ และ

แนะนำว่าต้องทำสังฆทานตามจำนวนที่ท่านแนะนำ ด้วยจำนวนเงินเกือบสองหมื่นบาท และต้องสร้างพระประจำวันเกิด ด้วยจำนวนเงินสามหมื่นกว่าบาท ที่สำนักสงฆ์ของท่าน และต้องบวชอย่างน้อยหนึ่งพรรษา เพื่อแก้ไขวิบากกรรมที่เจ้ากรรมนายเวรตามมา พระท่านบอกว่าผมโดนเจ้ากรรมนายเวรเล่นงานแบบเบาๆมาประมาณสามสี่ปีแล้ว และจะกำลังหนักขึ้นเรื่อยๆ

ผมไม่เคยเชื่อเรื่องการแก้กรรม แต่เชื่อว่าธรรมะย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม และเชื่อมั่นในการทำความดี แต่เมื่อโดนทักเข้าตรงๆ ตามประสาผู้ที่เป็นปุถุชนและยังไม่เห็นธรรม จิตใจก็อดหวั่นไหวไม่ได้ และพี่ที่แนะนำก็บอกว่าท่านแนะนำอะไรให้ทำไปก่อน แต่ผมก็ยังไม่แน่ใจว่าควรทำเช่นนั้นหรือไม่ จึงกราบเรียนขอคำแนะนำจากอาจารย์ ดร.สนองด้วยครับ

กราบขอบพระคุณมากครับ

คำตอบ

พระรูปนั้นที่ผู้ถามปัญหาบอกเล่าให้ฟัง เป็นสมมุติสงฆ์ที่ยังประพฤติละเมิดวินัยของพระพุทธะ ยังประพฤติดิรัจฉานวิชา คือใช้ความรู้ที่ขวางต่อทางพระนิพพาน มาทำนายทายทักชีวิตของบุคคลอื่น ซึ่งพระสุปฏิปันโนหรือพระอริยสงฆ์ไม่ประพฤติกัน ดังนั้นผู้ถามปัญหาจะศรัทธาเลื่อมในภิกษุประเภทนี้หรือไม่เป็นสิทธิ์ของผู้ถามปัญหา แต่ผู้รู้เชื่อใน "กฎแห่งกรรม" และเชื่อว่า "ธรรมย่อมคุ้มรักษาผู้ประพฤติธรรม" นั้นเป็นจริงแท้แน่นอน

๗๙. พ่อปู่ทายแม่น

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์สนองที่นับถือ

อาจารย์เคยเล่าถึงร่างทรงที่ดูดวงแม่น แต่ไม่สามารถทำนายดวงชะตาของอาจารย์ได้ถูก แต่ปุถุชนธรรมดาอย่างดิฉันที่กำลังเริ่มเดินทางโดยยังไปไม่ถึงไหน จะต้องเป็นไปตามคำทำนายหรือไม่คะ ตอนนี้ใจดิฉันสับสนมาก เพราะแฟนบอกว่าพ่อปู่ (ร่างทรง)ที่เชียงใหม่ ทายแม่นมาก (เค้าทำนายแม่นเหมือนตาเห็นจริงๆ) ที่ดิฉันร้อนใจเพราะ พ่อปู่ทำนายว่าดิฉันกับแฟนไม่ใช่เนื้อคู่กัน เป็นเพียงกัลยาณมิตรแฟนจะได้เจอเนื้อคู่ตัวจริงเมื่อเค้าอายุครบ ๔๗ (เดือนมกราคม ๒๕๕๓) ซึ่งลักษณะและอายุไม่ใช่ดิฉันแน่ๆ

ขอเรียนถามท่านอาจารย์ดังนี้ค่ะ

๑. ทำไมพ่อปู่ถึงทำนายได้เหมือนตาเห็นล่ะค่ะ เค้ามีอมนุษย์มาใช้ร่างจริงๆหรือคะ ถึงได้รู้เรื่องที่เป็นความลับของดิฉันได้ ทั้งที่แฟนก็ไม่รู้

๒. พ่อปู่บอกว่าแฟนจะต้องแต่งงานกับเนื้อคู่ที่จะเจออีกไม่กี่เดือนนี้อย่าง หลีกเลี่ยงไม่ได้ จะเป็นจริงหรือไม่คะ แล้วดิฉันควรจะทำยังไง ต้องออกมาจากชีวิตเค้าก่อนจะเสียใจไปมากกว่านี้หรือเปล่าคะ

๓. เนื้อคู่มีจริงๆหรือคะ (หมายถึงเนื้อคู่ที่มีกรรมผูกพัน

กันมา และจะได้ร่วมชีวิตกันในชาติปัจจุบันนี้แน่ๆ) ดิฉันนึกว่าเกิดจากเหตุปัจจัยที่ร่วมกันทำในปัจจุบันเสียอีก

ขอบพระคุณที่อาจารย์เมตตาสงสารดิฉันและเพื่อนมนุษย์ทุกคนเสมอมา

ป.ล.ดิฉันอาจจะคิดมากวิตกจริตไปก่อน แต่ถ้าเค้าไม่ทายเรื่องอื่นแม่น ดิฉันคงไม่ร้อนใจขนาดนี้ค่ะ

ด้วยความนับถืออาจารย์อย่างสูง

คำตอบ

(๑). ผู้ใดพัฒนาจิต (สมถภาวนา) จนเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิระดับฌานได้ เมื่อถอยจิตออกจากความทรงฌาน ผู้นั้นสามารถรู้ความเป็นไปของชีวิตบุคคลผู้เป็นปุถุชนได้ หรือผู้ใดยินยอมให้จิตวิญญาณอื่น มาใช้ร่างกายของตนกระทำกรรม (เข้าทรง) จิตวิญญาณที่มาอาศัยร่างทรง ย่อมรู้ความเป็นไปของชีวิตบุคคลผู้เป็นปุถุชนได้ โดยใช้ร่างนั้นสื่อให้รู้ด้วยการแสดงออกทางวาจาได้

(๒). มีโอกาสเป็นจริงได้ หากคนที่ถูกเรียกว่าแฟน ยังปล่อยชีวิตให้ดำเนินไปตามยถากรรม และมีโอกาสไม่เป็นจริง หากคนที่ถูกเรียกว่าแฟนได้พัฒนาจิตจนเข้าถึงอริยธรรม เช่นเดียวกับคนไม่ฉลาด ย่อมแสวงหาที่พึ่งอันเป็นกำพร้า คือไม่มีอยู่จริงในวันข้างหน้า ผู้รู้จริงแสวงหาสิ่งที่ไม่กำพร้ามาเป็นเพื่อน มาเป็นที่พึ่ง คือธรรมะในพุทธศาสนา ใครผู้ใดมีธรรมะ

เป็นเพื่อน เป็นที่พึ่งแล้ว ชีวิตย่อมพบแต่ความสวัสดีทั้งในชีวิตนี้และชีวิตหน้า ... แน่นอน

อนึ่ง พระพุทธะตรัส ว่า "บุคคลมีมนุษย์สมบัติเป็นห่วงผูกขา มีสามี/ภรรยาเป็นห่วงผูกมือ มีบุตร/ธิดาเป็นห่วงผูกคอ" ผู้ถามปัญหาจะผูกมัดตัวเองให้หมดอิสรภาพแบบไหน เลือกผูกเอาตามที่ชอบ

(๓). เป็นจริง สำหรับผู้ปล่อยชีวิตให้ดำเนินไปตามยถากรรม แต่ ไม่เป็นจริง สำหรับผู้ปฏิบัติธรรม ที่สามารถทวนกระแสของกรรมได้

ร้อยปากที่คนอื่นพูด ไม่ศักดิ์สิทธิ์เท่ากับการกระทำของตนเอง จริงไหมครับ

๘๐. คนคิดมาก

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง

ผมขออนุญาตเรียนถามคำถามท่าน ดังต่อไปนี้ครับ

ผมทำงานบริษัท และได้รับโอกาสให้ไปเรียนงานจากหน่วยงานอื่นโดยมีสัญญาผูกมัดว่า เมื่อเรียนงานเสร็จแล้ว จะต้องกลับมาทำงานที่ต้นสังกัดเป็นเวลาเท่าที่เรียน ขณะนี้เรียนงานเสร็จแล้วและทำงานให้หน่วยงานเก่า แต่ว่าก็มีหัวหน้างาน

ฝ่ายใหม่เสนอจะดึงตัวไปทำงานให้เขา โดยให้งานมอบหมายที่ดีกว่า อย่างไรก็ตามการจะย้ายไปต้องได้รับการอนุมัติจากเจ้าของบริษัท ซึ่งท่านเจ้าของก็เห็นควรว่าเป็นโอกาสที่ดีกว่าสำหรับผม (แต่ผมก็ทราบดีว่าหัวหน้าคนที่ส่งตัวผมไปเรียนคงจะเสียใจและผิดหวังในการตัดสินใจของผม)

๑. หากเจ้าของบริษัทอนุญาตแล้ว อย่างนี้ ผมจะเข้าข่ายอกตัญญูหรือไม่ครับ ?แม้ผมเรียนงานมาแล้ว แต่ไม่ได้ทำงานแผนกเดิมแต่ก็ยังทำงานให้บริษัทเดียวกันอยู่

๒. ท่านโปรดช่วยแนะแนวทางดำเนินชีวิตให้ผมด้วยครับ ในใจผมอยากที่จะไปทำงานใหม่ แต่ลึกๆในใจก็มีข้อแย้งว่าทำไมเราถึงเป็นคนอกตัญญู และควรทำงานชดใช้เขาซะในชาตินี้ดีกว่าไปใช้ชาติต่อๆ ไป ผมคิดอย่างนี้ถูกต้องหรือไม่ครับ ?

ขอกราบแทบเท้าท่านอาจารย์ครับ

คำตอบ

(๑). คำว่า “ต้นสังกัด” หมายถึง สังกัดเดิม ในที่นี้คือบริษัทเดิม การย้ายไปทำงานอยู่ในแผนกอื่น จึงไม่ถือว่าเป็นความอกตัญญู

(๒). การรับเงื่อนไขและปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่รับได้ถือว่าเป็นการประพฤติตรงและจริงใจ (ซื่อสัตย์) เมื่อใดที่ปฏิบัติได้ครบถ้วนถูกตรงตามเงื่อนไขแล้ว จะย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ที่ไม่ใช่บริษัทเดิม ไม่ถือว่าเป็นความอกตัญญู แต่ควรจะบอกกล่าวหน่วยงานเดิมล่วงหน้า เพื่อจะได้เตรียมตัวรับคนใหม่เข้ามาทำงานแทน และงานก็จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

๘๑. หนูสงสัย

คำถาม

อาจารย์คะ หนูสงสัยใจมีอยู่รึเปล่าคะ หรือเป็นสิ่งสมมุติ

คำตอบ

ใจมีอยู่จริง เป็นสมมุติบัญญัติ เป็นพลังงานที่มีความถี่คลื่นเล็กที่สุด ที่ระบบประสาท หรือเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถตรวจวัดได้ ผู้ใดประสงค์จะพิสูจน์ว่าใจมีอยู่จริง ต้องพัฒนาจิต (สมถภาวนา) จนเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิสูงสุด ที่เรียกว่าเป็นสมาธิระดับฌาน แล้วถอยจิตออกจากฌาน ทิพพจักขุย่อมสัมผัสได้กับการมีอยู่จริงของใจ

ปัญหามีอยู่ว่า ได้ชี้ทางให้แล้ว ผู้ถามปัญหาจะพิสูจน์สัจจธรรมนี้ไหม ?

ใครชอบ ใครชัง ช่างเถิด
ใครเชิด ใครชู ช่างเขา
ใครเบื่อ ใครบ่น ทนเอา
ใจเรา ร่มเย็น เป็นพอ

๘๒. สะกดจิต

คำถาม

กราบเรียนคุณพ่อที่รักและเคารพ

หนูอยากทราบว่าการรักษาจิตใจโดยใช้การสะกดจิต เพื่อเป็นการแก้ไขจิตใต้สำนึกของเราในเรื่องที่ฝังใจ เช่นคุณบิล บัณลือฤทธิ์ กลัวเข็มมากก็รักษาให้หายกลัวได้

อยากเรียนถามคุณพ่อว่ารักษาได้จริงไหม เพราะหนูไป ลงทะเบียนรักษามา ๑ ครั้ง แล้วครั้งต่อไปก็จะนัดอีก ก็เลย อยากรู้ว่าเป็นวิธีรักษาที่ถูกต้องและตรงจุดหรือไม่ (รักษาแต่ละ ครั้งมีค่าใช้จ่าย) แต่ที่สำคัญเขาบอกให้เลิกสวดมนต์ นั่งสมาธิ ก่อนในช่วงที่รักษา แต่หนูก็ใช้ธรรมะรักษาใจตัวเอง มา ๒ ปี กว่าแล้ว ไม่อยากเลิกปฏิบัติธรรรมซักวันค่ะ เพราะรู้สึกชีวิตอยู่ ได้ด้วยธรรมะ ถึงแม้ว่าทุกข์จะยังมีอยู่ในใจ แต่ก็รู้สึกอบอุ่นใจที่ มีพระพุทธเจ้าอยู่ในใจ

ปีหน้าหนูจะเรียนต่อปริญญาโทเกี่ยวกับธรรมะและ ปฏิบัติธรรมคู่ไปด้วย เพราะหนูวางแผนชีวิตว่าอยากรับใช้ พระพุทธศาสนาค่ะ (จำเป็นหรือไม่ค่ะ) อยากให้ทุกคนมีธรรมะ ในหัวใจจะได้พ้นทุกข์ร่วมกัน

ทุกวันนี้หมั่นทำบุญให้มากขึ้น สวดมนต์ เจริญสติ ใส่ บาตร ทำสังฆทาน ฟังธรรมเนืองๆ และที่ภูมิใจที่สุดได้จัดงาน ฟังบรรยายธรรมขึ้นร่วมกับสามีเร็วๆ นี้ค่ะ โดยเรียนเชิญคุณ

พ่อเป็นหนึ่งในองค์บรรยายนั้นด้วย วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓ ที่อาคารวงศ์ชาญศิลป์ (บางลำพู)

อนาคตคิดอยากจะเปิดสถานปฏิบัติธรรมเป็นศูนย์รวมให้คนมาปฏิบัติ ฟังธรรม ขอบารมีคุณพ่อช่วยส่งให้หนูและสามีได้มีโอกาสรับใช้พระพุทธศาสนาให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ด้วยนะคะ

คำตอบ

วิธีรักษาโรคด้วยการสะกดจิต เป็นวิธีการที่ถูกของผู้ที่นำมาใช้ แต่ไม่ถูกต้องตามคำสอนของพระพุทธโคดม ที่สอนให้ปฏิบัติสมถภาวนาและวิปัสสนาภาวนา จนมีสติมีปัญญาเห็นถูกตามธรรมเกิดขึ้น แล้วความกลัวในสิ่งใดๆย่อมไม่มี

ผู้ใดประสงค์ให้เกิดผลจากการปฏิบัติธรรมก้าวหน้ารวดเร็ว ควรนำตัวเข้าปฏิบัติกรรมฐาน โดยไม่จำเป็นต้องสร้างสัญญาที่เป็นอวิชชาให้เกิดความเศร้าหมองขึ้นกับใจ หากประพฤติได้เช่นนี้แล้ว การเข้าถึงมรรคผลของการปฏิบัติธรรมย่อมเกิดได้ง่าย

สาธุ ที่ผู้ถามปัญหามีความเห็นถูกด้วยหมั่นทำบุญอยู่เสมอ เพราะบุญเป็นที่พึ่งดีทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า รวมทั้งยังเป็นสะพานส่งถึงพระนิพพานได้ และความคิดที่จะสร้างสถานปฏิบัติธรรมเป็นดำริของผู้มีความเห็นถูก

.... สาธุ จงสำเร็จ

๘๓. เว้นวันที่ไม่สะดวก

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ สนอง วรอุไร ที่เคารพยิ่งครับ

ผมมีปัญหาจะถามอาจารย์ครับ

๑. ผมได้ฝึกนั่งสมาธิด้วยตนเองทุกวัน ตั้งใจว่าจะทำทุกวัน(เว้นวันที่ไม่สะดวก)ตลอดชีวิต การไม่มีครูอาจารย์ช่วย จะมีโอกาสมีดวงตาเห็นธรรมหรือเปล่าครับ เพราะงานที่ทำอยู่ไม่มีโอกาสเข้าฝึกอบรมปฏิบัติธรรมเลยครับ

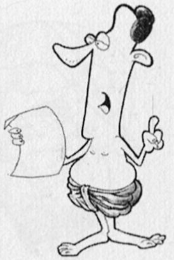

๒. สมาธิระดับ ขณิกสมาธิ อุปปจารสมาธิ อัปนาสมาธิ มีอาการอย่างไรที่บอกได้ว่านั่นคือสมาธิระดับนั้นครับ และ การเอาชีวิตเข้าแลกกับความปวดเมื่อย แต่เคยได้ยินบางคนทำแล้วขาชา อาจารย์ ช่วยชี้แนะด้วยครับ

๓. จะสร้างเหตุอะไร ให้ได้เกิดในศาสนาพุทธอีกครับ

สุดท้ายนี้ขออำนาจ คุณ พระศรีรัตนไตร จนปกปักรักษาออาจารย์สนอง และทีมงามกัลยาณธรรม ให้ปราศจากสิ่งขัดขวางต่อการสร้างบามี ขอบคุณด้วยใจครับ

คำตอบ

(๑). ข้อความที่เขียนไว้ในวงเล็บ เขียนโดยคนที่ไม่มีสัจจะ เพราะตั้งใจว่าจะทำทุกวันแล้วไม่ทำตามที่ตั้งใจ อย่างนี้สามารถปฏิบัติธรรมได้ แต่เข้าไม่ถึงธรรมที่ปฏิบัติ ฉะนั้นพึงกำหนดความ

ตั้งใจ (อธิษฐาน) เสียใหม่ว่า จะทำให้ได้มากเท่าที่โอกาสเปิดให้ ทำอย่างนี้ ไม่เสียสัจจะ แล้วการปฏิบัติธรรมย่อมเข้าถึงมรรคผลได้ง่าย

อนึ่ง งานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน หากไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีล ไม่ผิดธรรม และมีสติอยู่กับงานที่ทำ มีปัญญาเห็นถูกตรงอยู่กับงานที่ทำ การเข้าถึงดวงตาเห็นธรรม จึงจะมีโอกาสเกิดได้

(๒). ผู้ใดปฏิบัติสมถภาวนา แล้วทำให้จิตสงบเป็นสมาธิประเดี๋ยวประด๋าว เรียกว่า ขณิกสมาธิ ปฏิบัติสมถภาวนาแล้วทำให้จิตสงบเป็นสมาธิจวนแน่วแน่ เรียกว่า อุปจารสมาธิ และปฏิบัติสมถภาวนาแล้วทำให้จิตเข้าถึงสมาธิแน่วแน่ เรียกว่า อัปปนาสมาธิ สมาธิทั้งสามระดับนั้น จะรู้เห็น เข้าใจได้อย่างถ่องแท้กับผู้ปฏิบัติธรรม และมีสภาวะของจิตเป็นเช่นดังที่กล่าว

อนึ่ง จะพัฒนาจิตให้อยู่เหนือความปวดเมื่อยได้ ต้องมีสภาวะของจิตเป็นอย่างน้อยอุปจารสมาธิ แล้วความจริงในสัจจธรรมดังกล่าว จึงจะเกิดขึ้นได้

(๓). ผู้ใดปรารถนาเกิดมาเป็นชาวพุทธ ต้องประพฤติเหตุให้ถูกตรงสามอย่างคือ สร้างมหาทาน อธิษฐานเกิดอีกเป็นชาวพุทธ และทำเหตุให้ถูกตรงคือ ประพฤติตนให้เป็นผู้มีศีล มีธรรมคุ้มครองใจ เมื่อใดเหตุปัจจัยลงตัว ความสมปรารถนาย่อมเกิดเป็นจริงได้

๘๔. รู้สึกว่างมาก

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

หนูได้รู้จักอาจารย์จากหนังสือสุขอย่างยิ่งเมื่อจิตเป็นอิสระ ได้ค้นประวัติของอาจารย์ทำให้ได้รู้จักชมรมกัลยาณธรรม และได้เป็นสมาชิกของชมรมฯ ได้ไปร่วมงานของขมรมฯ หลายครั้ง และก็จะไปร่วมงานอีกค่ะ หนูมีทุกข์ที่จะขอความสว่างทางปัญญาอีกแล้วค่ะ

หัวหน้างานมักจะไม่มอบหมายงานให้เป็นกิจลักษณะ และระเบียบการขึ้นเงินเดือนใหม่ของข้าราชการ ต้องให้บันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อเป็นหลักฐานการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ทำให้หนูไม่มีงานที่ได้รับมอบหมายทำและบันทึกที่เป็นกิจลักษณะ ได้แต่บันทึกสิ่งที่ทำ หนูรู้สึกร้อนใจเกิดความขุ่นเคืองบ่อยๆ แล้วก็อึดอัด เวลาทำงานจะรู้สึกว่างมากๆ

หนูควรทำอย่างไรดีคะ ขอบพระคุณท่านอาจารย์มากค่ะ ลูกศิษย์ของท่านคนหนึ่งค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดรอคำสั่งจากหัวหน้างาน แล้วจึงปฏิบัติงานได้ ผู้นั้นด้อยศักยภาพ ตรงกันข้าม ผู้ใดปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งจากหัวหน้างาน ผู้นั้นมีศักยภาพ เช่นเดียวกันในการ

ปฏิบัติธรรม ครูสอนกรรมฐานที่ดี ย่อมไม่สอนกรรมฐานแก่ศิษย์ หากศิษย์มีปัญหาแล้วนำตัวเข้าหาพร้อมกับไต่ถามถึงข้อติดขัด ครูจะแนะนำให้ ศิษย์เช่นนี้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยศักยภาพมีเวลาว่างมาก แต่ผู้มีศักยภาพหาเวลาว่างได้ยาก ฉะนั้นผู้ถามปัญหาต้องย้อนกลับมาดูตัวเอง แล้วปรับแก้ไขให้ถูกต้อง

๘๕. จดหมายฉบับที่ ๓

คำถาม

กราบสวัสดีท่านอาจารย์สนองค่ะ

นี่เป็นจดหมายฉบับที่ ๓ ที่ได้เขียนมาดีใจมากที่ได้รับคำตอบจากอาจารย์ในจดหมายฉบับแรกค่ะ ขอบพระคุณมากค่ะ เมื่อ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นครั้งแรกที่ได้ไปร่วมงานของชมรมกัลยาณธรรมที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และเป็นครั้งที่ ๒ ที่ได้เห็นท่านอาจารย์บนเวที ครั้งแรก คืองานของหลวงปู่พุทธอิสระที่ลุมพินีวันที่ผ่านมา ดีใจและอิ่มเอมใจที่ได้พบอาจารย์มากค่ะบรรยายเป็นคำพูดไม่ถูกเลยค่ะ ถึงแม้จะไม่ได้เจอกันใกล้ ๆ แต่ประทับใจกับหัวข้อบรรยาย ลงทุนข้ามชาติมากค่ะเพราะตรงประเด็นที่สุด ช่วงสุดท้ายท่านอาจารย์กรุณาแบ่งบุญให้กับผู้ร่วมปฏิบัติธรรมต้องขอบอกว่า ตื้นตันจนน้ำตาคลอเลยค่ะ

มีเรื่องจะรบกวนอาจารย์นิดหน่อยค่ะ คือ อยากจะถามว่าถ้าเราทำงานไม่มีความสุขเพราะในที่ทำงานเราต้องพบกับคน

ที่เรา คิดว่าเอาเปรียบเรา ไม่จริงใจ ไม่มีน้ำใจ เป็นต้น เราควรจะปรับความคิดของเราอย่างไรดีค่ะ เราจึงจะทำงานอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ทั้งๆ ที่อ่านหนังสือของท่านอาจารย์มาคิดว่าเข้าใจดีแล้วแต่พอถึงเวลาปฏิบัติจริงๆ มันทำใจยากค่ะ เพราะต้องยอมรับว่าตัวเองยังมีกิเลสอยู่

สุดท้ายนี้ขออวยพรให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรงตลอดไป เพื่อที่จะได้ทำภารกิจที่ท่านอาจารย์ได้ตั้งใจไว้ค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดประสงค์อยู่กับโลก หรืออยู่กับการทำงานให้กับสังคมอย่างมีความสุข ต้องพัฒนาตัวเองให้มีปัญญาเห็นถูกตามธรรมได้แล้ว จะเห็นว่า การทำงานเป็นการเรียนรู้คน เรียนรู้วิธีการทำงาน ซึ่งเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับชีวิต ผู้มีปัญญาเห็นถูกเห็นว่า ใครประพฤติเบียดเบียนเรา เป็นเรื่องดี เพราะเรามีสิ่งดีให้เขาเบียดเบียน ตรงกันข้ามหากเราไปเบียดเบียนใครแสดงว่าเราเป็นคนพร่อง เป็นคนขาดแคลน เป็นคนไม่มีน้ำใจจึงต้องประพฤติเบียดเบียนผู้อื่น เบียดเบียนสังคม เบียดเบียนประเทศชาติ ฯลฯ เมื่ออายุขัยจบสิ้นลง พลังแห่งการประพฤติเบียดเบียน (บาป) ย่อมผลักดันจิตวิญญาณให้โคจรไปสู่ภพภูมิต่ำ ที่ตาเนื้อมองไม่เห็น แต่ตาใน (ทิพพจักขุ) สัมผัสได้

ฉะนั้น บุคคลผู้หวังความเจริญของชีวิต พึงหมั่นฝึกจิตให้มีกำลังสติ และปัญญาเห็นแจ้งเกิดขึ้นได้เมื่อใดแล้ว จึงจะอยู่กับโลกได้อย่างมีความสุข อยู่กับการทำงานอย่างมีความสุข

๘๖. สมควรหรือไม่

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เคารพ

๑. การทำบุญเพื่ออุทิศให้กับผู้ที่เราต้องการให้นั้น เช่น บิดา มารดา เป็นต้น มักอุทิศเผื่อไปให้กับผู้อื่น เช่น สรรพสัตว์ทั้งหลาย เป็นต้น ด้วยเสมอ เป็นการสมควรหรือไม่คะ หรือเมื่อถึงวาระที่จะทำบุญแบบเจาะจงก็ต้องเจาะจง จึงจะเป็นการสมควร

๒. หากท่านอาจารย์มีข้อตักเตือนใดฯ ก็ขอให้เมตตาตักเตือนชี้แนะดิฉันด้วยนะคะ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ท่านอาจารย์ เสียสละเวลาในการตอบปัญหา และชี้แนะแนวทางแก่ดิฉันเป็นอย่างสูงนะคะ และขออนุโมทนาในบุญกุศลทั้งหลายที่ท่านอาจารย์ได้สร้างสมไว้ดีแล้วคะ

คำตอบ

(๑). เมื่อผู้ถามปัญหาต้องการให้ ต้องถามว่าผู้รับต้องการไหม หากผู้รับ อาทิ บิดามารดา อยู่ในวิสัยที่มารับบุญได้และเขามาอนุโมทนาบุญ ความสำเร็จในการอุทิศบุญย่อมเกิดขึ้น จะอุทิศบุญแบบเจาะจงหรืออุทิศบุญให้กับสรรพสัตว์ย่อมทำได้ตามใจปรารถนาของผู้อุทิศ

(๒). การทำบุญมีให้เลือกทำได้สิบอย่าง ได้แก่ บำเพ็ญทาน รักษาศีล เจริญจิตตภาวนา ประพฤติอ่อนน้อม ช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งความดีให้ผู้อื่น ยินดีในความดีของผู้อื่น ฟังธรรม สั่งสอนธรรม ทำความเห็นให้ถูกตรง

อนึ่ง การเจริญจิตตภาวนา (ปฏิบัติธรรม) เป็นบุญใหญ่สุด เพราะสมถภาวนามีอานิสงส์ให้เข้าถึงเป็นสหายกับหมู่พรหมได้ และวิปัสสนาภาวนามีอานิสงส์ให้เข้าถึงนิพพานได้

๘๗. บริจาคโรงศพ

คำถาม

เรียนอาจารย์สนอง ที่นับถือ

ผมเข้าไปอ่านศึกษาคำถามคำตอบ ในเว็บไซต์กัลยาณธรรมอยู่เสมอใคร่ขอเรียนถาม และขอคำชี้แนะจากอาจารย์ดังนี้ครับ

เมื่อก่อนผมชอบทำบุญ ในลักษณะถวายสังฆทานเกือบทุกเดือน และบริจาคโรงศพทุกปี อย่างน้อยปีละครั้ง มาในช่วง ๒-๓ ปีนี้ รายได้ไม่มี ต้องจำกัดเงินในการใช้จ่าย จึงลดการถวายสังฆทานและบริจาคโรงศพ แต่ยังสวดมนต์และนั่งสมาธิอยู่ทุกวัน ในใจก็คิดอยู่บ้างว่า ได้ทำบุญมามาก แต่ทุกวันนี้ทำไมยังพบกับความลำบากอยู่ (แต่จากการศึกษาจาก เว็บไซต์ของอาจารย์

ก็รู้ตัว และปัจจุบันนี้ ก็ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนจากการทำบุญ) มาเมื่อไม่นานมานี้ ได้อ่านจากเว็บไซต์แห่งหนึ่ง ว่าบางครั้งเจ้ากรรมนายเวรของเราที่อาฆาต ไม่ยอมอโหสิกรรมให้ ก็จะตามเบียดเบียนอยู่ ซึ่งการที่เราอุทิศบุญให้เขา ทำให้เขามีบารมีเพิ่มมากขึ้น ตามเบียดเบียนเราหนักขึ้น แต่เทวดาผู้รักษากลับไม่ได้รับส่วนบุญ เพราะเราไม่ได้อุทิศให้ท่าน ไม่ทราบว่าอาจารย์มีความเห็นเช่นไรครับ

คำตอบ

ผู้ใดประพฤติตามบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ (ดูหน้า ๒๖) ได้แล้ว ความประพฤติทั้งสิบรูปแบบนั้นเป็นบ่อเกิดแห่งบุญ และบุญที่มีอานิสงส์สูงสุด ได้แก่บุญที่เกิดจากประพฤติจิตตภาวนา (ปฏิบัติธรรม) ซึ่งผู้ใดทำบุญโดยไม่หวังผลตอบกลับคืนมา ผู้นั้นได้บุญเต็มร้อย เมื่อผู้มีบุญได้อุทิศบุญให้กับเจ้ากรรมนายเวร ให้กับผู้มีอุปการคุณ รวมถึงเทวดาที่คุ้มรักษา และเขาเหล่านั้นมาอนุโมทนาบุญได้ ผลแห่งการอุทิศบุญย่อมเกิดขึ้น

อนึ่ง การถวายสังฆทาน การบริจาคโลงศพ เป็นบุญที่ให้อานิสงส์น้อยกว่าการปฏิบัติธรรม หากมีหนี้เวรกรรมมาก การอุทิศบุญที่มีอานิสงส์น้อยเช่นนี้ ทำให้หนี้เวรกรรมหมดไปได้ยาก

มีทองหนึ่งพันชั่ง มิอาจซื้อเวลากลับมาได้

๘๘. เกรดนักศึกษา

คำถาม

กราบ สวัสดีอาจารย์ สนอง

ก่อนอื่น ขอขอบคุณ อาจารย์ ค่ะที่ท่านยอมเสียสละทั้งแรงกาย และแรงใจ เพื่อช่วยชี้แนะทางที่ถูก ให้กับเพื่อนมนุษย์ วันนี้ดิฉัน อยากเรียนถามขอความรู้จากอาจารย์ค่ะ คือดิฉันเป็นพนักงานในระดับบริหารขององค์กรแห่งหนึ่ง วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ จะเป็นอาจารย์พิเศษ สอนนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่ง แต่เทอมที่ผ่านมา ปรากฏว่า มีนักศึกษากลุ่มหนึ่ง ประมาณ ๕-๖ คน มาร้องเรียน หัวหน้าภาคฯ เรื่องเกรด นศ แจ้งว่า ดิฉันไม่มีความเป็นธรรม ให้เกรด เขา D เลยทำให้เขาพลาด เกียรตินิยม ๑ และเมื่อไปเรียนวิชาอื่น ที่เกี่ยวข้อง ก็มักจะพูดพาดพิงไปในทางที่ไม่ดี ว่าไม่ได้สอน สอนไม่รู้เรื่อง

เมื่อได้ยินครั้งแรกดิฉันรู้สึกเสียใจที่ เป็นเพราะเราหรือไม่ที่ทำให้เขาไม่สมความปรารถนา โกรธทุกครั้งที่เราสอน ก็พยายามทำเต็มที่เสมอ และพยายามหาสิ่งใหม่ๆ มาประกอบและเพิ่มเติมภาคปฏิบัติด้วย แต่กลับได้รับการตำหนิในเรื่องที่ไม่เป็นความจริงเลย และท้อแท้ค่ะ เพราะที่ไปสอนส่วนหนึ่งตั้งใจว่าจะนำความรู้ที่เรียนมาสอนและทำประโยชน์

ปัจจุบัน ดิฉันมีความคิดที่อยากจะเลิกสอน เพราะรู้สึกเบื่อกับวัฒนธรรมการศึกษาบ้านเรา ที่มุ่งเน้น ให้เด็กแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันจะลืมประโยชน์ที่จะได้รับจริงๆ จากการศึกษา

วิชาการสอนก็มุ่งเน้นแต่เอาใจตลาด เนื้อหาการสอน มีการพูดถึงคุณธรรมและจริยธรรมบ้างแต่ก็น้อย ยิ่งมหาวิทยาลัยออกนอกระบบด้วยทุกอย่างมุ่งแต่หารายได้

ดิฉันอยากได้รับคำชี้แนะจากอาจารย์จริงๆ ค่ะ

คำตอบ

ใครจะพูดอย่างไรเป็นสิทธิ์ของเขา แต่ความเป็นจริงอยู่ที่การกระทำของเรา ในครั้งพุทธกาล จิณจมานวิกา แสร้งทำเป็นท้องโต มากล่าวตู่พระพุทธเจ้าต่อหน้าหมู่ภิกษุ ว่าเป็นพ่อของเด็กในท้อง พระพุทธะมิได้หวั่นไหว เพียงแต่ตรัสกับนางจิณจมานวิกา ในทำนองที่ว่า "น้องหญิง เรื่องนี้เรารู้กันเพียงสองคน คนอื่นเขาไม่รู้ด้วย" ในที่สุดเดือดร้อนถึงเทวดาต้องลงมาช่วยทำให้เชือกที่ผูกกับไม้ที่รัดหน้าท้องขาดออกแล้วหล่นลงมา ความจริงจึงปรากฏ ฉะนั้นหากผู้ถามปัญหาได้ตระหนักชัดว่า งานสอนตนเอง ได้ทำดีที่สุดแล้ว และมีจิตไม่เป็นอคติแล้ว ไม่ควรเอาคำกล่าวตู่มารบกวนใจให้ขุ่นมัว เพราะเป็นเรื่องธรรมดาของโลกว่า คนที่มีไอคิวสูง ย่อมมีความเห็นแก่ตัว (ego) สูงตามไปด้วย

อนึ่ง พระพุทธะเป็นผู้รู้จริง มิได้สอนพุทธบริษัทให้หนีปัญหา แต่สอนให้อยู่กับปัญหา แล้วใช้ปัญญาเห็นถูกตามธรรมมาแก้ปัญหา ปัญหาจึงจะหมดไปได้จริง

๘๙. พิจารณาตอนไหน

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ สนอง ที่เคารพ

เวลานั่งเมื่อจิตเป็นสมาธิจนเราไม่รู้สึกว่ามีลมหายใจ แล้วเราจะพิจารณาตอนไหนคะ เพราะพอคลายจากสมาธิแล้ว เราเหมือนรู้สึกว่าพอแล้ว ไม่อยากนั่งต่อแล้ว รบกวนอาจารย์ช่วยแนะนำด้วยค่ะ

ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

ผู้เห็นถูก จะยกเอาความรู้สึกว่าไม่มีลมหายใจ ขึ้นมาพิจารณาด้วยจิตสงบ จนเห็นว่าความรู้สึกไม่มีลมหายใจดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) เมื่อใดความรู้สึกไม่มีลมหายใจ เข้าสู่ความเป็นอนัตตา คือไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตนแท้จริงได้แล้ว ปัญญาเห็นแจ้งในความรู้สึกไม่มีลมหายใจย่อมเกิดขึ้น ตรงกันข้ามผู้มีความเห็นผิด ย่อมพอใจในการมีจิตสงบ (สมาธิ) ที่ตนเข้าถึง นี่แหละครับที่เรียกว่า คนหลงลึก ได้แก่พรหมที่เป็นปุถุชนได้แสดงเป็นตัวอย่างให้ดูแล้ว

พึงชนะคนโกรธ ด้วยการไม่โกรธ

๙๐. ลูกชาวไร่-ชาวนา

คำถาม

ผมได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากทางเวปไซต์ กัลยาณธรรม จึงอยากขอคำแนะนำในการฝึกจิต

ผมเป็นเพียงลูกชาวไร่ ชาวนา การศึกษาน้อย มีโอกาสได้ มาแสวงโชคในเมืองหลวงตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี ดำรงชีพ ด้วยการเป็นช่าง ในบริษัท ต่างๆ จนประสบความสำเร็จ ในอาชีพด้วยการที่มี บริษัท ของตัวเอง แต่ในขณะที่กิจการ กำลังจะไปด้วยดี ก็ต้องถูกเพื่อนที่เป็นหุ้นส่วนกันหักหลัง ตอนนั้นผมเองก็มีความรู้สึกเครียดแค้น แต่ยังโชคดีที่ในตอนนั้นผมเองได้มีโอกาสได้ไปจัดรายการวิทยุชุมชนแห่งหนึ่ง ถึงจะไม่ได้เงินเดือนอะไรแต่ได้รู้สึกว่างานที่ทำในขณะนั้น มีส่วนทำให้ได้สร้างบุญ เพราะทางสถานีมีโครงการจัดทัวร์ธรรมะ ทำให้ผมได้เข้าใจสัจจะธรรมบางอย่าง ว่าการที่ได้ทำอะไร ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มันมีความสุขอย่างบอกไม่ถูก และในขณะปัจจุบันนี้ ผมอายุได้ ๓๗ ยังคงแสวงหา ครูบาอาจารย์ที่จะสอนสั่ง ในเรื่องการฝึกจิต ให้เหมาะสมกับตัวเอง เพราะในเวลานี้ผมไม่ต้องการทรัพย์สมบัติอะไร ไม่ปรารถนาการสรรเสริญใดๆ หวังแต่เพียงว่าชีวิตที่เหลืออยู่นี้ จะสามารถตอบแทนคุณแผ่นดิน คุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ ได้อย่างไร

ขอขอบพระคุณล่วงหน้าเป็นอย่างสูง

คำตอบ

ผู้ถามปัญหาปรารถนาจะพบอาจารย์สั่งสอนในเรื่องการฝึกจิต ทำไมไม่ลองอธิษฐานขอพบอาจารย์แล้วฝากตัวเป็นศิษย์ หรือไม่ก็ลองไปฝากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่พุทธะอิสระ แห่งวัดอ้อน้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม หากสู้ไม่ถอยเอาชีวิตเข้าแลกธรรมของพระพุทธะ ได้ธรรมะแน่นอน

๙๑. สมัยยังเป็นเด็ก

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ สนอง ที่เคารพ

ก่อนอื่นขอแนะนำตัวสั้นๆ ก่อนครับ ตอนนี้ผมอายุ ๔๐ ปี จบปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เช่นเดียวกับท่านอาจารย์ครับ ผมมีเรื่องที่อยากเรียนท่านอาจารย์ เพื่อขอคำแนะนำครับ

๑. ตัวผมตั้งแต่สมัยยังเป็นเด็ก ชอบสวดมนต์ นั่งสมาธิเป็นประจำ ตอนที่เป็นเด็กช่วงเรียนประถมปีที่ ๒-๓ เวลาที่มีเรื่องไม่สบายใจ จากภายในครอบครัว (เพราะว่าคุณพ่อ คุณแม่ทะเลาะกันแทบทุกวัน) ผมไม่รู้จะทำอย่างไร ผมก็จะเดินไปที่วัด ไม่รู้ว่าเพราะอะไร ผมจะเดินไปดูวัด แต่ไม่ได้เข้าไปหรอกนะครับ อยู่แค่ตรงหน้าวัดเท่านั้น ได้แต่ ยืนมองอยู่ที่หน้าวัด พอให้รู้สึกสบายใจแล้วก็จะเดินกลับมาบ้าน ซึ่งเป็นแบบนี้บ่อยๆ เมื่อ

โตขึ้นมานิดนึงประมาณมัธยมต้น ก็จะฝึกนั่งสมาธิ จะฝึกตามที่อ่านจากในหนังสือบ้าง และฝึกตามแนวของวัดพระธรรมกายด้วย (สมัยเด็กนะครับ) ทำให้จิตมันสงบ และรู้สึกทุกข์จากปัญหาครอบครัวน้อยลง ผมมีความทุกข์มาก จนคิดอยากตายหลายครั้ง อยากจะไป ทำเรื่องที่ไม่ดี เช่น ไปติดยาเสพติด หรือคิดอยากจะไม่เรียนหนังสือ แต่เพราะอะไรก็ไม่ทราบครับ เวลาที่จะคิดทำเอง เหล่านั้น ในใจมันก็จะคิดขึ้นมาได้ทุกทีว่าอย่าทำเลย มันไม่ดี เหมือนกับจะมีอะไรบางอย่างมาดลใจว่าอย่าไปทำอย่างนั้น ชีวิตมันจะเสียหาย ผมก็เลยไม่คิดสั้น และจะไม่ทำอะไรที่ทำลายอนาคตตัวเองครับ ผมอดทนตั้งใจเรียนมาจนจบ และสอบเข้าเรียนต่อได้ แต่ปัญหาครอบครัวที่ผมเล่าให้อาจารย์ฟังตอนต้นก็ยังไม่จบครับ มันแย่มากมาตลอด ส่วนนึงอาจเป็นเพราะ ครอบครัวเรายากจน ที่บ้านมีลูกหลายคน ลืมบอกอาจารย์ว่าผมเป็นคนโตด้วยครับ จึงทำให้รับแรงกดดันมากเพราะรู้สึก ว่าตัวเองเป็นที่ระบายอารมณ์ของผู้ใหญ่ เหตุการณ์ที่ผมเล่าให้ท่านอาจารย์ฟังนี้ เป็นกรรมเก่าของผมใช่ไหมครับ

๒. คือว่าตอนนี้แม้ว่าคุณพ่อ คุณแม่ท่านจะมีอายุมากแล้ว ๖๐-๗๐ กว่าแล้ว แต่ท่านทั้งสองก็ยังมีปากเสียงกันอยู่ ถึงตอนนี้อาจจะไม่บ่อยเหมือนเมื่อก่อน แต่ผมก็สงสารท่านไม่อยากให้ท่านเป็นแบบนั้น จะมีวิธีไหนช่วยท่านได้บ้างครับ

๓. จากปัญหาภายในครอบครัวทำให้ น้องชายต้องป่วยมีอาการทางจิต มาเป็นเวลา ๒๐ ปีกว่าแล้ว เข้าออกโรงพยาบาล

อยู่ตลอดก็ไม่หาย ผมพยายามที่จะบอกให้น้องชายสวดมนต์ทำสมาธิเผื่อบุญกุศลจะได้ช่วยเขา แต่เขาก็ไม่ฟัง เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ทางบ้านหนักใจมาก คุณพ่อผมท่านก็อายุมากแล้ว ไม่รู้ว่าจะดูแลน้องชายได้อีกนานแค่ไหน คือตัวน้องชาย เขาก็ดูเหมือนจะไม่พยายามที่จะเข้าใจตัวเอง และช่วยตัวเองให้ดีขึ้นเลย ทางบ้านทุกคนก็หนักใจ เพราะไปรักษาตัวพอจะดีขึ้น เขาก็ไม่ทานยา บังคับเขาก็ไม่ได้ เขาก็จะใช้กำลังทำร้าย และด่าว่าหยาบคาย ผมยอมรับว่าผมก็เหลืออด หลายครั้ง แต่ก็สงสารเขา เวลานั่งสมาธิก็จะอุทิศบุญกุศลให้ไปช่วยเขา อยากให้เขาหายจากโรคนี้ ผมจะช่วยน้องชายผมได้อย่างไรครับ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลจะช่วยเขาได้ไหมครับ

๔. ปัญหาต่อนี้เป็นปัญหาของผมครับ ช่วงปีนี้ชีวิตผมแย่ครับ จริงๆ แล้วมันเป็นมาประมาณได้ ๒ ปีแล้วครับ คือผมเปลี่ยนงาน ๓ ครั้งแล้วครับในปีนี้ ครั้งล่าสุดผมต้องออกจากงานเพราะความไม่ยุติธรรมของหัวหน้างาน และเจ้าของบริษัท ผมเพิ่งย้ายเข้าไป ทำงานได้หนึ่งเดือนในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการ ผมเข้าไปทำงานในช่วงแรกๆ ก็มองเห็นว่าที่บริษัทแห่งนี้มีปัญหาความขัดแย้งกัน ภายในค่อนข้างรุนแรง รวมถึงปัญหากับลูกค้าด้วย และผมก็มองออกว่าทั้งนี้เพราะการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพของหัวหน้า ผมเองซึ่งตรงนี้เองทำให้ผมเข้าใจว่า ผมจะต้องเข้ามาช่วยหัวหน้าคนนี้ ทำให้ผมทุ่มเททำงานอย่างหนักให้กับองค์กร ไปทำงานตั้งแต่เจ็ด

โมงเช้า กลับบ้านสามทุ่มบ้าง สี่ทุ่มบ้าง จนลูกค้าและผู้บริหารพอใจในการทำงานของผม ต่อมาหัวหน้าผมกลับไม่พอใจ และไปแจ้งเจ้าของบริษัทให้ปรับผังองค์กรใหม่ โดยการผลักภาระปัญหางานที่มีอยู่มาที่ผมทั้งหมด ซึ่งผมมองว่ามันไม่ยุติธรรม แม้ว่าจะพยายามเจรจากับเขาแล้ว แต่หัวหน้ากับเจ้าของบริษัทพวกเขาก็ไม่มีใครเห็นใจผมเลย ทำให้ผมไม่สามารถทนทำงานต่อไปได้ จึงลาออกจากบริษัทมาได้สองเดือนแล้วครับ เรื่องที่เกิดขึ้นกับผมอย่างนี้มันเป็นเพราะอะไรครับอาจารย์ แล้วผมควรจะ ทำใจอย่างไร ตอนนี้ผมพยายามคิดให้อภัยพวกเขาที่มาทำร้ายชีวิตการทำงานของผมแบบนี้ ผมอยู่ที่บ้านก็จะไหว้พระสวดมนต์ ตามแนวพระอาจารย์จรัญ (เอาหนังสือมาสวดตามครับ) ทำไมชีวิตผมถึงมีกรรมเยอะจังเลยครับ มันจะดีขึ้นใช่ไหมครับท่านอาจารย์ คือผมเป็นห่วงครอบครัว และลูกสาวซึ่งตอนนี้อายุได้ขวบกับอีกสามเดือนแล้วครับ ท่านอาจารย์แนะนำผมด้วยนะครับ

๕. คำถามสุดท้ายแล้วครับ ผมมีนิสัยชอบทำบุญ ให้ทาน มาโดยตลอด เมื่อก่อนเวลาทำบุญก็จะขอให้มีความสุข การงานเจริญ รุ่งเรือง ชีวิตประสบความสำเร็จ แต่มาทราบว่าการทำบุญ เราควรจะทำด้วยไม่หวังผลตอบแทนจึงจะมีอานิสงส์มากกว่า ถ้าเช่นนั้น

ต่อไปเวลาผมจะทำบุญ ผมจะไม่อธิษฐานขออะไรอีก อย่างนี้จะถูกต้องใช่ไหมครับ

สุดท้ายนี้หวังว่าท่านอาจารย์จะได้เมตตาชี้แนะแนวทางและตอบคำถามให้ผมด้วยนะครับ ขอขอบพระคุณมากครับ ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

คำตอบ

(๑). เป็นเรื่องของกรรมเก่าที่ผู้ถามปัญหา เอาใจของตนเองไปเห็นดีด้วย ที่บุคคลทั้งสองกำลังโต้แย้งโต้เถียงกันในอดีต

(๒). จะช่วยท่านได้ ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองเกิดความศรัทธาในตัวลูก และยินดีรับฟังคำแนะนำแล้วปฏิบัติตาม คือการให้อภัยเป็นทานต่อทุกอย่างที่เป็นเหตุขัดใจได้แล้ว ความมีเมตตาย่อมเกิดขึ้นและถูกเก็บสั่งสมเป็นเมตตาบารมีอยู่ในดวงจิตของผู้ให้อภัย เมตตาเป็นคุณธรรมที่ให้ผลเป็นความสงบเย็นของจิต เป็นคุณสมบัติประจำใจของสัตว์ในพรหมโลก ตรงกันข้าม การทะเลาะเบาะแว้ง เป็นผลของโทสะบันดาลให้เกิดขึ้น เมื่อใดที่ถึงวาระที่จิตทิ้งร่างไปเกิดใหม่ โอกาสลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในอบายภูมิจึงเกิดขึ้นได้

(๓). อานิสงส์ของบาป แสดงออกเป็นความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจเป็นธรรมดา ขณะที่บาปยังให้ผลอยู่ ผู้ทำเหตุไม่ดีไว้ก่อน ต้องชดใช้หนี้บาปจนกว่าจะหมดสิ้น ฉะนั้นการไปแนะนำสิ่งดีใดๆให้เขาประพฤติ ในห้วงที่ยังต้องเสวยอกุศลวิบากอยู่ ย่อมไม่เกิดผลสัมฤทธิ์

ผู้ถามปัญหามีจิตเป็นกุศลคิดช่วยเหลือน้องชาย ซึ่งจะช่วยได้ต้องทำบุญใหญ่ (ปฏิบัติธรรม) ให้เกิดขึ้น แล้วอุทิศผลบุญให้กับเจ้ากรรมนายเวรของน้องชาย หากเขายอมรับบุญที่อุทิศแล้วยกเลิกการจองเวร อาการเจ็บป่วยของน้องชายจึงจะมีโอกาสหายได้

(๔). ปัญหาที่ต้องลาออกจากงาน เหตุเป็นเพราะผู้ถามปัญหามีความเห็นผิด หากปรับความเห็นให้เป็นตรงข้าม แล้วลองพิจารณาสาระคำพูดที่ยกมาแสดงเหล่านี้ว่า เป็นความจริงหรือไม่

๑. อุปสรรคไม่มี บารมีไม่เกิด

๒. ทัศนคติในการทำงานที่ถูกต้อง คือ

- ทำงานเพื่อเรียนรู้คน เพื่อเรียนรู้วิธีทำงาน
- ทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสังคม
- ทำงานเพื่อสั่งสมประสบการณ์ให้กับชีวิต
- ทำงานเพื่องาน

ฯลฯ

๓. ความอดทน (ขันติ) เป็นคุณธรรมที่ผู้ใดประพฤติได้แล้ว ย่อมทำให้เกิดเป็นบารมี ผู้ที่บรรลุสิ่งดีงามสูงสุด ล้วนเป็นผู้มีความอดทนสนับสนุน

- ทนต่อความยากลำบากในงานที่ทำ
- ทนต่อความตรากตรำที่ต้องทำงานยาวนาน

(๗ โมงเช้า ถึง ๓-๔ ทุ่ม)

- ทนต่อความเจ็บใจ

๔. แบกภาระงานทั้งหมด

- ผู้มีความเห็นถูกเห็นว่า เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะตัวเองมีศักยภาพในการทำงานสูงกว่าคนอื่น

- ผู้มีความเห็นถูกเห็นว่า ตราบใดที่ลมหายใจยังเข้า-ยังออกอยู่ โอกาสให้ชีวิตได้เรียนรู้งาน ได้เรียนรู้คน ยังเปิดให้ทำได้

- ผู้มีความเห็นถูก จะไม่หนีปัญหา จะไม่ชิงลาออกจากงาน แบบที่คนเห็นแก่ตัวเขาทำกัน

(๕.) นิสัยชอบทำบุญเป็นเรื่องดี และจะดียิ่งขึ้น หากผู้ถามปัญหาทำบุญใหญ่ด้วยการปฏิบัติธรรม (ดูบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ หน้า ๒๖) เมื่อใดเข้าถึงปัญญาเห็นถูกตามธรรมได้แล้ว จะไม่ปฏิเสธคุณธรรมที่เป็นบ่อเกิดแห่งบารมีที่เรียกว่า “อธิษฐาน” บุคคลผู้หวังความสำเร็จได้อย่างถูกตรง อาทิ สุมิตตา (ยโสธรา), ลูกสาวอำมาตย์แห่งเมืองหงสวดี (ปชาบดี) , อุปติสสะ (พระสารีบุตร), ปิปผลิมาณพ (พระมหากัสสปะ) ฯลฯ ล้วนต่างอธิษฐานมาแล้วทุกคน

อย่าเจ็บปวดกับคำคน จงอดทนสู้ต่อไป

๙๒. เลือกคนเช่า

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เคารพอย่างสูง

ดิฉัน ทราบว่า การประกอบอาชีพควรเลือกอาชีพที่เป็นสัมมาทิฏฐิ แล้วหากดิฉันมีบ้านเช่าดิฉันต้องเลือกให้คนที่จะมาเช่าทำธุรกิจที่มีสัมมาทิฏฐิด้วยหรือไม่ หรือการประกอบอาชีพของเค้าไม่เกี่ยวกับเราคะ เพราะมีคนมาติดต่อขอทำร้านเกมส์บ้าง คลีนิครักษาสัตว์บ้าง โดยส่วนตัวดิฉันเกรงว่าเราซึ่งเป็นเจ้าของบ้านจะได้รับผลกรรมนั้นไปด้วย จึงขอกราบเรียนถามและขอคำแนะนำจากท่านอาจารย์เพื่อให้การดำเนินชีวิตไม่ผิดศีล ผิดธรรมค่ะ

กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ความเห็น (ทิฏฐิ) ของผู้ให้เช่าบ้านกับผู้เช่าบ้าน หากตรงกัน ย่อมเข้ากันได้ แต่จะเข้ากันได้ด้วยบุญ หรือเข้ากันได้ด้วยบาปนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะทั้งสองฝ่ายต่างเป็นผู้ร่วมกระบวนกรรมด้วยกัน หากประสงค์ร่วมกระบวนกรรมที่เป็นบุญผู้ใดเลือกผู้มาเช่าบ้าน ทำกิจกรรมที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีล ไม่ผิดธรรม บุญเท่านั้นย่อมเกิดขึ้นกับผู้ให้เช่าบ้าน

๙๓. บรรลุธรรมแบบเฉียบพลัน

คำถาม

กราบสวัสดีท่านอาจารย์ สนอง วรอุไร ที่เคารพ

กระผม ได้มีโอกาสเข้าฟังบรรยายธรรมของท่านอาจารย์ ๒ ครั้ง ไม่รวมที่รับฟังจากสื่อธรรมะต่าง ๆ อีกหลายครั้งด้วยกัน มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมและเรื่องทั่วไปดังต่อไปนี้

๑. ในการปฏิบัติสมถกรรมฐาน เคยได้ยินอาจารย์บางท่านบอกว่าอย่าไปกำหนด แต่ให้มีจิตจดจ่ออยู่กับองค์ภาวนานั้น (ปกติใช้ ยุบหนอ-พองหนอ) ซึ่งผมก็ทำตามโดยพยายามมีสมาธิรับความรู้สึกขณะที่หน้าท้องขยับ ยุบ-พอง ในขณะที่ทำได้ ก็รู้สึกว่าคุณภาพของสติจะดีกว่าการบริกรรมในใจไปด้วย แต่จะคงสติตั้งมั่นไว้ได้ไม่นาน (จิตจะฟุ้งเพ่นพ่านไปที่อื่นอย่างรวดเร็ว) ต่างจากการบริกรรมไปด้วย ที่คุณภาพของสติอาจไม่มากเท่า แต่สามารถคุมจิตไว้ได้นานกว่า ท่านอาจารย์คิดว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุใด แล้วผมควรจะปฏิบัติกรรมฐานแบบไหนมากกว่ากัน (ผมยังอยู่ในระดับเริ่มต้น แต่ก็รู้พื้นฐานอยู่บ้างเนื่องจากเคยเข้าอบรมกรรมฐานในสมัยเรียน) ?

๒. กรรมฐานแบบใดที่เป็นอันตราย (อาจทำให้ผู้ปฏิบัติผิดวิธีวิกลจริตได้) จากความเข้าใจแบบงู ๆ ปลา ๆ ของผม คิดว่าน่าจะเป็นเฉพาะ วิปัสนากรรมฐานเท่านั้น แต่สมถกรรมฐานที่

ปฏิบัติกันเพื่อให้มีจิตตั้งมั่นนั้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่ซับซ้อนพอที่จะทำให้คนวิกลจริตได้ นี่เป็นความเข้าใจที่ถูกหรือไม่ครับ ?

๓. ผมได้ศึกษาแนวคิดการบรรลุแบบเฉียบพลันของท่านเว่ยหลาง รู้สึกว่าสอดคล้องกับการบรรลุธรรมโดยโยนิโสมนสิการในสมัยพุทธกาล ท่านอาจารย์เห็นว่าคนในยุคปัจจุบันสามารถนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการเข้าถึงธรรม (เมื่อมีพลังสติแกร่งกล้าพอ) ได้หรือไม่ ?

๔. สิ่งที่เกิดขึ้นกับคนๆ หนึ่งทางพุทธศาสนาเชื่อว่าเป็นวิบากกรรม ที่เกิดมาจากสิ่งที่จิตของบุคคลนั้นเคยก่อมาแต่อดีตกาล แล้วจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ว่า สิ่งที่คนผู้หนึ่งได้รับผลกระทบ อาจไม่ใช่วิบากจากกรรมเก่าที่เขาได้เคยก่อเอาไว้ แต่เป็นกรรมใหม่เอี่ยม ที่เข้ามากระทบในลักษณะธรรมจากภายนอก จากโจทย์หรือจำเลยใหม่ที่นำมาสู่เราทางใดทางหนึ่ง ในเมื่อสรรพสิ่งล้วนมีจุดเริ่มต้น กรรมใหม่ ๆ ก็น่าจะเกิดขึ้นมาได้ตลอดเวลาเช่นกัน

๕. การทำดีกับคนไม่ขึ้น เป็นวิบากจากกรรมที่เคยก่อขึ้นมาในรูปแบบใด ? ควรแก้ไข (ในระดับจิต) อย่างไร ?

สุดท้ายนี้ ขออนุโมทนาบุญที่ท่านอาจารย์ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้มากด้วยกิเลส ที่ยังวนเวียนในวัฏฏะสงสาร และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ช่วยตอบคำถาม คลายข้อสงสัยของกระผมมา ณ ที่นี้ด้วย

คำตอบ

(๑). คำว่า "กำหนด" หรือ "มีจิตจดจ่อ" เขียนไม่เหมือนกัน แต่มีความหมายเป็นอย่างเดียวกัน คือเอาจิตไประลึกรู้อยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบันขณะ เช่นระลึกรู้อยู่กับผนังหน้าท้องที่กำลังพอง-ยุบ โดยจิตไม่เคลื่อนออกไปรับสิ่งกระทบอื่นเข้าปรุงอารมณ์ อย่างนี้เรียกว่า มีจิตจดจ่อ มีจิตกำหนด มีจิตระลึกรู้ ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

อนึ่ง นั่งแล้วเอาจิตจดจ่ออยู่กับอาการพอง-ยุบของผนังหน้าท้อง ที่พองยุบเล็กน้อย ผู้ฝึกใหม่มักจะกำหนดได้ยาก จึงควรเปลี่ยนไปเดินจงกรม ซึ่งเป็นอิริยาบถที่ใหญ่กว่า ทำให้จิตจดจ่อได้ง่ายกว่า ดังนั้นควรนั่งภาวนาและเดินจงกรมสลับกัน แล้วจะทำให้จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิได้มากขึ้น ในฐานะที่ผู้ตอบปัญหามีประสบการณ์การฝึกจิตมาก่อน ท่านเจ้าคุณโชดกสอนให้ฝึกจิตในทุกอิริยาบถที่จิตยังทำงานได้ คือ อิริยาบถยืน เดิน นั่ง นอน กิน ดื่ม พูด ดู ฟัง ฯลฯ ผลแห่งการปฏิบัติธรรมจึงเข้าถึงสมาธิสูงสุดได้ง่าย

(๒). กรรมฐานที่นิยมนำมาใช้พัฒนาจิต (กรรมฐาน ๔๐) ไม่ทำให้เกิดอันตราย แต่เมื่อจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิในระดับต้นแล้ว จิตไปรับเอาสิ่งกระทบที่ไม่ดีเข้าปรุงอารมณ์ แล้วไม่สามารถกำจัดอารมณ์ที่ไม่ดีให้หมดไปได้ นั่นแหละคือสิ่งที่เป็นอันตรายกับจิต ท่านเจ้าคุณโชดกได้สอนว่า หากจิตเห็นอะไรที่น่ากลัว ให้ลืมตาดูให้ชัด นี่คือวิธีแก้ปัญหาเบื้องต้นมิให้จิตเกิดวิกลจริต อันเนื่องมาจากปฏิบัติธรรมผิดวิธี

(๓). ใครผู้ใดมีจิตสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) สามารถใช้จิตพิจารณาธรรม (โยนิโสมนสิการ) แล้วสามารถเข้าถึงดวงตาเห็นธรรมตามแบบของท่านเว่ยหล่างได้

(๔). ผู้ใดเข้าถึงปัญญาเห็นถูกตามธรรมได้แล้ว คำว่า "อาจจะ" "บังเอิญ" "ความน่าจะเป็น" จะไม่เกิดขึ้นกับจิตของผู้นั้น จะเห็นสรรพสิ่งเกิดขึ้นด้วยเหตุผล เหตุไม่ดีนำสู่การเกิดเป็นผลไม่ดี และเหตุดีนำสู่การเกิดผลดีแน่นอน ดังนั้น คำว่า "อดีต" หมายถึง สัตว์บุคคลได้ทำเหตุให้เกิดขึ้นแล้ว เมื่อชาติที่แล้ว เมื่อปีที่แล้ว เมื่อเดือนที่แล้ว เมื่อชั่วโมงที่แล้ว เมื่อวินาทีที่แล้ว ฯลฯ เหล่านี้เรียกว่าเป็นกรรมเก่าทั้งสิ้น ส่วนกรรมใหม่หมายถึง กรรมที่กำลังกระทำอยู่เป็นปัจจุบันขณะ ฉะนั้นทุกขณะตื่น สัตว์บุคคลย่อมทำกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นได้ในทุกขณะจิต

(๕). ทำความดีไม่ขึ้น เป็นความคิดที่เกิดขึ้นจากผู้มีความเห็นผิด อกุศลวิบาก (บาป) จึงเป็นผลให้ผู้เห็นผิดต้องรับ ผู้ใดทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน คิดอยู่เสมอว่า ทำความดีเพื่อความดี ความคิดเช่นนี้เป็นบุญ เป็นทัศนคติที่เกิดขึ้นจากผู้มีความเห็นถูก ดังนั้นผู้ใดหวังความเจริญในวันข้างหน้า ต้องปรับความเห็นผิดให้กลับมาเป็นความเห็นถูก

ไม่มีอะไรที่เป็นไปไม่ได้ ถ้าหัวใจมีความมุ่งมั่น

๙๔. ไม่ได้กล่าวเช่นนั้น

คำถาม

ที่อาจารย์เคยกล่าวไว้ว่า อาชีพผู้พิพากษาเป็นอาชีพผิดธรรม อยากทราบว่าผิดธรรมอย่างไรครับ และการตัดสินคดีเป็นการเข้าไปอยู่ความขัดแย้งของสองฝ่าย ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจองเวรแล้วจะเป็นกรรมไม่ดีนั้น ผมอยากถามว่าถ้าหลีกเลี่ยงพยายามไม่ตัดสินคดีอาญา แต่ไปตัดสินคดีแพ่งแทน กล่าวคือคดีที่ตัดสินเกี่ยวกับทรัพย์สินเงินทอง และตัดสินให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดชนะ แล้วอีกฝ่ายไม่พอใจจะเป็นผูกเวร หรือไม่จะเป็นกรรมที่ไม่ดีหรือไม่ ถ้าเราแก้ไขโดยตัดสินคดีโดยปราศจากอคติ ๔ แล้วจะช่วยไม่ให้กรรมไม่ดีเข้าตัวหรือไม่ครับ เพราะผมกำลังสอบผู้พิพากษาซึ่งผมกลับตัวไปทำอาชีพอย่างอื่นไม่ได้แล้ว

คำตอบ

ไม่ได้กล่าวเช่นนั้น แต่กล่าวว่าบุคคลสองคนหรือกลุ่มบุคคลสองฝ่ายผูกเวรกันไว้ แล้วใครผู้ใดเข้าร่วมในกระบวนกรรมของเขา บุญย่อมเกิดขึ้นผู้ที่ถูกตัดสินให้เป็นฝ่ายถูก และบาปย่อมเกิดขึ้นจากการถูกจองเวร ของผู้ที่ถูกตัดสินให้เป็นฝ่ายผิด ไม่ว่าจะเป็นคดีอาญาหรือคดีแพ่ง ต้องได้รับอานิสงส์นี้เหมือนกัน จะต่างกันที่เป็นคุณหรือเป็นโทษทางอาญาหรือทางแพ่งเท่านั้น

อนึ่ง ผู้ใดตัดสินคดีได้ถูกตรงตามเหตุที่เป็นจริง และผิดกฎหมายของสังคม โทษย่อมไม่เกิดขึ้นกับผู้ตัดสิน ตรงกันข้ามหากตัดสินคดีถูกตรงตามหลักฐานที่เป็นเท็จ โทษย่อมเกิดขึ้นกับผู้ตัดสิน แม้จะตัดสินด้วยการเว้นจากอคติแล้วก็ตาม

๙๕. อาม่ามาหา

คำถาม

สวัสดีครับคุณพ่อสนอง

ช่วงนี้อากาศเย็นแล้ว คุณพ่อต้องรักษาสุขภาพร่างกายนะครับ หลังจากที่ไม่ได้ส่งอีเมล์มาหาคุณพ่อนานแล้ว วันนี้ครับผมกลับมาเขียนอีเมล์หาคุณพ่ออีกครั้งหนึ่ง อาม่าผมได้เสียไปแล้วครับเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายนที่ผ่าน ท่ามกลางความโศกเศร้าของผมและลูกหลานทุกคน คุณพ่อครับเขาบอกว่าภายใน ๗ วันวิญญาณของคนตายจะมาหาญาติพี่น้องใช่ไหมครับ อาม่าผมก็มาครับแต่มาเป็นความฝัน และเข้าฝันพี่ชายของผม ซึ่งผมเองดูแลท่านมาตลอด ยามช่วงสุดท้ายของชีวิตท่าน แต่อาม่าดันไปเข้าฝันพี่ชายผมซะนี่ ออมตัดพ้ออยู่นิดๆ พี่ชายผมตื่นตอนแปดโมงเช้าของคืนงานศพวันสุดท้ายคือวันที่ ๗ พี่ชายเข้ามาห้องนอนผมด้วยท่าทางตื่นเต้น ดวงตาแดงกร่ำเหมือนคนร้องไห้ แล้วเรียกผมว่า ออมตื่นๆ เมื่อคืนกูฝันเห็น ม่ามาหากู

แล้วเขาก็เล่าให้ฟังว่า ทุกอย่างเหมือนคืนวันแรกที่ศพมาที่บ้านตอน ห้าโมงเย็นทุกคนมาไหว้ศพม่าเป็นครั้งสุดท้าย ม่าถูกแต่งกายด้วยชุดถือศีล แกสั่งก่อนตาย แล้วพี่ชายผมก็นั่งเอามือไปโอบคอม่าไว้ เพราะม่าอ้าปากค้าง มันนั่งร้องไห้ข้างๆม่า จากนั้นพี่ชายก็บอกว่าม่าลืมตา ดวงตาสีดำสนิทเป็นประกายสว่างมากแล้วม่าก็หลับ เสียงม่าแหบแห้ง แล้วบอกกับพี่ชายผมว่า เทิง(ชื่อพี่ชายผมครับ)ม่าดีใจนะ ม่าดีใจมาก เสียงของม่าสั่นพร่า พี่ชายบอกนะครับ แล้วม่าก็บอกว่าอย่าเอาผ้าหรือพ่ออะไรเนี่ยละครับออกจากตัวม่าสักอย่างครับ พี่ชายผมบอกว่าไม่

ได้ยินถนัด จากนั้นพี่ชายก็ตื่นเต้นถามผมว่า รู้ไหมคนที่ม่าถามถึงสุดท้ายคือใคร มึงไง ม่าถามถึงมึงด้วยว่า ออมล่ะ ออมอยู่ไหน บอกออมนะว่าทำบุญให้มากๆ เท่านั้นละครับคุณพ่อ ผมร้องไห้ร้องออกมาไม่อายใครเลย ผมพูดกับพี่ชายว่า เห็นไหมกูว่าแล้วม่าต้องไปเกิดเป็นเทวดา นางฟ้าแล้ว ม่าไม่ลืมผม ม่าไม่เคยลืมผมเลย ทุกวันที่ผมอยู่กับม่าตั้งแต่วันสงกรานต์ที่ม่ามาอยู่ที่บ้าน จนกรทั่งวันสุดท้ายที่ม่าเข้าโรงพยาบาล ผมดูแลม่าตลอด ไม่เคยบ่นอาบน้ำ เปลี่ยนผ้า เช็ดปัสสาวะและอุจจาระ ไม่เคยนึกรังเกียจเพราะม่าดูแลผมมาตั้งแต่เด็กๆ หลังจากพ่อกับแม่เลิกกัน

คุณพ่อครับ อาม่าผมไปเป็นนางฟ้านางสวรรค์จริงๆใช่ไหมครับ นับจากวันนั้นมาคือวันที่ ๒๓ กันยายน ผมก็นั่งสมาธิ ไหว้พระสวดมนต์ ทำบุญให้มากที่สุดเท่าที่จะได้ ม่าไปแล้ว ผมเคยพูดเล่นๆ กับม่าว่า ให้ม่าไปก่อนแล้วเดี๋ยวผมจะตามไปเที่ยวทีหลัง วันนี้ไม่มีอาม่าแล้ว แต่ผมไม่เคยลืมความดีและคำสอนของม่าเลย อีกทั้งดีใจครับที่ผมได้สืบทอดธรรมะทายาทจากม่าผม ลูกหลานม่ามีผมคนเดียวนี่ละครับ ที่ชอบธรรมะธรรมโม และผมจะสร้างความดีอย่างนี้ตลอดไป จนกว่าผมจะทิ้งกายนี้ไปสู่อีกภพหนึ่ง

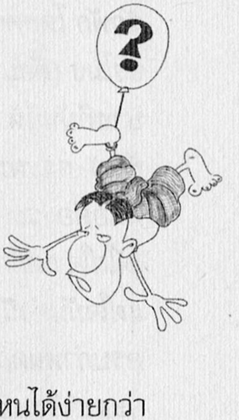

ด้วยรักและเคารพ

คำตอบ

ชาวฟ้า ชาวสวรรค์ มีอิสระที่จะไปไหนมาไหนได้ง่ายกว่าสัตว์ในอบายภูมิ ดังนั้นสิ่งที่อาม่ามาบอก ผู้ใดทำตามที่อาม่าสั่งได้ นั่นแหละเป็นสิ่งดี ผู้รู้เชื่อแล้วทำตาม

๙๖. ไม่เห็นนิมิต

คำถาม

กราบท่านอาจารย์สนอง ที่เคารพ

กระผมได้นั่งเจริญสติครั้นสิ่งใดมากระทบก็กำหนดตาม จากแรกเริ่มที่จับจังหวะท้องพองยุบไม่ได้ก็เริ่มได้ ซึ่งได้ปฏิบัติเช่นนี้มาได้สักระยะโดยเริ่มจาก ๕ นาที บ้างแล้วค่อยๆ เพิ่ม จนปัจจุบันโดยประมาณอยู่ที่ครึ่งชั่วโมง แต่ครั้งล่าสุดอยู่ที่หนึ่งชั่วโมง และขณะนั่งก็เกิดสิ่งมากระทบต่างๆกันไป เช่นมีอาการตัวสั่นบ้าง กลืนน้ำลายบ้าง อยากไอบ้าง ตัวเอนบ้าง จนช่วงหลังอาการที่เด่นชัดคือ ปวดเมื่อยซึ่งจะเกิดที่ขาขวาเท่านั้น ซึ่งครั้งหลังๆ จะเกิดมากบางทีก็เกิดขึ้นช่วงแรก บ้างก็นั่งไปได้สักพัก โดยครั้งล่าสุดนี้กระผมได้นั่งไปโดยใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมง (ตั้งนาฬิกาปลุกไว้) ระหว่างนั้นปวดมากน้อยเป็นจังหวะบางทีมันก็หายไปซะงั้น แต่ขณะที่ปวดมีเสียงดัง (เสียงรอบข้าง) กระผมจึงต้องกำหนดได้ยินหนอไป จึงจะมากำหนดปวดหนอต่อ ระหว่างนั้นก็มีแสงแวบๆ ไม่ก็วูบไปมา แต่กระผมก็ไม่ได้ใส่ใจ แต่ก็กำหนดตามให้รู้ถึงทุกอย่างที่มากระทบเท่าที่จะทำได้ แต่ใจมันคำนึงถึงแต่อาการปวดประกอบกับคิดว่าเมื่อไหร่มันจะครบกำหนดเสียที ซึ่งกระผมคิดตลอดว่าถ้ามันหายปวดแล้วมันจะสุขจริงแบบที่ท่านอาจารย์บอกไหม แต่ระหว่างนั้นมันปวดมากจนคิดแต่จะให้คนอื่นช่วย แต่สักพักก็ไม่ดีขึ้น จนผมคิดได้ว่าสุดท้ายเราคงต้องพึ่งตัวเอง และก็คิดว่าถ้าจะตายก็ตายไปเลย

สุดท้ายก็ไม่ตายครับอาจารย์ แต่มีอาการหงุดหงิด เหมือนเมื่อครั้งแรกเริ่มปฏิบัติที่เวลามีเสียงดังขึ้นหลายๆเสียงพร้อมกัน ซึ่งก็ไม่เข้าใจตัวเองว่าจะหงุดหงิดทำไม สักระยะอาการปวดก็ทุเลาเบาบางลง ใกล้ๆกับระยะเวลาที่จะครบกำหนด ความรู้สึกที่จับได้คือมันเหมือนมีลมวิ่งจากปลายเท้ามาที่หัวเข่าข้างขวาที่ ปวดในขณะที่นั่งอยู่ครับ ซึ่งก็ครบระยะเวลาที่กำหนดไว้พอดี กระผมจึงลองกำหนดยืนดูพบว่า อาการปวดก็มีเพียงเล็กน้อย แต่ในใจผมรู้สึกว่าเหมือนไม่เคยปวดขาเลยครับ ซึ่งกระผมเองไม่รู้สึกว่าทุกข์หรือสุข รู้สึกเพียงอย่างเดียวครับว่าแล้วจะยังไงต่อไป จากนั้นผมก็แผ่เมตตา แล้วก็ออกจากการเจริญสติ

กระผมจึงเกิดคำถามที่อยากจะขอความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ดังนี้

๑. ทำไมกระผมไม่เห็นมีนิมิตแบบคนอื่นบ้างครับ จะเห็นบ้างก็แสงแวบๆกับอาการเวทนาต่างๆ ภายหลังออกจากสมาธิ ก็มีอาการรู้สึกเฉยๆไม่ยินดียินร้ายที่ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะเจริญสติ

๒. บางครั้งกระผมไม่กล้าปล่อยจิตตามสมาธิ ที่บางครั้งสงบและเหมือนดิ่งลึก ซึ่งจะมีมโนภาพเหมือนดิ่งลงทะเลลึกซึ่งก็เกิดไม่บ่อยนัก กระผมควรจะปล่อยจิตตามไปหรือไม่ ซึ่งขณะนั้นใจกระผมไม่สนใจจุดนี้เพราะใจต้องการเอาชนะเวทนาที่เกิดขึ้น มากกว่า

๓. สิ่งที่กระผมปฏิบัติอยู่นี้ทำอย่างไรถึงจะก้าวหน้า และอย่างไรถึงเรียกว่าก้าวหน้าครับ และหากกระผมมาผิดเส้นทาง

ขอท่านอาจารย์ช่วยชี้เส้นทางที่ถูกด้วย ขณะนี้กระผมได้พยายามเอาศีลห้าคุมใจให้ได้มากที่สุด แต่ไม่ทั้งหมด หากจะบอกว่าคุมทั้งหมดก็จะเป็นการโกหกท่านอาจารย์ แต่จะพยายามให้มากขึ้นจนคุมหมด

สุดท้ายกระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ ในการไขปัญหาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปครับ ซึ่งสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติขณะนี้อาจจะไม่มากนัก แต่ก็ทำให้กระผมรู้ว่าทุกอย่างในโลกสุดท้ายแล้ว จะสำเร็จได้ก็ต้องลงมือทำ มิได้สำเร็จได้ด้วยคำพูด ความคิดหรือการรอความช่วยเหลือจากผู้อื่น และเวลาก็ผ่านไปเร็วมากด้วย เว้นแต่ขณะตอนเจริญสติรู้สึกเวลาผ่านไปช้ามาก ในสภาวะเช่นนั้น แต่พอตอนออกจากสภาวะดังกล่าวก็เสียดายรู้สึก ยังเจริญสติไม่พอรู้สึกเวลาผ่านไปเร็วมาก

ขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ท่านอาจารย์ เสียสละเวลาในการตอบปัญหา และชี้แนะแนวทางแก่กระผม

คำตอบ

(๑). เหตุที่ไม่เห็นนิมิต เป็นเพราะจิตยังเข้าไม่ถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิ ในระดับที่จะทำให้เกิดเป็นนิมิตได้

(๒). ไม่ควรปล่อยจิตให้เป็นไปตามอารมณ์ปรุงแต่ง แต่ควรระลึกรู้อารมณ์ ด้วยการกำหนดว่า “รู้หนอๆๆๆๆ” ไปเรื่อยๆ จนกว่าอารมณ์ดิ่งลึกหมดไป ส่วนการจะเอาชนะเวทนาที่เกิดขึ้นนั้นคือตัณหาซึ่งเป็นกิเลสอีกตัวหนึ่ง เช่นเดียวกันการไม่สนใจต่ออารมณ์ที่เกิดขึ้นก็เป็นกิเลสที่เรียกว่า โมหะ ที่กำจัดได้ยากที่สุด

(๓). ประสงค์ความก้าวหน้าในการปฏิบัติธรรม ต้องทำตัวเป็นคนโง่ แล้วทำตามคำชี้แนะของครูผู้ผ่านประสบการณ์ฝึกจิตมาก่อน เช่นเดียวกัน เมื่อศีล ๕ ยังพร่องอยู่ การพัฒนาจิต (สมถกรรมฐาน) ให้เข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิ ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้นตามที่ผู้รู้กล่าวว่า

"จิตเป็นรากฐานของสิ่งทั้งหลาย จิตประเสริฐกว่าสิ่งทั้งหลาย สิ่งทั้งหลายสำเร็จด้วยจิต" จึงเป็นเรื่องจริงที่ไม่เนื่องด้วยกาลเวลา ผู้ใดตระหนักชัด แล้วพัฒนาจิตให้เข้าถึงธรรมได้อย่างถูกตรง ชีวิตย่อมมีคุณค่า กาลเวลาที่ผ่านไปจะไม่สูญเปล่า

๙๗. ลูกสาวของดิฉัน

คำถาม

เรียน ท่านดร.สนอง

ลูกสาวของดิฉัน เรียนจบปริญญาตรี เป็นเด็กดี ประหยัด เคารพรักเชื่อฟังพ่อแม่มาตลอด กำลังเตรียมตัวเรียนต่อปริญญาโทต่างประเทศ หลังจบมาไม่นาน ได้รู้จักผู้หญิงคนหนึ่ง คบกันไม่นาน นิสัยลูกเปลี่ยนไป เริ่มพูดเท็จ เงินเก็บในบัญชีซึ่งได้จากการรับจ้างสอนพิเศษสมัยเรียนและไม่เคยใช้มาก่อนเลย ได้เบิกจนหมดบัญชี

ต่อมาลูกสาวบอกว่าเป็นทอม และผู้หญิงคนนี้เป็นดี้ ดิฉันหัวใจสลาย แต่ได้ทำใจตามหลักธรรมะ และบอกลูกว่า พ่อแม่รับได้ระดับหนึ่ง แต่ลูกไม่ควรแสดงออกอย่างเปิดเผย เพราะลูกมีอาชีพครู

ลูกจะขอให้ผู้หญิงมาค้างที่บ้าน พ่อแม่ขอเวลาให้รู้ที่มาที่ไปของเธอให้แน่นอนก่อน เพราะไม่แน่ใจว่าไว้วางใจได้หรือไม่ เธอไม่มีอาชีพเลี้ยงตัวเอง ลูกให้เงินเขาไปรักษาโรคที่อ้างว่าป่วยเป็นโรคเลือดมานาน ซึ่งดิฉันได้คุยกับเธอครั้งหนึ่งรู้สึกว่าไม่น่าเชื่อถือว่าป่วยจริง อ้างว่าเข้าโรงพยาบาล พอจะไปเยี่ยมก็ไม่พบชื่อผู้ป่วย แต่บอกกับลูกภายหลังว่า เข้าโรงพยาบาลโดยใช้ชื่อปลอม ลูกก็เชื่อ ขณะนี้ลูกกำลังอยู่ในช่วงที่หลงผู้หญิงคนนี้อย่างหนักมาก พ่อแม่ชี้ความน่าสงสัย แนะนำและเตือนอย่างมีเหตุผล ไม่เคยดุด่า ขอร้อง แต่ลูกไม่คิดตามเลย และเข้าข้างผู้หญิง บางครั้งโมโหโทโสกับพ่อแม่อย่างรุนแรงแบบไม่เคยเป็นมาก่อน ขอเรียนถามท่านดังนี้

๑. การเป็นทอมของลูกเป็นเรื่องถาวรหรือไม่ เมื่อเด็กลูกไม่ชอบเสื้อผ้าแบบผู้หญิงหวาน ซึ่งดิฉันคิดว่าเหมือนดิฉัน ลูกเป็นเด็กเรียบร้อย เรียนดี พูดน้อย ไม่ชอบเล่นตุ๊กตา แต่ไม่เคยคิดว่าลูกจะเป็นทอม จะช่วยลูกให้พ้นการเป็นทอมได้หรือไม่

๒. ดิฉันเวทนาลูกที่ขาดสติ สมองและปัญญาสูญสิ้นไปหมดเพราะความหลง ลูกพูดตลอดว่า มีสติดี ลูกได้ให้เงินผู้หญิงคนนี้ไปประมาณ ๑ แสนบาทแล้ว ค่าโทรศัพท์มือถือเดือน

ละ ๕-๖ พันบาท ดิฉันจะช่วยลูกได้อย่างไร หรือต้องปล่อยไปตามวิบากกรรม

๓. ดิฉันคิดว่า ธรรมะเท่านั้นที่จะช่วยลูกได้ แต่ใจลูกไม่เปิดเลย ชวนให้มาใส่บาตรกับแม่ตอนเช้า ทั้งที่ลูกตื่นแล้วแต่ไม่ลงมา กลับคุยโทรศัพท์แทน ดิฉันจะดึงลูกมาทางธรรมด้วยวิธีไหนได้คะ กรุณาช่วยแนะแนวทางด้วยค่ะ กราบขอบคุณค่ะ

คำตอบ

(๑). การเปลี่ยนพฤติกรรมไปเป็นทอม เป็นเรื่องอกุศลกรรมให้ผล ผู้ใดทำกรรมไว้เป็นเหตุแล้ว จึงต้องรับอกุศลวิบากนั้นจนกว่าจะหมดสิ้น และไม่มีใครผู้ใดสามารถแก้ไขกรรมนั้นได้ จงปล่อยวางแล้วจะไม่ทุกข์ใจ

(๒). ในฐานะที่เป็นแม่ จะช่วยลูกได้ต้องทำตัวให้เป็นแม่ที่ดี เป็นแม่ที่มีเมตตาต่อลูก นี่คือสิ่งที่ผู้เป็นแม่ควรประพฤติ ชีวิตของลูกเป็นเรื่องของลูก เขาทำกรรมไว้อย่างนั้นต้องปล่อยให้เขาเป็นไปตามวิบาก หากทำใจได้อย่างนี้ จึงจะเรียกได้ว่าเป็นผู้มีความเห็นถูก

(๓). ธรรมะ สามารถช่วยคนที่มีบุญมีบารมี ได้แก่บัวเหล่าที่ ๑ ถึง ๓ แต่ช่วยบุคคลที่เปรียบได้กับบัวเหล่าที่ ๔ ที่มีจิตเป็น ปทปรมะ ไม่ได้

๙๘. ดวงตาเห็นธรรม

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ สนอง วรอุไร

ดิฉันพึ่งเคยไปฟังธรรมบรรยายของท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ผ่านนี้เป็นครั้งแรกค่ะ และได้ถ่ายรูปคู่กับท่านอาจารย์ดร.สนอง ด้วยค่ะ ดิฉันเป็นคนหนึ่งที่ได้ซื้อหนังสือธรรมที่ท่านอาจารย์เขียนทุกเล่มมาอ่าน อ่านแล้วรู้สึกดีมาก และติดตามอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับหนังสือที่ท่านอาจารย์เขียน และดิฉันคิดว่าหนังสือของท่านมีส่วนทำให้ดิฉันมีดวงตาเห็นธรรมด้วยเช่นกัน ขอขอบพระคุณมากค่ะ

ดิฉัน มีคำถาม ๑ ข้อ ขอเรียนถามท่านอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร ค่ะ

คือ ดิฉันอยากจะสนทนาธรรมกับท่านที่มีดวงตาเห็นธรรมเหมือนกับดิฉัน ดิฉันหมายถึงมีดวงตาเห็นธรรมจริงๆ จากตาในนะค่ะ ทุกวันนี้ยังไม่เจอใครที่จะสนทนาธรรมกับดิฉันได้เลยเพื่อนๆ เขาก็ยังไม่มีดวงตาเห็นธรรม จึงคุยกันไม่ค่อยจะรู้เรื่อง ดิฉันอยากถามท่านอาจารย์ว่าดิฉันจะหาเพื่อนที่มีดวงตาเห็นธรรมได้ที่ไหน ดิฉันอยากรู้จักมากค่ะ และ อยากติดต่อสนทนาธรรมกับกัลยาณมิตรจริงๆค่ะ

ขอรบกวนท่านอาจารย์ดร.สนอง วรอุไร แค่นี้นะค่ะ หวังว่าคงได้คำตอบเร็วๆนี้นะค่ะ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดมีจิตปลอดจากกิเลสอย่างน้อยสามตัวแรกในสังโยชน์ ๑๐ (สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส) ได้แล้ว ผู้นั้นจึงได้ชื่อว่ามีดวงตาเห็นธรรม คนที่มีดวงตาเห็นธรรมเอาธรรมวินัยเป็นเพื่อนครับ

๙๙. ชอบด่าในใจ

คำถาม

กราบเรียนท่าน อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

กระผมมีข้อสงสัย และมีความทุกข์ใจมาก เรื่องที่จิตของกระผมไม่นิ่งชอบหลงด่าผู้อื่นในใจบ่อยมาก ไม่ว่าจะเป็นพระหรือบุคคลทั่วไปที่กระผมพูดคุยด้วย ผมต้องระวังอย่างมาก ต้องบังคับจิตไม่ให้หลงด่าผู้ที่ผมกำลังพูดคุยด้วย ผมอยากทราบว่ามีสาเหตุจากอะไร จะแก้ไขอย่างไร และจะเป็นบาปกรรมหรือไม่ เพราะไม่ได้ตั้งใจที่จะให้เป็นเช่นนั้น แต่จิตมันแว๊บไปด่าเอง ทุกวันนี้ผมพยายามทำความรู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลา พยายามรู้กายรู้ใจตลอด บางครั้งก็มโนภาพพระพุทธรูปไว้กลางอกบ้าง เพื่อประคองจิตไว้ ไม่ทราบว่าผมแก้ไขได้ตรงจุดหรือไม่ ขอความ

เมตตาท่านอาจารย์ชี้ทางสว่างให้ด้วยครับ ขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาเป็นอย่างสูง

คำตอบ

เหตุเกิดจากประพฤติ ผรุสายวาจา (พูดคำหยาบ) และประพฤติ ปิสุณายวาจา (พูดคำส่อเสียด) มาก่อน หากผู้ถามปัญหาประสงค์จะแก้ไขปัญหาให้ถูกตรงที่สุด ต้องอมน้ำอยู่ในปาก และเอาจิตระลึกอยู่กับน้ำที่อมไว้ เมื่อใดจำเป็นต้องพูดให้บ้วนน้ำออกจากปากได้ หลังจากพูดแล้วเสร็จ ต้องอมน้ำเข้าไปใหม่ หากมีสัจจะปฏิบัติได้เช่นนี้ทุกขณะตื่น ปัญหาที่มีอยู่ย่อมหมดไปในที่สุด

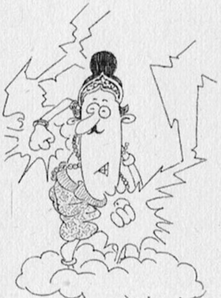

๑๐๐. คุณตาช่วยหนู

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์สนอง

หนูมีเรื่องกังวลใจ คือว่า หนูเคยไปมีส่วนร่วมกับเจ้าทรง แต่ไม่ได้รับขันอะไร พอคุณตาหนูรู้ ก็พาแยกออกจากที่นั่น แล้วพาไปที่วัด รู้สึกเสมือนตาพาไปเอาของออก แล้วยัดของให้ตาบอกว่า ของที่ให้นี้ คือ พระมาอยู่กับตัวเรา แต่เวลาสวด

มนต์แบบที่ตาพาสวด ในวัดนี้เวลาสวด จะพูดแบบไม่ใช่ภาษาไทยเลย ออกเพี้ยนไปไม่รู้เรื่อง ตาบอกว่า นี้จะช่วยเราได้ เพื่อไม่ให้มีมนต์ดำมาดึงเราไป แล้วหนูก็กลับมาบ้าน สวดมนต์ก็รู้สึกกลัว เพราะไม่ใช่ ภาษาไทย ท่านอาจารย์คิดว่ายังไง แต่ตอนนี้หนูเริ่มสวดมนต์แบบธรรมดาแล้ว รู้สึกไม่กลัวเท่าไรเวลาสวดมนต์

ปัจจุบันนี้ หนูอยู่ประเทศสวีเดน อายุ ๒๓ เริ่มสนใจในธรรมมาก พยายามสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน ทุกๆคืน หนูสวดทำวัตรเย็น พาหุง อิติปิโส เท่าอายุ และ ยอดพระกันไตรปิฎกครบ เจ็ดวันเท่าอายุ เสร็จแล้ว แต่ก็ยังจะสวดบทนี้ก่อนนอนทุกคืนอยู่แล้ว จบก็นั่งสมาธิ รู้สึกเหมือนจิตนิ่ง เวลานั่ง หรือ หนูคิดไปเอง ก็ไม่รู้ หนูไม่เคยไปที่วัดไหนที่สอนกรรมฐาน แต่หนูสนใจมาก กะว่าอีกสามปี หนูจะไปเมืองไทย แล้วจะไปวัดปฏิบัติกรรมฐานเลย แต่ไม่รู้ว่าหนูจะมีบุญได้ทำหรือเปล่า

แล้วตอนนี้ หนูสนใจธรรมมากจนถึงคิดว่า อยากจะบวชด้วยซ้ำ ท่านอาจารย์สนองที่เคารพ ว่าหนูเพ้อ ไปเองหรือ เปล่าหรือแค่อารมณ์ชั่ววูบของหนูในขณะนี้แค่นั้นเอง เพราะหนูรู้สึกว่าหนูชอบการบวชมากเลย แต่หนูยังไม่เคยบวชเป็นทางการหรอกแต่หนูสนใจมาก หนูได้ขออนุญาตแม่ว่า หนูขอบวชน่ะแม่ แม่บอกว่า แม่อนุญาตให้บวช ซึ่งหนูดีใจมาก แต่สิ่งที่หนูกลัว กลัวว่า หนูจะอายุเยอะขึ้น แล้วหนูจะเปลี่ยนใจไม่ชอบ ธรรมะ ไม่อยากจะบวชกลัวอารมณ์นี้มากเลยจ้า หนูจะทำยังไงดี

วอนอาจารย์ช่วยตอบที หนูจะรอวันที่อาจารย์สามารถตอบได้ แต่ถ้าอาจารย์ไม่มีเวลาตอบจดหมายหนู หนูก็ไม่ว่าอะไรค่ะ

กราบพระคุณท่านอย่างสูง

คำตอบ

ความกลัวมีเหตุมาจาก รู้ไม่จริงในสิ่งที่กลัว ฉะนั้นประสงค์แก้ปัญหานี้ต้องพัฒนาจิตให้มีกำลังสติกล้าแข็ง แล้วปัญญาเห็นถูกตามธรรมจะเกิดขึ้น แล้วความกลัวจะหมดไปได้เอง ดังนั้นการปฏิบัติตามคำแนะนำของตานั้นถูกต้องแล้ว จงทำต่อไป ผู้รู้เอาจิตระลึกอยู่กับปัจจุบัน สวดมนต์บ่อยๆ บุญย่อมเพิ่มมากขึ้น ผู้มีบุญย่อมเข้าถึงความสำเร็จในสิ่งดีงามที่ปรารถนาได้

อนึ่ง คิดที่จะบวชในวันข้างหน้า เป็นการตั้งโปรแกรมจิตถูกต้อง จึงไม่จำเป็นต้องไปคิดสงสัยให้เป็นบาป เมื่อใดเหตุปัจจัยลงตัว ความสมปรารถนาย่อมเกิดขึ้น .... สาธุ

อย่าปล่อยให้ความกลัว ครอบครองชีวิตคุณเลย
เพราะสิ่งที่คุณกลัว อาจไม่เกิดขึ้นเลย

กราบเรียนสาธุชนทุกท่าน

ชมรมฯ มีนโยบายที่จะเผยแผ่ธรรมะสู่สังคม ด้วยการจัดงานบรรยายธรรมเป็นธรรมทาน และผลิตสื่อที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เช่น หนังสือ, เทปคลาสเส็ท, ซีดี, MP3 และบริจาคเป็นสาธารณกุศลไปยังสถานที่ต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ท่านสามารถมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกชมรมได้ ไม่ว่าจะเป็นเพศใด วัยใด ไม่จำกัดความรู้ เชื้อชาติและศาสนาด้วยการสละแรงกาย แรงใจ และร่วมบริจาคเพื่อเป็นเจ้าภาพ ในการจัดงานธรรมบรรยาย เป็นเจ้าภาพในการบริจาคหนังสือไปยังห้องสมุด หรือวัดต่างๆ เป็นต้น ตามกำลังศรัทธาของท่าน หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชมรม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ท่านผู้มีจิตศรัทธาต้องการหนังสือและสื่อธรรมทานของชมรมกัลยาณธรรม กรุณาติดต่อ

ชมรมกัลยาณธรรม

๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐ โทร. ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓ และ ๐๒-๗๐๒-๙๖๒๔ โทรสาร. ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓ และ๐๒-๗๐๒-๘๗๖๓ หรือ

ชมรมกัลยาณธรรม

๘๙/๖-๗ ซอยศึกษาวิทยา ถ.สาธรเหนือ แขวงสีลม
เขตบางรัก กทม. ๑๐๕๐๐
โทร. ๐๒-๖๓๕-๓๙๙๘ โทรสาร. ๐๒-๒๖๖-๓๘๐๗

ผลงานเล่มอื่น ๆๆ

ของชมรมกัลยาณธรรม

- ทางสายเอก (ฉบับภาษาไทยปกแข็ง, เล่มเล็ก, สองภาษา, และฉบับภาษาอังกฤษ)
- บันทึกสนทนาธรรม ตามรอยพ่อ, ศีลและปัญญา
- การใช้ชีวิตที่คุ้มค่า, ชีวิตยืนยาวอย่างมีคุณค่า
- มาดสดใสด้วยหัวใจเกินร้อย, ดูรู้หนึ่งพรรษา
- สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑ - ๑๕
- อัญมณีแห่งชีวิต, ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น
- อริยมรรค และ การปฏิบัติคือบทพิสูจน์
- ชีวิตหลังความตาย ชีวิตใหม่ที่ต้องเตรียมตัว
- วิธีอยู่เหนือดวง และโอวาทสี่ของเหลียวฝาน
- อุบายทำให้จิตสงบและกระจกส่องกรรมฐาน
- ดวงดีวิถีพุทธ, มหัศจรรย์แห่งจิต, ธรรมะภาคปฏิบัติ
- สันติวรบท และอริยธรรม, คนดีที่โลกต้องการ
- รวมรสบทธรรม, การพัฒนาศักยภาพในวัยศึกษา
- ตายแล้วไปไหน, บริหารใจเพื่อสร้างจิตสำนึก
- สติ ๕ อย่าง และ บทโศลกแห่งพุทธอิสระ
- บารมีธรรมสู่ความสำเร็จ, เด็กหญิงพิมพวดี
- ให้ทานเพื่ออะไร, พระคิริมานนทสูตร
- ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน, เริ่มต้นภาวนา ฯลฯ

นอกจากนี้มีเทปคำบรรยาย, ซีดี และ MP3 อีกจำนวนมาก

ติดต่อได้ที่ ชมรมกัลยาณธรรม

โทร. ๐๒-๖๓๕-๓๙๙๘ และ ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓

www.kanlayanatam.com

ปุจฉา...?

ในเมื่อเราไม่ได้คดโกง ถ้าถูกคนอื่นกล่าวหา เราต้องตกต่ำหรือคะ ทำไมแม่ชีจึงพูดเช่นนี้คะ

วิสัจฉนา...

บุคคลตกต่ำด้วยการประพฤติทุศีล ไร้ธรรม เหตุที่แม่ชีพูดเช่นนั้น เพราะจิตของแม่ชียังมีโปรแกรมบาปบันทึกอยู่

ชมรมกัลยาณธรรม

www.kanlayanatam.com

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๖ www.kanlayanatam.com ดร.สนอง วรอุไร